

LIBRARY OF JIRINA FUCHS
P.O. Box 66453
LOS ANGELES, CA 90066-0453

KALENDÁŘ

NÁROD

TISKARNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

1637 S. Allport Street Chicago 8, Illinois

1960

PILSEN PARK

Available for

PICNICS - DANCES - BANQUETS - WEDDINGS

PILSEN BREWING COMPANY

Brewers and Bottlers of

26th and Albany Ave., Chicago

Bishop 7-5000

Národní svatyně Neposkvrněného početí Panny Marie ve Washingtoně je největší americký chrám, zasvěcený patronce Ameriky. Byl slavně posvěcen 20. listopadu minulého roku.

NÁROD

ČESKO-AMERICKÝ KATOLICKÝ KALENDÁŘ

1960

Obsahuje část kalendářní, poučné čtení, povídky, básně,
kroniky, adresáře a různá vyobrazení.

Ročník 65.

TISKEM A NÁKLADEM TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 S. ALLPORT STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS.

LIBRARY OF JIRINA RECHS
P.O. Box 66453
LOS ANGELES, CA 90063

POZNÁMKY K ROKU 1960

ČTVERO SUCHÝCH DNŮ.

První týden v postě 9., 11. a 12. března; Svatodušní týden: 8., 10. a 11. června; 21., 23. a 24. září; 14., 16. a 17. prosince.

ZASVĚCENÉ SVÁTKY.

SVÁTKY, O NICHŽ OBCOVÁNÍ MŠE SV. JE PŘÍKAZEM:

Každá neděle v roce; Nový rok 1. ledna; Nanebevstoupení Páně 15. května; Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna; Všech Svatých 1. listopadu; Neposkvrněné Početí P. Marie 8. prosince; Hod Boží vánoční 25. prosince.

NÁRODNÍ PATRONOVÉ

Blahoslavená Panna Maria bez poskvrny hříchu počatá, jejíž svátek se slaví 8. prosince, je patronkou Spojených Států; sv. Jan Nepomucký, 16. května, sv. Prokop, 4. července a sv. Václav, 28. září, jsou patronové Čechů; ssv. Cyril a Metoděj, 5. července, jsou patronové Moravanů a Slovanů vůbec.

STÁTNÍ SVÁTKY.

Všechny neděle v roce; Nový rok; narozeniny A. Lincolna, 12. února; narozeniny Jiřího Washingtona, 22. února; Zdobení hrobů, 30. května; Prohlášení nezávislosti, 4. července; Dělnický den první pondělí v září; Den díkůvzdání, čtvrtý čtvrtek a někde třetí čtvrtek v listopadu; Hod Boží vánoční.

V některých státech i Velký pátek, jakož i jiné dni bývají od presidenta neb guvernéra státu, za takový svátek prohlášeny.

Na státní svátky je veřejné úřadování zastaveno. Směnky prošlé na některý z těchto svátků jsou splatné až dne následujícího. Pouze směnky prošlé na Velký pátek anebo Zdobení hrobů jsou splatné ten den před tím. Smlouvy, uzavřené nebo podepsané na národní svátek, nemají platnosti před soudem.

O POSTECH ZDRŽELIVOSTI A ÚJMY.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání masitých pokrmů, ale neobmezuje střídme užívání jiných pokrmů, jichž možno i vícekrát za den dosyta se najísti.

Půst újmy je ten, který omezuje počet jídel a množství jídla a dovoluje pouze jednou za den dostatečně se najísti, což nemá býti před polednem. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však obě dohromady rovnati jednomu plnému jídlu. Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou, tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, pivo, jsou dovoleny.

Požívání masa a ryb při témže jídle je dovoleno.

Všichni, kdo dokončili svůj sedmý rok, jsou podrobeni půstům zdržlivosti.

Všichni, kdo dokončili dvacátý první rok a dosud nepřekročili padesátý devátý rok, jsou vázáni posty újmy.

Půst zdrželivosti zakazuje požívání nejen masa, ale i masité polévky a všech výtažků z masa, jako beef-tea, jakož i škvarků, špeku atd. Vejce a mléčné výrobky jsou dovoleny. Sádla a jiných tuků možno užití pouze k přípravě pokrmů.

DNI ZDRŽELIVOSTI.

Každý pátek v roce je dnem zdrženlivosti, leč by některý zasvěcený svátek připadl na pátek. Vyjímkou je doba čtyřicetidenního postu, během které se přísný půst musí zachovat, i kdyby na ten den připadl svátek.

POZMĚNĚNÁ — ZMÍRNĚNÁ — PRAVIDLA POSTU A ZDRŽELIVOSTI.

Církev svatá, naše Matka, ukládá (jako zákon, který je nutno zachovávat) pravidla postu a zdrželivosti, aby pěstovala ducha pokání, aby povzbudila sebezápor a sebemrtvení, aby vedla své děti po stopách Božského Spasitele. — Jsou to pravidla upravená dle církevních zákonů a pozměněná — zmírněná — výsadami udělenými Svatou Stolicí naším biskupům.

ZDRŽELIVOST (OD MASA A MASITÝCH POKRMŮ.)

Každý (katolík), kdo má víc než 7 let, je vázán zachovávat zdrželivost.

ÚPLNÁ ZDRŽELIVOST

Žádné masité pokrmy, ani polévka z masa, ani masitá omáčka) nesmí se požívat v tyto dny: Všechny pátky v roce — popeleční středu — svatvečer Neposkvrněného Početí P. Marie (7. prosince) — Štědrý den.

ČÁSTEČNÁ — NEÚPLNÁ — ZDRŽELIVOST

Jedno masité jídlo za den se dovoluje v tyto dny: všechny všední dny v postě mimo Popeleční středu a všech pátků. Středy a soboty suchých dnů a svatvečery: svatodušní.

PŮST (ŮJMY):

Každý, kdo má více než 21 roků a nezačal šedesátý rok svého věku, je vázán zachovávat půst.

Postní dny jsou: všechny všední dny v postě, čtvero suchých dnů a 4 svatvečery: před Svatodušní nedělí, před Všemi Svatými, před svátkem Neposkvrněného Početí Panny Marie a Štědrý den.

V postní den pouze jedno jídlo do syta je dovoleno za den. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však rovnat obě dohromady jednomu plnému jídlu.

Maso může býti požíváno při hlavním (plném) jídle — ovšem krom pátků, Popeleční středy, svatvečera Nanebevzetí Panny Marie a Štědrého dne.

Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou — tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, ano.

Kdyby trpělo zdraví nebo schopnost práce — zákon neváže. Třeba se však optat a poradit se zpovědníkem nebo farářem.

O POSTNÍCH PRAVIDLECH

Postní pravidla jsou církevním nařízením, které Církev má právo a moc pozměnit dle potřeby různých krajín a okolností. Změnu platnou pro celou Církev může učiniti Sv. Otec, hlava Církve, kdežto biskupové mohou učiniti změnu v postních pravidlech jen pro svoji diecési, kdykoliv to důležitá příčina vyžaduje. Každý katolík se tudíž má řídit postními pravidly, jež bývají oznámeny v jeho farnosti každého roku před zahájením čtyřicetidenního půstu.

LEDEN

JANUARY — 1960

1. Pátek	NOVÝ ROK. Obřezání Páně.
2. Sobota	Ditmara.

NEDĚLE PO OBŘEZÁNÍ PÁNĚ.

3. Neděle	Jenovéfa, panna; Cyrin a Primus
4. Pondělí	Angela z Foligno
5. Úterý	Radim (Gaudencius, br. sv. Vojtěcha
6. Středa	Zjevení Páně. Svatých Tří Králů.
7. Čtvrtek	Kletus, mučedník; Lucian, kněz
8. Pátek	Severin, věrozvěst.
9. Sobota	Julian a Basilissa; Agatha, muč.

Neděle 1. po Zjevení Páně. 12-letý Ježíš v chrámě Luk. 2.

10. Neděle	Thekla, panna; Vilém, arcibiskup
11. Pondělí	Blah. Maria Elekta, karmel. (1605-1656)
12. Úterý	Menard, poustevník; Arnošt, opat.
13. Středa	Bohumír, řeh.; Leoncius, biskup; Jarmila.
14. Čtvrtek	Hilar, z. a učitel C.; Felix Nolský, kněz.
15. Pátek	Maurus, opat; Pavel, poust.; Isidor.
16. Sobota	Honoratus, b.; Marcel I., papež.

Neděle 2. po Zjevení Páně. Svatba v Káni Galil. Jan. 2.

17. Neděle	Antonín Veliký, poust.; Milvida, princ.
18. Pondělí	Nastolení sv. Petra v Římě; Markéta.
19. Úterý	Kanut, král a m.; Jindřich, b. a věrozv.
20. Středa	Fabián, papež a m.; Šebastián, muč.
21. Čtvrtek	Anežka Římská, p. a m.; Pavel I., papež.
22. Pátek	Anastáz, v. a m. Radim (Gaudenc), b.
23. Sobota	Zasnoubení P. Marie. Rajmund Penaf.

Neděle 3. po Zjevení Páně. Služebník setníkův. Mat. 8.

24. Neděle	Timotheus (Bohuslav), b. a m.; Urban.
25. Pondělí	Obrácení sv. Pavla; Marces, pluk.
26. Úterý	David, král; Vojslav řeh; Polikarp, b.
27. Středa	Jan Zlatoústý, biskup a učitel Církve.
28. Čtvrtek	Cyril Alexandrijský, biskup.
29. Pátek	František Saleský, biskup.
30. Sobota	Felix IV., papež a mučedník.

Neděle 4. po Zj. Páně: O utišení bouře na moři. Mat. 8.

31. Neděle	Jan Bosco, kněz; Petr Nolaskus, z. ř.
------------	---------------------------------------

PRANOSTIKA LIDU.

Krátký masopust, dlouhá zima.

V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.

Častý déšť v lednu, mrví hojně hřbitovy.

Když roste tráva v lednu, roste špatně v červnu.

V lednu-li roste tráva, neúroda se očekává.

Když leden mokrý bývá, jistě vína nedolívá.

Leden tuhý a drsný prospívá osení.

Na Nový rok déšť, o Velikonocích sníh.

Je-li teplý leden, z korce mandel jeden.

Jsou-li červánky v novoroční den, jistě přinesou samou slotu jen.

Na Tři Krále zima stále.

V den sv. Pavla poustevníka: pěkný den, dobrý rok; větrný den, mokrý rok.

Na Jméno Ježíš ku kamnům nejbliž.

ÚNOR

FEBRUARY — 1960

1. Pondělí	Ignác, biskup z Antiochie; Brigita.
2. Úterý	Očišťování Panny Marie; Hromnice.
3. Středa	Blažej, biskup a mučedník.
4. Čtvrtek	Ondřej Korsini, b.; Gelasius, dítě; Gilbert
5. Pátek	Háta (Dobromila), m.; Domicián.
6. Sobota	Dorota, p. a m.; Julián, lékař.

Neděle 5. po Zjevení Páně: O rozsěvači. Mat. 13.

7. Neděle	Romuald, opat; Juliána, vdova.
8. Pondělí	Milada (Mlada) Přemyslovna, řeh. česká.
9. Úterý	Cyril z Alexandrie; Apolonia, p. a muč.
10. Středa	Školastika, abatyše.
11. Čtvrtek	Zjev. P. Marie Lurdské; Adolf, b.
12. Pátek	Sedm servitů, zakladatelů řádu.
13. Sobota	Gilbert, b.; Kateřina Ricci, panna.

Neděle Devítník. Podob. o dělnících na vinici. Mat. 20.

14. Neděle	Valentin, kněz a muč.; Bruno, v.
15. Pondělí	Jiřina, panna.
16. Úterý	Řehoř X., papež; Juliana, p. a m.
17. Středa	Flavián, Romulus a Solon.
18. Čtvrtek	Simeon, biskup a mučedník.
19. Pátek	Konrád, opat; Godšalk.
20. Sobota	Oldřich, kněz; Nikefor, mučedník.

Neděle 1. po Devítníku. O rozsěvači semen. Luk. 8.

21. Neděle	Eleanora, královna; Mořic, mučedník.
22. Pondělí	Lazar, mnich.
23. Úterý	Petr Damiani; Klaudius, mučedník.
24. Středa	Felix III., papež.
25. Čtvrtek	Matěj, apoštol; Valburga, panna.
26. Pátek	Markéta Kortonská, kajčnice.
27. Sobota	Leander, biskup; Gabriel od Bol. P. M.

Neděle 2. po Devítníku. Uzdravení slepce. Luk. 18.

28. Neděle	Roman, opat.
29. Pondělí	Osvald, b.; Karel Kondren ct., řeholník

PRANOSTIKA LIDU.

Je-li únor teplý, třeba hospodařiti se senem, neboť jaro se opozdí.

Na Hromnice o hodinu více.

Svatá Háta bývá na suhí bohatá.

Jasno na sv. Romana věští dobrý rok.

Na sv. Blažeje kamínek se ohřeje.

Je-li v únoru zima a sucho, bývá horký srpen.

Větry na konci února zvěstují neúrodný rok.

Noc po sv. Petru značí budoucnost.

Únor bílý pole sílí.

Jak dlouho skřivan o Hromnicích zpívá, tak dlouho se po nich neozývá.

Svatý Matěj láme led, není-li ho, zrobí hned.

BŘEZEN

MARCH — 1960

1. Úterý	Albín, biskup; Hermes.
2. Středa	POPELEC; Bl. Anežka Česká, panna.
3. Čtvrtek	Kunhuta, císařovna; Kamila, panna.
4. Pátek	Přenesení sv. Václava; Lucius, papež.
5. Sobota	Zděňko, mučedník z husitských dob.

Neděle 1. postní. O pokušení Pána Ježíše. Mat. 4.

6. Neděle	Perpetua a Felicitya.
7. Pondělí	Tomáš Akvinský, uč. C.; Evžen.
8. Úterý	Jan z Boha, zakl. řádu; Beata, panna.
9. Středa	Suchý den; Františka Římská, vd.
10. Čtvrtek	40 mučedníků v Sebastě.
11. Pátek	Suchý den; Matyáš (1650).
12. Sobota	Suchý den; Řehoř Veliký, papež.

Neděle 2. postní. Proměnění Páně. Mat. 1.

13. Neděle	Kristína, m.; Patricie (Vlasta).
14. Pondělí	Mathilda, královna; Alexander, m.
15. Úterý	Klement Maria Hofbauer (Dvořák).
16. Středa	Longin, m.; Izák Jogues.
17. Čtvrtek	Bl. Jan Sarkander, muč.; Patrik, b.
18. Pátek	Cyril Jerusalemský, b. a uč. C.; Eduard.
19. Sobota	Josef, Pěstoun Páně.

Neděle 3. postní. Vymítání němého ducha. Luk. 11.

20. Neděle	Eufrasie, muč.; Heribert, kněz.
21. Pondělí	Benedikt, opat, zakladatel řádu.
22. Úterý	Kateřina Janovská.
23. Středa	Alfons; Turibius, biskup.
24. Čtvrtek	Gabriel, Archanděl.
25. Pátek	Zvěstování Panny Marie.
26. Sobota	Hasta 1. mučedník; Ludger, biskup.

Neděle 4. postní. Nasyčení 5,000 mužů. Jan 6.

27. Neděle	Jan z Damašku.
28. Pondělí	Jan Kapistran; Adela Cini, ct.
29. Úterý	Indolf (Slavomil), biskup.
30. Středa	Amadeus, bl. vévoda.
31. Čtvrtek	Quido, opat; Benjamín, mučedník.

PRANOSTIKA LIDU.

Březen za kamna vlezení.

V březnu stár, boj se mar.

V březnu prach a v dubnu bláto — rolníkoví kyne zlato.

V březnu prach co zlat, a stříbro, ale sněh pro obilí jeď.

Každá m'ha v březnu přináší za 100 dní dešť nebo bouřku.

Březen suchý, duben mokrý, květen větrný, pytle obilím a sudy vínem naplní.

Mrzne-li na den 40 mučedníků, přijde ještě 40 ranních mrazů.

Na sv. Řehoře pluje led do moře. Na sv. Řehoře lenoch sedlák, který ne-oře.

Mrzne-li na den sv. Gertrudy trvá zima ještě 40 dní.

Pěkně-li na sv. Josefa, bývá dobrý rok.

DUBEN

APRIL — 1960

1. Pátek	Hugo, biskup.
2. Sobota	František Paulánský, zakladatel řádu.

Neděle Smrtná. Židé chtějí P. Ježíše kamenovat. Jan 8.

3. Neděle	Richard, biskup; Irena, panna a muž.
4. Pondělí	Isidor, biskup.
5. Úterý	Vincenc Fererský, řeholník.
6. Středa	Celestin I., papež; Vilém, opat.
7. Čtvrtek	Heřman, Josef, b.; Bl. Kristian, kněz.
8. Pátek	Albert, patriarcha.
9. Sobota	Maria Kleofášova.

Neděle Květná. Slavný vjezd Ježíšův do Jerus. Mat. 21.

10. Neděle	Juda Barnabáš, učedník Páně.
11. Pondělí	Lev I. Veliký, papež.
12. Úterý	Julius, papež; Konstantin, biskup.
13. Středa	Hermenegild, králevič.
14. Čtvrtek	Zelený čtvrtek.
15. Pátek	Velký pátek.
16. Sobota	Bílá sobota.

Neděle: Hod Boží Velikonoční. Vzkříšení Páně. Mar. 8.

17. Neděle	Hod Boží Velikonoční.
18. Pondělí	Pondělí Velikonoční.
19. Úterý	Úterý velikonoční; Konrád; Emma.
20. Středa	Anežka Montepule; Sulpicius.
21. Čtvrtek	Anselm, arcibiskup a uč. C.
22. Pátek	Soter a Kajus, mm.
23. Sobota	Vojtěch, biskup a muž, patron český.

Neděle 1 po Vel., či Bílá; Ježíš zjevuje se apošt. Jan 20.

24. Neděle	Jiří, muž.; Fidelis, m.; Honorius, b.
25. Pondělí	Marek, evangelista.
26. Úterý	Panna Maria Dobré Rady; Anastás.
27. Středa	Zita, panna; Petr Kanisius, učitel C.
28. Čtvrtek	Pavel z Kříže, zakladatel řádu.
29. Pátek	Robert, opat a zakl. ř.; Petr Veronský
30. Sobota	Kateřina Sienská, p.; Maximus.

PRANOSTIKA LIDU.

Je-li suchý duben, malá naděje na úrodný rok.

Když záhy trn rozkvétá, záhy se žito vymetá.

Čím kvete trní později, tím méně se urodí sena a obilí.

Mokrý duben a pak květen chladný, k sýpkám a senu přístup snadný.

Nerad tomu sedlák bývá, když mu v dubnu nepřívá.

Větrný a suchý duben zastaví veškerý vzrůst.

Sníh dubnový jako mrva pohnojí.

Kvetou-li stromy hodně koncem dubna, bývá mnoho ovoce.

Na sv. Jiří vlaštovky již víří a luka jdou do sena.

O sv. Jiří vylézají hadi a štíři.

KVĚTEN

MAY — 1960

Neděle 2. po Velikonocích; Ježíš dobrý pastýř. Jan 10.

1. Neděle	Josef, patron dělníků.
2. Pondělí	Athanas, biskup a učitel C.; Zikmund.
3. Úterý	Nalezení sv. Kříže.
4. Středa	Monika, vdova; Florián, voják a muč.
5. Čtvrtek	Pius V., papež; Irena, mučednice.
6. Pátek	Valerián, biskup; Evodius, muč.
7. Sobota	Stanislav biskup; Albert, rolník.

Neděle 3. po Velikon.; Maličko a neuzříte mne. Jan 61

8. Neděle	Zjevení sv. Michaela archanděla.
9. Pondělí	Řehoř Nazianský, biskup.
10. Úterý	Isidor, rolník.
11. Středa	Filip a Jakub, apoš.
12. Čtvrtek	Pankrác, muč.; Nereus, muč.
13. Pátek	Servác, b.; Dominika, panna.
14. Sobota	Bonifác, mučedník.

Neděle 4. po Velikon.; Ježíš přislubuje Utěšitele. Jan 16.

15. Neděle	Jan De La Salle, kněz, zakl. řádu.
16. Pondělí	Jan Nepomucký, kněz, muč.
17. Úterý	Paschal Boylon, řeholník.
18. Středa	Felix z Kant., řeholník; Venantius, muč.
19. Čtvrtek	Petr Coelestin, papež a poustevník.
20. Pátek	Bernardin Sienský, řeholník.
21. Sobota	Theobald, arcibiskup.

Neděle 5. po Velikon.; Proste a bude vám dáno. Jan 16.

22. Neděle	Rita vdova; Julia, panna a muč.
23. Pondělí	Křížový den. Ondřej Bobola, mučedník.
24. Úterý	Křížový den. Johanna, učednice Páně.
25. Středa	Křížový den. Řehoř VII., papež.
26. Čtvrtek	Filip Nerl, vyznavač.
27. Pátek	Beda, ctih., učitel církevní.
28. Sobota	Vilém, vyznavač.

Neděle 6. po Velikonocích. O Utěšiteli Ducha sv. Jan. 15.

29. Neděle	Cyril, mučedník.
30. Pondělí	Johanna de Arc, panna.
31. Úterý	P. Marie Královna nebe i země.

PRANOSTIKA LIDU.

Ssv. Pankrác, Servác a Bonifác jsou ledoví muži.

Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.

Chladna o Jakubu a Filipu jsou zlým znamením pro polní plodiny. Je-li však v čase tomto tepleji, nadchází pěkné a příznivé počasí. To platí též, když počasí je deštivé.

Prší-li na prvního máje, neďaří se píče pro dobytek.

Když máj vláhy neďá, červen se předá.

V máji aby hůl pastýří ani neoschla.

Teplý květen, studený červen; studený květen, teplý červen.

Havlovo žito, Urbanův oves, co z toho bude, potom má pověz.

Roj, který v máji se rodí, za plný vůz sena stojí.

Do sv. Ducha nesvlékej kožícha.

ČERVEN

JUNE — 1960

1. Středa	Theobald, švec; Klárus.
2. Čtvrtek	Pontikus, jinoch, muč.; Blandina, muč.
3. Pátek	☩ Klotilda; Genesisus, muč.
4. Sobota	☩ Vigilie Ducha Svatého.

Neděle Hod Boží Svatodušní; Sslání Ducha sv. Jan 14.

5. Neděle	Hod Boží Svatodušní.
6. Pondělí	Pondělí Svatodušní.
7. Úterý	Robert, opat.
8. Středa	☩ Suchý den. Vilém, b.; Genesia, p. a m.
9. Čtvrtek	Bl. Anna Maria Taigi; Primus a Felician.
10. Pátek	☩ Suchý den. Markéta, královna, vd.
11. Sobota	☩ Suchý den. Barnabáš apoštol.

Neděle: Nejsv. Trojice. Učte všechny národy. Matt. 28.

12. Neděle	Nejsvětější Trojice.
13. Pondělí	Antonín Paduanský, řeholník.
14. Úterý	Basil Velký, b. a uč. Církve.
15. Středa	Vít, muč.; František Regis.
16. Čtvrtek	Boží Tělo.
17. Pátek	☩ Adolf a Batulf; Jan z Jenštýna.
18. Sobota	Efrem, jáhen, učitel Církevní.

Neděle 2. po sv. Duchu. O velké večeri. Luk. 14.

19. Neděle	Gervas a Protas, muč.; Juliana Falk.
20. Pondělí	Sylvester, papež.
21. Úterý	Alois z Gonzagy, řeh.; Demetrius, p. a m.
22. Středa	Paulin, b.; Václav II. (1283-1305)
23. Čtvrtek	Eberhard, b.; Anna Přemyslovna.
24. Pátek	☩ Nejsvětějšího Srdce Páně.
25. Sobota	Jan Křtítel.

Neděle 3. po Sv. Duchu; O ztracené ovci. Luk. 15.

26. Neděle	Jan a Pavel, muč. Virgil, biskup.
27. Pondělí	Ladislav, král; Adelaida, kněžna.
28. Úterý	Ireneus, b. m.; Mořic; Marcella.
29. Středa	Petr a Pavel, apoštolové.
30. Čtvrtek	Památka sv. Pavla; Arnošt z Pardubic.

PRANOSTIKA LIDU.

Červen studený — kráčí
sedlák rameny.

Medardovo ká p ě (8)
čtyřicet dní kape.

Prší-li na sv. Víta, bý-
vá špatná sklizeň žita.

Sv. Vít kořen štip, sv.
Petr ten ho natrh, sv.
Prokop kořen dokop, sv.
Markýta (10.) vede žence
do žita.

O Janu-li kukačka ku-
ká, pěkný čas sobě vyku-
ká.

Na Boží Tělo jaký den,
dlouho se potom vrací
ten.

Do sv. Jana Křtitele
nechval ječmene.

ČERVENEC

JULY — 1960

1. Pátek	✠ Nejsvětější Krve Páně.
2. Sobota	✠ Navštívení Panny Marie.

Neděle 4. po Sv. Duchu: Zázračné lovení ryb. Luk. 5.

3. Neděle	Lev II., p.; Pavel, m.; bl. Menrad, b.
4. Pondělí	Prokop, opat, patron český.
5. Úterý	Cyril a Metoděj, věrozvěsti Slovanů.
6. Středa	Tomáš More, mučedník.
7. Čtvrtek	Benedikt XI., papež; Vavřínek.
8. Pátek	✠ Alžběta, královna; Edgar, král.
9. Sobota	Bl. Veronika Juliana, řeh.

Neděle 5. po Sv. Duchu: Spravedlnost fariseů. Mat. 55.

10. Neděle	Felicitas a 7 synů, m.; Oldřich, řeh.
11. Pondělí	Pius I., papež a muč.
12. Úterý	Jan Gualbert, zakl. ř.; Berta, královna.
13. Středa	Markéta, p. a m.; Miláda (Mildred)
14. Čtvrtek	Bonaventura, uč. C.; Hroznata, muč.
15. Pátek	✠ Jindřich, císař; Vladimír, vyzn. Donald.
16. Sobota	Panna Maria Karmelská.

Neděle 6. po Sv. Duchu: Zázračné nasycení. Marek 8.

17. Neděle	Alexius, žebrák; Ondřej Svorada.
18. Pondělí	Kamil de Lellis; Emilián, otrok, muč.
19. Úterý	Vincenc z Pauly, zakl. ř.; Vavřínek, b.
20. Středa	Jeroným Aemiliani, z. ř.; Pavel, muč.
21. Čtvrtek	Konstantin, opat; Julia, panna a muč.
22. Pátek	✠ Maria Magdalena kajčnice.
23. Sobota	Apollinaris, b. a muč.; Libor, biskup.

Neděle 7. po Sv. Duchu: O falešných prorocích. Mat. 7.

24. Neděle	František Solano, ř.; Kristína, p. a m.
25. Pondělí	Jakub starší, apoštol.
26. Úterý	Anna, matka P. Marie.
27. Středa	Klement; Pantaleon; Celestin.
28. Čtvrtek	Innocenc I., papež; Viktor I., papež.
29. Pátek	✠ Marta, učence Páně; Marcela.
30. Sobota	Abdon a Senen, mm.; Ondřej, biskup.

Neděle 8. po Sv. Duchu: Nespravedlivý vladař. Luk. 16.

31. Neděle	✠ Ignác z Loyoly, zakl. řádu.

PRANOSTIKA LIDU.

Jak teplý sv. Jakub.
tak studené Vánoce.

Jaké počasí panuje o
sv. Jakubu, takové panu-
je v prosinci až do Vánoc.

Na sv. Magdalenu rádo
přívá, protože mnoho pla-
kala pro Pána.

V den Sedmi bratří když
přší, sedm týdnů dešť do-
vrší.

Je-li na sv. Vincence
slunečno, bude hojně ví-
na.

Hezký den na sv. Hav-
la slibuje mnoho ovoce.

Zvěšťují-li mravenci na
sv. Annu své hromady,
že očekávají tuhou zimu.

Ženci na pole, včely s
pole.

Když dne ubývá, horka
přibývá.

SRPEN

AUGUST — 1960

1. Pondělí	Sv. Petr v okovech; bl. Julian Eymard.
2. Úterý	Alfons z Liguori, z. ř.; Štěpán I., papež.
3. Středa	Augustin Gazotič, b.; Lydia; Hermelus.
4. Čtvrtek	Dominik, zakl. řádu; Elethrius.
5. Pátek	☩ Panna Maria Sněžná; Osvald, král.
6. Sobota	Proměnění Páně; Sixtus II., papež.

Neděle 9. po Sv. Duchu: Pláč nad Jerusalemem. Luk. 19.

7. Neděle	Kajetán, z. ř.; Donat, b.; Oldřich, b.
8. Pondělí	Hedvika, královna; Cyriak, Largus.
9. Úterý	Jan Křt. Vianney, kněz; Matěj Burnacius.
10. Středa	Vavřinec, jáhen, muč.; Hugo, biskup.
11. Čtvrtek	Zuzana, panna a muč.; Filomena, p. a m.
12. Pátek	☩ Klára, zakl. řádu; Diana, služka a m.
13. Sobota	Jan Berchamns, řeb.; Kassian, učitel.

Neděle 10. po Sv. Duchu: O publikánu. Luk. 18.

14. Neděle	Athanasia, abatyše; Marcellus, b.
15. Pondělí	Nanebevzetí Panny Marie; Tarcicius, m.
16. Úterý	Roch; Theodor.
17. Středa	Hyacinth; Mamas; Anastás.
18. Čtvrtek	Helena, císařovna; Klára z Montefalko.
19. Pátek	☩ Jan Eudes, kněz; Sebald, králevic.
20. Sobota	Bernard, opat a uč. C.

Neděle 11. po Sv. Duchu: Uzdravení hluchého. Marek 7.

21. Neděle	Johanna Františka de Chantal, zakl. ř.
22. Pondělí	Neposkvrněné Srdce P. Marie.
23. Úterý	Filip Benicius, ř.; Sidonius (Zdeněk).
24. Středa	Bartoloměj, apoš.; Augustine Strobach.
25. Čtvrtek	Ludvík; Pontian; Patricia (Vlasta).
26. Pátek	☩ Zeferina, p. a m.; Fortunát, jáhen, m.
27. Sobota	Josef Kalasanský, zakl. ř.; Aroncius, m.

Neděle 12. po Sv. Duchu: Milosrdný Samaritán. Luk. 10.

28. Neděle	Augustin, biskup a uč. C.
29. Pondělí	Stěti sv. Jana Křtitele; Sabina, m.
30. Úterý	Růžena Linská, j.; Felix a Adaukt, mm.
31. Středa	Raymund Nonatus; Dominik, chlapec.

PRANOSTIKA LIDU.

Srpen začíná jak červenec skončil.

Čeho srpen nedovafí, toho září neusmaží.

Když jsou v srpnu velké rosy, zůstane obyčejně pěkné počasí.

Mihy na lukách a potocích zvěstují stále, teplé počasí.

Parna na sv. Dominika zvěstují tuhou zimu.

Vavřinec, první pozimec.

Bartoloměj svatý odpoledne krátí.

Krásně o Vavřinci a Bartoloměji, na dobrý podzim měj pevnou naději.

Z počátku-li srpen hodně hřeje, budoucí se zima sněhem stkvěje.

Srpen má nejkrásnější počasí v roce.

ZÁŘÍ

SEPTEMBER — 1960

1. Čtvrtek	Jiljí, opat, poustevník; Benigna Ferrero.
2. Pátek	Štěpán, král; Justus, biskup; Kalista.
3. Sobota	Bronislava, p.; Dorota, p. a m.; Pius X.

Neděle 13. po Sv. Duchu: O desíti malomocných. Luk. 17.

4. Neděle	Růžena Viterbská, panna.
5. Pondělí	Viktorin, b., m.; Judita (Jitka), královna.
6. Úterý	Vavřinec Justiníani, b.; Magnus, opat.
7. Středa	Melchior, muč.; Regina, p. a m.; Jan, m.
8. Čtvrtek	Narození Panny Marie.
9. Pátek	Gorgonius, m.; Pulcheria, cís.
10. Sobota	Mikuláš Tolentinský, ř.; Šebastian, kněz.

Neděle 14. po Sv. D.: Dvěma pánům nelze sloužit. Ma. 6.

11. Neděle	Protus a Hyacinth, mm.; Dobíáš.
12. Pondělí	Jméno P. Marie; Kvido, kostelník.
13. Úterý	Sv. Filipa, muč.
14. Středa	Povýšení svatého Kříže; Krescenc.
15. Čtvrtek	Sedmibolestné Panny Marie.
16. Pátek	Ludmila, česká kněžna a mučednice.
17. Sobota	Stigmata sv. Františka; Lambert, biskup.

Neděle 15. po Sv. Duchu: Vzkříšení mládence. Luk. 14.

18. Neděle	Josef Kupertinský.
19. Pondělí	Januar, b. a m.
20. Úterý	Eustachius, důstojník.
21. Středa	Suchý den. Matouš, apoštol, evan.
22. Čtvrtek	Tomáš z Villanovy; František Slavatora.
23. Pátek	Suchý den. Linus, papež a mučedník.
24. Sobota	Suchý den. Gerald b. a m.; Liberius.

Neděle 16. po Sv. Duchu: Uzdrav. vodnatelného. Luk. 14.

25. Neděle	Kleofáš, uč. Páně; Firmin, biskup a muč.
26. Pondělí	Eusebius, papež; Cyprian a Justina.
27. Úterý	Kosmas a Damian, lékaři a mm.
28. Středa	Václav, kníže český a mučedník.
29. Čtvrtek	Michael, archanděl.
30. Pátek	Jeronym, kněz, učitel C.; Alfred, řeh.

PRANOSTIKA LIDU.

Na pěkný podzim dlouhá zima.

Jasný Jiljí zvěstuje pěkný podziměk.

Jaké počasí se na Jiljí ukazuje, takové se po celý měsíc udržuje.

Po Panny Marie Narození vlast'oviček rozloučení.

Září vínečko vaří a co září nedovarí, říjen dopeče.

Po hojných deštích v září zimnímu osení se daří.

Na sv. Maurice (22.) nesej pšenice, buďet' samá metlice.

Na sv. Václava každá plaňka dozrává.

Kolem sv. Michala daří se nejlépe zimní setba.

Dozrají-li žaludy před Michalem, bude tuhá zima.

Po sv. Matouši čepici na uši.

ŘÍJEN

OCTOBER — 1960

1. Sobota | Remigius, biskup; Aretas, mučedník.

Neděle 17. po Sv. Duchu: Největší prikázání. Mat. 22.

2. Neděle	Andělů Strážných.
3. Pondělí	Teresie, Květinka Ježíšova.
4. Úterý	František Assiský, zakl. řádu.
5. Středa	Placid, opat.
6. Čtvrtek	Bruno, zakladatel řádu.
7. Pátek	☩ Královna Posvátného růžence.
8. Sobota	Brigita, vdova.

Neděle 18. po sv. Duchu: Mrtvící ran. uzdraven. Mat. 9.

9. Neděle	Dionys, b. a m.; Demetrius, patriarcha.
10. Pondělí	František Borgiáš, řeh.; Paulinus, b.
11. Úterý	Mateřství Panny Marie; Placida, panna.
12. Středa	Pelagía, kajčnice; Maximilian, biskup.
13. Čtvrtek	Edvard, král; Gerald, hrabě.
14. Pátek	☩ Kallistus, papež a muč.; Fortunata, p.
15. Sobota	Teresie, panna, řehol.; Leonard, opat.

Neděle 19. po Sv. Duchu: O rouše svatebním. Mat. 22.

16. Neděle	Gerard Majela, ř. bratr; Havel, opat.
17. Pondělí	Markéta M. Alocoque, řeh.; Hedvika.
18. Úterý	Lukáš, evangelista.
19. Středa	Petr z Alkantary, řeh.; Laura, vd. a m.
20. Čtvrtek	Jan Kentský, kněz; Arthur, král.
21. Pátek	☩ Voršila, pa. a muč.; Hilarion, opat.
22. Sobota	Kordula p. a muč., Maria Salome, uč. P.

Neděle 20. po Sv. D.: Uzdravení syna úředníka. Jan. 4.

23. Neděle	Theodoret, m.; Roman, b.; Bonifác I., p.
24. Pondělí	Rafael, archanděl; Armella, služebná.
25. Úterý	Chryscinta a Darie, muč.
26. Středa	Evarist, papež a muč.
27. Čtvrtek	Apolinář, opat.
28. Pátek	☩ Šimon a Juda, apoš.; Cyrilla, pa., m.
29. Sobota	Zenobius, lékař; German.

Neděle 21. po Sv. D.: Nemilosrdný služebník. Mat. 18.

30. Neděle	Krista Kráče
31. Pondělí	Sv. Volfgang, biskup.

PRANOSTIKA LIDU.

Opadá-li v říjnu listí,
bude mokrá zima.

Když říjen blýská, zima
plíská.

V říjnu mráz a větry.
leden, únor teplý.

Říjen a březen rovní si
bývají ve všem.

Přijde-li v říjnu mráz a
vitr, bude leden mírný.

Sv. Šimon a Juda často
přinášejí sněh.

Divoké husy na odletu,
konec i babímu létu.

Svatá Terezie zasazuje
zimní okna.

Na sv. Havla dobytek
do chlěva.

Sv. Havel češe se stro-
mů poslední jablko.

Jak den sv. Voršily po-
činá, tak i zima končívá.

Když dlouho listí ne-
padne, tuhá zima se při-
krade.

LISTOPAD

NOVEMBER — 1960

1. Úterý	SLAVNOST VŠECH SVATÝCH.
2. Středa	Památka dušiček.
3. Čtvrtek	Jiří Václav Richter, m.
4. Pátek	☩ Karel Boromejský, arcibiskup.
5. Sobota	Malachiáš, arcib.

Neděle 22. po Sv. Duchu: Sluší-li dávat daň. Mat. 22.

6. Neděle	Leonard, poustevník; Emilián, kněz.
7. Pondělí	Engelbert, arcib.; Arnošt, opat.
8. Úterý	Maurus, biskup; Klarus, kněz.
9. Středa	Theodor, vyzn. a muč.; Alexander, m.
10. Čtvrtek	Ondřej Avellino, řeh.; Justus, věrozvěst.
11. Pátek	☩ Martin, biskup; Menas, vojín a muč.
12. Sobota	Martin I., papež. Anastás.

Neděle 23. po Sv. Duchu: Dcera Jairova. Mat. 9.

13. Neděle	Stanislav Kostka; všech sv. benediktinů.
14. Pondělí	Josafat Kuncevič, arcibiskup.
15. Úterý	Albert Veliký; Leopold, mark; Arnulf.
16. Středa	Edmund, arcibiskup; Ottmar, opat.
17. Čtvrtek	Gertruda Veliká, abatyše; Řehoř Tourský
18. Pátek	☩ Roman, m.; Dionys, papež; Odo, opat.
19. Sobota	Alžběta, kněžna; Poncian, p. m.; Jiljí.

Neděle 24. po Sv. Duchu: O posledním soudu. Mat. 24.

20. Neděle	Felix z Valois, z. ř.; Sebalď, b.
21. Pondělí	OBĚTOVÁNÍ PANNY MARIE.
22. Úterý	Cecilie, p. muč.; Marek a Štěpán, mm.
23. Středa	Klement, papež; Adela; Řehoř, biskup.
24. Čtvrtek	Jan z Kříže, řehol.; Flora a Marie, p. a m.
25. Pátek	☩ Kateřina, p. a m.; Jakub Rozsekaný.
26. Sobota	Konrád, biskup; Marcel, muč.; Leonard.

Neděle 1. adventní: Budou znamení na nebi. Luk. 21.

27. Neděle	Virgil, b.; Basilius a Saturnius, mm.
28. Pondělí	Řehoř III., papež; Anna, vdova.
29. Úterý	Saturnin, bisk., m.; Filemon, m.
30. Středa	Ondřej, apoštol; Justina, panna a muč.

PRANOSTIKA LIDU.

Hřímá-li v listopadu,
bude úrodný rok.

Kvetou-li stromy podruhé,
potrvá zima až do května.

Pozdní bouře znamená
velkou úrodu obilí.

Chodí-li husa před sv.
Martinem po ledě, chodí
po sv. Martinu v blátě.

Svatý Martin přijede na
bílém koni.

Jaké počasí na sv. Kateřinu,
takové je v příštím lednu.

Sníh na sv. Ondřeje
vzešlému žitu nepřeje.

Počasí na den Obětování
P. Marie vzešlému pruběh
příští zimy.

At' Kateřiny nebo kříže,
počne-li mrznout, tedy top-
te chýše.

PROSINEC

DECEMBER — 1960

1. Čtvrtek	Eligius, zlatník; Edmund Campian, muč.
2. Pátek	☩ Bibiana, p. a m.; Hippolyt, m.
3. Sobota	František Xaverský; věrozv.; Kassian, m.

Neděle 2. adventní: Jan ve vězení. Mat. 11.

4. Neděle	Babara, p. a m.; Theofanes, kněz, m.
5. Pondělí	Sabas, poustevník.
6. Úterý	Mikuláš, biskup; Gertruda, vdova.
7. Středa	☩ Ambrož, b., uč. C.; vigilie Nep. Početi
8. Čtvrtek	NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ P. MARIE.
9. Pátek	☩ Leokadie, p. a m.; Julian, b.; Valeria.
10. Sobota	Melchisedes, p. a m.; Eulalia a Julie, mm.

Neděle 3. adventní (Guadete): Svědectví Janova, Jan. 1.

11. Neděle	Damas, papež; Daniel, poustevník.
12. Pondělí	Panna Maria Guadalupská.
13. Úterý	Lucie, p. a m.; Otilie, řeholnice; Nikodem
14. Středa	☩ Suchý den. Spiridion, b.; Eutopia, p.
15. Čtvrtek	Eusebius, biskup a muč.; Faustin, muč.
16. Pátek	☩ Suchý den. Adela, cís.; Albina, p. a m.
17. Sobota	☩ Suchý den. Olympias, vd.; Lazar.

Neděle 4. adventní: Připravujte cestu Páně. Luk. 3.

18. Neděle	Rufus a Zosim, mm.
19. Pondělí	Timotheus a Maura, mm.
20. Úterý	Petr Klaverský; Zenno.
21. Středa	Tomáš, apoštol; Eugenie.
22. Čtvrtek	Flavián, muč.; Beata, panna a muč.
23. Pátek	☩ Kristína, p. a věrozvěstka; Viktorie.
24. Sobota	☩ Štědrý den, vigilie Narození Páně.

Neděle: Narození Páně.

25. Neděle	NAROZENÍ PÁNĚ.
26. Pondělí	Štěpán, prvomučedník a jáhen.
27. Úterý	Jan, apoštol; Maximus, biskup; Theodor.
28. Středa	Mladáček; Troadius, jinoch; Viktor.
29. Čtvrtek	Tomáš, arcib. a m.; Krescenc, b.
30. Pátek	☩ Melanie, ml. p.; Roger, b.; Eugen, b.
31. Sobota	Sylvester, papež; Kolumba, panna a muč.

PRANOSTIKA LIDU.

V adventě-li kruté mrazy panují a dodrží, zůstává 18 neděl studeno.

Zelené Vánoce — bílé Velikonoce.

Vánoce v jeteli, Letnice ve sněhu.

Má-li sv. Barbora bílý řětoch, bude hodně trávy.

Chodí-li husa o Barboře po ledě, chodí o Vánocích po blátě.

Svatá Lucie noci upije.

Jaký prosinec, takový je příští červen.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Naše práce a počínání záleží na Božím požehnání.

TABULKA HLAVNÍCH POHYBLIVÝCH SVÁTKŮ.

	Devítník (Septuagesima)	Popelec	Velikonoce	Hod Boží Svatodušní	První neděle adventní
1944	6. února	23. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1945	28. ledna	14. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1946	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1947	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1948	25. ledna	11. února	28. března	16. května	28. listopadu
1949	13. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1950	5. února	22. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1951	21. ledna	7. února	25. března	13. května	2. prosince
1952	10. února	27. února	13. dubna	1. června	30. listopadu
1953	1. února	18. února	5. dubna	24. května	29. listopadu
1954	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1955	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1956	29. ledna	15. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1957	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1958	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1959	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1960	14. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1961	29. ledna	15. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1962	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1963	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1964	26. ledna	12. února	29. března	17. května	29. listopadu
1965	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1966	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1967	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1968	11. února	28. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1969	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1970	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1971	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1972	30. ledna	16. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1973	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1974	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1975	26. ledna	12. února	30. března	18. května	30. listopadu
1976	15. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1977	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1978	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1979	11. února	28. února	15. dubna	3. června	2. prosince
1980	3. února	20. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1981	15. února	4. března	19. dubna	7. června	29. listopadu
1982	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1983	30. ledna	16. února	3. dubna	22. května	27. listopadu

Jména svatých v Americe užívána

Odvozeniny z křesťanských jmen.

Kde jest více svatých pod stejným jménem, možno si vybrati jiné datum (než co zde podáváme) jistého svatého. Na př: Františk jest více: Borgia 10 říj., De Paul 2. dub., Saleský 29 led., Xaverský 3 pros. Podobné Jiní svatí.

Abe,	Abraham,	5 únor.	Arnand,	Arnold,	8 č.ce.	Betty,	Elizabeth,	18 čer.
Aby,	Abraham,	16 břez.	Arnauld,	Arnold,	8 č.ce.	Bill,	William,	20 č.ce.
Abie,	Abraham,	9 říj.	Art,	Arthur,	21 č.ce.	Birdie,	Bertha,	4 č.ce.
Achil,	Achilles,	15 květ.	Artie,	Arthur,	21 č.ce.	Blanche,	Blanca,	5 č.ce.
Achim,	Joachim,	16 dub.	Ary,	Aaron,	21 č.ce.	Blase,	Blasina,	3 únor.
Ada,	Ida, Editha,	15 č.ce.	Asta,	Augusta,	27 břez.	Bob,	Robert,	29 dub.
Adele,	Adelaide,	16 pros.	Aubin,	Albin,	5 únor.	Bonny,	Bonaventura,	14 č.ce.
Ado,	Ado,	16 pros.	Aubine,	Albina,	16 pros.	Bride,	Brigitta,	23 č.ce.
Aggie, Agnes,	21 led.—2 břez.		Audrey,	Alderic,	7 led.	Brush,	Ambrose,	7 pros.
Aemil,	Emilian,	8 srp.	Audrey,	Ethelreda,	23 čer.	Bryan,	Bernard,	20 srp.
Aemilia,	Aemiliana,	5 led.	Austin,	Augustine,	26 květ.	Burga,	Walburga,	1 květ.
Aimee,	Amata,	13 pros.	Austin,	Augustine,	28 srp.			
Ainy,	Amata,	13 pros.	Aveline,	Eva,	24 pros.	Camille,	Camilla,	14 č.ce.
Al,	Albert,	21 list.	Avelline,	Andrew,	10 list.	Campion,	Edmund,	16 list.
Al,	Adalbert,	3 dub.	Axel,	Absalon,	2 břez.	Canty, John of Kanty,	31 květ.	
Alan,	Alanus,	26 říj.				Janute,	Canutus,	19 led.
Albie,	Albina,	16 pros.	Bab,	Barbara,	4 pros.	Carlos,	Charles,	4 list.
Aldrich,	Aldrikus,	7 led.	Barb,	Barbara,	4 pros.	Carmela,	Maria,	16 č.ce.
Aleck,	Alexander,	18 břez.	Babet,	Elizabeth,	5 list.	Carmen,	Maria,	16 č.ce.
Alec,	Alexius,	17 č.ce.	Babett,	Elizabeth,	8 č.ce.	Carrie,	Caroline,	14 č.ce.
Alex,	Alexius,	12 únor.	Babe,	Barbara,	4 pros.	Catty,	Martha,	22 únor.
Alfons,	Alphonsus,	12 srp.	Babie,	Barbara,	4 pros.	Cecily,	Caecilia,	22 list.
Alonso,	Alphonsus,	2 srp.	Baldwin,	Barbara,	8 led.	Celia,	Caecilia,	22 list.
Alger,	Algeric,	1 pros.	Barbe,	Barbara,	4 pros.	Celina,	Caecilla,	22 list.
Agny,	Algeric,	1 pros.	Barby,	Barnabas,	11 čer.	Charlie,	Charles,	4 list.
Airy,	Algeric,	1 pros.	Barhard,	Bernard,	20 srp.	Charlotte,	Caroline,	14 čer.
Alice,	Adelaide,	16 pros.	Barney,	Bernard,	20 srp.	Cherie,	Pulcheria,	10 září
Alicia,	Adelaide,	16 pros.	Barry,	Finbarr,	10 září	Chetry,	Caritas,	1 srp.
Alick,	Alexander,	21 září	Bart,	Bartolomew,	24 srp.	Chiara,	Clara,	12 srp.
Alix,	Alexander,	21 září	Barthel,	Bartholomew,	24 srp.	Chim,	Joachim,	20 břez.
Allen,	Hilarius,	13 led.	Bartley,	Bartolomew,	24 srp.	Cholly,	Charles,	4 list.
Allie,	Adelaidis,	16 pros.	Bastel,	Sebastian,	20 led.	Chris,	Christopher,	25 č.ce.
Alma,	Maria,	8 září	Bastian,	Sebastian,	20 led.	Chrissy,	Christiana,	24 čer.
Alwis,	Aloysius,	21 čer.	Beatte,	Beata,	8 břez.	Christina,	Christiana,	24 čer.
Alois,	Aloysius,	21 čer.	Bee,	Beatrix,	18 led.	Clair,	Clarus,	8 list.
Almaereí,	Anna Maria,	26 č.ce.	Bea,	Beatrice,	29 č.ce.	Clare,	Clara,	12 srp.
Amy,	Amator,	12 září	Bebba,	Elizabeth,	18 čer.	Claude,	Claudius,	9 č.ce.
Ame,	Amator,	12 září	Bel, Bella,	Elizabeth,	18 čer.	Claus,	Nicholas,	6 pros.
Aime,	Amator,	12 září	Belle,	Elizabeth,	18 čer.	Colin,	Nicholas,	10 září
Amelia,	Amelberga,	10 č.ce.	Ben,	Benjamin,	31 břez.	Coline,	Columba,	17 září
Andy,	Andreas,	30 list.	Benedetta,	Benedicta,	21 břez.	Columkille,	Columba,	17 září
Anne,	Anna,	26 č.ce.	Benedetto,	Benedict,	21 břez.	Connle,	Conrad,	26 list.
Anita,	Anna,	26 č.ce.	Betto,	Benedict,	21 břez.	Constance,	Constantina,	10 září
Annette,	Anna,	26 č.ce.	Benito,	Benedict,	21 břez.	Cora,	Cordula,	22 říj.
Annie,	Anna,	26 č.ce.	Bennet,	Benedict,	21 břez.	Cy,	Cyrus,	31 led.
Annunciata,	Maria,	9 dub.	Bernie,	Benedict,	21 břez.			
Ansel,	Anselm,	21 dub.	Benoit,	Benedict,	21 břez.	Daisy, Margaret, Cor.	22 únor.	
Anastae,	Anastasia,	28 říj.	Ben,	Benno,	16 čer.	Dan,	Daniel,	21 pros.
Anstys,	Anastasia,	28 říj.	Beppo,	Joseph,	19 břez.	Danny,	Daniel,	21 pros.
Antonette,	Antonia,	4 květ.	Bert,	Bertha,	4 č.ce.	Derby,	Jeremiah,	1 květ.
Antonette,	Antonina,	1 břez.	Bertie,	Bertha,	4 č.ce.	Dave,	David,	29 pros.
Anty,	Anastasia,	28 říj.	Bert,	Herbert,	16 břez.	Davey,	David,	29 pros.
Anusia,	Anna,	26 č.ce.	Bertram,	Bertrand,	29 č.ce.	Delia,	Brigitta,	1 únor.
Archie,	Archelaus,	23 srp.	Bess, Bessie,	Beata,	29 č.ce.	Denis,	Dionysius,	8 dub.
Arend,	Arnold,	8 č.ce.	Betsey,	Elizabeth,	18 čer.	Denise,	Dionysia,	6 pros.
Armand,	Herman,	7 dub.	Bettina,	Elizabeth,	18 čer.	Dick,	Richard,	3 dub.
Armyrn,	Herman,	7 dub.	Betha,	Elizabeth,	18 čer.	Diego,	Didacus,	12 list.

Diego,	Jacob,	6 řij.	Gabe,	Gabriel,	24 břez.	Jule,	Julius,	19 srp
Dion,	Dionysius,	3 řij.	Garrett,	Gerard,	21 září	Juliet,	Julia,	21 č'ce
Dirk,	Theodoric,	1 č'ce.	Gaston,	Vedastus,	6 únor.	Karel,	Charles,	4 list
Dix,	Benedict,	21 břez.	Gene,	Eugene,	8 led.	Karl,	Charles,	4 list
Dodd,	Theodoric,	1 č'ce.	Geoffrey,	Godfrey,	8 list.	Kate,	Catherine,	25 list
Dol,	Dorothy,	6 únor.	Gertie,	Gertrude,	17 list.	Kathleen,	Catherine,	25 list
Dolly,	Dorothy,	6 únor.	Gil,	Gilbert,	4 únor.	Kitty,	Catherine,	25 list
Dolores,	Maria,	23 břez.	Gladys,	Claudia,	30 řij.	Kelly,	Celsus,	18 č'ce
Dolph,	Adolph,	11 břez.	Grace,	Gratia,	1 květ.	Kenny,	Canicus,	11 řij
Dor,	Theodore,	16 srp.	Greg,	Gregory,	12 břez.	Kerstin,	Christina,	24 čer
Dora,	Dorothy,	6 únor.	Griffith,	Ruffinus,	26 srp.	Kit,	Christophorus,	25 č'ce
Dorinda,	Dorothy,	6 únor.	Grita,	Margaret,	22 únor.	Klas,	Nicolas,	22 břez
Dort,	Dorothy,	6 únor.	Gus,	Augustus,	7 řij.	Klaus,	Nicolas,	22 břez.
			Guy,	Vitus,	15 čer.	Knute,	Canute,	19 led.
			Gwen,	Blance,	5 č'ce.	Kurt,	Conrad,	26 list.
			Gwen,	Gwendoline,	28 břez.			
Ed,	Edward,	13 řij.	Hal,	Henry,	15 č'ce.	Larkin,	Lawrence,	5 září
Edmond,	Edmund,	20 list.	Hank,	Henry,	15 č'ce.	Larry,	Lawrence,	5 září
Egmond,	Edmund,	20 list.	Hanna,	Anna,	26 č'ce.	Laurie,	Lawrence,	5 září
Effie,	Euphemia,	16 září	Hans,	John,	16 květ.	Lena,	Helen,	17 srp.
Eileen,	Helen,	17 srp.	Harriet,	Henry,	15 č'ce.	Lenon,	Magdalene,	22 č'ce.
Elaine,	Helen,	17 srp.	Harry,	Henry,	15 č'ce.	Leon,	Leo,	11 dub.
Eli,	Elias,	20 č'ce.	Harvey,	Hervens,	1 čer.	Lew,	Ludwig,	25 srp.
Elissha,	Elisaeus,	14 čer.	Hattie,	Hedwiga,	17 řij.	Lewis,	Ludwig,	25 srp.
Eliza,	Elizabeth,	8 č'ce.	Hawkin,	Henry,	15 č'ce.	Lex,	Alexius,	12 únor.
Ella,	Helen,	17 srp.	Heine,	Henry,	15 č'ce.	Libby,	Elisabeth,	13 čer.
Ellen,	Helen,	17 srp.	Heinz,	Henry,	15 č'ce.	Lillie,	Ludmila,	16 září
Elleen,	Helen,	17 srp.	Hemma,	Emma,	29 čer.	Lillian,	Ludmila,	16 září
Elissha,	Elisaeus,	14 čer.	Hobart,	Hubert,	3 list.	Lionel,	Leo,	11 dub.
Ellis,	Elisaeus,	14 čer.	Hugh,	Hugo,	1 dub.	Lizzie,	Elisabeth,	18 čer.
Elmer,	Vladimirus,	15 č'ce.	Ignace,	Ignatius,	31 č'ce.	Lola,	Caroline,	14 čer.
Elmo,	Erasmus,	2 č'ce.	Ike,	Isaac,	31 dub.	Lora,	Lawrence,	18 květ.
Eloy,	Eligius,	1 pros.	Inez,	Agnes,	21 led.	Lotty,	Caroline,	14 čer.
Else,	Elizabeth,	19 list.	Isbel,	Elizabeth,	19 list.	Lou,	Ludwica,	31 led.
Elsie,	Elizabeth,	19 list.	Ivan,	John,	25 čer.	Louise,	Ludwica,	31 led.
Emerie,	Alberic,	26 led.	Jack,	John,	16 květ.	Louis,	Ludwig,	25 srp.
Emerson,	Alberic,	26 led.	Jake,	Jacob,	1 květ.	Luce,	Lucia,	13 pros.
Emery,	Alberic,	26 led.	James,	Jacob,	1 květ.	Lucy,	Lucia,	13 pros.
Emil,	Aemilius,	8 srp.	Jan,	John,	27 pros.	Luigi,	Aloysius,	21 čer.
Emily,	Aemilia,	30 č'ce.	Jane,	Joanna,	24 květ.	Lulu,	Ludwica,	31 led.
Emmie,	Emma,	29 čer.	Janet,	Joanna,	24 květ.	Mabel,	Amabilis,	13 září
Emmon,	Edmundus,	20 list.	Jarvis,	Gervase,	19 čer.	Madeleine,	Magdalene,	22 č'ce.
Ena,	Eugenia,	25 pros.	Jasper,	Casparus,	6 č'ce.	Madeline,	Magdalene,	22 č'ce.
Ermin,	Herman,	7 dub.	Jean,	John,	24 květ.	Madge,	Magdalene,	22 č'ce.
Erna,	Ernestina,	7 list.	Jeanne,	Joanna,	24 květ.	Maggie,	Magdalene,	22 č'ce.
Ernst,	Ernest,	7 list.	Jeannette,	Joanna,	24 květ.	Maisie,	Margaret,	22 únor.
Essie,	Esther,	7 břez.	Jeff,	Godfried,	8 list.	Mamie,	Maria,	8 září
Estella,	Esther,	7 břez.	Jeffrey,	Godfried,	8 list.	Mae,	Maria,	8 září
Estelle,	Esther,	7 břez.	Jenkin,	John,	23 řij.	Marie,	Maria,	8 září
Ethel,	Adelaide,	16 pros.	Jenny,	Joanna,	22 srp.	Marge,	Margaret,	10 čer.
Etta,	Henrica,	10 čer.	Jerry,	Jeremiah,	16 únor.	Margy,	Margaret,	10 čer.
Evan,	John,	24 čer.	Jessie,	Joanna,	24 květ.	Marion,	Maria,	8 září
Eveleen,	Eva,	24 pros.	Jim,	Jacob,	1 květ.	Marjory,	Margaret,	10 čer.
Eveline,	Eva,	24 pros.	Joan,	Joanna,	24 květ.	Mat,	Mathilda,	14 břez.
			Joe,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Mattheus,	21 září
Fanny,	Frances,	9 břez.	Josie,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matthias,	24 únor.
Fay,	Fides,	1 srp.	Joyce,	Jucund,	14 list.	Maud,	Magdalene,	28 květ.
Fe,	Fides,	1 srp.	Juan,	John,	8 únor.	Maurice,	Mauritius,	22 září
Felice,	Felix,	14 čer.	Judd,	Jeremiah,	1 květ.	Max,	Maximian,	11 únor.
Ferry,	Ferdinand,	23 čer.	Jude,	Thaddaeus,	28 řij.	May,	Maria,	8 září
Flo,	Flora,	29 list.	Jula,	Julius,	19 srp.	Mayme,	Maria,	8 září
Floy,	Florence,	20 čer.				Meg,	Margaret,	10 čer
Frank,	Francis,	29 led., 4 řij.						
Fred,	Frederick,	27 květ.						
Fritz,	Frederick,	18 č'ce.						

Michel,	Michael,	29 září	Robin,	Robert,	7 čer.	Threse,	Theresa,	15 říj
Mick,	Michael,	29 září	Roger,	Rogerus,	4 led.	Tiffany,	Epiphany,	21 led.
Mike,	Michael,	29 září	Rolf,	Rudolph,	27 čce.	Tilda,	Mathilda,	14 břez
Miles,	Malachy,	3 list.	Rollo,	Rudolph,	27 čce.	Tillie,	Ottilia,	13 pros
Millie,	Aemilia,	12 list.	Rolston	Rudolph,	27 čce.	Tim,	Timothy,	24 led
Mina,	Wilhemina,	25 čer.	Romie,	Roman,	22 květ.	Tim,	Timothy,	24 eld
Miriam,	Maria,	8 září	Rone,	Ronald,	20 srp.	Tina,	Christina,	24 čce
Molly,	Maria,	8 září	Rory,	Roderick,	13 břez.	Tina,	Valentine,	14 únor.
Moritz,	Maurice,	22 září	Ray,	Roderick,	13 břez.	Tom,	Thomas,	21 pros
Morris,	Maurice,	22 září	Royce,	Roderick,	13 břez.	Tommy,	Thomas,	7 břez
Murphy,	Muredachus,	13 srp.	Rudy,	Roderick,	13 břez.	Tracy,	Theresa,	15 říj
Murray,	Muredachus,	13 srp.	Ruffin,	Rufinus,	30 čce.	Trand,	Gertrude,	25 list.
			Ruffo,	Rufinus,	30 čce.	Trine,	Catherine,	25 list.
			Ruprecht,	Rupert,	27 břez.	Trix,	Beatrix,	29 čce.
Nance,	Anna,	26 čce.	Rurik,	Ruderic,	13 břez.	Trude,	Gertrude,	17 břez.
Nanette,	Anna,	26 čce.	Rutger,	Ruderic,	13 břez.			
Naninka,	Anna,	26 čce.	Ruy,	Ruderic,	13 břez.			
Nash,	Ignatius,	31 čce.				Ugo,	Hugo,	29 dub.
Nat,	Nathanael,	24 srp.	Sadie,	Sara,	4 září	Ulla,	Ursulla,	21 říj.
Nat,	Natalie,	1 pros.	Sally,	Rosalia,	4 září	Ulric,	Udalric,	4 čce.
Ned,	Edward,	13 říj.	Sam,	Samuel,	20 srp.	Val,	Valentine,	14 únor.
Nellie,	Helen,	17 srp.	Sander,	Alexander,	18 břez.	Val,	Valerian,	14 dub.
Nick,	Nicholas,	6 pros.	Sanders,	Alexander,	18 břez.	Valeska,	Ladislaus,	28 čer.
Niles,	Nicholas,	6 pros.	Sandro,	Alexander,	18 břez.	Van,	Henry,	10 čce.
Niels,	Nicholas,	6 pros.	Sandry,	Alexander,	18 břez.	Vence,	Vaclav,	28 září
Nina,	Anna,	26 čce.	Savy,	Francis,	3 pros.	Vince,	Vincent,	28 září
Nora,	Helena,	17 srp.	Selina,	Coelina,	15 pros.	Vilma,	Wilhelmina,	10 led.
			Sepp,	Joseph,	19 břez.			
Olaf,	Olavus,	29 čce.	Seymour,	Maurus,	15 led.	Wallie,	Walburga,	27 únor.
Ole,	Olavus,	29 čce.	Shamus,	Jacob,	1 květ.	Wally,	Walter,	4 čer.
Olive,	Oliva,	3 čer.	Sl,	Josias,	1 září	Walt,	Walter,	4 čer.
Oliver,	Oliver,	1 čce.	Sid,	Sidonia,	23 srp.			
Olo,	Odilo,	1 led.	Sig,	Sigfried,	15 únor.	Warren,	Guarine,	6 únor.
Oscar,	Anscharus,	3 únor.	Sylvie,	Sylvia,	3 list.	Watkin,	Walter,	4 čer.
Owen,	Eugene,	8 led.	Sinclair,	Clara,	12 srp.	Wence,	Vaclav,	28 září
			Sis,	Caecilia,	22 list.	Wendel,	Wendelin,	20 říj.
Paddy,	Patrick,	17 břez.	Sissot,	Caecilia,	22 list.	Wilkin,	William,	29 čce.
Paula,	Paul,	26 led.	Sita,	Zita,	27 dub.	Will,	William,	6 dub.
Pat,	Patrick,	17 břez.	Sol,	Solomon,	25 čer.	Willem,	William,	6 dub.
Patsey,	Patrick,	17 břez.	Stacy,	Anastasia,	28 říj.	Wilma,	Wilhelmina,	10 led.
Pearl,	Margaret,	13 čer.	Stanley,	Stanislaus,	13 list.	Winnie,	Winifreda,	3 list.
Pete,	Peter,	29 čer.	Stasie,	Anastasia,	28 říj.	Winny,	Winifreda,	3 list.
Phli,	Philipp,	1 květ.	Steve,	Stephen,	26 pros.			
Pierce,	Peter,	29 čer.	Stine,	Christina,	24 čce.	Xaver,	Francis,	3 pros.
Polly,	Maria,	8 září	Sue,	Susanna,	11 srp.	Xina,	Christina,	24 čer.
Pop,	Robert,	7 čer.	Susie,	Susanna,	11 srp.			
Ptolemy,	Bernard,	21 srp.				Yago,	Jacob,	29 čce.
			Tad,	Thaddeus,	28 říj.	Ynes,	Agnes,	21 led.
Quentin,	Quintianus,	31 říj.	Ted,	Thaddeus,	28 říj.	Yvette,	Jutta,	1 čce.
			Teeny,	Martin,	11 list.			
Ray,	Raymond,	23 led.	Terry,	Theodore,	16 srp.	Zach,	Zachary,	15 břez
Reta,	Margaret,	10 čer.	Terre,	Theresa,	15 říj.	Zander,	Alexander,	21 čce.
Reynold,	Richard,	4 květ.	Tessie,	Theresa,	15 říj.	Zeke,	Ezekiel,	10 dub
Rita,	Margaret,	22 květ.	Thierry,	Theodoric,	1 čce.	Ziska,	Frances,	9 břez
Ritchie,	Richard,	3 dub.						

Nový Náměstek Kristův zahájil svůj pontifikát prosbou k Bohu za země v nichž není svoboda

Vatikánské město. — Celý katolický a křesťanský svět byl na svátek apoštolů Šimona a Judy, 28. října 1958, nadšen zprávou, že posvátný sbor kardinálů zvolil za nástupce papeže Pia Dvanáctého 76-letého kardinála patriarcha benátského Angelo Giuseppe Roncalliho, který přijal jméno Jan XXIII.

Na půl milionu Římanů a turistů se shromáždilo na Svatopetrském náměstí v úterý odpoledne krátce po páté hodině odpolední římského času, když z komína Sixtínské kaple vyšel bílý kouř, znamenající, že kardinálové zvolili nového papeže. Zpráva se jako blesk roznesla po celém Římě a zdálo se, že celý Řím spěchal na historické náměstí svatého Petra do stínů nejvelebnější basiliky a pod Berniniho kolonádu.

Zkrátka bylo celé náměstí zaplněno a státisícové zástupy lidu provolávaly slávu novému papeži, jehož jméno jim bylo ještě neznámo, zatím co na náměstí doslova dobíhali další tisíce lidí, i řeholnice s vlajícími závoji a kněží a seminaristé s vyhrnutými taláry. Velké reflektory a televizní kamery namířily svá světla na balkon, z něhož nově zvolený papež uděluje své první požehnání a celá basilika byla ozářena.

Přesně o šesté hodině večer hudba sboru karabinierů začala hrát tradiční pontifikální pochod a v zápětí se objevil na balkoně kněz nesoucí vysoký papežský kříž a četní obřadníci začali upravovat prostory na balkoně a přes zábradlí byl přehozen pontifikální papežský koberec. Nato vystoupil na balkon nejstarší kardinál jáhen Jeho Eminence kardinál Nicola Canali, který za dobu konklave churavěl a davy, provolávající slávu papeži, zmlkly. Kardinál Canali pohnutým hlasem, který však zanikal místy v burácivých výkřicích jednotlivých skupin dosud provolávajících slávu novému papeži, oznámil městu a světu latinsky tuto zprávu:

Nuntio vobis gaudium magnum... Habemus papam... Zvěstuji vám velkou radost veli-

kou... máme papeže. Lid znovu propukl v projevy radosti a takřka nebylo slyšet další slova kardinála Canaliho, když dál oznamoval: "Stal se jím nejdůstojnější pán Angelo Giuseppe kardinál Roncalli, patriarcha benátský, který přijal jméno Jan Třicetý." Slova, těžko slyšitelná, šla však od úst k ústům za dalšího radostného provolání "Viva il papa." Do volání, které se neslo z Vatikánu až do města Říma, zaznívalo slavnostní zvonění zvonů.

Všechny zvonily a pozdravovaly nového papeže, který se objevil na balkoně přesně v 6:17 minut. V tu chvíli dostoupilo provolání slávy největšího vrcholu. Nový Svatý Otec, přioděn v pontifikální bílé roucho nejvyššího velekněze, v červenou mosetu lemovanou hermelínovou kožešinou a s papežskou štolou přijal jen krátce ovace a potom začal uklidňovat zástupy. Dával jim znamení, že jim chce dát požehnání. Sotvaže nastalo ticho v moři lidu na Svatopetrském náměstí, ozval se mocný hlas papežův, který přenášely televizní a rozhlasové stanice do celého světa. Svatý Otec uděloval své první požehnání. Pak jen krátce zůstal na balkoně, přijal mohutné ovace a odešel z balkonu, aby přijal hold konklavistů.

Nový papež, přestože jeho věk je již 76 let, je pevného zdraví a dynamismu. Sotvaže přijal hold kardinálů, krátce se objevil a pronesl svým mohutným, skálopevným, kovovým hlasem své tradiční první poselství vládům a národům celého světa.

Komentátoři si hned všimli skutečnosti, že nově zvolený Svatý Otec už druhého dne mluvit již k celému světu. Posuzují podle toho, že jeho pontifikát bude velmi dynamický. Pozdravil nejprve všechny poselstvím míru, zvláště zdravil biskupy, kněze a misionáře po celém světě a doporučil svůj pontifikát pod ochranu Panny Marie. Mluvil k vládám národů a k národům na celém světě. Žádal, aby odložili zbraně ničení a přeměnili je na nástroje pokroku. Naznačil, že bude pokračovat v boji o spravedlivý mír v duchu svého slav-

Svatý Otec Jan XXIII.

ného předchůdce. Vyslovil politování, že kardinálům Mindszentymu a Stepinacovi bylo odepřeno jet na konklavu a zvláště důrazně žádal, aby nastal na světě pravý mír a všem národům se dostalo svobody. Papežův apel za svobodu národů byl plamenný. Prosil Boha o pomoc pro země, které postrádají náboženské svobody a pro všechny trpící, a dále ohlásil, že jeho pontifikát bude vyplněn unionistickým úsilím.

Svatý Otec Jan XXIII. začal pracovat na úkolech Církve. Prvním jeho činem bylo, že promoval tajemníka konklave Monsignora Alberto di Jorio kardinálem. Druhého dne již od časných ranních hodinách úřadoval v papežské pracovně.

Nově zvolený papež, který se stal 262. nástupcem sv. Petra, se narodil jako syn deputátka dne 25. listopadu 1881 pod italskými Alpami ve vesničce Sotto il Monte v diecési Bergamo. Pochází z chudé zbožné rodiny 13 dětí. V jedenácti letech projevil touhu stát se knězem a otec, jemuž dosud pomáhal na poli h, mu v tom nebránil. Začal chodit každý den dvě hodiny pěšky do semináře. Roku 1904 byl vysvěcen na kněze a za rok byl již sekretářem biskupa Radini-Teedeschi v Bergamo, jemuž sloužil až do roku 1914. Za první světové války byl povolán na vojnu, kde dosáhl hodnosti četaře v sanitním sboru. Později byl vojenským kaplanem ve vojenských nemocnicích.

Po válce pracoval částečně v pastorači, zároveň se všestranně vzdělával a také se velmi staral o mládež ze střední vrstvy, pro níž organizoval studentský domov v Bergamo. Na universitě v Bergamo založil také první kulturní konference a otevřel náboženské vzdělání na učitelském ústavě v Bergamo a dále sdružení mladých katolických žen. Roku 1921 se stal presidentem Sdružení pro šíření víry, soustředil ústředně celou práci a dal sdružení první ústavu. Jako president Sdružení hodně cestoval v zájmu misí po Itálii, Francii, Holandsku a Belgii.

Roku 1925 jmenoval jej papež Pius XI. pro náklonnost k slovanským národům apoštolským visitátorem do Bulharska a povýšil

Monsignora Roncalliho na titulárního arcibiskupa. Roku 1930 se stal apoštolským delegátem v Bulharsku. Mezitím si již arcibiskup Roncalli osvojil znalost bulharského a ruského jazyka. Zde si také víc oblíbil slovanské národy a mezi lidem získal uctu a zamiloval si zvláště východní obřad.

Roku 1935 se stal apoštolským delegátem v Turecku a Řecku se sídlem v Cařihradě a apoštolským administrátorem latinského apoštolského vikariátu v Cařihradě. Na všech místech získal velkou oblibu a nespočetné přátele.

Roku 1944 jej Svatý Otec Pius Dvanáctý jmenoval apoštolským nunciem ve Francii, neboť francouzská vláda žádala odvolání dosavadního nuncia Svaté Stolice ve Vichy. Styky Svaté Stolice s novou vládou generála de Gaulla nebyly tehdy zrovna nejlepší, ale nuncius Roncalli svým diplomatickým uměním a osobním kouzlem a také úsilovnou apoštolskou prací, která je hlavním rysem jeho osobnosti, vše obrátil. Za tyto mimořádné úspěchy jej Svatý Otec Pius XII. povýšil 12. ledna 1953 do posvátného kolegia kardinálů a 15. ledna téhož roku jej jmenoval patriarchou benátským.

Nový papež je velmi pevný ve svých rozhodnutích, nesmírně pracovitý a promluví při každé příležitosti, kdy je jeho vedení potřeba. Jedním z jeho prvních činů v Benátkách bylo, že varoval kněze a věřící proti "příklonu do leva", když jisté katolické skupiny chtěly navázat uzší spolupráci s Nenniho socialisty. Tento svůj hlas znovu opakoval ve svém pastýřském listě na velikonoce roku 1957. Když socialistická strana konala konvenci v Benátkách, žádal, aby socialistickým delegátům se dostalo přátelského přijetí, ale zároveň varoval socialisty, že moderní hospodářský a společenský systém nemůže být pevně vybudován bez Krista. Katolíky pak varoval v srpnu 1956 ve zvláštním pastýřském listě, že spolupráce se socialisty a marxisty na dosažení sociálních reforem by se mohla stát osudovou chybou, i kdyby některé jejich cíle byly oprávněné. Nový papež má heslo: Poslušnost a mír.

Unionistický sjezd zdůraznil blízkost sjednocení

**Jednání probíhalo za účasti pravoslavných duchovních;
kongres byl slavně ukončen v Chicagu v chrámu sv. Petra**

Lisle, Ill. — Všichni účastníci třetího unionistického kongresu, který se konal ve dnech 1. až 4. července 1959, se rozjížděli s tímto pevným přesvědčením: třetí unionistický kongres v Lisle byl nejzdařilejším kongresem, který bude hodně znamenat pro utváření katolického

veřejného mínění v Americe a Kanadě i jinde ve světě.

III. unionistický kongres byl především kongresem pracovním. Zúčastnili se ho především představitelé americké a kanadské hierarchie, představitelé klášterů, učenci, především pro-

J. Exc. světící arcibiskup chicagský William D. O'Brien, president Společnosti pro rozšíření víry ve Spoj. státech a člen zvláštního biskupského výboru pro Rusko, přednesl při pátečním zasedání zahajovací invokaci. V modlitbě prosil Boha za vězněného arcibiskupa Berana, trpící biskupy, kněze a věřící za železnou oponou a za svobodu Církve a národů. Na našem obrázku arcibiskup opouští řečnické podium a sekretář kongresu P. Regis Barwig, O.S.B., mu vyjadřuje dík.

Nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., jako archimandrita východního obřadu byl přítomen na trůně při Božské liturgii, kterou koncelebrovali řeholníci svatoprokopští ve čtvrtek 2. července večer v klášteře Božského Srdce Páně v Lisle. Pan opat předsedal unionistickému kongresu.

lesoři historie, teologie, badatelé v otázkách církevního rozkolu, větší počet kněží východního obřadu, novináři a pracovníci na poli unionistickém z Ameriky, Kanady a Evropy. Sjezd sám byl v opatství sv. Prokopa zahájen svatou hodinkou za sjednocení, při níž kázal pittsburghský sídelní biskup latinského obřadu John J. Wright, který je znám po celé Americe jako jeden z nejdynamičtějších amerických biskupů.

Jednání druhého dne se konalo na pozvání velebné matky převorky Marie Emilie Šonkové v benediktinském klášteře Božského Srdce Páně v Lisle. Tam profesor university Marquette z Milwaukee jezuita P. Dr. Edward J. Finn přednesl nejvýš pozoruhodnou studii o práci pro sblížení katolíků a pravoslavných v jednotlivých oblastech Spojených států, zvláště v

těch, kde žijí pravoslavní. Šéfredaktor The Byzantine Catholic World P. John Kallock poukázal na to, jak krásná východní liturgie může přispět ku sjednocení. Hlubokou studii o jednotě křesťanů a duchovním životě podal polský učenec kněz P. Dr. František Cegielka, který později v diskusi o křesťanské jednotě prohlásil naši dobu za dobu unionistické duchovnosti a poukázal, že pro křesťany zůstává jediné: sjednocení nebo záhuba. Diskuse po jednáních se zúčastnila řada přítomných, mezi nimi i metropolita Hermaniuk a biskup Mořkovský. Pak profesor Harvardovy university P. Dr. František Dvorník poukázal, že Rusko vlastně nikdy od Říma neodpadlo, ale historickým politickým pochodem bylo do schizmatu zataženo.

Odpolední jednání zahájil jolietský biskup Martin McNamara také slavnostním oznáme-

Záběr ze zasedání v akademii Božského Srdce Páně. Prof. P. Finn, S.J., z university Marquette přednáší svou studii o práci mezi pravoslavnými. Na obrázku zleva jsou: P. Regis Barwig, O. S.B., sekretář unionistického kongresu, nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., nejdp. biskup Stefan Kořisko z eparchátu pittsburghského, nejdp. biskup Joseph Brunini z Jackson z Missouri, nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský z Amarillo, Texas, P. Melety Solovey, O.S.B.M., z Toronta v Kanadě a P. Jan Kallok, šéfredaktor The Byzantine Catholic World z Pittsburghu.

Z III. unionistického kongresu: nejdp. opat Ondrák zasahuje do debaty. Na obrázku zleva jsou prof. theologie z kapucinského domu z Huntington, Ind., P. Hermes Kreilkamp, O.F.M. Cap., nejdp. opat, nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský z Amarillo, Texas, a nejdp. metropolita-archibiskup Maxime Hermaniuk z Winnipegu z Kanady. Uprostřed síně trůnil obraz Matky Unie kopie uctívaného obrazu z Velehradu. Dále nad podiem byl portrét zesnulého opata svaté paměti Prokopa Neužila, zakladatele unionistických snah při opatství Svatoprokopském.

ním, že sv. Otec Jan XXIII. vyznamenal opata svatoprokopského cappou magnou za jeho mimořádnou práci, zvláště na poli unionistickém.

Večer byl zakončen posvátnou liturgií, kterou koncebrovali za přítomnosti nejdp. archimandrity Ambrože L. Ondráka členové-kněží opatství svatoprokopského. Bohoslužby doprovázel ve staroslovanské řeči sbor benediktinek kláštera Nejsvětějšího Srdce Páně za řízení sestry Marie Elekty. O nutnosti jednoty kázal převor anglických benediktinů Dom Columba Cary-Elwes ze Creve-Coeur, Mo., autor řady theologických spisů o jednotě křesťanů.

V pátek 3. července promluvil na téma "Byzanc a římský primát" největší žijící byzantolog profesor Harvardovy university Dr. Fran-

tišek Dvorník. Profesor Dvorník ve své přednášce předložil spoustu nových pohledů a objevů v otázce římského primátu. Dokázal dokumentačním vědeckým podáním nespornost římského primátu a vysvětlil četná historická nedorozumění. Přednáška profesora Dvorníka byla vlastně řetězem dokumentací, které jistě významně pomohou urovnat pohled na nespornost římského primátu i u odloučených křesťanů a tím i ku sjednocení. Po přednášce prof. Dvorníka se rozvinula nejživější diskuse, do níž hlavně zasáhl profesor papežského Orientálního ústavu z Říma, jezuita P. Lacko a profesor university Notre Dame Dr. Boleslaw Szczesniak.

Kongresních jednání se i třetího dne v opatství sv. Prokopa v Listě zúčastnili představitelé

pravoslavných církví, mezi nimi i zástupce ruského pravoslavného chicagského arcibiskupa, který stejně jako ostatní pravoslavní duchovní byl velmi nadšen unionistickým kongresem a upřímností, s jakou se hledají cesty ku jednotě.

Odpoledne promluvil po invokaci, kterou přednesl arcibiskup O'Brien, profesor Katolické university americké z Washingtonu a šéfredaktor The American Ecclesiastical Review Msgr. Dr. Joseph Clifford Fenton. Msgr. Fen-

ton, stejně jako další řečník Msgr. Richard Hanley z Rockeville Center z New Yorku a prof. P. Cassian Yuhas z West Hartford, Conn., dokumentoval z papežských encyklik a výzev i nařízení svaté Stolice nutnost vzdělání kněží a katolické inteligence o východním obřadu. Přednášku Monsignora Fentona doplnili ještě profesori P. Hermes Kreilkamp z Huntingtonu z Indiany, prof. Lecko z Říma, profesor Elia Denisoff z Notre Dame a další.

Kongresní pracovní jednání bylo uzavřeno v

Na závěr III. unionistického kongresu odevzdali Msgr. František Planner z Říma, provinciál kanadských kapucínů P. Dr. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap., a P. Max Pikard nejdp. opatovi Ondrákovi dar jménem čs. exilu: starobylou ruskou ikonu Matky Boží Kazaňské. V těchto dnech shodou okolností připadlo 400. výročí zjevení Panny Marie v Kazani. Na našem obrázku jsou zleva vdp. provinciál Špaček, Msgr. Planner a nejdp. opat Ondrák. Msgr. Planner v projevu při odevzdání daru čs. exilu zdůraznil, že je to dar z vděčnosti za tolikou pomoc, kterou pan opat věnoval a věnuje exulantům a trpčícímu Československu.

Profesor Harvardovy university P. Dr. František Dvorník přednesl na kongresu nové objevné studie o primátu římského papeže.

pátek večer. Nejprve Monsignor František Planner z Říma spolu s provinciálem kapucínů z Kanady P. Dr. Anselmem Václavem Špačkem a P. M. Pikardem ze Severní Dakoty odevzdal jménem čs. katolického exilu nejdp. opatovi starobyloou ruskou ikonu Panny Marie Kazaňské. Potom byly odhlasovány resoluce, které shrnuly všechna doporučení přednesená při jednání kongresu a byly přečteny pozdravné projevy od sv. Otce a kardinálů. Sv. Otec poslal kongresu zvláštní požehnání.

Slavnostní zakončení kongresu se konalo na svátek sv. Prokopa v Chicagu. V chrámu sv. Petra, největším chrámu ve středu Chicaga uprostřed mrakodrapů, sloužil Jeho Excelence metropolita východního obřadu celé Kanady arcibiskup Maxime Hermaniuk slavné bohoslužby východního obřadu ve staroslovanském jazyku. Doprovázelo je staroslovanským sborovým zpěvem 40 seminaristů ze semináře Panny Marie Jezerní z Mundelein, Ill. Tento sbor budoucích kněží latinského obřadu řídil prof. P. Richard Wojčík. Seminaristé, z nichž jen někteří byli slovanského původu, se naučili staroslovanské zpěvy naprosto dokonale, jakoby byli vycvičeni zpívat v katedrálách v Moskvě nebo Kijevě či jinde na slovanském východě. Dokázali to i někteří seminaristé černé

pleti, kteří zvlášť nadšeně na konec bohoslužeb prozpěvovali staroslovanský sv. Otcí, patriarchům, metropolitovi, biskupům, archimandritovi Ondrákovi a kněžím i věřícím "Mnogaja ljeta."

Účastníci těchto slavných bohoslužeb za sjednocení v chrámu sv. Petra, při nichž přednesl úchvatné kázání světicí biskup washingtonský nejdp. Philip Hannan, nikdy nezapomenou na krásu liturgie podle sv. Jana Zlatoústého i na slova kazatelova, který vzpomínal sv. Prokopa, apoštolského díla svatých Cyrila a Metoděje a vůbec mluvil nejvybranějšími slovy o práci unionistické jako největší práci v misijním díle Církve. Chrám sv. Petra byl zaplněn takřka do posledního místa. Účastníky bohoslužeb z našich českých řad zvlášť potěšilo, když v církevním průvodu a u oltáře viděli nejdp. biskupa Jana Ludvíka Mořkovského z Amarillo z Texasu, který se zúčastnil celého kongresního jednání. Svou účastí jakoby symbolicky zastupoval biskupy z Československa. Biskupové v Československu tolik přáli unionistické práci a zúčastňovali se slavných kongresů velehradských, které dostaly v Lisle zvlášť v nynější době, kdy papež Jan XXIII. svolává ekumenický koncil, nový hluboký, jistě dějinný smysl.

III. unionistický kongres byl slavně zakončen v chrámu sv. Petra v Chicagu na svátek sv. Prokopa slavnou pontifikální staroslovanskou mší svatou, kterou koncebroval Jeho Excellence metropolita východního obřadu celé Kanady arcibiskup Hermaniuk s kněžími východního obřadu. Na našem obrázku metropolita Hermaniuk uděluje požehnání věřícím, kteří takřka do posledního místa zaplnili prostorný chrám v mrakodrapovém středu Chicaga. Na obrázku vlevo je vidět také nejdp. biskupa Mořkovského a nejdp. archimandritu Ambrože L. Ondráka, O.S.B.

VESELÝ A SKROMNÝ SVĚTEC

Mnoho bylo napsáno o sv. Filipu Neri. Z povolaných úst a per byly vyřčeny a zvěčněny vážné i veselé črty z jeho života, naplněného čistou nábožností, nezlomnou vírou a láskou. A není to planý, neodůvodněný obdiv, který k němu cítíme, neboť jej plně zasluhuje, zvláště od katolické mládeže, již zasvětil celý svůj život.

Také v jeho životě se vyskytlo mnoho překážek a smutku, protože i on měl četné nepřátele, kteří ho očerňovali před lidmi a pomlouvali u představených. Stalo se na příklad, že ho jakási římská žena obvinila z nemravnosti a po provedení tohoto špatného skutku se domnívala, že věc napraví odvoláním obvinění. Když se Filip Neri dozvěděl o řečech, které vedla, zavedl ji na věž, roztrhl peřinku, vysypal peří nad město a řekl ženě: "Jděte a sebi-rejte všechna peřička!"

"Jak bych mohla?" odpověděla žena."

"Právě tak nezahladíte všechny následky pomluvy, kterou jste roznesla."

Svatý Filip říkával, že veselé lidi lze snadněji přivést na dobrou cestu než lidi trdnomyslné. Viděl-li někoho z mladých přátel věsiti hlavu, pleskl ho mírně a přívětivě po tváři a řekl: "Proč jsi smuten? Co se ti stalo? Pojd' a pověz to svému otci!"

Napomínal je: "Bud'te veselí, synáčekové! Nechci trudu, nechci zádumčivosti!"

Pro jeho veselou povahu hoši za ním chodili a on si s nimi hrál jako jeden z nich. Kdesi děti ztropily takový hluk, že domácí nadávali. Filip řekl dětem: "Děti, nebojte se, hrejte si vesele dále! Jenom nehřešte!" Jindy řekl lidem, kteří si stě-

žovali: "At' si štípají dříví na mých zádech, jen když nehřeší!"

Pro své ctnosti byl Filip velice vážen a ctěn. Pokornému světci to bylo velice nemilé, a proto hleděl svým chováním vzbudit dojem, jako by byl blázen. Jednou se setkal se svatým Felixem Kantalicem na ulici. Protože si jeden druhého vážil jako světce, klekal jeden před druhým a jeden druhému líbal ruce. Felix, který právě přicházel ze sbírky pro chudičský klášter, tázal se Filipa: "Nemáš žízeň? Pojd' a napij se!" a podal mu dřevěnou láhev s vínem, kterou dostal darem. Filip bez oolků vzal láhev a pil přímo z ní, ač se mu kolemjdoucí lidé posmívali.

Přes mnohé hořké chvíle, které Filip Neri prožil, nikdy nezoufal, ba naopak doufal ve svatost svého počínání. A Bůh se ho ujal.

Posléze přišlo nejvyšší uznání, ale Filip Neri mu nerozuměl. Byl jmenován kardinálem. Nikdy si však nešel pro slavné prohlášení. Kardinálský klobouk klidně přijal, neboť se výborně hodil jako pelíšek pro kocoura, který byl jeho miláčkem. Kocour v něm spával a jen někdy byl vyrušen ze svého klidu, a to tehdy, když ho Filip vyklopil z klobouku, protože ho chtěl někomu posadit na hlavu, aby prorokoval, že se dotýčný stane kardinálem.

Proroctví se vypnilo v případě známého kardinála Dittrichsteina. Tedy svatý Filip z Neri nezpychl ani z největšího významání, neboť byl skromný a nanejvýš zbožný muž.

Zemřel 26. května 1565 na svátek Božího Těla ve věku 80 let.

Trpaslíci na řece Kongu

Ve střední Africe v území Konga, dále na ostrovech Adamanech, Filipinách a na mnohých ostrovech Jižního moře, žijí národové trpasličího vzrůstu, u nichž průměrná výška zůstává pod 5 stop. Nazývají je Pygamy. Dosud mají dobrou živnost a zaměstnání kouzelníci. Tito trpaslíci věří i ve Vyšší Bytost, již jest spravedlnost ctíti.

Ač záhy byli obklopeni vysoko-rostlými národy a zatlačeni do neúrodných krajín,

uchovali si svoje prastaré kulturní obyčeje. Trpaslíci jsou celkem plaší, málo přístupní a zejména neprojevuji zájem pro vzdělání bělochů. I když k nim misionáři někdy proniknou, nebývají nikdy nadšeni. Ale někdy se situace změnila najednou rázem. Tak ve vikariátě Severní Katanga, když tam bylo započato se stavbou kostela, poslali jako svůj příspěvek na chrám množství krásných bambusových kmenů na stavbu střechy.

K. RAIS:

Vnouče

STARÝ Malivánek vracel se jar-ním podvečerem z práce. Chodil do panské zahrady, a protože byl kat na práci, zaměstnávali jej tam v zimě v létě již nějakých třicet roků. Byl malý, ve hřbetě nalomen, a kráčeje volně, houpal se se strany na stranu. Na hlavě, jež zapadala mezi ramena, měl odřenou beranici nečbale posazenu k pravému uchu, a houšť plesnivých tvrdých vln vlasových padala mu do čela i na levý spánek.

Fozoroval nebe, ale když chvílemi mrknul na bílou cestu mezi dlouhými řadami vysokých, korunatých topolů, jen to z důlků, nad nimiž se do předu klenulo dlouhé tmavé obočí, zasvítilo.

Byl sice teprv první pondělek v dubnu, ale večer vlahý, plný vůně mladé trávy a pupenů, jako v máji. Západ byl ještě rozpálen, ale již nesvítil; lemoval jej věnec řídkých, bělavých obláček, jež se výše do oblohy rozplývaly na pouhé mlhové provázky a chumáče — na oblačné babí léto.

Opodál po obou stranách prašné cesty krčily se baráky i chalupy vesnice Dolní; každé stavení bylo pro sebe a kolem dokola obklopeno zahradou s vytáhlými hrušemi, skrčenými, rozkleslými jabloněmi a nízkými slivami.

Chalupy stály čelem k silnici a boky měly dozadu k polím, ale baráčky seděly napříč — Malivánkům také.

Ten byl ze všech nejmenší a zrovna se do země propadal. Došková, ale již úplně

omšená střecha byla skoro černá a skláněla se hluboko; když s ní v zimě visívaly tlusté rampouchy, prošlo pod nimi leda dítě. Byla toho baráku malá hromádka, ale přece se do něho vešla světnice, síň, světnička, chlívek i stodůlka.

Byl tak zrovna pro toho skrčka Malivánka — pro toho žihavku. Kdyby baráček byl prodával, sotva by byl dostal tři stovky, a to ještě hlavně za zahradu, na níž stály pěkné, statné štěpy.

Ty měl rád a pěstoval si je jako zahradník; na jaře lezl jim po tlustých, holých snětech jako kocour a prořezával větvičky, a když měly ovoce, věděl snad o každém jablku a hrušce. Třikrát běda tomu, koho by byl na svém ovoci dopadl! Ale těšilo ho, jenom pokud bylo na stromě, pokud svítilo i rdělo se mezi houští listů a zakysle vonělo, až sliny na jazyk vyvábilo; když je otrhal a na komoře vysypal, co známé děti nesnědly, prodávala manželka.

Malivánek měl jablka, jakých na jiných vesnických zahradách nebylo, a měl na každém stromě dva, tři druhy.

Stalo se jednou před lety, že když se mu ovoce nejkrásněji ruměnilo a bylo jako z vosku, před bouřkou přiletěla hrozná vichřice, jež zajela do korun štěpů, že jen stenal, praštěly a svištěly. Dozrávající ovoce sypalo se na zem, buchalo do střechy i do kamen.

Malivánek vyjeven hleděl čtyřtabulkovým oknem, co se mu na zahradě děje; projížděla jím zima, takže se třásl jako

ty staré kmeny, vztyčoval ruce, cvakal zuby a oči měl plny slz.

Do vichřice šlehl blesk, zarachotil hrom, a velké těžké kapky padaly na oklepané stromy, jež stály tu teď jako ustrašený.

Malivánek vyletěl do zahrady a sbíraje spadlé otlučené ovoce, házel je vzhůru proti černému nebi a křičel vztekle: "Tak si ho taky sněž, když sis ho naklátil!"

Děšť pleskal mu do plátěné košile, do vlasů i na snědé, zlosti zrudlé tváře. Žena při tom stála na záspi, volajíc: "Pamatuj si, táto aby nás Pán Bůh nebeský nestrestal!"

Sousedka Škutinka naproti v okně všeka ustrašena, spínala ruce.

Ale tomu teď bylo už dávno, a léta i Malivánka hodně zkřísila — — —

Teď už ani zuby zaskřípěti nemohl, protože jich v dásních nebylo; rty mu zapadly, brada se zúžila a vystoupila; chumáč hrubých, prosivělých vousů pod ní tím více vynikal.

Zabočiv z topolů k svému baráčku, po úzké, kostrbaté záspi a temnou, udupanou sínkou, vloudal se do nízké světnice. Žena jeho stojíc u černých, lesklých kachlových kamen pozdravila ho pokynem hlavy. Byla větší než on, málo skloněna, ale velmi kostnatá.

V šeru světnice proti okénku běhala se pára, vystupující z hrnků na plotně, a bylo cítiti štiplavý zápach starých vařících se brambor.

Beranici hodil na postel, pohladil si vlasy a sedl na lavici ke stolu; nohy natáhl na trnoží, lokte opřel o stůl a hlavu vložil do dlaní, zasupěl a utíral si pot.

"To je tam dneska jako v máji," drsným, ale trřaslavým hlasem pravila žena a drobně chvátajíc, nesla na stůl hliněnou misku se lžící.

Malivánek zakýval, ale neodpověděl.

Žena přinesla půl bochníka domácího chleba a nožem rychle drobila do mísy; potom s plotny vzala hrnek a nalila bramborové polévky.

Tatík se pokřičoval a pohroužil lžící.

Malivánková usedla na špalíček v koutě před prskem a hleděla do temné světnice.

"Co pak — ty nebudeš?" ptal se hlavy neobráťiv.

"Už jsem jedla — takový hlad mne popadl, než jsi přišel." Vstala, klusala k oknu, k posteli, zpátky k poliče a zas usedla na špalík.

"Trochu málo slaná", zabručel po chvíli.

Zaběhla k pecince a podala mu dřevěnou slánku. Když si kousek soli vyndal a mezi prsty nad mísou ji drtil, donesla slánku na pecinku a zase tak spěšně šla k oknu, na pravo k posteli, již jen ledabylo urovnala, vrátila se k poliče a hledala mezi hrnky.

"No, co zas ty kouty sešíváš?" broukl mrzutě a pod obočím mu zasvítilo.

"I nic," odvětila klidně a vrátila se k poliče.

Malivánek jedl rychle; i v tom šeru bylo patrné, jak ostrá brada a zapadlé rty pracují. Když lžice na dně dozvonila, odstrčil mísu a zdolní kapsy kabátu vytáhl kořenku i tabák. Když si nacípával, žena odnesla nádobí ke kamnům a umývajíc je, odvrácena povídala:

"Tak představený je z Prahy doma." Pravila to rychle a jakoby utíkala.

Zapaluje si, neodpověděl, ale špičku sevřel pevněji.

"Říkala mi kmotra Škutinka, že povídal, to že nikdo nevidal a neslychal, co tam viděl," ještě rychleji hovořila.

"Pán Bůh mu požehnej, aspoň bude moudřejší. A co je nám po tom!" bručel, klidně bafaje.

Malivánková spěšně seběhla kolem kamén.

Tatík posadil si čepici k uchu a kořenku tiskna v dásních, šel ke dveřím.

"I chtěla jsem jen říct, že toho hochu opravdu přivezl."

Baráčník stojí již v dveřích, zastavil se, kořenku dásněmi sevřel, až se vzpříčila, a oči mu zajiskřily.

"Už jsem ti povídal," dýmku chytiv levačkou, zvolal ostře, "abys dala pokoj s představeným i klukem! Dřel jsem celý den a budu se na noc starat o představeného — at' jezdí, když mu to výbor trpí!"

Každé slovo vyrážel, jakby slabiky řezal, a když dopověděl, vyšel ven.

Tetka nechala všeho a sednuvši na špalík, opřela se o stěnu, ruce složila v klíně

a hleděla k oknu, jež se mdlým svitem měsíčním rozjasňovalo . . .

Baráčník, vyšed do zahrady, bafaje chodil chvílku pod tmavými kostrami štěpů, potom za barákem usedl na uhelník a hleděl do polí. Bylo to jeho podvečerní místo.

Bledý měsíc prozíral topole a poléval dědinu mdlou, modravou září.

Obloha zapadala v temných hlubinách a byla bez hvězd. Vzduch jemně zaváněl topolovými smolnými pupeny a čerstvou, rozoranou půdou.

Malivánek dlouho o samotě nebafal; od sousední chalupy přiloudal se k němu soused Škutina.

Byl větší nežli baráčník, ale hubený; nohavice visely mu kolem prohnutých nohou, jichž chodidla klepala v těžkých, kovaných pantoflích, uříznutých ze zimních bot. Na trupu měl jen košili a rozhalenou kazajku, hlavu bez čepice, vlasy krátké, řídké a hladké; kořenku měl jako Malivánek, ale držel ji v zubech.

“Sedíš, sedíš?” ptal se rozplizlým krčmím hlasem, ale na souseda nehlédě, rozhlížel se po obloze.

Baráčník zabafal, ale neodpověděl.

“Máme pěkně, ale měsíček je v studánce, dlouho — fififi—”

Škutina nedomluvil, ale ticho, šeptem pohvízdav, hleděl po nebi.

Když ještě nedostal odpovědi, poodešel mezi stromy a pořád prohlížel oblohu; ale za krátko vrátil se zas.

“Ty topoly — fififi—” a ústa maje našpulena, levé oko přimhouřeno, hlavu stranou, hleděl jako starý houser při dešti a usmíval se.

“Seješ?” suše prohodil Malivánek.

“I tak pomalu, měsíc je v studánce, myslím, že to—” zamlčel se, rychle zabafal a dodal klidně: “Představeného máme doma — jakoby nic,” a přimhouřeným okem zíral na souseda.

“To jste rádi,” zabafal Malivánek.

“No, já bych nejel, kdo pak by tam trefil, ale povídal, povídal—” mluvil slaběji a slaběji, až ta slova splynula s šepotem večera.

“Bodejt’ by nepovídal, když se zadarmo projel.”

Škutina držel kořenku v levačce, hlavu přikrčil k rameni a zasmál se.

“Nech to být, povídal, že tam byli samá účta — a páni,” zahvízdav na prázdnou, přimhouřil oči a tiše se špulil.

“Tot’ se ví, Praha byla vzhůru, že přijel představený z Dolení,” ani se nehnuv, řezavě řekl baráčník.

Chalupník Škutina opět zašel mezi stromy a prohlížel oblohu.

“No, je v studánce — — — Ale toho chlapce přivezl, kluk je jako koňadra, malý, ale ramenáč a kouká taky jako žihavka, je do rodu,” vraceje se, zdlouha, mazlavě vypravoval.

Malivánek přehodil pravou nohu přes levou.

“Budeš mít radost, povídám ti; to naše, jako synovo, je proti němu pápěrka, a dost to krmím, ale rod je — jakoby nic.”

Malivánek se zatřásl, přehodil levou přes pravou a svítivé oči ještě více přivřel.

“Já myslil, že už ho máte doma; no, ještě by tam mohla tetka dojít,” klidně, slovo za slovem vedl svou chalupník.

“Co mi tu pořád zvoníš — já vejbor nejsem a nepletu se do ničeho,” vstávaje, prudčeji řezal Malivánek.

Škutina sešpulil rty a stranou tiše zahvízдал.

“Co povídám — o tom vašem hochovi povídám, že je jako bouček, jen se hrabe, člověk by ani nevěřil, že — ale vždyt’ to naše máma už vaší kmotře—”

“O to at’ se stará, kdo má kdy — dobrou noc!” a baráčník na souseda nepohlédv ku podivu rychle uháněl do baráku.

Škutina stál chvílku jak omámen: ústa měl sešpulena a hleděl k rohu, za nímž baráčník zmizel.

“Fififi—” šeptem zahvízдал a páčil domů.

Tetka Malivánková té noci nespala, pořád byla s dcerami . . .

Starší Frantinu, měla před devíti lety v Praze na nádraží ve službě; ta se tam seznámila s mladým hlídačem a vzali se. Malivánkovi dali dceři, co do hospodářství potřebovala, a mladí manželé brzy potom dostali službu u Nymburka a přestěhovali se tam do maličké strážnice u dráhy. Někdy za čas psali, a když měli prvé dítě, zvali na křtiny; ale nikomu nenapadlo jeti.

Po nějakých dvou letech Frantina psala, že by v Nymburce u pánů bylo místo pro sestru Lojzku, chce-li, aby přijela.

Když to matka tatíkovi povídala, odsekl: "At' dělá, co chce!"

Malivánek už byl takový, že se už nestaral; ale matka byla jiná, ta se bála, že bez dcery bude v baráku smutno, a myslila si, že, je-li už jedna ve světě, může být druhá doma.

Lojzka však byla po cizině splašena; doma zůstat se jí nechtělo, snad proto, že byla v baráku pořád jako na provázku; nedala, až ji matka pustila.

Baráčník býval vždycky nemluva a jako sršeň, ale když se ženou osaměl, teprve zpaličatěl; měl v sobě pal, že dcery jen tak odešly, jakoby šly do Prahy na pout, a že si ve světě chválily. Jaktěživ se s nimi nemazlil, tuze vliďných slov nepromluvil, neřekl jim ani jednou, aby zůstaly doma — ale neměly chodit! On za mlada taky rákají nešel.

Vždycky asi po dvou měsících přišlo od Lojzky psaníčko, které matka vícekrát přeříkala, ale tatík sotva je přehlédl. Když žena o tom začínala, přisvědčoval, ale řeči nerozprávěl.

Tu jednou Frantina psala, že je Lojzka z Nymburku pryč, že ji paní vyhnala, protože se tuze chytala mladého aspiranta; tázala se, je-li sestra doma, a hubovala, že si od ní hanbu nezasloužila. "At' si, blázen, nemyslí, když je trochu hezká, že roste pro pána; já jsem horší nebyla a mám taky nádeníka!" stálo v psaní.

Ale Lojzka doma nebyla.

Malivánková se tenkrát celé noci promodlila, dceru čekala, ale marně. Teprve asi po měsíci pověděla o tom tatíkovi.

Poslouchal, jen se při tom víc a více krčil, ale neřekl jediného slova. Vyšel ven, sedl na svůj uhelník, hulil jedním proudem a spát šel tuze pozdě.

Nehuboval — ale leckdy stranou pozoroval ženu, že se nějak sesychá . . .

Lojzka se ozvala až po nějakém měsíci; psala z Prahy z temného domu, v němž světlo světa spatřují robata, jichž se rodiče odříkají.

Tenkrát Malivánek vybuchl: "Hrom by

mne musil zabít, kdybych psal. Já ji z domu nehna! — at' si teď dělá paní!"

Lojzka zapadla ve světě širokém jako kámen v moři hlubokém . . .

Teprve asi po dvou letech přišlo na obec psaní z města někde za Prahou, že tam služebná Aloisie Malivánková umřela.

Z mámy zbyla trápením sotva polovička, a tatík, třebaže nikdo od něho slova hněvu nebo stesku neslyšel, shrbil se, a ta vlasatá, tvrdá hlava zapadla hodně mezi ramena.

Tenkrát kmotr Škutina říkal po vsi, že je sic Malivánek křemínek, jako býval jeho tatík a ten celý rod, ale že, když se křeše, okřeše se přec.

Když potom Frantina v každém psaní na Lojzku přidávala a napomínala rodiče, aby cizí dítě, kdyby přišlo, nebrali a jí neokrádali, že beztoho při těch pěti dětech neví, kam s hlavou; tatík jednou celou neděli seděl nad listem papíru a komponoval jí odpověď. Už se smrákalo, když ji velkým švabachem napsal: "Poslouchej, Francka, my jsme tvou sestru z domu neposílali, my jí nelákali, mohla tu být ještě. Co pořád o tom dítěti? Neboj se, že ti někdo vezme, co ti patří, ale čekej, až nás zahrabou. Já taky dřív nic nedostal. To je pravda, dvě dcery jsme měli, ale ty tátu a mámu neměly v srdci žádná. Teď už máme jen jednu, o druhé jsme přišli!"

Léta ubíhala, Malivánek dřel jako dřív, doma mluvil leda o práci, a panímáma zvykla všechno hoře chovat v sobě; k lidem byla skoro jako tatík.

Až to po letech přišel představený se zprávou, že se má obec ujmouti šestiletého dítěte po Aloisii Malivánkové, příslušné do Doleni.

Starý poslouchal, poslouchal, ale chvíli ani muk; až potom se najednou rozkřikl: "Co to chodíte povídat mně! Vy jste obec a ne já, mně jedna dcera umřela, druhá je u Nymburka, tak co!"

Panímáma Malivánková celou tu noc o tom rozjímala a znovu pocitovala ten dlouholetý žal.

Když tatík ráno odcházel do práce, stoji u dveří, řekl: "To ti povídám, at' mi k představeným ani nepáchněš!"

Nepáchla tam, ale skoro celé dopoledne hleděla modravým vzduchem přes náves, topolovým sadem k představeného půlstatku, o jehož žluté trámy a bílou maza-nici opíralo se sršící slunce. Odpoledne přiklupal soused Škutina, a nohy máje prohnuty, kořenku v levačce, ptal se:

“Tak jste ho viděla?”

Zavrtěla hlavou.

“No, povídala máma, že je celý kmotr — hlava i nohy!”

“I je to trápení, je to trápení s těmi dět-mi,” povzdychla.

“Byl tam někde za Prahou a podle vše-ho mu nebylo zle, jen kyne; a povídal představený, že když jeli na té železnici, kdo jel, byl by kluka ucpal — housky, marcipán, maso, no divné mlsy — jakoby nic!”

“Je to, kmotře, všecko neštěstí,” odpo-věděla smutně a pokrčila suchýma rame-nama, “někdy se tátovi ani nedivím!”

“No, je to dítě, její je, tak co? Víte, kmotra, když tak večer ležím, tak o tom — fififi — ale povídám, vaše Lojzka mu-sila být chudák, ta musila být velký chu-dák!” a Škutina všecek utrápen přecházel světnici.

“Vždyť vy víte, co já se nanaříkala!”

Dvakrát vážně celým tělem přikýval.

“Když on je tenhle váš žihavka pořád jako ježek! Co měla ta holka doma? O-všem mámu měla, ale tátu skoro ne. Tak šla — jakoby nic, ale já mu to pořádně—”

“Prosím vás, kmotříčku, nic neříkejte, už to není nic platno, bylo by dopuštění—”

“Inu, tak at’ si hocha vezme ponocná, at’ si ho vezme, má dva, bude mít třetího, ~~at’~~ je ten malý Malivánek u ponocných — a je konec — jakoby nic!”

Byla toho brzy plná vesnice, že se od Malivánků jeden ani druhý na dceřino dítě podívat nešli, a že bude musit k cizím li-dem. Ale měli to více za zlé panímámě, jež zatím doma chodila jako na břitvách.

Malivánek po čtyři dni ani do zahrádky nevešel a na uhléník jakoby byl zapomněl; proto si ho Škutina ve čtvrtek večer schválně vyčíhal.

“Už tě ani neznám,” povídal mu u bran-ky a veliké oči mu upřel do tváře.

“Nemusíš litovat.”

“Ty žihavko jedna, žihavkatá! Cizí lidé se mu za pár grošů o vnouče starají, a sám se ani podívat nejde!”

“Kdybys ty se staral o svůj kožich!”

“Fi — fififi — hoch je jakoby ti z oka vypadl, zrovna takový huňáč, taková zá-mora malá — ale kde pak ty víš, co jsou děti, tys to jakživ nevěděl! Podruh to ví, ty ne, a jsi baráčník.”

Malivánek se ještě více ohnul, a rty zamlaskaly.

“Kdybys byl měl dceru rád, nemusila do světa, a tak ji nechá cizím lidem za-kepat a ještě si myslí—”

“Jdi spat!” zavrčel baráčník.

“Na tebe tak bude někdo vzpomínat! Máma aspoň vyhlíží přes náves, aspoň pár jablek po mně vnoučeti poslala, ale ty jsi pořád jako abroun, myslíš, kdoví co! Je to krása, dědek a vnouče jsou si naproti a jeden o druhém neví. Hoch vzpomíná na cizí lidi, dva dni po nich plakal, a tuhle dědek jen tu zemi reje, ale s lidmi jakoby nic. Jakoby nic! No, ty budeš jed-nou Bohu zodpovídat a na tebe taky ně-kdo vzpomene!”

Škutina nekázal, ale mluvil tahavě a trochu se vysmíval. Konec řeči pravil do prázdna; Malivánek nedav ani dobrou noc, byl již v chalupě.

Doma poseděl za stolem a tuze dýmal. Panímáma dělala, jakoby se o nic nejed-nalo, a teprv když lezla pod peřinu, po-vídala ledabylo: “Tak na toho hochu u představených přece bude licitace!”

Hleděl do kouta ke kamnům a nevší-mal si.

V pátek vrátil se do baráku ve chvíli, když máma byla v chlévě. Na stole mr-kala baňatá olejová lampička a před ní ležel tlustý Nebeklič, listů již tuze za-hnědlých a na krajích jako od myši okou-saných. Bylo na nich několik složených psaní.

Malivánek odhodil čepici, shodil kabát, ale když žena nešla, postavil se k mod-litbám, rozevřel vrchní psaní a četl . . .

“Prosím vás, abych směla domů, ko-pejte mne třeba, ale budu dělat všecko, tuze se mi po vás stejská a pořád na vás vzpomínám!”

Složil dopis a sedl za stůl. Bafal, ale nehořelo. Pod čelem ozvala se mu slova, která včera pronesl Škutina: "Na tebe taky bude někdo vzpomínat!"

Když se panimáma vrátila, řekla rychle: "Ale, ty už jsi doma?" a honem běžela ke stolu, sebrala Nebeklič a hodila jej do truhly.

Šel spat dříve nežli žena, ale tiskna se ke stěně, s druhého lože slyšel lehynký mlaskot rtů. To se máma modlila . . .

V neděli jako obvykle šel se ženou na ranní; tetka po výkladu běžela domů, ale starý stavl se pod lipami, právě naproti starému kostelíčku v krámě kupce Vraštila; každou neděli tam hodinu čekával, než mohl na kancelář pro peníze. V koutku před oknem měl už svůj stolek, kde s chalupníkem Ježkem a s podruhem Múrou porozprávěl. Když je tam tetka Maternka vídala, říkávala: "Zas už ti tři sedí na trůně a soudí celou vesnici!"

Sedl zády do krámu, kořenku přidržoval si k ústům, čepici měl hodně v týle a nevšímal si, jak se krám plní. Ani nevěděl, že Ježek přišel, nakoupil na týden kávy a cukru, a že, mrknuv ke známému stolku, honem uháněl domů.

Tkadlec Múra, maličký vetchý dědouš, oděn do modrého pláště o pěti límcích, dal si obvyčnou půlku, ale k Malivánkovi neusedl, pil stoje. Malá očka měl pořád plna slz a brada se mu tuze klepala.

"Tak co, odpoledne půjdeš na tu licitaci?" do ucha zašeptal kamarádovi.

Baráčník posunul kořenku do druhého koutka, pohleděl na tkalce, zabafal, ale nepromluvil.

"I bodejt' bys nepřišel, třebaže ti dcera vypadla z klína, nenecháš ho přece cizím lidem!"

"Kdybys ty se staral o své a dal lidem pokoj!" zavrčel Malivánek.

"Inu, jak chceš, můj není!"

"Můj taky ne!"

"At' — ale dceřin! Jdi, jdi, žihavko jedna, už jsi na to trochu starý! Kdo pak může za svět, my mu čerta rozumíme, ale dítě je tu — Bůh nikoho darmo na svět neposílá, a krev je krev!" šeptal Múra a modravou rukou pohládl baráčníka na tvářích.

Malivánek opět neodpověděl; rychle se napiv, zvolna dýmal.

Múra stál chvílku mlčky a pozoroval kupující vesničanky.

"Nevezmeš si ho ty, vezme si ho ponocná, má dvě, at' má třetí," zase mu nad uchem zašeptal.

"Já jí nebráním."

Múra přitáhl si čepici, smutně zakýval a šel mezi kupující; ale hned se zase vrátil.

"Víš, já ti nechtěl předpisovat, ale hoch je jednou tu, Malivánek se jmenuje, a tak jsem myslel, že by u vás byl nejspíš doma. No, dělej, jak rozumíš!"

Baráčník zůstal nehnut; oči měl přimhouřeny a kořenku svíral, až se mu hrst vousů pod bradou přičila.

Kolem pultu zněl samý švitor, otázky Vraštilovy a její střídaly se s odpovědmi prodavačů, váhy cvakaly, cukr chrupěl, káva chrastěla.

"Tak maj' se hezky, s Pánem Bohem!"

"S Pánem Bohem, mají se taky hezky a přijdou zas! A co si přeje ponocná, co?" rychle, stejnohlasně volal kupec.

"Za šest kafe, za dvanáct cukru, paklíček cikorky, za čtyry perníku—"

"Tady máme za šest kávy, tu je za dvanáct cukru, balíček cikorky — za čtyry perníku do buchtíček, aby se vám dobře povedly — tak děkuju hezky, zaplat' Pán Bůh a přijd'te zas brzo!" a při tom proudu řeči zásuvky jen skřípaly a buchaly.

"Ale vy jako byste se chtěl ženit — zase jste zapomněl — ještě dvakrát po krejcaru něco sladkého do kornoutku," vesele, zdravým hlasem ozvala se černovlasá ponocná, žena prostředních let, malá, ale široká, lící snědých, hrubých, ale dobrých očí.

"I podívejme se na ponocnou! Komu pak vy kupujete něco do kornoutku, snad nemáte vnoučata?" a tlustá selka ryčně se zasmála.

"Tot' víte, panimámo, že nemám, ale mám ty dvě obecní děti," mírně odpověděla ponocná a na konci zakývala.

Malivánek nachýlil hlavu k pravému rameni.

"To jen co je pravda, naše ponocná na ty děti zadarmo nebere, každou neděli ma-

jí buchtu s perníkem a něco sladkého v kornoutku vždycky jim přinese," sekaje cukr, vypravoval Vraštil.

"I z těch tří jednušek, které na každé dostávám, bych je sotva uživila, proto to musí pomoct soukat. Ale jinak je máme jako své, ani nám nenapadne, odkud které přiběhlo, a ony si taky nevzpomenou. Já vím, že až půjdou od nás, opláceme je oba. Ani bych to přes srdce nepřenesla, abych jim v neděli nepřinesla z kostela kornoutek sladkého; až do večera z toho potom mají radost, a žádný nechce začít jíst aneb dřív dojíst. No opatruj vás Pán Bůh, s Pánem Bohem!" a ponocná uháněla z krámu. Kupec odbýval jině, ale v hovoru se pokračovalo.

"I to já taky z kostela s prázdnem nsmím; nějakou tu marcipánovou hloupost musím přinést, nebo by mi ukousali z perníku a bylo by málo do buchet," smějíc se vypravovala Maternka.

"U nás to dělávala babička, a děti ji vždycky už vyhlížely — i ten Franta, a je přeci už odrostek!" přišveholil Můra.

"Vždyť jsme to dělali taky tak, kolikrát já si vzpomínám, jak jsme našeho tatínka čekali z Paky nebo z Hořic, a nepřinesl nikdy než tu housku nebo v létě každému za krejcar angreštu. Člověk na to do smrti nezapomene."

"To máte pravdu, a věřte mi nebo ne, ale když mi má nebožka umřela, nejvíce mi to stáhló srdce první neděli po funuse. Jindy ji ty synovy děti vyhlížely a já s nimi, a jako dnes ji vidím, jak se v tom svém hnědám salupě po návsi táhla v jedné ruce Nebeklič, v druhé, růžencem obtočené, tři preelíky. Už se chud'as celá klepala a když to těm našim dětem dávala, zrovna jí oči zasvítily. A tak tu neděli po funuse děti seděly jako zařezány, a když lidé chodili z kostela, bylo ve světlici jako v hrobě a potom jsme spustili všickni!" slzy máje v očích, kolem maličkých úst úsměv, srdečně vypravoval tkadlec, a drobné rty se mu zle trásly.

"A je to hloupost — preclík — vid'te, třeba že taky krejcaru není nazbyt; ale je to radost starého člověka z vnoučat!"

"No, právě, právě a u těch dětí zas napak!" dodal Můra a obrátiv se zase k

Malivánkovi, poklepal mu po rameni a šeptal: "No, tys, chudáku, už dávno dětem nic z kostela nenosil — jaká pomoc!" a obrátiv se ke kupci, řekl: "Tak za dva těch ořechů, ted' musím já něco nosit, když babička už nenosí!" Dostav ořechy, strčil je do kapsy a zachrastěv jimi vesele, dal s Bohem.

Krámek byl již téměř prázdný, když Malivánek přirazil si čepici k uchu a kolébal se k pultu.

"Tak taky za dva těch ořechů," zahrčel a sázel krejcarý.

"I čerta — taky ořechy!" zachechtal se kupec.

"Tady jsou peníze — zdrávi byli," a baráčník vyšel z krámu.

Asi po půl hodině loudal se od panského domu dolů do vsi. Šel skrčenější než kdy jindy a hlavu měl ještě více v ramenou.

Slunce stálo nad chalupami po východní straně topolů, jež rozestíraly své dlouhé stíny. Vzduch byl jako sklo a vzdálené lesy černý, jakoby byly jenom na hoz kamenem. Nad hájovnou trásl se vzduch, takže se zdálo, že si ten baráček poskakuje. Snítky topolů se leskly a visely s nich červené trápce. Představeného děvečka jdouc přes dvůr, veliký koš nesla na zádech a zpívala, až se to rozléhalo.

"Je představený doma?" volal na ni Malivánek.

"Doma, doma," odpověděla a tejnořila dál.

Baráčník šural se ke stavení; pořád hleděl k zemi, ruce visely mu stranou, nohy ledva vlekl; kořenku měl v kapse, rty přilnuty k dásním.

Vešed do jasné, prostranné světnice, sundal čepici, vlasy shrnul s čela a zabručel: "Dej Pán Bůh dobrytro!"

"Dej to Pán Bůh, vítám vás, Malivánku," a představený, ještě mladý muž s převislým kaštanovým knírem, šel hosti naproti.

Tři kluci dělali si na lavici u kamen z prkénka a bandoru houpacího panáka a tuze si nevšímli.

Malivánek rozhlédl se z koutka do kouta a zadívav se na děti, ukázal na prostředního.

"Tenhle je ten — náš?" ptal z hluboka a chrchlavě zakašlal.

V tom již také představená, buclatá panímáma, bosa, oděna jenom v kandaš, prostovlasá vběhla.

"I to jsou k nám hosti!" volala, "díváte se na vnouče, díváte? Je jako náš, jakoby tu byl býval od jakživa; pořád by si jen hrál a plete si jména, místo Ferdík říká Pepík a místo Lojzík Pavlík — snad tam, kde byl, za Prahou, měli takové děti. Ale zvykl si u nás hned, jenom první tři dni plakal, no nedivme se, šest roků tam měl domov. I jojo, takové dítě má za živobytí tolik domovů, kolik mam a tátů, jenom ne ty pravé, jenom ty ne!" Mluvila pořád slaběji, přikyvovala si a konečně umíkla.

Děti ustaly ve hře, a zavalitý prostřední klučík ustoupil až ke stěně, hlavu sklonil k prsům a zpod víček hleděl na Malivánka.

Baráčník byl ohnut, čelo měl svaštěno a jen chvilkami bleskl po chlapci.

"To jste hodný, že se taky na něj jdete podívat," pokračovala představená. "Kdyby to u nás bylo možná, řekla bych, aby zůstal tady, ale mám těch starostí trochu mnoho — no, snad se ho někdo ujme — snad ponocná."

"Vezmu si ho k nám!" zachroptěl baráčník.

Představená radostně spráskla ruce.

"Vidiš, nepovídala jsem ti to?" obrátila se k muži; "však jsem já říkala, že není možná, aby se krev nepřihlásila!"

"Dobře děláte, strejče," přidal představený, "kdo pak může za neštěstí, a je to přece jen váš hoch, jděte hledat Malivánky, nejsou široko daleko, a na něm je to vidět, že je z vás; máme ty peníze dávat cizímu, dáme je radši vám!"

"I však já ho užívím," zahučel a zdvihnuv hlavu, zadíval se na představeného a řekl měkce: "Jak jste mu teď říkali?"

"Váša — Váša."

Staroch hleděl na hocha a pokyvoval; potom kolíhavě a jakoby nemohl, šoural se k chlapci a vjev mu tvrdou rukou do vlasů, povídal skoro šeptem: "Půjdeš se mnou — k babičce — ta už čeká."

Hoch se skrčil a hlavu obrátil ke stěně.

"I neboj se, blázinku, vždyt' je to tvůj dědeček, vid', že jsem ti povídala, že pro tebe přijde? Ted' hezky jdi s ním, tam budeš sám s babičkou, a když budeš chtít, přiběhneš k našim," hlučně rozprávěla představená a chlapce vyvedla doprostřed světnice. Baráčník loudal se za nimi a trochu se klepal.

"Já ho dovedu, maminko!" volal Ferdík.

"Není potřeba, odpoledne si k němu půjdete!"

A v té chvíli baráčník Malivánek vybíral ořechy z šosáku a cpal je chlapci do štruktsek; dělal to tak rychle, ale i nešikovně, že při tom až zčervenal.

"Tak pojď, Vášo, pojď" šeptal stařec a rty se mu třáslly.

"Uzlík vám naši hoši přinesou," vyprovázela je představená.

"Tak máme po starosti — ještě ted' pošlu po numerách cedulku!" smál se hospodář.

Když si Malivánek vedl vnouče domů do baráku, pletly se mu nohy, jakoby byl se hodně napil lihovin. Hoch, oblečen do burusu, a na vlasaté, černé hlavě máje čapku s prýmkem, jen vedle něho poklusával. Představeného děti běžely za nimi až k topolům.

Chalupník Škutina stál právě v chalupě u okna. Když souseda s chlapcem zahlédl, promnul si oči, skrčil se a hleděl všecek udiven.

Potom se rozchechtal, začal běhati po světnici, až se domácí divili, a zvolal: "Hled'te, ten žihavka si přeci vnouče — jakoby nic vede," a hodiv čepici na hlavu, letěl z chalupy. Venku před zahrádkou strčil ruce do kapes a pozoroval děda s vnoučetem. Když byli na blízku, rozesmál se a křičel: "No vidiš, ty žihavko jedna! Jak ti to — fififi," a jen se radostí prohýbal.

Tetka Malivánková, když hrkla petlice obečpaných dveří, právě zatápěla na oběd. Starý všoupnuv hocha do jizby, vstoupil za ním a zůstal stát. Trochu narovnal hřbet, zachrchlal, něco zablábolil, zaklepal rty a konečně vyhrknul: "Tak tady máš toho kluka skrčeného — toho Malivánka — tady ti ho vedu."

Žena vyskočila jako mladice, jen se jí

krátká modračka kolem bosých nohou zaplihotala.

"Díky tobě, Matičko Boží!" vyjekla a spráskla ruce.

Sklonila se a upjatě hleděla hochovi do buclatých snědých tváří. Ramena se jí

počala chvěť, svaly na krku se jí zatřásly a počala hlasitě plakat.

Malivánek stál shrben, čelo měl staženo, oči sklopeny a na každou tvář tekla mu jediná slza . . .

Ale stály za to . . .

Naše řeč

Moc, sláva, bohatství — co ze všeho nám zbylo? Naše řeč.

Co štítem jediným nás v boji těžkém krylo? Naše řeč.

Nechť rajskou hudbou zvoní, půlí světa vládne jiná řeč,

nám královnou je všech a neustoupí žádné naše řeč.

A nechť by popelkou a žebračkou jen byla naše řeč,

my chceme, aby se v pyšnou kněžnu proměnila — naše řeč.

Bud' zřítelnicí oka, bud' nám všeho dražší naše řeč,

ni stínem utrpěti nesmí vinou naší naše řeč.

Tu není smlouvy žádné, kde má cenu platit naše řeč,

vše dejme raději, než píd' by měla ztratit naše řeč.

Ne, s vůlí naší nesmí v podruží se vzdáti naše řeč,

té svatě řeči práva odvěká nám zkrátí leda meč.

Zde není ústupu, jen k předu musí jíti naše řeč,

musí stoupat výš, vždy jasněji se stkvíti naše řeč!

SVATOPLUK ČECH.

JOS. V. SLÁDEK:

LID

Lid v práci své, to lid je ve své síle,
ať v kamení, ať v lidská srdce buší,
ať rukou pracuje anebo duší,
on může čekat: přijde jeho chvíle.

Ten velkým v sobě, kdo je velkým v díle,
on tvrdý kámen na chléb sobě zkruší,
sta mrtvých srdcí jednou jiskrou vzruší
a nezoufá, byt' sebe dál byl cíle!

On dojde ho! Jak deště kapka k moři,
každá ta krůpěj potu spěje k němu: —
Nuž, ať jen skrápá s čel, ať líce hoří,
v tvrz bušíc křivdy, dlaň ať krvácí —
— ty slzy, pot a krev, ty přijdou k svému
přes hlupců smích; — to stojí za práci.

J. ARBES:

Prokletá moucha

ZUBEM neúprosného času po staletí hloďaný a znenáhla drobený pomník české slávy královské — staroslavný Vyšehrad leskne se v žhavých paprscích srpnového slunce, které pálí a dusí, jako bys dlel pod olověnými střechami benátských mučírén.

Na úpatí vyšehradské skály sedí rek našeho vypravování v bídné světničce bídného baráčku na ševcovské třínožce. Před ním stojí verpánek, po pravé ruce má rozviklanou, červotočinou prožranou kolébku.

Sedí — nohy v trepkách — s hlavou k prsům nachýlenou, zástěru samu přes levé koleno přehozenou — usmolené ruce křížem v klíně složeny . . . Občas klesá hlava níže; ale hned se zase nadzvedá, v pravo nebo v levo kloní, přikyvuje nebo namáhavě vztýčuje.

“Rek” náš podřimuje.

Je to muž na nejvýše třicetiletý, drobné, vychrtlé postavy. Nápadně šišatá, u skrání sploštěná hlava, vysoké, skoro bychom řekli mudrácké čelo, tupý nos s širokýma nozdrama, odulé uvadlé rty, pod krk sražená brada, odchlíplé uši, štětinatý, temně kaštanový vlas, velká, skoro opuchlá víčka oční — vše to a mnohé jiné nedodává sice bezvousé tváři přihnědlé a zažloutlé pleti ani za mák tradicionelní krásy, a každý, kdo má jen poněkud smyslu pro sličnost podle vkusu a pojmů středoevropských, musí právem vyznat, že muž ten nikdy nemůže být vřaďen mezi lidi jen obstojně příjemné fysiognomie.

Avšak tvář našeho “reka” má jako každá význačnější charakteristická individuál-

nost přece aspoň jednu neocenitelnou výhodu: Kdo muže toho v životě svém třeba jen jedenkrát zahlédl, nikdy více naň nezapomene. Fysiognomie i postava vryje se v paměť i povrchního pozorovatele nevyhladitelně a po léta vznáší se před duševním zrakem tak živě, jako by se na ni právě díval z bezprostředního blízka. A muž ten, jak už připomenuto — podřimuje.

Ze všech koutů nizoučké, čtverhranné jizbičky zívá chudoba, nedostatek, ba bída. Stěny jsou začmoudlé, malta místy oprýskána; jenom strop zdá se být ozdoben důmyslně konstruovanou velkou arabskou: nahodile a přece uměle propletenými trhlínami, sbíhajícími se hvězdovitě v temném středu právě nad hlavou klímajícího “reka”.

Bídné lože s jedinou jen poduškou a starou houní k přikrývání u jedné stěny, starý stůl a dvě rozviklané staré stolice u stěny protější, vedle stolu stará skříň, nízké dvře ve stěně přímo proti skříni a verpánek s ševcovským náčiním před oknem s ševcovským náčiním před oknem ve stěně proti dveřím — tot’ skoro veškeren nábytek.

Otevřeným oknem je viděti přes uzoučký, bejlím a kopřivami zarostlý dvoreček na část holé stráně vyšehradské. Dveřmi, nyní jen přivřenými, vychází se na úzkou, temnou chodbičku, z této na dvorek a z tohoto teprv oklikou kolem sousedního domu na ulici.

Nad ložem visí začernalý primitivní obraz rodičky Boží v rozpraskaném dřevěném rámu s rozbitým sklem, pod obrazem visí dřevěný začmoudlý kříž, na dveřeji

hliněná kropenka se svčcenou vodou. Za kropenkou jsou zastrčeny svčcené "kokičky", na nichž je navlečen svčcený věneček, a pod tím visí umolousaný režný ručník.

Nejnápadnějším však je jediný, patrně po pradědovi sděšený skvost: velké, starobylé stojaté čtverhranné hodiny na skříní se sklenými sloupky, s rozpraskaným ciferníkem, přehýbanými rafiemi, lině sem a tam se klátícím krátkým mosazným perpentikem a baňatou, zdánlivě bezúčelnou okrasou z neprůhledného skla zvíci dětské hlavy.

Vstoupivšímu do jizby padne okrasa ta, zvláště za jasných slunečních dnů, kdy reflex sluneční obrází se v ní v duhových barvách — především jiným do oka. Hodiny samy, ctihodný to zbytek patriarchálního umění hodinářského, nevábí pozornosti ničím jiným, nežli touto svou okrasou.

V jizbičce panuje hluboké, ale dusné ticho, rušené jen odměřeným klapotem hodin. "Rek" náš není tudíž z odpoledního klidu ničím vyrušován.

"Sen spravedlivých" byl se na něj nyní snesl, zbaviv jej na čas trapných starostí a bolestných vzpomínek. Neboť býti vlasteneckým ševcem a jmenovat se osudnou náhodou Ottovaldský — tudíž právě tak, jako se zval proklatý onen zrádce, jenž byl před tolika a tolika lety hanebným vetřelcem švédským atd, slovem mít jméno tak profanované, že při vyslovení jeho musí se každý poctivý Čech s opovržením odvrátiti, není právě osud záviděníhodný.

Jméno to však našeho reka nikdy nehnětlo. Došloť u nás v Čechách již tak daleko, že při vyslovení jmen všech možných Ottovaldských jen zřídka kdy někomu něco napadá, a jméno našeho reka vyslovováno vždy jen tak, jako se vyslovuje jméno nejčestnější, nejpoctivější. Nebylo tudíž třeba hnísti se pro něco, co nemělo žádných nepřijemných následků.

Za to trápily a soužily reka našeho věci jiné, především nezaviněná bída, v které se byl octnul s hnušným mravním balastem, že není více, jak se za to mělo, člověkem — poctivým . . .

Odpornou, ponižující a pokořující tuto kličku zatřhnul neúprosný osud reku našemu nepředvídaně, jedním rázem, a veškeré namáhání jeho vymknouti se z ní zůstalo alespoň až dosud bez úspěchu.

Stalo se to prostě takto:

Matěj Ottovaldský nebyl vždy tak ubohý jako nyní. Naopak — těšil se poměrnému blahobytu. Domek, v němž obývá nyní jedinou sedničku, byl druhdy majetkem ovdovělého jeho otce, taktéž ševce, a Matěj, jediné dítě, měl po celý svůj život pevně za to, že se stane dědicem všeobecným.

Před několika roky vydlužil si sice otec od jednoho z nejbližších sousedů asi polovici nominální ceny svého majetku, dva tisíce zlatých, a splácel dluh svůj ve lhůtách, tak že — jak byl svému synu často připomenul — dluh svůj již až na nepatrnou částku uplatil.

Asi přede dvěma lety však zemřel náhle — bez posledního pořízení. Náš rek se stal skutečně po zákonu jediným dědicem; soud přiřknul mu domek a vše, cožkoli bylo druhdy majetkem jeho otce.

Stav se úplně samostatným, oženil se a žil v míru a klidu spokojeně.

Ale jen několik měsíců.

Kdysi z rána zaklepal na dveře věřitel otcův a vyprosil si úlisnými slovy od Matěje kvitance otcova dluhu k pouhému nahlednutí. Matěj, nic zlého netuše, odpověděl prostě, že žádných nemá, že jest dluh až na částku dvou set zlatých splacen a on že zbývající dluh v brzku zaplatí.

Věřitel s dvojsmyslným úsměvem odešel. Za nedlouho dostal však Matěj soudní výměr, aby zaplatil dluh svého otce — dva tisíce zlatých bez dvou set.

Ani vlastním očím nevěřil, dělalyť se mu před nimi mžitky, hlava mu šla kolem.

Bez odkladu pospíšil k věřiteli žádat za vysvětlení. Věřitel pokrčil útrpně ramenoma řka: "Je-li dluh zaplacen až na dvě stě zlatých, jak pravíte, vykažte se kvitancemi!"

"Ale já žádných nemám," odvětil Matěj, "otec snad . . ."

"Ano, ano — otec! Ale otec také žádných neměl a proto žádných nezanechal. Vy jste jeho dědicem, vy musíte zaplatit!"

Rek náš ujišťoval na svou čest, že vše je zapláceno; prosil, přel se, ba hádal, ale nic platno. Věřitel stál na svém.

Jako zběsilý letěl Ottovaldský k soudu; ale ani tam nepořídil. Praveno mu prostě, že věřitel věrohodnými svědky prokázal, že starému Ottovaldskému půjčil dva tisíce zlatých, na které bylo až dosud jen dvě stě zlatých upláceno. Na protestujícím žádány dokumenty — kvitance.

Jako šílený letěl domů. Prohledal celý domek — hledal i ve sklepech, na půdě — každý koutek prolezl, každou štrbinu, každé prkno v podlaze prozkoumal — po kvitancích a vůbec po důkazu, že je dluh otcův skoro úplně zaplácen, nikde ani nepatrnější památky.

Co počít?

Nešťastnou náhodou mu kdosi poradil, aby si vyhledal "šikovného" právního přítele. Uposlechl rady té bez odkladu. Ale z pěti "nejšikovnějších" advokátů, ku kterým se byl uchýlil, nechtěl žádný "ztracenou při" převzít; každý radil zcela prostě, a poněvadž nebylo žádných právních důkazů, také rozumně, by domnělý majetek svůj ozelel, že není pražádné naděje.

Ale Matěj Ottovaldský, muž rovněž tak počestný a poctivý jako nebožtík jeho otec, byl náhledu zcela jiného.

"Jakž bych mohl proces prohrát?" mudoval, "dyž jest právo na mé straně, když mne otec, který přece po celý svůj život ani žertem nezalhal, zcela upřímně ujistil, že je dluh už skoro úplně uplácen? Proč by byl lhal — proč?"

Poslední otázka, na kterou si nedovedl dát odpověď, byla nejpádnějším důkazem, že má pravdu, že jest v právu a před poctivým soudem že musí vyhrát, i kdyby si prohnaný věřitel deset svědků k soudu přivedl.

Hledal tudíž právního zástupce tak dlouho, až našel muže obeznaného, kterému bylo zcela lhostejno hájiti a brániti očividnou pravdu nebo očividné bezprávi — a tento muž převzal s ochotou vedení Matějovy "ztracené pře".

Pravdě budiž však dán průchod; i tento nečinil reku našemu nížádné naděje na šťastný výsledek pře. Ale rek náš nevěda

si jiné rady, stál na svém, aby byla pře provedena — což se také stalo.

Procesoval se po celý rok. Soupeř provedl dvěma svědky důkaz, že peníze půjčil a soud nežádal nic více a nic méně nežli aby protestující předložením kvitancí neb aspoň věrohodným svědectvím dokázal, že byl dluh skoro úplně zaplácen. Ale Matěj, nemaje kvitancí, aniž svědků — prohrál, jak za takových okolností vůbec ani jinak býti nemůže, ve všech instancích.

Plakal, lamentoval, zuřil — ale nic naplat! Rozsudek soudu zněl, že musí zaplatit.

Matěj byl zdrcen. Ochotný právní přítel a houževnaté vedení pře vyžadovalo prodléním roku takového nákladu, že po ukončení pře byl náš rek úplně na mizině.

Zadlužil se tou měrou, že po odečtení otcova i vlastního dluhu nenazýval v zděděném domku ani skobičky svým vlastním. K žádosti otcova věřitele přiřknuto tomuto právo exekuční, které také provedeno. Domek prodán za fatku ve veřejné dražbě a rek náš dostal z rodného domku, v němž byl až dosud celý život strávil, před čtvrt rokem čtvrtletní výpověď a za několik dní měl se již vystěhovat.

Za takových okolností není divu, že i řemeslo vůčihledě vázlo. Po celý rok trvajícím rozčilení, nevrlost, hněv a lítost, vše to zrodilo nejúhlavnějšího nepřítele lidské spokojenosti: nechuť ku práci. V posledních třech měsících byl Matěj k práci skoro úplně neschopen.

Všechno mu bylo lhostejno, ba odporno. Občas sice se vzchopil, aby děsného démona zažehnal; pracoval po nějaký čas s napjetím veškerých svých sil; leč za nedlouho dostavila se nechuť ku práci znova.

Prvopočáteční tíseň změnila se v nedostatek. Nezbylo nežli prodávat, co bylo ještě jen poněkud cenného zbylo.

Za nedlouho však počalo se nedostávat i věci ku prodeji, a nejtrpčí bída zaklepala na dveře osudem tak těžce zkoušeného muže, ba více, ona vešla a rozhostila se v prostém bytě se svrchovaností drzého a surového usurpatora. —

A právě dnes bylo ubohému Ottovaldskému trudnější než kdykoli jindy. Již den

před tím nebylo v stavení ani krejcaru; i oběd musil si odříci. Teprve k večeru sehnala žena na úvěr kdesi ve vzdálenější ulici — v nejbližším okolí neměli ubožáci již dávno žádného úvěru — bochník chleba a několik braborů, z nichž uvařila polívku k večeři. Z rána pak pojedli jen po skyvě chleba a k obědu neměli nežli vzpomínku na výbornou snídani a takovou též poslední večeři . . .

A přece byl Ottovaldský po celé dopoledne, ba skoro po celou minulou noc a po celý den před tím v potu tváří pracoval o nových botách pro podskalského plavce, bydlícího kdesi pod Emausy. Právě před hodinou byly boty hotovy a pečlivě vyleštěny a žena hned se vydala na cestu pod Emausy, by dohotovenou práci odvedla a přinesla peníze, kterýmiž bylo možno bídne živorení zase o několik dní prodloužit.

Matěj byl by sice práci, jak mívával v poslední době ve zvyku, odvedl sám, ale nevyspáním a namáhavou, vlastně skoro zimničnou prací byl tak schvácen, že mu dobrá žena mileráda popřála odpočinku a svěřivši mu na hodinu nebo snad na déle péči o domácnost a především o klidně dřímající dítě, vydala se sama na cestu k zákazníkovi.

Z počátku kolibal náš rek svého jedináčka svědomitě, jak sluší se na vzornou chůvu. Ale asi po čtvrt hodině po odchodu ženy když jedináček spal, "jako by ho do vody hodil," když za dusného vedra rozhostilo se v jižbičce hrobové ticho, rušené jen jednotvárným klepotem hodin, přemohla jej konečně dřímota — počal klímati.

A v této závidění hodné situaci, v které byl na své trampoty zajisté aspoň tak dalece zapomněl, pokud ho ve snu snad nepronásledují, překvapili jsme jej nevíditelnou svou návštěvou.

Sedí, jak už připomenuto, na třínožce vedle kolébky, máje obě ruce v klíně křížem složené — zdánlivě zcela bezstarostně. Avšak pravá ruka, kterou byl před chvílí ještě kolébal, každou chvíli křečovitě pošubává, jako by i v klíně ještě nemohla zapomenouti konat svou povinnost . . .

Dítě v kolébce — jeden z oněch zdravých, růžolících anděličků, kterým byl osud

až dosud jen asi šest nebo sedm meděl popřál vděchati pot'ouchle vražednými bakteriemi prosáklý vzduch velkoměstský — leží v kolébce na znak na hrubé houni majíc pod hlavou na dvě pídě dlouhou a na půl druhé pídě širokou čistou peřinku.

Nejsouc ničím přikryto, leží v kratinké košilce, obě nožky roztaženy, jednu v kolínku trochu přikrčenou, druhou přímo nataženou. Jedna ručinka v lokýtku, takměř v úhel pouze šesti nebo sedmi stupňů ohnutá, leží přes prsíčka na levém líčinku a růžový buclatý malíček zakrývá koutek kyprých višňových rtků — druhá ručka, napolo sevřena, leží podle tilka natažena.

Cumlíček, kterým se byl pozemský andělek patrně před několika minutami bavil, svezl se z višňových rtků přes hladké, levé líčinko pod zarůžovělé ouško, kde leží "hlavou dolů" jako obrácený žampion.

Klimajícimu svému "panu otci" pozemský tento andělek podoben není. Nejbystřejší pozorovatel nevypátral by v miloučké tvářince nejnepatrnějšího rysu, s kterého by se dalo soudit na podobnost, a proto lze právem soudit, žeť podoben aspoň druhému z "obou faktorů", kterým svůj život děkuje, nepřítomné matince . . .

Dítě spí pohodlně, ba sladce; nepoměrně nepohodlněji však otec. Nemáje oč se opřítí podobá se mírným větrem zdouvanému dubu, možno-li totiž porovnání tak nepřipadného v tomto případě užití. Dolejší polovice těla jest nehybná, "jako do skály vtesaná," řekl by básník; toliko hornější polovice, zvláště pak "koruna" — hlava nahýbá se brzo v před, brzo v pravo a hned zase v levo nebo se opět vztyčuje.

Konečně i tato část těla nalezla rovnováhu — po několik vteřin jest celé tělo jako v strnutí, jako socha . . .

Avšak jen po několik vteřin. Náš rek náhle zatřásl hlavou, jako člověk, kterému byla z nenadání bzučící mucha kolem ucha zakroužila.

A skutečně! Così temného, ale nepoměrně většího nežli moucha krouží právě kolem ustarené hlavy.

Moucha-li to či jiný nějaký okřídlený tvor, nelze pro okamžik udati; neboť v

následujícím okamžiku byl poletující temný bod zase zmizel.

Hořejší polovice ševčíkova těla byla se sice na chvíli rozkejkala, ale za nedlouho nalezla opět rovnováhu a "trčela" ku stropu "jako zkamenělá".

V tom dítě v kolébce zavrňelo a zvednuvši obě ručinky do výše, zašermovalo jimi ve vzduchu, načež je zase spustilo, tak že jedna po druhé sklesla na prsíčka, kde se náhodou skřížily tím způsobem, jak ukládáme mrtvé do hrobu.

Po několik vteřin v jizbě nic se nezměnilo.

Náhle zavrňelo dítě poznovu. Tentokráte hlasitěji, skoro bychom řekli mručivěji — a netoliko ručinky, tentokrát i obě nožinky zvedly se vzhůru, jako by chtělo dítě vyhltnout do povětří. V následujícím okamžiku však se zase ztišilo a leželo, klidně dýchajíc, se zamhouřenýma očinkama bez hnutí.

Vše to dalo se, aniž o tom měl dřímající otec jen tušení. Naleznuv štěstí rovnováhu, spal beze vší opory tvrdě po několik vteřin.

V tom zavrňelo dítě po třetí a hned po té bolestně vzlyklo . . .

Dřímající otec zvedl k prsům nakloněnou hlavu, víčka očí jeho pomalu se otevřela. Zdá se, že ani neví, kde a proč se nalézá, neboť víčka očí hned zapadají — dřímá zase . . .

Ale slasti tě popráno mu jen po několik vteřin. Dítě zavrňevši vzlyklo tentokráte nápadně hlasitě a bolestně. Při tom zašermovalo ručinkama i nožinkama a pohnulo set v kolébce tak nápadně, že až kolébadla mírně zarupla.

Teprve nyní otec poněkud se pamatuje. Oči sice neotvírá, ale pravá ruka instinktivně maká po kolébce, by zakolébala; minuvši se kolébky, klesá podle těla.

V tom zavrňelo dítě po páté a z hluboka vzlyknuvši rozkřiklo se, jako by je byl někdo špendlíčkem bodnul.

Otec otevřev oči dívá se jako zpitomělý kolem sebe. Dítě v kolébce se vrtí, šermujíc nohama i rukama — a otec teprve nyní chápe, že byl ustál konat svou povinnost. S chvatem takorůzka křečovitým vztahuje pravou ruku ku kolébce a začíná

kolébat, tak že nyní kromě odměřeného klapotu hodin ruší hrobové ticho v jizbě také rovněž tak jednotvárný rupot kolébadel.

Vrtníci a vrtící se dítě konečně se tiší. Nožinky se natahují, ručinky klesají, ale tentokráte klesly obě nad hlavinku, tak že se zdá, jakoby je mělo dítě pod hlavou.

Pohybem ruky a rupotem kolébadel spánek našeho reka na chvíli zažehnán. Sedí poněkud ku předu nachýlen, s hlavou ku prsoum skloněnou a s očima pouze přimhouřenýma sice, ale neodvratně na tvář ztišivšího se dítěte upřenýma . . .

Po chvíli přimhouřená víčka zase zapadají . . . Ale sotva byla zapadla, vzkřiklo dítě po šesté.

Otec vytřeštiv oči vidí nyní zcela zřetelně mouchu v pravém očním důlku spícího dítěte.

Ale jaká to moucha!

Pravý muší obr — nejméně dvakrát tak velká jako největší moucha domácí — s černou hlavou a lesknavým modrým břichem.

Právě sedí bez pohnutí, patrně k desertu se hotujíc, neboť dítě nejsouc znepokojováno, leží klidně.

Matěj, jenž byl patrně na všechny své trampoty a svízele zapomněl, dívá se na dítě i mouchu s výrazem nerozhodnosti v tváři. Zdá se skoro, že ani neví, má-li mouchu odehnati nebo vyčkati, až spící dítě pohnuvši sebou samo ji odpudí.

Po několik vteřin upírá zrak svůj zkoumavě na mouchu jako zpytatel vědátor.

Vidí měnivé pletivo křídel, hnusný, ale v zlatém odlesku slunce zelenavě modravý trup, divuplnou hlavu s velkýma temně karminovýma očima, jež zdají se býti přímo na něj vypouleny, ba více, on vidí kolem očí stříbrný kruh dělicí hlavu uprostřed jako diadem: vidí v středu jeho i tři chocholky — a poprvé snad v životě svém věnuje všednímu tvorů tomu pozor-
nost.

Dítě i moucha chvíli sebou ani nehýbají; rek náš může věnovati mouše pozornost i na dále.

I vidí nyní, kterak moucha nožkami ani nehýbajíc natahuje svůj chobotek, kterak pomalu, nad míru opatrně a lehýnce klade

chobotek do vlhkého koutku oka, jakoby dříve neviditelnou krmi ohledávala — ba vidí, jak roztahuje své nožičky a klade se na břicho, by se mohla pohodlně nasytit.

Právě v tom okamžiku, kdy se byla moucha chobotkem dotkla citlivé části oka, dítě poznovu zavrňelo a moucha zmizela.

Matěj zaslechl ji tentokráte zabzučení a viděl ji také zakroužit kolem své hlavy; ale dříve nežli se nadál, seděla moucha zase klidně a bez pohnutí na dřívějším místě.

Tentokráte Ottovaldský ani okamžiku nelenil. Ruče a přec opatrně vztáhnul ruku směrem k místu, kde moucha seděla, by ji palcem a ukazováčkem obratně lapil.

Moucha na svou hbitost a zručnost vždy hřešící a proto neopatrná a bezstarostná — vyčkala, až se oba prsty číhajícího zákeřníka přiblížily asi na půl coule; ale v témž okamžiku, kdy se bleskurychle pohnuly vpřed, aby ji polapily, proklouzla pod dlaní a zabzučevši, zakroužila kolem hlavy dítěte, a v následujícím okamžiku již seděla na ruce našeho reka. Ten však vyskočil a prudce rukou pohnuv, mouchu zaplašil.

Chvilí ji neviděl, ale slyšel zcela zřejmě bzukot její, patrně již rozezlený — a nežli se nadál, vidí ji na čele dítěte . . .

Dítě opět vzlyklo — Matěj počíná býti netrpěliv. Ruče mávnul pravou rukou po mouše a odehnal ji.

Odletěla mlčky — patrně rozmrzena a rozhněvána.

Chvilí rozhlíží se Matěj pátravě po jízbě; ale nevidá po mouše ani památky, konečně usedá, klade obě ruce v klín a dívá se na svého jedináčka. Tvář jeho má výraz spokojenosti. Pohled na klidně spící dítě budí v duši jeho zvláštní pocit otcovského blaha — v ustarané tváři jeho aspoň kmitnul zásvit nevyličitelného štěstí.

Však co to? Prožluklá moucha sedí na pelesti kolébky vyčkávajíc patrně vhodného okamžiku, by mohla popolétnout na dítě a znova je znepokojit.

Houževnatá dotěrnost hladového hmyzu tentokráte pana mistra po právu popudila.

"Však já tě naučím moresům!" zamumlal nevrle, načež pomalu, opatrně vstav, rovněž tak opatrně natáhnul ruku obvy-

klým způsobem, jakým se mouchy chytávají, a přiblíživ ji k mouše na přiměřenou vzdálenost, učinil bleskorychlý pohyb rukou. Ale moucha hrozícímu nebezpečí zase šťastně unikla.

"Prokletá nestvůra!" zamručel nevrle popuzený švec a zrak jeho zakroužil po jízbě, kde bylo slyšeti bzučení mouchy brzo z blízka, brzo z dále a hned zase nad hlavou nebo nad kolébkou a v mžiknutí zase někde v koutě neb u okna.

"Však já tě dostanu, ty nestydatá, dotěrná všetečko!" mumlá náš rek a zrak jeho téká hněvivě s místa na místo. "A dostanu-li tě, pak je veta po tvém—"

Nedomumlal . . . Moucha zakroužila bzučíc nad jeho hlavou a sedla mu na hlavu.

"I ty prach — set . . .!" uklouzlo jeho rtům a prudké mávnutí pravé ruky po hlavě zahrnalo "dotěrnou a nestydatou všetečku," která beze všech okolků popolétla ku kolébce a usedla dítěti na košíčku.

Dítě leží klidně; ale Matěj prozrazuje hněvivý nepokoj. Čelo jeho jest svaštěno, rty nápadně sešklebeny a z očí srší — až dosud sice mírné, ale přece již blesky podrážděnosti.

Rychle sehnul se ku kolébce a jediným pohybem ruky mouchu sehnal; ale nežli se nadál, seděla moucha znova na témž místě. Tentokrát ji chvilí pozoruje.

Moucha sedí k němu hlavou obrácena, jako by svého nepřítele nespouštěla s očí. Ševcovský mistr sice ve vypoulených očích muších čísti neumí; ale přece se mu zdá, že se naň dívají vyzývavě, drze a nestoudně — ba skoro jest přesvědčen, že se mu hnusný tvor ten pohledem svým vlastně úšklebně vysmívá.

Náhle sebou moucha pohnula. Ruče popolezla, ale hned se zastavila a myje si přední nožky. Po té opět popolezla a zastavivši se, urovnává si a hladí předníma nožičkami hlavu i krček, myje si zadní nohy a stírá ze spod i s hora křídla a oprašuje břicho.

Pravědlní tento výkon, jež čistotné zvířátko denně nesčetněkrát opakuje, našeho reka zajímá. Až dosud nebyl si všedního zvířátka ještě nikdy tak bedlivě všimnul jako tentokráte — a co právě vidí, jest mu tak nové, že pro okamžik zapomíná i na

dotěrnost, kterou jej byla moucha před chvílí popudila.

Dívá se na mouchu skoro se zálibou. Čilá bezstarostnost její jej baví a již již zapomíná, co byl před několika okamžiky z vypoulených očí její domněle vyčetl a čím se byla na něm, vlastně na dítku před tím prohřešila.

V tom se moucha ruče zvedla a vzletnuvši do výše zakroužila bzučíc nad hlavou dítěte, načež zcela bezstarostně snesla se níže a usedla dítěti na čítko, po němž počala jako o závod pobíhati.

Vrnic a nepokojně sebou vrtíc šermuje dítko ručinkami ve vzduchu.

Starostlivý otec střelhitě vztáhnul ruku po mouše, by ji zahnal, při čemž nepomenul hněvivě zamručeti. Moucha sice s čílka zmizela, ale proklouznuvši pod rukou svého pronásledovatele, pobíhá rovněž tak bezstarostně jako dříve dítěti po bradičce.

"I ty - - prach set — milionská — !" rozněval se Matěj a již se rozpřáhnul, aby mouchu obratným mávnutím ruky na bradě svého dítko chytil. Ale v tom si na štěstí vzpomněl, že by mohl nemotorným hmatem zavadit dítěti o bradu a tak je probudit nebo mu docela ublížit — i vztáhl zase ruku ruče zpět a nerozhodně díval se několik vteřin na vrnici a nepokojně sebou vrtící dítě, vlastně na šeredného a odporného hmyza, jenž jest všeho toho původem.

Moucha však pobíhá dál bezstarostně dítěti po bradě. Brzo se zastaví, zatřepe křidloma, otře si předními nožičkami hlavu, ale hned zase pobíhá, chobotek svůj povytahujíc a opět jej stahujíc, nebo jej lehýnce kladouc před sebe na kůži, jako by ohledávala opatrně terain, na němž se byla octla. V tom zabloudila do levého koutka úst a bez odkladu roztahuje nožičky, klade se na bříško a natahuje chobotek, aby se dlouhým douškem napila z dětských rtůků neviditelné tekutiny.

Tentokráté zdá se být jako zpitomělá. Sedí již bez hnutí — bylat' se již opila . . .

Lakotná žízeň její však se jí může státi osudnou; neboť pravice našeho reka vztahuje se již nad míru opatrně k ní — palec a ukazovák jsou roztaženy jako kleště. V

tom — jediný, bleskorychlý hmat — a moucha prolitnuvši skrze prsty, bzučí nervle a hněvivě reku našemu nad hlavou.

"Ne, ne!" zamručel. "Ted' tě nepustím s očí! Musíš být dcerou smrti — stůj co stůj!" A popadnuv přes pelest' kolébky přehozený kartonový šátek, jal se jím nad svou hlavou mávati, jako by holuby nad holubníkem rozháněl.

Chvíli neslyšel nežli temného hukotu šátkem rozvlněného vzduchu, v kterémž patrně i bzukot nestoudné mouchy zanikal. Ale v okamžiku, když ruku spustil, zaslechl zase zcela zřetelně bzučící mouchu nad svou hlavou.

V tom šlehla duší jeho spasná myšlenka.

"Aj!" zvolal přitlumeně, a tvář jeho před chvílí hněvně zakaboněná, protáhla se k radostnému úsměvu. "To mi nemohlo už dříve napadnout, co?"

A opatrně rozprostírá šátek nad dítětem v kolébce.

"Tak! Ted' si, ty mrško, bzuč a hledej, kde bys se napásala!"

A u vědomí, že položil drzé dotíravosti ošklivého hmyzu konečně meze, usedá na třínožku a dívaje se na šátek, kterýmž byl jedináčka svého zakryl, naslouchá, neslyší-li mušího bzukotu.

V jizbě panuje však ticho rušené jen odměřeným klapotem hodin, a ševcovský mistr po chvíli zase již zavírá oči . . .

V tom vzlyklo dítko poznovu, ale hned zase ztichlo. Jen ručinka jedna poněkud šátek nadzvedla.

Rek náš vypouliv oči, dívá se na šátek po několik vteřin. Nepozoruje však pranic zvláštního, neboť látka jest neprůhledná. A křiví-li dítě tvář nebo-li se usmívá . . .

V tom — co to? Jak to možné? Ze skuliny pod šátkem proklouzla moucha, jako by byla vyšla na výzvědy; ale hned zase pod šátkem zmizela.

Matěj vyskočil s třínožky jako hadem uštknut. Chvíli vrtí sebou nad šátkem, jako by byl na rozpacích, má-li jej prostě odtrhnouti nebo začítí honbu po mouše pod šátkem.

Konečně se rozhodnul. Chopiv šátek za jeden cíp, prudce jej odtrhnul. Prudkým škubnutím na okamžik pomatená moucha vyltla mu přímo do tváře a odrazivši se v

třepetá se mu matohlavě zrovna před očima.

Bleskurychle mávnul po ní šátkem a neušlo mu, že ji srazil k zemi; ale v témž okamžiku, kdy chtěl po ní na zemi šátkem plácnout, zvedla se a provádějíc vrtohlavě rejdy krouží před ním u stropu.

Zlostně mávnul po ní šátkem několikrát. Tentokráte však ji více nezasáhl ani cíp-kem, jako poprvé. Ubohá moucha však prudkým vzdušným vzduchem zaháněna až k otevřenému oknu.

Pan mistr vidí ji prováděti potácivá allostria ve vzduchu před oknem. V mžiknutí oka, zůstaviv své trepky u kolébky, je u okna a po několikerém mávnutí šátkem vidí mouchu před oknem na dvoře. Rychle přirazil okno a zavřev je na závorku vrací se vítězoslavně ku své třínožce.

Šátek drží ještě v ruce a již se nahýbá, by si sedl . . . V tom zazněl odporný bzukot od pootevřených dveří a moucha vzlétla zase do pokoje.

"I aby do tebe tisíc láter!" rozkřiknul se mistr Ottovaldský a žene se s šátkem po mouše. Bzukot utichl po prvním mávnutí šátkem. Ale kde je moucha?

Rek náš rozhlíží se pátravě po jizbě — po mouše nikde ani památky. A již chce zase ku své třínožce, když utkvěl zrak jeho na začernalých dveřích, kde vidí mouchu pod kropenkou sedět a předníma nožkami hlavičku si otíratí.

Již chtěl po ní mávnouti šátkem, ale neúspěšným máváním poučen, ohlíží se po jiném, vražednějším nástroji. Opodál verpánku vidí dežeti nový, asi před hodinou příříznutý "branzol" — přirozenou plácačku . . . Boje se, by mu moucha nezmezela, couvá nespouštěje s bezstarostné nestydatky oči, až se octnul u branzolu; zde rovněž tak opatrně se shýbá a branzol zvedá.

Maje vražedný nástroj v ruce, potězkává jej — a pomalu blíží se zase ku dveřím a opatrně zvedá nad mouchou branzol, aby jedinou ranou — — —

V tom mu napadá, že jsou dveře pootevřeny a že by vyhlídnutá oběť, kterou byl již jistě smrti zasvětil, byvší první ranou minuta, snadno mohla najíti spásy vyhlídnutím ze dveří. Napražená již ruka

zase pomalu klesá a rek náš opatrně přivírá dveře, až zavřel.

A opět zvedá zvolna pravici s branzolem, aby vedl smrtící ránu proti bezstarostnému tvorovi, jenž předcházející honbou patrně unaven nyní odpočívá, by se zotavil k nové exkursi na sladké rtíky neb očka spícího dítěte . . .

V tom panu mistrovi napadlo, že by mohl ranou po mouše dítko probudit a uleknout . . . Ruka nerozhodně klesá — branzol vypadnul mu mimovolně z ruky.

Několik okamžiků upírá hněvem rozjiskřený zrak na mouchu, která si právě oprašuje břicho; na to připravuje se lapit ji bez hluku pouhou rukou. Opatrně zvedá pravici a pootevřenou hrstí mávne po mouše; ale moucha jako vždy, proklouzla pod rukou a bzučíc, krouží nad kolébkou.

"Ted' mi neutečeš!" zamrčel popuzen. "Ted' jsi v kriminále, z kterého vede cesta jen na popraviště."

Otočiv se začal chvatně rukou lapati po mouše ve vzduchu.

Chvíli si to dala moucha trpělivě líbit, neboť byla prudkým máváním tak zmatená a zpitomělá, že pro okamžik nevěděla si rady; ale po několika vteřinách zmizela, a rek náš musil ji hledat.

Kouká sem, kouká tam — k oknu, ke dveřím, po stěnách — všady; po mouše ani památky!

Slídění a pátrání po nestoudném tvorovi však hněv jeho nedráždí; naopak — zmišením předmětu, jenž jej byl popudil, hněv jeho znenáhla se tiší, a není pochybnosti, že by se byl za nedlouho utišil úplně, kdyby konečně nebyl náhodou zvedl zrak svůj ku stropu.

Hněv jeho vzplanul znova — prožluklá moucha sedí zcela klidně uprostřed hvězdovitě arabesky trhlin na stropě.

Bylot' sice zřejmo, že dotíravý pokušitel vzdal se pro okamžik nerovného boje a přeje si uzavřít příměří; ale Matěj spatřiv jej, vztáhl okamžitě ruku ku stropu, by drzému tvorovi jeho komedie překazil.

Strop byl sice nizoučký, ale pan mistr nebyl žádný čahoun — ke stropu aspoň nedosáhl, ačkoli byl na prtsy vystoupil. Moucha zůstala nepohnutě jak v ztrnutí na svém místě.

Popuzen, popadl pan mistr šátek, kterýmž byl již jednou proklatou mouchu donutil reterovati, a mávnul šátkem tak prudce po stropě, že domníval se již být nemilého pokušítele na vždy zbaven. Ale moucha učinivši mlčky pravé saltomortale, kotrmelcuje chvíli ve vzduchu, načež poněkud se vzpamatovavši, letí směrem k oknu, kterýmž byla již jednou ukrutnému pronásledovateli unikla.

Matěj, mávaje šátkem, běžel za ní. Ještě jednou nebo dvakrát zasáhl ji cípem šátku; neboť ubožáček skoro až k zemi sražen, provádí ve vzduchu přímo virtuosní kotrmelce a již již zdá se být úplně zpitomělý. Ale dříve nežli zvedl pan mistr ruku k ráně ještě jedné a snad již poslední, vzpamatovala se týraná moucha aspoň tak dalece, že vzlétla s napjetím veškerých sil do výše a zakrouživši — posud ještě mlčky — před oknem, hledala konečně spásu mimo dům.

V zmatku narazila o sklo, až mírně zařinčelo — a nárazem tím ještě více pomatená, počíná úzkostlivě bzučíc po hladkém skle hledati východ z děsného vězení.

Tvář našeho reka skřivila se k vítězoslavnému úsměvu; z oka šlehl blesk skoro krvelačný.

"Ted' tě mám!" zajásal a přiskočiv k oknu, snažil se mouchu, křídloma křečovitě pracující, plochou dlaní přimááknout ke sklu; ale moucha vždy mu proklouzla a vysoukavši se výše bručela mu tak vysoko nad hlavou, že nemohl k ní více dosáhnout.

Nezbylo mu, nežli vzíti útočiště k výpomoci — ruče se otočil a poodskočil pro třínožku.

Moucha byla zatím zticha a na nejvyšším místě okna očekává osudný pro sebe okamžik. Chvatně přistavil pan mistr třínožku k oknu a vyskočil na ni.

Vše to stalo se sice v okamžiku takměř nerozdílném; ale přece tím popřáno stíhané mouše času k oddechu, neb správněji řečeno, ku vzpamatování se; neboť když náš rek vztáhl vražednou ruku po mouše, proklouzla mu tato mezi prsty a místo k oknu popoletla do jizby a bzučíc, vznášela se nad kolébkou.

Opětným nezdarem své honby popuzen obrátil se pan mistr na třínožce tak prud-

ce, ba vášnivě, že by byl málem slítnul, čímž ještě více popuzen.

Seskočiv se stolice, popadl šátek a honba po mouše počala znova. Tentokráte však to již byla pravá štvanice. Tvář pana mistra hořela; z očí sršely mu blesky . . . Mával šátkem po mouše, mnohdy — a to nepoměrně častěji také do prázdna — jako sběsilý . . . Při tom mručel, ba občas i nadával.

Nesčetněkrát již prokletá moucha však byla zatím svůj revír podle všeho náležitě prozkoumala.

Nyní již jen zřídka kdy odvážíla se do nížin, neustále držela se ve výši — buď na stropě, neb u stropu a popoletla-li, popoletla vždy skoro přes celou jizbu, neb aspoň přes polovic, tak že byl pronásledující ji Matěj za nedlouho celý uřícen. Tvář jeho byla zbrunatělá, čelo a skráně potem zvlhlé, rty křečovitě sevřeny a oči, z nichž sálal vztek, divoce vypouleny.

Lítal za mouchou jako veveřice. Zčásté musil na stolicí jindy na stůl neb i na postel . . . Moucha vždy vyčkala, a to zdánlivě bezstarostně; ale v rozhodném okamžiku vždy zase smrtící ráně unikla.

A k neuvěření!

Podivná honba trvala již skoro půl hodiny a "Nimrod" náš posud ještě nejevil nejmenší chuti ustati.

Naopak — z veškerého jeho vzezření bylo zřejmo, že nemíní ustati, dokud nebude stíhané zvíře usmrceno . . . Lítal již jako zběsilý — tu se šátkem, tu s trepkou, tu s branzolem v ruce. Jednou docela chopil se v zmatku knejpu a hnal se za mouchou přes celou jizbu a nepozoroval, že má v ruce nástroj nejnepřiměřnější, až když moucha, která se byla v poslední době dítěti v kolébce vyhýbala, usedla dítěti zase jednou na čilko.

Vztekle odhodil pan mistr knejp daleko od sebe a popadl pantofel; ale i ten byl hned na to odhozen a holá ruka musila znovu konat službu stíhačskou. A vykonala ji zase nemotorně. Moucha sice s čilka odlítla, leč v následujícím okamžiku byla zase v levém koutku višňových úst a reku našemu se zdálo, že přes všechno nebezpečí, jež jí hrozí, hotoví se zcela non-

chalantně k nasazení svého chobotku, aby se napásala.

Pan Ottovaldský byl právě touto bezstarostností takofka k šílenosti podrážděn. Obratným mávnutím ruky sice mouchu odehnal, ale moucha bzučíc, vznáší se mu nad hlavou. Popadnuv u svých nohou ležící pantofel, mávnul několikrát po ní; ale — v tom ji slyší bzučet nad hodinami na skříní.

Letí za ní . . . Znovu počíná po několik minut trvající honba s místa na místo. Rek náš zdá se být již skoro bez sebe — nevidí, nežli prokletý bzučící černý bod v povětří, neb temně modravou skvrnu, když někde usedne.

Moucha však provádí své virtuosní evoluce s bezpříkladnou zručností. Necht' zaujme místo sebe nebezpečnější, necht' postaví se k ní protivník sebe výhodnější a vede ránu sebe zručněji, vždy šťastně uniká.

Však jedním osudným mávnutím pantofle byla konečně přece tak nešťastně zasáhnuta, že svalila se na zem a již ji chtěl Ottovaldský ještě jednou ranou dorazit, když moucha poznovu se vzmužila a s napjetím veškerých svých sil popolétla — ale nic dále než asi o dva kroky a nic výše než asi o půl pídě od podlahy. Usedlat' u verpánku na hladký velký kámen, na němž mistr kůže vyklepává.

Chladný kámen byl k smrti uštvanému a zimnicně rozpálenému zvířátku patrně prostředkem osvěžujícím — zůstalot' na něm po několik vteřin bez hnutí.

Pan Ottovaldský situace té využítkoval. S pantoflem v napřažené pravici přiblížil se opatrně co možná nejbliže a poklekl na jedno koleno, aby vedl smrtící ránu.

Kdo by jej byl v rozhodném okamžiku tomto spatřil, byl by se jeho vzezření jistě zděsil. Do ruda zbrunatnělá, potem zvlhlá tvář měla výraz přímo démonický. Mračně svraštěné čelo, pootevřenými rty povyku-jící zatnuté zuby, na jeden bod od kamenu krvelačně vypoulené oči — — —

Ne, ne — to nebyl více člověk, to byla již furie — — —

Několik vteřin setrval v naznačené číhové posici — pak — rána tak prudká, že by jí bylo možno býka omráčit!

Dítě v kolébce úpěnlivě vzkřiklo a dalo se do vřeštivého pláče.

Ale rek náš — shledav po ráně, že byla moucha zase unikla — nedbá pláče svého jedináčka. Vyskočiv, točí se kolem, hledaje vytřeštěným zrakem uniklou obět'.

V tom padl zrak jeho na baňatou skleněnou okrasu staromodních hodin na skříní, kam se byla prokletá moucha ve své smrtelné úzkosti uchýlila . . . Jediný jen ještě skok a v hrůzném zmatku jediná jen ještě rána pantoflem a s ohlušujícím cinkotem řítí se střepy skla na zem!

Zdá se, že v okamžiku tom ani nechápe, co byl v rozpálení a zmatku způsobil; ale možná také, že právě úplné vědomí vykonaného skutku působí naň tak zdrcující, že stojí bez pohnutí jako socha v téže skoro posici, jak se byl po ohromující ráně vzpřimil. Toliko pravá ruka s pantoflem visí mu po boku jako ochromena.

Myslí-li, cítí-li, nelze uhadnouti. Tvář ztrnulého zděšení . . .

A tak stojí po několik vteřin a byl by tak zajisté stál po několik minut, kdyby se nebyly zlehýnka otevřely dveře jizby.

Na prahu objevila se asi dvaadvacetiletá, černooká a černovlasá žena, příjemné, skoro smavé tváře, v které se právě zračila mírná radost. Shlednuvši převrženou třínožku, do kouta k oknu odšoupaný verpánek, pocuchanou postel, u svých nohou šátek, opodál branzol a jednu treпку a ještě dále se skříň se sražené a v střepy rozbité baňaté sklo hodin a před střepy pana mistra v ztrnutí — zůstala jak omráčena na prahu státí a se rtů splynula jí v největší úzkosti slova:

“Pro pána — Matěji — co se tu děje?”

Manžel sebou škubnul, jako by jej byla zmije uškla a obrátiv se k ženě, vítězoslavně zvolal:

“Tu je, tu je! Už ji mám! Tu potvoru!”

Při tom se ruče shýbl k zemi a zvednuv jeden z větších skleněných střepů ukazuje jej udivené ženě.

Zatím byla žena přiskočila ku kolébce a vzavši vřiskající dítě do náručí, snaží se je upokojit.

“Ale vždyť se dítě urve — poslouchej!” napomínala káravým tonem žena, tulíc svého jedináčka k nádrům.

"Už ji mám! — Sláva, sláva!" provolává pan mistr, vystupuje na špičky a drže sklo vzhůru jako ukořistěnou trofeji.

"Ale prosím tě — co se stalo?" ptá se polekaná žena, nemohouc vřískající dítě ukonejšit. Vždyť jest dítě celé smrtelné!"

"Nic — nic! At' si!" volá Matěj. "Jen když ji mám — tu prokletou mouchu! Ted' už se neopovází — je s ní konec!"

Prosím tě, co pak jsi se zbláznil?"

"Zbláznil?" opáčil náhle dutým hlasem pan mistr, načež kvapně dodal:

"Já — já, že jsem se zbláznil? To ne, to ne — já se nezbláznil — já jen tu mrchu konečně dostal! Nu, podívej se přec — podívej!" A při tom strká ženě střep skla před oči.

"A na co se mám dívat?" ptá se žena, nemohouc potlačit vždy více se vzdávající úzkost.

"Co pak nevidíš? Nevidíš?" křičí Matěj povýšeným hlasem, přehlušujícími vřískot dítěte. "Nevidíš rozpláclou mouchu?"

"Nu, vidím — vidím," dodává manželka, nemohouc pochopiti. "Ale jakž, prosím tě muži . . ." Nedořekla.

Rozkvašený, ba rozvášněný manžel byl při posledních slovech jejích pohlédl k hodinám, s kterých byl před chvílí buňatou skleněnou okrasu srazil, a spatřil z otvoru, na němž byla stála, čouhati nějaké papíry.

Jedním skokem byl u skříně a chvatně vytáhl z hodin papíry. Sotva však na ně pohlédl, počal se na celém těle třásti.

Z prudce se vlnících řader vydrala se mu slova: "Jindřiško, Jindřiško, co to?!"

Drže papíry křečovitě v ruce sevřené, chtěl popojít k ženě, která byla zatím veškerou svou pozornost věnovala dítěti

již se konejšícimu, ale zavrával a sklesl na jedno koleno na zem . . .

Žena s dítětem v náručí přiskočila, by mu přispěla ku pomoci; ale on vzmuživ se, rozradostněným tonem zasípal:

"Jindřiško! Jindřiško! Ted' je po bídě a po nouzi! Já jsem zase poctivý člověk! Já mám otcovy kvitance!"

Při tom držel cenné papíry do výše.

Žena po nich vztáhla ruku, ale Matěj prudce uškubnul, jako by se bál, že by mu vlastní žena mohla drahocenný poklad uzmouti.

Co dále se stalo, možno dopověditi několika slovy.

Vřískající dítě konečně úplně ukonejšeno a mistr Ottovalský své žince v stručnosti pověděl, co, proč a jak se bylo vše přihodilo . . .

Že neopomenul vykázat se bez odkladu nalezenými kvitancemi u soudu, rozumí se samo sebou. Záležitost jeho vyřízena pro něj příznivě a v několika týdnech byl zase legálním vlastníkem svého domku.

Byl šťasten.

Ve svém štěstí nezapomněl na původkyni . . .

Nemoha se však mrtvé mouše, kterou byl tolikrát proklel, jinak odměniti, uschoval si aspoň na skleněném střípku rozpláclou, pouhé skvrně podobnou její mrtvolu na památku.

Dal ji za sklo a pověsil na stěnu nad starobylé hodiny, kterým dal udělati novou baňatou okrasu — a ukazuje památku tu každému, kdo navštíví jej, jest ochoten vyslechnout z jeho úst vypravování o proklaté mouše.

Nejen ve slovech, ale i v mlčení můžeš osvědčit svou jemnost.

V počtech bývají nuly vzadu, v životě často v popředí.

Není nejlepší ženou ta, o níž druzí mluví nejméně, nýbrž ona, jež sama mluví nejméně o jiných.

Všichni něčeho litujeme, pohlížejíce zpět na svůj život. Jedni litujeme toho, co jsme udělali, druzí toho, co neudělali.

ZIKMUND WINTER:

Pro tu lásku

HISTORICKÁ POVÍDKA

KRISTINA Utartová byla bita. Byla tuze bita. Kristina byla neposlušná. Ale není divčinka malinká, je urostlá panna, dospělá k svatému snění manželskému. Kristina je ctná, pěkná dívčina, a když někdy stojí na paláci Pražského hradu při krámě svého pana otce, mohou pánové, do sněmu se beroucí, svoje oči na ztepilé panně nechat.

Ale panna s urozenými panáčky nic. Panna má srdéčko zadané. Na téměř paláci Pražského hradu nebo v sále Vladislavském zahleděla se Kristina do mladého dvorského kramáře Kryštofa, jehož sklad kupecký byl v jednom okně Vladislavského sálu nedaleko krámu Utartova, a Kryštof ihned na pannu byl laskavější nežli na všecko ženské pohlaví jaktěživ.

V tom davu a šumu, jehož v dopoledních hodinách už od božího rána naplňoval všecken prostor paláce, mohli milenci snadno co chvíli povědět sobě některé dvorné slovíčko. Lidé nejrozmanitější běhali sem a tam. Jedni hledali soudní síň, jiní sháněli se po deskách zemských, třetí běhali z kanceláře do kanceláře, advokáti a prokurátoři stáli nebo chodili se svými stranami, lidé všech stavů obhlíželi krámy dvorských kupců, berouce do rukou všeliteraké věci tehdejší parády se týkající, a smlouvající o ně i tržice je, jako benátské a pařížské rukavice, oháňky panenské, perli, šmuky, štefty k sukním i ke kloboukům, váčky, rapíry, korduláče, dýky, nože, ozdobné pásy. Někteří obstupovali také cukrářské krámy, mlsně chrupající buď

cukrované anýzy a mandle a jiná koření, marcipány, syrečky; nebo z křišťálových misek lžičkami pojídající sladké a lahodné konfety.

V tom šumu narodila se a vykvetla Kristinina láska k mladému kupci, a jako mnohým milencům v starých i nových časech se při tajných schůzkách a přísahách klenulo širé, hvězdnaté, velebné nebe nad hlavami, Kristině a Kryštofovi, když poprvé si řekli, že se mají rádi, klenuly se nad hlavou pásy a žebra nádherného sálu královského.

Láska těch dvou lidiček byla tajná. — Nesměli s ní ven pod širé nebe, ba nesměli ji prozrazovat ani v paláci pod gotickou klenbou za šumu lidí.

Pan otec Utart ještě neměl o té lásce ani tušení a již nescílněkrát dal najevo, kterak svého kupeckého souseda Kryštofa Tannera z duše nenávidí. Když se pak o lásce dověděl, byla Kristina bita — tuze bita.

Pan otec sháněl jiné ženichy, a když Kristina pořád neposlušně vrtěla hlavou, byla zase a zase bita. — Přitom paní mamka pomáhala bít, říkajíc neposlušné:

“Dej si v tom radit, vejce slepici nepřemůže, dej si radit, my toho šelmu, toho lotra nahého, holého, holičkého nechceme za zetě!”

Děvče stiskalo ruce a prosívalo. Celé hodiny vystála ubohá v okně a snivě, toužebně i v tichém pláči vzhlížela nahoru k Hradčanům k Vladislavskému sálu, a když slunce, vycházejíc za horu, všemi barvami lámalo své paprsky v tlustých sklených

kolečkách okenních, těšila se Kristina, že teď, právě teď, k hodině dvacáté čtvrté, ubírá se Kryštof po schodech zámeckých dolů, že již již kráčí malostranskou mostní branou, již je u kříže, a div, že hlasně ne-
křikla, když ho konečně spatřila u paty mostu před domem otcovým!

Chodil zvolna od celnice k malému románskému kostelíčku rytířů špitálských s červenou hvězdou a zamilovaný kupec dychtivě vzhlížel do oken velikého domu Utartova, bohatou renesancí zdobeného. Někdy podruhně, mnohdy mladší sestra přiskočivši nenadále, dodala Kryštofovi škartici rukou psanou, škartici, na níž psány bud' vzdechy milostné, bud' zoufání. Dodavatelkyni Kryštof honem vpravil svoji ceduli v kovertuře, obsahující také bud' vzdechy milostné, bud' zoufání.

Kristina byla zase bita. Paní matka postihla korespondenci své dcery s nenáviděným kupcem. Oči zamilovaných jsou slepé; oko máteřino je bystré, pronikavé.

Kryštof Tanner pravil třem přátelům svým na paláci Pražského hradu: "Prosím vás, ved'te k němu, k Utartovi, práci a poproste způsobem obvyklým o jeho dceru, aby mi ji k svatému manželství dal."

Starý Knot z Vykyrchu, člověk jináč dobrý, položiv ruku na rameno zamilovanému kupčíku, děl:

"Nebež si dceru Utarta, neboť jsou to velmi zlí a protivní lidé, žádný měščenín tobě dcery neodepře, já bych sám k jednomy manželství tobě dopomohl, kteréž by bylo lepší."

I oba druzí přátelé Tannerovi domlouvali, aby nechal dcery Utarovy, jsou prý to vůbec lidé hněviví, zlí, mamonem nadutí.

Ale zpívali hluchému. Kryštof dobře věděl, že rodiče panny Kristinky jsou zlí, ale že panna jeho milovaná není zlá, na to by byl přísahal.

A měl dobře. Vždyť to víme, že v starých časech přecasto nevěsta byla anděl a její máteř, paní tehyně, že měla dušičku s drápkou; do našich dob prý se máteře nevěstinské poněkud již polepsily.

Tedy Kryštof prositi neustal, až jeho tři přátelé došli v nedělský den hned po službách Božích do Utartova domu požádat

o ruku poutivé panny. Když mluvil řečník od svých druhů i od zamilovaného Kryštofa, vrtěl sebou Utart a vrtěla se paní Utartová a bylo znát, že nechtějí volně rozmlouvat, ani že v nic přátelského nevejdu.

"Prostranné řeči! Prostranné řeči!" houkl Utart. "Nejsem v úmyslu mi ji dát, je to nešlechtný obmysl, za hřbetem rodičů svádět dívky!"

"Kryštof je poutivý člověk!" řekl starý Knot. "Nesváděl poutivou pannu!"

"Nevykládej mu to na zlou stranu — on věděl, že jsi proti němu za zlé — měj s těmi mladými utrpení; chtějí za sebe!" dodal řečník Knot.

A nač líčit dále? Konec konců byl, že Utart vyslance z domu ven vyhuboval. Katastrofa ta vznikla hrubou řečnickou otázkou Utartovou, že neví, kdo je Tanner, čert že to ví! K tomu odvece Knot:

"Inu, vede živost kupeckou jako ty!" A tím byl konec. Pro tu živost kupeckou bezpochyby už dávno vznikla nenávisť mezi oběma kupci, starším i mladým, a teď, když se to kupectví připomnělo, bylo zle! Utart i Utartová lálí zle.

"Dceru nedám," pravil vztekle, "nedám, nedám, a kdyby mimo vůli mou jej sobě pojala, vydědím ji, odbudu ji jedním stem tolarů jako nevděčnou!"

Vyslanci žádajíce, aby se rozmyslil a lepší odpověď jim udělil, odcházeli trpce. Paní po nich zamřstila dveře, slibujíc, že horlivého ženicha, kdyby přišel, vykropí v domu horkým máslem.

Když vyslaní vyřídili Kryštofovi Tannerovi, že je Utart prosbě odporem a že jich přímlovu odvrhne, zasmušil se; od té chvíle stával u svého krámu na paláci Pražského hradu jako tělo bez duše; k Utartovi, sousedu svému, neopovážil se zdvihnouti oči svých.

Zatím panně jeho bylo hůře než prve. Trýzňovali se s ní a ondali přes tu chvíli. A k posledku, když nechtěla upustit od své lásky, usnesli se rodiče spolu, že neposlušné dítě dají do zvláštního zavření, že ji ukovají, třeba na všecken čas života svého nebo jejího. Podle řádů městských tak učinit směli a mohli.

Nejprve odvěkli děvče do komory jakés

zadní, kdež pobyla ubožička smutná kolik dní.

Jednoho dne přišel znenadání starý Knot k zamilovanému Kryštofu na palác a se starostlivou tváří oznamoval mu, že Kristina z toho zavření se dobyla a z domu otcovského pryč ušla.

"Její sestry pravily k ní," tak oznamoval Knot udivenému Kryštofovi, "aby přehla; pravily k ní: milá Kristino, můžeš-li ven a odtud vyjít, učin to, nebo otec tě chce dát zazdit!"

"Nad tím v tak veliký strach přišla, že ledva odtud odešla živa, teď zůstává u mne, prosila mne a manželku, abychom jí hospodu dali, poněvadž nemůže být doma, oznamujíc, že je od svých rodičů tak velmi zbita a zbičována, že by se kámen mohl slitovat, jakož jsem pak svýma očima viděl, že velké prouhy měla krví zalité a všecka byla zbrunátnělá a zmodralá."

Kryštof byl, jako když blesk ho poranil! Oživiv zase, pravil příteli Knotovi, že zle se děje, že by sobě toho spíše přál, aby se to bylo nestalo.

"Co z toho bude?" ptal se zoufale.

"Nu, co bude?" odvětil Knot pevně. "Zařídíš si u arcibiskupa svolení a pojmeš ji za manželku; táta šelma sic nedá vám na pomoc manželstva nic, ale Pán Bůh vám snad nadělí jináč."

Večer přiběhl, přilétl Kryštof ke Knotovům. Jak se milenci po dlouhém odloučení a utrpení přivítali, jak vře se k sobě tiskli, o tom všem vypravovatel nic neví a věděti nemusí.

Když se uklidnilo první nejprudší zánění milostné, vstoupila do srdce Kryštofova uvážlivost. Pravil své milence:

"Má milá Kristino, poněvadž se vaši rodičové tak proti mně posazují a vás již všude hledají, tehdy prosím vás, že zase domů půjdete, a co jsem vám slíbil, již chci zdržeti a všechny mírné prostředky a cesty před sebe vzít, abych vaše rodiče k tomu nakloniti mohl."

Ale Kristinka tuhle uvážlivou řeč neuměla srovnati v hlavě nikterak se svou láskou. I odpověděla odhodlaně:

"Já nemohu a nechci, poněvadž mne tak tuze zle chovali, nežli bych to učinila, rači půjdu, kde mne nohy ponesou, a žádný

nenám vědět, kam jsem se poděla. Jestli mne chcete opustit, tehdy Pán Bůh vás již proto najde a bude vědět, jak ztrestat!"

To řekla a dala se v srdnatý pláč. Kryštof ji vzal do náručí a brzy ji ukonejšil.

Nazejtří přibralo se tři paní k domu Knotovu. Dvě byly v dlouhých pláštích, jedna v aksamitovém koláru s dlouhými rukávy. Ta byla paní kupcová Utartová. Před domem náhodou popadly klučíka Knotova, z něhož bez mučení vytáhly zprávu, že paní matka vodu růžovou vaří a panna Kristina že šije. Při jméně panny Kristiny vítězně zajiskřily se oči všech vážných matron; nejjiskrněji zasvitlo v očích paní Utartové. Co se nahledaly paní a jiní lidé zběhlé Kristiny a Kristina tady, tak nablízku! A proč jim to hned nepřišlo na mysl, že by nezvedené, nezdárné dítě mohlo v tom domě být? Chutě zazvonily.

Jakmile zvonek zacinkal, vyzřela paní Knotová ze špehýřky čili z okénce malinkého ven a rychle, přerýchle zase zmizela.

Po drahé chvíli přišla služka otevřít paním dveře. Matrony chutně hnaly se, pokud baňatá těla dovozovala, po schodech vzhůru a bez dlouhých okolků, proběhše mázhauz, vběhly do světnice.

Tu stál Knot. Tváře nebyl přívětivé . . .

"Co chcete, paní Kateřinko?" ptal se prudce, ač dobře věděl, co paní Kateřina chce.

"Jdu si pro dceru!" odvece paní.

"Není jí tu!" odsekl Knot.

"Však víme, že je tu!" odsekne paní a hned tlačí se do dveří vedlejšího pokojíka. Knot ji chytil za kolár a zdržel. Ale paní stála neústupně na svém, abv dcery nezdržoval, ale propustil; z ponoukání zlých lidí sem ušla, Knot že ji pokrývá proti právu. Nakonec své řeči dostavila pohružku, že "z toho dobrého nepovstane". Tu Knot jako zapálený v hněvu otevřel dveře a vzkřikl tuze:

"Kej čert pro tebe poslal? Já jsem ano pro tebe, ano pro tvou dceru neposlal! Jdiž tam, vem ji sobě, a má-li co ke mně, máš rád a právo, viň mne!"

Na to paní Kateřina: "Já jsem teház, když jsem ji porodila, žádného práva nepotřebovala, také mi ho nyníčko potřebi není!"

Při té řeči paní Kateřina, marně hledajíc dceru svou i v koutních jarmarách, naposled utrousila některé jedovaté slovo proti Knotovi a teď začalo hromobití. Knot láetřil, huboval a nesnesitelné řeči mluvil. I to pravil, že Utartovic nejsou ani hodni, že Kryštof o jejich příbuzenstvo stojí. A když i paničkám jazyk čím dále tím mrštněji se pohyboval, popadl Knot jednu po druhé a vystrkal je ven. Na Kateřinu křičel z plna hrdla:

“Táhni z domu, nebo tě se schodů shodím!” Ona ustupujíc mu, padla na prahu kuchyně.

Vtom vešel Tanner Kryštof, a postihnuv zlou situaci, hned jal se přichraňovat kleslou matronu, která bez jeho pomoci jistě byla by obdržela od vzteklého Knota pořádné bití.

Paní máti Kristinina vstala a odešla s kletbami.

Ta noc před sv. Petrem a Pavlem roku 1617 byla noc před svatbou poctivé panny Kristiny. Kryštof si svou nevěstu přistěhoval hodně blíž ke kostelu sv. Jakuba, v němž hned ranním jitrem měl kněz oběma požehnat.

Tu noc strávili oba milenci u ponocného vedle kostela. Seděli poctivě ne sami, se-

děli s tovaryši šmukýři, které si Kryštof schválně na to sedění pozval. Ponocná koupila svíčky a při těch svících seděli ti lidičky do dne, čas trávíce v hovoru. Nevěstinský věneček, z drahých karafiátů a jiných vonných kvítků uvitý, ležel na stole a panna chvílemi se zadívala do květů, jako by z nich vyčíst chtěla příští osud svůj. Byla zamlklá a nejedna slza sprchla z jejího oka. Je svatba těžký krok do života; často se nezdaří ten krok ani s požehnáním otcovým a mateřským, natož bez požehnání, s kletbou! Kristina měla v prsou duši stísněnou.

Ráno odešel ženich s mužskými na faru k páterovi Kašparovi, aby u něho spravil, co se náleží. Zatím nevěsta připravila se pěkně pod věneček. Ponocná ji na místě máteře a družiček uvedla do kostela. Páter Kašpar srdečným českým slovem je oddal, obvinuv štolou chvějící se ruku Kristininu, kterou pevně svírala pravice Kryštofova. Právě ten den byla korunovace královská — korunovali Ferdinanda II. Lidí chodilo po městech pražských síla. Kryštof s Kristinou, od rána muž a žena, chodili davem na divadla; Kristina chodila celý den ulicemi pod věncem, jako poctivá nevěsta.

Nikdy se lidem nezavděčíš. Jestliže se vyšincš, říkají žes povýšenc a jestliže upadáš — říkají žes darebák.

Štěstí podobá se oněm velkým lidem, kteří raději jsou štědrí, než aby zaplatili svoje dluhy.

Některá manželka je pilnější než farář, neboť ona neobmezuje kázání pouze na neděli a svátek.

Často, když jsme dosáhli kýženého štěstí, litujeme času, který jsme zmařili toužením a pachtěním se po něm.

Kdo praví, že je vlastencem, ale neplní povinnost života rodinného, lže a přetváří se.

Nejsi-li sám světlem, uplatni se alespoň jako svícen.

Pohané také neznali úcty a lásky k jiným národům. Jenom ten, kdo k témuž národu příslušel, mohl očekávat od svých rodáků přátelství, případně i lásky, cizinec však byl nazýván barbarem a již předem považován za nepřítele. Proto také tolik krutých válek v starověku, v nichž o raněné, nemocné a zajaté bylo hůře pečováno, než o nerozumný dobytek.

VLASTA PITTNEROVÁ:

Pantáta Rybec

PANTÁTA Rybec byl člověk rozšafný. Nikdo ho jakživ neviděl opilého, nikdo se nepamatoval, že by byl s někým v sousedstvu pokřičel, ryčmo pohádal, nikdo mu nedokázal nějaké pošetilosti v hospodářství. Leda té, že vedl všecko příliš po starosvětsku, neuchyluje se ani v nejmenším od toho, jak hospodařil jeho otec a děd. Šlo u Rybců vše jako po šňůrce.

Jak se zásevem se pantáta rok od roku hleděl rovnat, tak si i rovnal chov dobytka, a chtěla-li panímáma zasívat více lnu, poukazujíc na čtyři dorostlé dcery, pro které bude potřeba vinutí, nesvolil pantáta nikterak, poukazuje panímámě, aby šetřila a ukládala ponenáhlu. Vysvětlil, kdyby se překročila určitá míra, že by mohla v případě nezdaru vzejít škoda větší a citelnější, než na jakou by připraveni byli.

Také tak odbýval panímámu s chovem hus. Nesměla v chovu hus překročit počet dvanácti; nevyvedla-li se husa domácí, směla těch několik housat přikoupit, více však ne. Že by pak spotřeba ova a jeteliny i bramborů pro husy stoupla, odpovídal pantáta panímámě vždy na její námitky, že potřebuje pro děvčata peřin, jakož i že se ji po dědině již smějí všechny ženské, že má těch hus rok od roku dvanáct, jako prý apoštolů.

"Nech se lidi smát, však jářku žádný husy krmit a pást nebude," odpovídal pantáta vždy stejně.

Jen dvě věci mohli lidé pantátovi vytknout, kdyby se byl totiž někdo z ro-

diny neb z celé dědiny odvážil Rybcovi výtku učiniti.

Prvé bylo, že nechtěl dát stavení nikdy pojistiti proti ohni, říká, že ohně vznikají ponejvíce z neopatrnosti a u něho na gruntě že se musí se světlem a ohněm zacházet opatrně. Založení že se také nebojí, že ví, že nikomu schválně neublíží a tudíž proč by se mu lidé mstili?

"Ale boží posel může zapálit," namítali sousedé, přišla-li řeč na pojišťování.

"Za bouřky je člověk vždycky doma; dovedeme uhasit, uhasit a dbát, kdyby to boží dopuštění přišlo, aby se vobmezilo. A zapálí-li boží posel, pomáhá d'šť' hájit lépe než všechny stříkačky a hasiči," namítnul pantáta Rybec.

"Zapálí boží posel někdy před deštěm a déšť' pak neuhasí, vzplane-li oheň uvnitř pod střechou," řekla kdysi při takové řeči panímáma.

"Pak jsou háky a žebříky, strhají se střechy a déšť' hasí přece," tvrdošíjně stál na svém pantáta.

Druhá věc, za kterou podle zřejmého úsudku sousedů a tajného panímámina zasluhoval výtky, byla největší Rybcovou radostí, jeho pýchou.

Byli to koně.

Spřežení "fuksů", jak jim u Rybců říkali, lesknoucích se jako aksamit, bujných, jako by chodili jenom v kočáře.

Synové Rybcovi si často říkali, že jich pantáta nikdy tak nechválil, jako ty svoje fuksy, a dcery se smávaly, že by asi darmo čekaly, aby je pantáta pohladil a podal

jím po kousku cukru, jako svým milým fuksám. O žních a při jiné větší práci nedal pantáta koňů nikomu jinému do ruky, říkáje, že by jich nikdo tak jako on neušetřil.

Synové se někdy pro to mrzívali, že málokdy si s koňmi mohou poparádit. Sotva ku plavení jím pantáta koně svěřil, a tu bylo vždy napominání, jako by nedovedli dorostlí chasníci s koňmi zacházet. Také nevydržel nikdy doma a došel za syny k rybníku, pozoruje každé hnutí. A doma pak se nehnul z konírny, až byli koně ošetřeni a osušeni, kopyta namazána, hřívy rozčesány.

Sama panímáma se mrzívala na to vyvádění s koňmi a jednou si doopravdy "zahubačila"; pantáta nechal o žních raději jařici již svázanou na poli zmoknouti, než aby svoje milé fuksy byl pobídl k většímu spěchu.

"Kdyby se byly fuksy pochvátily, byla by jářku větší škoda, než když jařica zmokla," řekl pantáta.

Panímáma si na to zahubačila znova, říká: "Ano, bárci fuksy se nesmijou pochvátit, ale tuhle člověk se při práci pochvátit může, to by nic nedělalo."

Tak si odlehčila, a musíme již na pantátu Rybec vyrazit, že všim právem, neb on honíval všecy domáci ku práci bez oddechu, neptaje se, zda jest snad kdo churav či unaven.

"Člověk může povědit, kdyby už nemohl dále, ale hovado to povědit nemůže," odpověděl pantáta a panímáma již neodpovídala.

Hle, tu se něco přihodilo, že pantáta Rybec zestárnul za jedinou noc o dvacet let. Zestárnul a zesmutněl . . .

II.

Bylo počátkem léta. Zasypalo léto květy luka a stráně, čeřilo svým dechem mladé obilí, vše dýchalo krásu a jas. Bylo to o Božím těle a pantáta Rybec se strojil hned ráno, že pojede na slavnost a to do města.

Nechával domáci chodit do kostela do větší dědiny, kam byli přifařeni, obyčejně pěšky, aby si koně přes neděle a svátky

odpočali, než v takový den jako dnešní si rád vyjel, aby se s pěknými svými koňmi pochlubil.

Panímáma nějak churavěla, byla celá polámaná, jak říkali, i mínila, že se raději pomodlí a trochu si na ten boží svátek odpočine tomu upracovanému tělu.

Vypravoval se tedy pantáta s dvěma dcerami.

"Však budete mět co dělat, chcete-li být za poledne doma v suchu. Myslím, že dnes přijde bouřka," řekla panímáma, když se holky strojily.

"Kde by se vzala, je vyjasněno," řekl pantáta.

"Cítím to v údech, mám trhání, takový suchý dření, má-li se změnit čas. A slepice zalizajou a popeljou se pod kůlnou," vykládala panímáma.

"S tvejma pranostikama," zasmál se pantáta a obraceje se k dceři, řekl: "Skoč, Kadlino, do zahrádky a hutrni řáky pivoňky, musíme si naše zlaty fuksy trochu naparádit."

"Kdybyste nechali pivoňky vodkvést, je jich jářku někdy potřeba za koření, a od koňů jich pak nechcu," nevrle řekla panímáma.

"Abys ty nehubačila," zamračil se trochu pantáta. "Skoč, Kadlino!"

Karolinka utrhla několik pivoňek a pantáta jimi ozdobil milované fuksy. Vylezl na kozlík a jeli.

Pantáta na kozlíku lehké košinové bryčky si na fuksy jenom pomlaskával, užívaje biče pouze k odhánění much a komárů.

Že bylo tak pěkně, jelo a šlo více lidí na slavnost do města. Nezáleželoť v den sváteční na několika hodinách času.

Pantáta Rybec se sešel s mnohými přespolními známými z české i moravské strany a po vykonané pobožnosti si s nimi poseděl u sklenice piva, ač jinak se hospody mnoho nedržel.

Deery, pochodivše si po městě a prohlédnuvše si městskou parádu, nutkaly otce k odjezdu, poukazující, že vyvstaly na obloze mraky a věru, že je se co obávat bouřky.

Polední bouřky bývají v horách nejprudší.

Pantáta se mrzel více na to, že ráno tvrdil, že bouřka nebude, než na to, že dcery pobízejí k návratu.

"No tak tedy pojedem," řekl a dodal, objednáva je ještě sklenici piva: "To vy se bojíte, aby vám sváteční paráda nezmokla, že?"

"Taky, tatínku," řekla Karolinka, zabalujíc svěcené věnečky do šátku.

Měli dobrou hodinu co jeti.

Mezitím co pantáta Rybec zapřahal, vyšli si jeho známí podívat se na ty jeho fuksy, o kterých se všude mluvilo.

To bylo nějaké chvály!

Všichni pantátové soudili, že s takovými koňmi může jezdit i sám majitel panství, že na Rybcových fuksách není znát, že musí chodit také v pluhu a tahat nákladní vozy.

Kde se tu vzal, tu se vzal kudrnatý židáček a počal s pantátou smlouvat, zda by ty krásné fuksy neprodal, že by věděl o dobrém kupci.

Ale pantáta Rybec se rozesmál! On a prodal svoje fuksy? Nesmysl!

"To byste, židáčku, mohl taky chtet, abych vám prodal, jářku, ženu," odbýval žida žertem.

"To já vím, pantáto, že byste nehudělal, já bych taky nechtěl kupovat, mám doma svou Salileben, ale koně se mají prodát, je-li na ně kupec," pravil žid čechraje si kudrny. "Koně dnes máte, zítra ne. Můžou se pochvátit, můžou se strhat, spadnou se, schromnou a máte peníze fuč."

"To povídejte někomu, kdo nehumí s koňma zacházet a ne mně, jářku, Rybcovi," skoro se rozhorlil pantáta.

"No umí, neumí. Říká se, že člověk nikdy neví, čeho se dočká. Až budete chtít na dětech a na koních, pantáto, prodát, jenom mně vkažte a uděláme spolu kšeft," řel žid odcházeje.

"No na žida ještě s ničím nečekám," volal za ním pantáta.

Usedaje na kozlík pravil k dcerám: "To se panímáma zasměje, až ji povíme, že jsem měl koně prodávat."

"Radějác už jed'me, tatínku, abychom se dostali domů dříve než přijde bouřka," nutkaly dcery.

"A hodně rychle, at' nezmokneme," dodala Karolinka.

"Co tě vede? V tom horku. Zapotijou se fuksy už dost, i když pojedou pomalu, jen co se dají samy do kroku," řekl pantáta a mlaskl na fuksy a už se jelo.

III.

Sotva vyjeli za město, počal se zvedati prach po silnici v mocných kotoučích.

Jeli proti větru a děvčata si ohrnovala vrchní sukně a zakrývala oči.

"To se to nějak blíží," zabručel pantáta přitahuje oprati.

Hrom v dáli temně zahučel.

Jako obrovské peruti andělů hněvu božího rozprostřela se temná mračna po obloze, vítr je poháněl a rozháněl, blesky litaly z mračna do mračna.

Tmělo se. Vítr zrovna spěl, zmítal stromy, obilí již vymetané mátl, cuchal, přitlačoval až k zemi, jako by po něm šlapaly obrovské nohy.

Dcery Rybcovy se křížovaly a tiskly se k sobě. "Pán Bůh s námi a zlý pryč!" vzdychaly po každém zablesknutí.

"Nemáme se snad radějác vrátit a počkat ve městě, až bude po bouřce? tázal se Rybec. "Bude asi hrozná!"

"Jak myslíte, tatínku," řekly holky.

Již chtěl Rybec obracet, když tu strašná rána hromová zaduněla, že zůstali všichni tři jako omráčení. I koně stanuli ulekáni.

Karolinka chytla se otce za rameno a Marjánka se sehnula na dno bryčky.

Po chvílce vyšlehl na zatemnělém obzoru ohnivý sloup. Zdálo se, že se dotýká mračen a nové blesky z nich sjíždějící že se s ním mísí v plamenou změt'.

"Tatínku, to hoří v naší dědině!" vyřikla mladší dcera.

"Jed'te, jed'te, co nejrychleji," volala Karolinka.

Rybec trnul! Bylo tomu tak, směr ohně byl správný — — —

Pobídl koně a v malé chvílce vyjeda na kopeček, seznal s ustrnutím, že hoří v dědině na dohled se rozkládající — jeho statek.

Holky se daly do hlasitého pláče. Rybec šlehl do koní celou silou, nedbaje, že fuky, ráně nezvyklé, se skorem plaší.

Jel kvapem.

Děšt' se spouštěl ve velikých, řídkých krūpějích a poháněn větrem, šlehal proti koním. Ti frkajíce se vzpírali, vzpínali. Pantáta Rybec nic toho nedbaje, poháněl koně k divému běhu.

Sjížděl s kopce po štěrkované cestě, přitahuje brzdu. Koně kopali kolem sebe, stále se plašice, nebylit' zvyklí cásání za opratě a šlehání bičem, kterého se jim nyní dostávalo.

Vozík kodrcal po štěrku, od kopyt koní i kol lítaly jiskry, jak se vjíždělo na křemenitý štěrk; děvčata držela se jedna druhé, zmitajíce se za divé jízdy na sedadle. Sjöli rychle jako šíp s kopečku a dědina zmizela na chvíli jejich zrakům.

Jak jeli proti větru, zanášel se zvuk zvonku — zvonění na poplach — až k nim a dívky neustávaly plakat, pomnívajíce, co si asi počíná churavá matka při tomto božím dopuštění.

Rybec hnál koně, nyní opět do kopce, jako šilený.

Bryčka zmitala sebou se strany na stranu; bylo divem, že nevylétlo kolo neb se neodpoutalo některé ze sedadel zavěšených na řemeni.

Již byli na kopci a viděli dědinu. Zřejmě jako na dlani viděli hořící svůj statek a podle něho druhý již chytající.

Mraky kouře se valily k oblakům, plameny šlehalý ohnivými jazyky vzhůru, vítr jimi zmital a bylo viděti, jak oheň přeskakuje se střechy na střechu.

Bylo slyšeti i do dále řev dobytka, který lidi vyváděli.

"Jaký je to dnes hájení, vždyť je co nejvíce lidí z dědiny v kostelích a před bouřkou se asi žádný dosud nevydal na zpáteční cestu," vzdychl Rybec.

"Chudák maminka, chudák maminka!" bědovaly dcery.

A Rybec šlehal do koní, trhal oprat'mi. Koně téměř letěli, supajíce a funíce.

Děšt' se spouštěl vydatněji, ale ohně neuhášel. Nové sloupy dýmu mocně se vyvalující k temným, ohnivými blesky se rozevírajícím mračenům svědčily, že hoří

uvnitř stavení pod krovy, které se asi sesují ve chvíli.

Již příjížděl Rybec do dědiny. Cítil, že mu zdřevěněly ruce od prudkého cásání oprat'mi a od držení koňů, na prsou a v hrdle jej páliło, v očích se mu stále zalévalo slzami. Stékající slzy mísily se s potem, řinoucím se mu z čela. Cítil, že síly jeho ochabují. Jižjiž pouštěl oprati, když tu se koně zastavili. Dojeli.

IV.

Skoro omdlévající potácela se panímáma vstříc svému muži a dcerám.

"To je neštěstí, to je boží dopuštění," lkala a dcery ji odváděly do nejbližšího stavení. Rybec téměř úplně schváceného dovedli sousedé za ní.

Zatím dohořívalo stavení a krovy stodoly i chlěvů se řítily. Stěží vyveden dobytek a zachráněno něco zásob, peřin a šatů.

Synové Rybecovi se vrátili z kostela z farní dědiny právě včas, kdy matka polo zoufalá sháněla lidi k pomoci.

Zachránili dobytek s nasazením vlastního života, potrhali na sobě šat a starší syn krvácel z četných poranění, způsobených padajícími trámy, mladší si popálil ruce.

Dlouho nemohl Rybec ani promluvit.

Seděl za stolem podle ženy, patře ztrnulé oknem ku svému dohořívajícímu gruntu.

Synové přišli za rodiči.

Ponenáhlu se vzpomatoval Rybec a pravit k synům: "Pamatujte na fuksy."

"Je pozdě, otče," řekl starší syn. "Schvátil jste je.

"Moje — fuk — sy! A to já —" vykřikl Rybec a omdlel.

Do rána vypadal jako stařec. Odstonal delší nemocí to boží dopuštění.

Musili si Rybecovi popílití se stavbou gruntu, aby do podzimu měli vše pod střechou.

Ani nebyli pojištěni, musili si peníze vypůjčit, a nejednu výčitku přeslechl a trpělivě snesl pantáta Rybec z ústa ženy a dětí. Byl stále zamklý. Při stavbě stavení pomáhal svázeti stavivo s náruční ochromlou fuksou, která však byla více na překážku. Nechtěl ji dát pryč. Ale jiných

koní též koupit nechtěl, říkáje, že to ponechá synovi, až bude hospodářem.

Předal staršímu synovi hospodářství téhož roku, říkal, že nezasluhuje býti "pantátou na vládě" sedlák, který vida jednu škodu se dítí, sám druhou zavíní, jako to sám učinil.

A dával si vinu ve všem ostatním, co je stihlo. Nepojištění statku, jízda do města vzdor varování ženinu, odbytí nabízeného prodeje, vše to mu hlodalo v mysli . . .

Při předávání gruntu synovi si od něho vymíňoval, aby vždy měl statek pojištěný. Dále sám nabádal sousedy, aby obec zakoupila velkou, řádnou stříkačku a zařídila hasičský sbor.

Plakával vida cvičení hasičů a říkal, že do smrti nedovede zapomenout na jízdu v bouři k hořícímu svému statku v den Božího těla.

Za bouře býval vždy velice rozčilen a vzdychával až hrozno.

Báli se o něho, že se snad na mysli pomate. Než práce jej opět přivedla v du-

ševní rovnováhu a příštího masopustu o synově svatbě se i trochu rozvescílil.

Syn hospodář si před svatbou koupil nové koně, pěkné bělouše a pyšnil se jimi před celou dědinou.

"Jen nezapomínej pro koně na jiné, pamatuj na fuksy," napomínal jej otec.

Byl na tom výměnku pantáta Rybec trochu podivným. Nechtěl mladému pantátovi v hospodářství ani mnoho radit, říkáje, že je k ničemu, jak prý dokázal tenkráté při tom neštěstí.

[§]

Když pak se za nějaký čas v Rybcově gruntě zastavil čáp a donesl zdravého, buclatého klučinu, tu pantáta výměnkář pokřál z té radosti a ve třech, čtyřech letech, posazuje na bělouše čiperného vnoučka, volajícího "hatou", usmíval se vesele a popleskával synovy "šimly" s takovým zalíbením jako druhdy svoje fuksy, o kterých však do smrti rád vyprávěl. Jací to byli pěkní koně.

Nejsme nikdy spokojeni, protože na svět se díváme jako na jablň. Krásná jablka nám padají do očí, nepěkných si nevšímáme a červa uvnitř nevidíme na žádném.

Nic není nemožného; ke každému cíli vede nějaká cesta. A kdybychom měli dosti pevné vůle, našli bychom vždy dosti cest k dosažení cíle našeho.

Pravdivé štěstí nebydlí ani ve zříceninách, ani v palácích; má nejraději malé domky vlastní, zdravé a čisté.

"Dokud láska nespojí národy slovanské, nezdá se mi, že by cos velikého vykonali." Božena Němcová.

Bohoslužba pohanská byla nerozumná. lidé klesli tak, že se klaněli i věcem stvořeným — ba i zvířatům. Dále byla neucudná, konaly se při ní prostopáštnosti a orgie; byla ukrutná, přinášely se, zvláště v Římě i lidské oběti.

Jenom ten národ je silný a zdatný, který je čistý, který čistě žije. Jaký byl ale stav pohanských národů v příčině šestého přikázání božího, o tom nás dostatečně poučují pohanští spisovatelé. Hrůzu v nás vzbuzuje jejich líčení.

Kdo se domýšlí, že se vším může se jen na sebe spolehnouti a obejít se bez jiných lidí, klame se velice; kdo však je přesvědčen, že jiným nelze se obejít bez něho, klame se ještě více.

VÁCLAV BENES-TREBIZSKÝ:

Obránci svatováclavští

HISTORICKÁ POVÍDKA

PODUBŮV dvorec je v údolíně asi tři hodiny severně od Prahy. Zemanka již sice odpočívá, letošním jarem se na jejím hrobě rozzelená trávník po druhé, ale ve dvorci přece zase někdo. Uhostil se v něm dudák Krakule. Nemůže a nemůže zapomenout zdejšího kraje. Prošel českou zemí přič napříč několikrát, po boku mu kozlík vykukoval, a ten uměl vřeštět. Jenže při jeho kouscích se lidem oči zalévaly slzami. Ale kolikrát se Krakule obrátil v tu stranu, kde tichounká úžlabinka, kde na táhlém svahu rozložen dvůr, kde vykvetla nevěsta ze zelených lancůhů nejslavnějšího . . .

"Nic platno, brachu, kdybys nevím co dělal . . . Našemu plukovníkovi a jeho Andělce ke svatbě nezadudáš — nezadudáš. Kdybys byl měl hlas jako andělč Boží o posledním soudě, ještě bys něco mohl provést, ale takhle? Byla to má nejkrásnější léta . . . nejšťastnější . . ."

A dudák Krakule zaměřil do Boleslavi a z Boleslavi do Podubcova dvora. Bylo to druhý měsíc po zemančině pohřbu. A chodila k němu do dvora celá ves; ani se jim domů nechtěvalo, a což teprve nyní, když tolik zemí prochodil a tolika pánům hrál na staré své dobré dudy. Takové nyní již ani udělat nedovedou, i kdyby jim dával rýnských plnou čepici.

"Já hrál před arciknížetem!"

Lidé přestali téměř dýchat.

"Arcit' že: před samým arciknížetem! Před tím, který se podepsal ve Staré Boleslavi na obrázek svatého Václava a připsal: "Svatý Václave, pros za nás!"

"A co ti dal?"

"Co mi dal?"

Dudák Krakule se rozesmál, jak dovedl nejhlučněji.

"Dal si mne zavolat, zeptal se mne co a zač . . . Já řekl: Dudák od zelených lancůhů, a on mi položil pravici na rameno, potřásl jí několikrát a pravil: My se známe, my se známe! — Ba právě, že jsme se znali. — V té velké bitvě na bavorské půdě, kde zelení lancoši zachovali jeho otec korunu, byl on nejvyšším, my říkáme generalissimus, a já regimentu našemu dával kozlíkem znamení . . . Měli jste ho slyšet . . . S arciknížetem jsem se sešel dvakrát, jednou ve Staré Boleslavi, po druhé na pražském Hradě . . ."

"A co ti dal?"

"Co mi dal?"

Dudák se po druhé rozesmál, jak dovedl nejhlučněji.

"Velicí páni říkávají jen: Budu si tě pamatovat! — Rozumíte? — U takových dosti — až tuze dosti, když si nás jenom pamatují! — Jářku: v bavorské zemi vystrojili zeleným lancům slavný pohřeb a náš praporec poslali do Vídně na věčnou památku! — Slyšeli jste? — Není toho dost: slavný pohřeb a praporec ve zbrojnici na věčnou památku?"

Krakule se rozesmál po třetí; ale nyní ho bylo slyšet celou vsí. A lidé nevěděli, mají-li se smát s ním či pozastavovat se nad jeho rozumem.

Ale okamžitě mluvil již zase tak, jako vždy by ze všech byl nejmoudřejším. A sedláci by přikyvovali mu hlavami.

Když minulého roku vpadli do Čech Švédové, dudák Krakule chtěl proti nim; ale verbíři ho všude jen s posměchem odbývali. Staré kosti k ničemu prý nejsou, škoda na ně i kulky z mušketu. A na Mělnice by ho byli málem vsadili do městského žaláře a v žaláři do klády. Krakule jim vyčetl celou litanii hříchů: zpustlost, zbabělost . . . A jeho hlas přehlušil i verbířský buben.

"Já — zelený lancoch — vy krtei! — Podívejte se!"

Dudák Krakule se vypjal, jak dovedl nejpríměji. Měl na sobě opravdu vojenský kabátec, jehož barva někdy bývala zelená . . . Brával ho jen o největší svátky, aneb když někam šel. Měl-li ho na sobě, vykračoval si, jako by byl — Kladivákem, slavným plukovníkem pověstného regimentu. A když se Švédové rozezli i zdejší krajinou a všechen lid se uchýlil do slují ve vltavských skalách, zůstal Krakule ve vsi samojediný.

"Scházelo by ještě, abych utíkal i já! Toho, braši, nebude!"

A Krakule očekával nepřitele s kozlíkem pod pažďí a s vybledlým lancošským kabátem na těle.

"Proto pořád prohrávají, že není zelených lancochů, že náš regiment na cizí půdě práchniví! — Pro nic jiného! — Takových chlapíků nebylo a nebude!"

A Švédové nechali vesničku, v níž Podubečův dvůr, na pokoji . . .

Ale asi do měsíce Krakule jako by řeč ztratil; jedva že odpověděl na otázku. A nerozhovořil se nikdy. Jen říkával skorem neustále: "Přitahují nám trnovou korunu k hlavám těsněji. — Rozumíte? — Což necítíte? — Mne bodají její trny, i když spím . . ."

"Dudák Krakule schází — jen si ho povšimněte — oči mu kvapem zapadají, tvář mu zestárla o deset let — bílé vlasy popelovatí. Ký také div! — Už zkusil ve světě dosti . . ." říkali si lidé navzájem; ale mylili se.

Krakule jen trochu více přemýšlel; a když starý člověk mnoho myslívá, zdá se vždycky o několik let starší. A méně bystré zraky hádávají nemoc.

Když přišly noviny, že Švédové ve Staré Boleslavi zapálili Svatováclavský kostel, že se zvony rozlily, že se i cínové rakve rozpustily, dudák Krakule umkl naprosto. Dudy na hřebíku pod polici plesnivěly, ač byl masopust v nejpínějším proudu.

"Kdybys nám aspoň zakvikl," prohodil jakýsi sedlák. Možná, že chtěl jen žertovat. Krakule se však rozezli.

"Jáčku, rouhači, pozvi si sem Panýra a oni ti zakviká, že bude rázem po tobě!"

Odplivl si a obrátil se.

A na toho všetečku dlouho a dlouho nepromluvil.

Potom asi na den odešel . . .

A když se vrátil, sesypala se kolem něho celá ves.

"Zle s námi, milí lidé, zle . . . A ještě hůře bude s vašimi dětmi. K čemu tekla naše lancošská krev! — Já slyšával od malička: dokud hrob svatého Václava zůstane nedotknut, nebude ještě nikdy tak zle, byť se i zdálo, že hůře ani býti nemůže. A víte, co z hrobu jeho udělali? Žlab — žlab — pro své koně; z oltářů také žlaby, na stupních v kostky hrají . . . A nocí přicházívali sv. Václav, sv. Vojtěch, sv. Prokop, sv. Ludmila. Všichni jsou bíle oblečení, jejich tváře zastřeny, jen v ruce Václavově lesklý meč, a není nikoho, kdo by jej vzal, svolal kolem sebe věrné Čechy a na ty lotry udeřil. Není nikoho, zelení lancoši v cizí zemi práchnivějí . . . takových vojáků nebylo a nebude . . . Já z nich poslední — poslední . . ."

Dudák Krakule svěsil hlavu a odmlčel se.

Lidé se zděsili. Slyšeli o Švédech ledacos, viděli noc za nocí nebe krvavé, den za dnem oblohu dýmem ze spálenišť zatáženou, zcela na blízku udály se strašlivé příhody, ale že by z hrobu svatého Václava, v němž odpočíval, než ho převezlí do Prahy k Svatému Vítu, žlaby pro své koně nadělali? — Vesničané se z této noviny ani vzpamatovat nemohli.

"A Švédů tam již nemnoho — jen malá hrstka — a dovoluji si tolik svatokrádeže, tolik rouhání. — Nikdo jim nebrání, jejich zpupnost roste. — Milí, drazí lidé! Klesli jsme hluboce . . . Vstaňme, oči si protřeme, a vizme svou bídu . . . Však věděl bych, co činit!"

Dudák Krakule se rozhlédl davem, jako by se chtěl přesvědčit, jak na ně působila jeho řeč.

Podle výrazu, jenž se mu zvráskovatělým obličejem roztřel, byl spokojen.

"A co?"

"Mrázův Prokope, Chládkův Vojtěše, Křížův Václave . . . Pojd'te se mnou do dvora. Vaši tatíkové proti tomu nebudou. Ani vlas nebude zkriven na vašich hlavách!"

A tři mladíci, urostlí, mohutných plecí, silných paží a pěstí jako kladiva, dali si okamžitě říci.

Dudák Krakule se i usmíval.

"Pomůže-li nám Pán Bůh a náš úmysl se podaří, potom zadudám, jak jste jakživi neslyšeli. Takovou písničkou se nohy samy hýbají. Potom budeme slavit masopust, že takového ve zdejší vesničce ani za zlatých časů neslavili!"

A dudák Krakule odcházel se třemi mladíky do Podubcova dvorce. Tatíci jim nezbraňovali, ještě byli hrdí, že si zrovna jejich syny vyhlédl . . .

[§]

Nad Boleslaví pořád hustší a hustší mlhy. Ve spáleništích nedoutná již ani jiskřičky. Ale nedaleko Svatováclavského kostela ještě se šedají švédské stany. Nějak však však prořídly. Je jich den ode dne méně a méně. Sotva že některý oddíl vytáhne dále k severu po labské vodě, přijedou jiní a rozloží se zde, jako by tu chtěli přezimovat; ti, kteří odjíždějí, jsou rádi, že mohou pryč. Nemají tu v noci pokoje. Ondyno viděli zástup pacholíčků, oblečených ve sněhová roucha; vznášeli se jim nad hlavou, prsty u pravic měli pozdvíženy jako k výhrůžce . . . Několik se jich z toho vidění k smrti roznemohlo. A když se jítrem jeden na druhého podívali, měli tváře i ruce i hrdla posety promodrávajícímí skvrnami. A jako by nemohli ani hlavy unést. A v žilách cítili oheň, jako by v peci leželi . . . Když odtud odjížděli, položili si hlavy koňům na hřívky a do dřímovali znenáhla k věčnému spánku . . .

Noví přichozí nebyli však lepší ani o vlas. Kořistí již mnoho nenalezli a proto všechno z rubu na líc zpřevraceli. Co zů-

stalo ušetřeno jejich předchůdci, vzalo za své nyní.

Ale koním jako by tentokrát seno s ovšem ze Svatováclavského hrobu nešlo k duhu. Frkali, podkovami hrabali, chvílemi rozlehlo se z Kosmadamiánského kostelíka pronikavé ržání, ne jeden kůň se utrl a jakoby ztřeštěn, pobíhal vypáleným městečkem. Vojáci je však šlehy a kordy na plocho obrácenými nutili, až jakýs rejtar byl poznamenán v obličejí hluboce zarytou podkovou.

"Jaktěživ nebudeš u tak vzácného žlabu."

"Tady jej líbají! — Jen si, ryzko, zakousni!"

"Máme před sebou dalekou cestu . . . Musíš mít zaječí nohy . . . Pojedeme s větrem o závod!"

Pochodně zaražené ve stěnách ozařovaly prastarý kostelík přišerným svitem. Postavy jezdců se kmítaly nevysokými prostorami a románským sloupovým jako zloduši.

"Je masopust! A děvčat tu nemáme! — Zakřepčeme si sami!"

Promluveno -- provedeno.

Vojáci se dali do tance. A rozkřepčili se, že se jim tvářemi řinuly celé proudy potu. A jaké písňe měli na rtech! Až do prstů by musel projet posluchači nejstudenější mráz.

"Jako by dudy hrály? Poslouchejte!"

Vojáci na několik okamžiků utichli. O pravdu se zdálo, jako by tlumeným zvukem nablízku se ozýval dudácký kozlík. A jakou velebnou píseň! Hlas jeho kupodivu hluboký . . . Slyšeti zcela určitě: "Nedej zahynouti nám, ni budoucím — svatý Václave — — —" A za chvíli temnějším a temnějším zvukem hlaholilo: "Svatý Vite, svatý Norberte, svatý Prokope, svatý Vojtěše . . ."

"Sami svatí v nebi nám vyhrávají! Jen chutě do toho!"

"Svatí v nebi! Taková pocta se nám jaktěživa nestane!"

Rejtaři vyhrkli v nejpustší smích a začali napodobovat chorál nejpotupnějšími slovy. Pochodně, zaražené ve stěnách, se vířivým rejem kalily . . . Dudy slyšet zřetelněji . . . Zdá se, jako by táh-

zvuky opravdu vycházely z mlh, visících nad samými zříceninami.

Pojednou vojáci tichnou, dech se jim tají v hrudi, třesou se po celém těle, jako by se byl náhle rozfícel nejmrazivější vítr . . . Na místě, kde svatý Václav klesl k zemi, volaje: "To ti, bratře, odpusť ti Bůh!" objevily se tři obrovské postavy v bílém rouše s pravicemi pozdviženými vzhůru, v pravicích podivná zbraň jako sochory, jimiž ještě včera kdejaký náhrobek otevírali, a když nemohli otevřít, rozbili na kusy . . .

Dudy spustily plným fortem: "Všichni svatí patronové naši . . ."

A než se jezdci vzpamatovali, už bušily na jejich lebky pádné rány, že se pod nimi tříštily jako hliněné nádoby . . .

Potom dudy umlkly a spáleništěm hřměl hlas: "Zelení lancoši ještě žijí — děti Staroboleslavské Rodičky Boží vstaly z hrobů — hr — hr — hr!"

Plápolem pochodní kmital se starý lancošský kabátec, v poloděravém širáku hou-palo se polozpuchřelé péro, na němž lpěly ještě saze z bitvy nördlingské. Ostrá šavlice v rukou dudáka Krakule činila divy. A což sochory v rukou Prokopa Mráze,

Vojtěcha Chládky a Václava Kříže! Švédům nezbylo ani času, aby se bránili. Nemohli se dostat ani ke svým zbraním. Co jich zde provádělo té noci pustý rej, nezůstal naživu ani jediný, leč zraněnc, jenž se skryl do komůrky, v níž svatý Václav pékával oplátky.

Druhým dnem nebylo ve staroboleslavském okolí po švédské noze ani stopy. Kteří dleli ve stanech pod širým nebem, chvěli se po celou noc hrůzou, a když slyšeli temné rány, porozuměli, že jejich krajanům je zle, ale hnout se nemohli, jako by byli přimrazení, jako by jim ruce zdřevěněly.

Mlhy se znenáhla rozplývaly, obloha promodrávala a prokmitaly sluneční paprsky. Ale oko poutníkov, jenž by sem byl zabloudil, nikdy by nebylo poznalo, že tady v české zemi místo nejpamátnější, sem že tisícové a tisícové přicházejí, aby se potěšili, na ústrky lopotného života pozapomněli, duším aby vrátili klid, hlavám mír a srdcím lásku bratrskou.

Jen ten skřivánek, jenž si letos přispíšil, poletuje nad požárovistěm a věští svými popěvečky, že Boleslav zase vstane z rumů, že její záře osvíti český kraj do nejodlehlejší vesničky v pohorském zátiší.

Rev. John S. Paukovits, M.S.C.:

Zázrak v Maďarsku

Tento případ byl uveřejněn v časopisu "Our Lady of the Sacred Heart".
Se svolením redaktora pro čtenáře Vůdce přeložil **dp. Klaud Viktora, OSB.**

Jsou lidé, kteří se domnívají, že Církev se dychtivě chápe každé příležitosti, kdykoli božská Prozřetelnost zasáhne do lidských záležitostí, aby její kněží mohli hřmotně hlásat do světa: "Zázrak, zázrak!" Ve skutečnosti však Církev velice zdržlivě a opatrně zkoumá každý takový zázrak. Církev svatá je tuze zkušená a moudrá a nedá se unést okamžitým nadšením pro mimořádnou věc. (Jan Beevers)

PROHLÁŠENÍ: V poslušné uctivosti majíce dekrety papeže Urbana VIII. i všech papežů, prohlašujeme, že v celku i jednotlivostech týkajících se zjevení, zázraků a pod., podrobujeme se bezvýhradně soudu svaté Církve Římsko-katolické. — Je ovšem zřejmo, že za nynější komunistické hrůzovlády v Maďarsku, církevní úřady nemohou tento případ účedně vyšetřit. To čeká na dobu pozdější. Avšak čtenář si může učinit svůj vlastní úsudek o věrohodnosti této události z vypravování samého.

Bylo to 4. listopadu nebo blízko tohoto data, 1956, kdy maďarský arcizrádce Jánoš Kadar hlásil světu: "Vítáme ruskou armádu, která nám byla nápomocna při zdolání protirevoluce našich reakcionářů." A co řekl, to i mnil.

Co tento maďarský Jidáš takto mluvil, maďarští vlastenci byli v Budapešti věšeni na dunajských mostech. Do jejich úst komunisté nacpali bankovky a dali nápisy: "Tito mužové bojovali pro kapitalisty." Tak ruští komunisté nazývali ty, kteří hrdinně bojovali o svobodu národa na podzim roku 1956.

Do 28. listopadu bylo vraždění maďarského národa ukončeno. Tisíce Maďarů bylo zmrzačeno nebo zavražděno, tisíce jiných byly násilně odvezeny do Ruska na těžkou, otrockou robotu. Maďarská rodina příští svobody nadobro zničena. — Všeobecná stávká, vyhlášená po ruském zakročení ve prospěch komunistů byla brzy skončena, neboť lid, byť i zotročený, musí jíst. Následovala doba tvrdé sovětské odvety. Převýchova národa po sovětském způsobu zahájena.

Katoličtí Maďaři.

Není snad silnějších odpůrců komunismu nad katolické Maďary. Komunismus v Maďarsku si jen násilím razil cestu. První oběti

tohoto násilí v této zemi krále sv. Štěpána se stal, jak víme, kardinál Josef Mindszenty, žijící dnes jako uprchlík na vyslanectví Spojených Států v Budapešti. Již roku 1919, po první světové válce, za krutovlády Bela Kuna byl kardinál Mindszenty vězněn komunisty. Za nacistické okupace byl tento statečný syn Církve svaté opět vězněn, protože se ujímal pronásledovaných židů. Po všech těchto perzekucích a útrapách byl na podzim roku 1956 osvobozen odbojem maďarských milovníků pravé svobody.

Přes 65% Maďarů se hlásí k Církvi katolické. Jejich skutečně hrdinný postoj vůči komunismu bude úplně zjištěn a vepsán do dějin až po úplném osvobození od komunistického tyranství.

Ale i přes nejprísnější cenzuru rudých katů, dostal se přece jeden zajímavý případ přes oponu ven. Z bezpečnostních důvodů musíme ovšem zamlčeti pravá jména účastníků na úžasné dramatickém ději, který zde chceme vypravovat. Je však zaručeně pravdivý, neboť nám byl dodán jistým knězem, kterého ve vypravování o té události budeme jmenovat páterem Norbertem.

Hrdinství v Maďarsku.

"Zvláště silný dojem," praví páter Norbert, "činí na pozorovatele statečnost našeho dorostu a staršího obyvatelstva. Avšak srdnatost našich dětí není o nic menší, ačkoli se o tom moc nemluví. Bůh však to vidí a andělé jsou toho zajisté svědky.

"Případ, který vám budu vypravovat," pokračuje páter Norbert, "se vám bude zdát tak neuvěřitelný, že se člověku zdá, že by to musel vidět, aby tomu uvěřil. Vím však, že vy věříte zázrakům tak jako jim věřím já. Tudiž pochopíte a uvěříte. Jen si vzpomeňte, že Bůh tomu tak chtěl.

Bezbožecké školy v Maďarsku.

Páter Norbert byl farářem jedné vesnice čítající 1500 duší. V Maďarsku — jako v celé Evropě, kdysi převážně katolické — není osadních škol. Dítka navštěvují veřejné státní školy a náboženského vzdělání se jim dostává v kostele, kam chodí několikrát týdně na hodiny duchovního cvičení. Činilo se to tak od pradávna, ale komunismus tyto hodiny katechismu značně omezil.

Před komunistickým zabráním Maďarska byla mezi učiteli a kněžími vzorná spolupráce. Ale od té doby, kdy Maďarsko pozbylo svobodu, komunisté se násilně zmocnili školství, takže dnešní školní mládež je vystavena těm nejpodlejšíím útokům na její náboženské přesvědčení.

Vesnice, o které zde vypravujeme, měla právě takovou učitelku — osobu bez vyznání — zuřivou atheistku. Takřka každý den dala najevo svoji nenávisť proti náboženství, zvláště vůči Církvi katolické. Sesměšňovala náboženské zvyky tak často a důsledně, že se už zdálo, že skutečně vychová novou, bezbožeckou generaci. Avšak tato učitelka nepočítala s houževnatostí víry starší generace — rodičů dětí jí svěřených. Tito rodiče lnuli k svému náboženství z čistého přesvědčení. Bděli ostrážitě nad svými dětmi a hleděli jim doma po škole vyvrátit špatné smýšlení, které si ze školy přinášely.

Páter Norbert, aby zneškodnil úsilí učitelky, zvýšil svou činnost v náboženské výchově. Kde dosud panovala nějaká liknavost, rázem přestala. Ted' na náboženských hodinách žádný nechyběl. Tímto způsobem čelila celá vesnice záškodnické práci učitelky Gertrudy — jak ji zde budeme jmenovat.

Tato učitelka podle komunistického způsobu měla ve vesnici též své zvědy. Každý den věděla dopodrobna, kdo z dítek byl na mši svatě a kdo byl u sv. přijímání. Když se páter Norbert dověděl o této její nové taktice, počal rozšiřovat myšlenku častého svatého přijímání s pozoruhodnými výsledky. Tento obrat však jen tím více popouzel slečnu učitelku Gertrudu.

Desetiletá Anděla.

Ve čtvrté třídě této školy byla desetiletá žačka, jménem Anděla. Byla to inteligentní dívka a v učení stála v popředí své třídy. Její spolužáci jí té přednosti nikterak nezáviděli, naopak pro její příjemné chování byla u všech v oblibě a uznávána za vůdkyni.

Anděla též požádala Otce Norberta o svolení, aby mohla denně přijímat svátostného Spasitele. Kněz uznával její upřímnost, ale cítil se nucen varovat ji, že tím asi ještě více svolá na sebe zlobu nevěrecké učitelky Gertrudy. Ale dívka nepovolila. Knězi dokazovala, že právě denní svaté přijímání učiní ji statečnější. Páter Norbert konečně, ač se značnou obavou, svolil. Správně předvídal, že Anděla se ted' stane stálým terčem nenávisti a posměchu učitelky.

Peklo čtvrté třídy.

Když se učitelka dověděla, že Anděla ted' denně přistupuje ku stolu Páně, celá třída té školy se změnila v pravé peklo. Učitelka jako zběsilá zasypávala malou Andělu posměchem a potupou, ale ku podivu, dívka snášela vše s příkladnou trpělivostí.

Po několika dnech setkal se Otec Norbert s malou Andělou. Viděl, že trochu pobledla. Opět jí radil, jak by mohla ujít tomu pronásledování, ale Anděla jej se vši skromností ujistila, že ještě netrpěla, co vytrpěl Božský Spasitel, který byl bičován a poplíván.

Kněz uznal její důvody a dal jí opět své svolení.

Po několika dnech dostavila se na faru malá deputace Andělčiných spolužáků a plačíc žalovali na svou učitelku, jak sužuje Andělu. Anděla si však nestěžovala. Naopak byla ted' až nápadně veselá a dobré mysli.

Páter Norbert nás ujistil, že nám není možno představit si hrubost a násilí útoků učitelky Gertrudy na malou Andělu. Uvažme jen nerovnost zápasu. Na jedné straně světa zkušená, bezohledná, své posice vědomá učitelka a na druhé straně malé, slabé, nezkušené dítě. Ale taková už je zloba lidská. Trpělivost a odpouštění žáčky učitelku nejen že neusmířovaly, ale naopak popouzovaly Gertrudu až k zuřivosti. Jak ji to dráždilo, že toto pouhé dítě jí vlastně zahanbovalo. Ted' už nevyučovala, všechen čas určený pro vyučování ztrátila zuřením proti Bohu, takže celá vesnice věděla, co se děje ve škole a bylo z toho všude pohoršení a posuzování.

Každý teď o tom mluvil. Věrní katolíci, a těch byla ve vesnici převážná většina, se postavili za Anděla. Ba i nekatolíci ji podporovali. Jen jedna věc znepokojovala malou Andělu, že až dosud nemohla dát učitelce na její mnohé důvody žádnou vhodnou duchaplnou odpověď. Avšak nebylo toho zapotřebí. Její nezlomná víra byla dostatečnou odpovědí.

17. prosince.

Osm dní před Božím Hodem vánočním začal páter Norbert i jeho osadníci se vzdálenější přípravou na nastávající svátky. Ani hlučná komunistická propaganda nemohla utlumit náladu vánočního očekávání. Ale připravovala se také učitelka Gertruda, v níž uzrál úmysl, jak jedním rázem učiní konec těmto "zastaralým náboženským pověrám" a k tomu účelu použije právě malou Andělu — miláčka vesničanů.

Když tedy Anděla a její spolužáci osudného dne 17. prosince přišli do školy, byli u dveří uvítáni nápadně sladce se usmívající slečnou Gertrudou. Brzy započalo vyučování. Učitelka Gertruda velmi zdvořile požádala Andělu, aby povstala.

"Pověz, mé dítě," pravila slečna Gertruda, "co činiš, když tě tě tvoji rodiče zavolají?"

"Jdu k nim," odpověděla stísněným hlasem Anděla.

"Docela správně, má milá," praví na to učitelka. "Tak když slyšíš jejich zavolání, ihned jako hodné děvče přijdeš. Zcela správně. A co když tvůj otec aneb matka volají tvého bratříčka, co se stane?"

"On též přijde," odpovídá Anděla.

Poté, jak později svědčil jeden svědek tohoto otazování, oči učitelky Gertrudy zasvítily jako kočce, když se chystá skočit na svou oběť.

"Velmi dobře, Andělo," chválí ji učitelka. "Jsi velice bystrá. Není také divu, že jsi vždy první z celé třídy. Ale jestli pak víš, proč buď ty nebo tvůj bratříček přiběhnete na zavolání tvých rodičů? Ale já ti to povím: protože ty a tvůj bratříček žijete; vy existujete a proto, když vás někdo volá, přiběhnete."

"Ale teď něco jiného, Andělo. Což kdyby tvůj otec zavolal své zesnulé prarodiče, přišli by též?"

Na to Anděla mohla odpovědět jen, "myslím, že ne."

"Máš pravdu," zvolala teď Gertruda. "Tot' se rozumí, že by nepřišli, když jsou mrtví."

"A teď," pokračovala slečna učitelka, "což kdybys volala, ku příkladu Popelku anebo zakletého prince, o kterých jsme tu četli, přišli by?"

"O, ne," zvolala Anděla, "to jsou jen pohádkové osoby."

Na tváři učitelky bylo znát, že již tuší, že se jí její plán zdaří. Myslela si, že jednou pro vždy učiní konec všem náboženským výmyslům.

“Moje drahá,” opět navazovala učitelka řeč, sladce se usmívajíc, “jsi dnes neobyčejně bystrá. A teď učinme ještě jeden pokus. Andělo, ty vyjdeš ven ze třídy a ostatní tu zůstanou. Až přijdeš ke schodům, všechny dívky ve třídě na tebe zavolají.”

Ubohá Anděla s velkými rozpaky učinila, co jí učitelka nařídila. Když se za ní dveře zavřely, vybídla všechny děti, aby ji hlasitě zavolaly. Ihned jednohlasně zvolalo třicet hlásků “Andělo! Andělo!”

Dveře se otevřely a Anděla rozpačitě vešla do třídy. Za to však slečna Gertruda, jak bylo patrné, měla velkou radost nad svým úspěchem, neboť žáci byli všichni zaujati jejím “pokusem.”

“Tak vidíte,” pravila celé třídě, “když někoho voláme, tak přijde. A proč? Protože žije, čili existuje. Když však voláme někoho, kdo nežije — neexistuje, tak prostě nepřijde, protože nemůže. Zde máte právě Andělu. Přišla, protože existuje.”

“A teď, Andělo,” obrátila se k ní učitelka, “což kdybys zavolala Božské Jezulátko, aby sem přišlo?” A pak se obrátila na třídu a řekla: “Jsou dosud mezi vámi někteří, jež věří báhorkám o malém Ježíškovi?”

Dusné, trapné ticho se rozhostilo po celé třídě. Chvilí se žádné dítě neodvážilo promluvit. Ale přece se z jednoho kouta ozval nesešlý hlásek, který hlásil, “Ano!” A pak už i jiní se statečně hlásili, že též věří v Ježíška.

To dodalo malé Anděle odvahy jakou potřebovala, když se k ní učitelka Gertruda obrátila otázala se jí: “A ty, mé dítě ještě věříš, že tě Ježíšek slyší, když k Němu voláš?” Děvče bez váhání odpovědělo: “Ano, věřím, že mne slyší!”

Zázrak.

“Velmi dobře,” řekla učitelka spokojeně. “Učinme teď další pokus. Vy děti jste všechny viděly, jak před chvílí přišla Anděla z chodby, když jste ji volali. A všichni jste také uznali, jak by to bylo pošetilé volat Popelku nebo zakletého prince, protože jsou to jen vybájené osoby a vůbec neexistují. Dobrá a teď se všichni pokuste o toto: volejte všichni malého Ježíška a uvidíme jestli přijde!”

Všech jedenatřicet hlaviček se v rozpacích sklonilo. Žádný ani nehlesl, když posupný smích slečny učitelky se rozléhal třídou.

“Ale, ale,” po chvíli začala učitelka chlácholit své malé svěřence, “nic si z toho nedělejte. Vždyť jsem vám to před chvílí ukázala, že můžeme volat jen lidi, kteří existují. A že Ježíšek není mezi živými sami jste přece uznali, že nepřijde, kdybyste Ho volali. Je to vše jen vymyšlenost jako s tou Popelkou a s tím Zakletým princem. To jsou takové krásné pohádky, které si vymyslely staré babičky, aby vám měly co vypravovat. A vy jste teď již dost staří, abyste na takové věci už nemysleli.”

Žádný však se neradoval z patrného vítězství učitelky. Její důvody byly příliš silné pro jejich mladé mysli, které nyní byly zmateny pochybnostmi, jež do nich nyní vpravila učitelka: “Jestli Ježíš skutečně žije a existuje, proč Jej nemůžeme zavolat?”

Při tom všem Anděla stála u své lavice bledá jako smrt. Její spolužačky později svědčily, že očekávaly, že jistě omdlí.

Učitelka s vítězným úsměvem sledovala výrazy obličejů svých svěřenců a se zvláštní škodolibostí sledovala Andělu. Pak vítězně zvolala: "Ted", když když již jsme se přesvědčili, že náboženství není nic jiného než pohádka, vraťme se ke svým knihám."

Vtom však Anděla dospěla k jistému rozhodnutí. Pomalu, vážně kráčela do předu, obrátila se k svým spolužákům a se zvláštním jasnem v očích řekla jim: "Dobře tedy, zavoláme Ježíška, aby k nám přišel. Prosím, všichni se mnou: Přijď k nám, malý Ježíšku!"

Celá třída povstala a se srdcem plným naděje zvolali: "Přijď k nám, malý Ježíšku!"

Učitelka ovšem na něco takového nebyla připravena. Ucouvla zpět a upřela oči na malou Andělu.

Nastala chvíle tísnivého a úzkostlivého ticha. Ale pak děti znovu, mocným hlasem zvolaly: "Přijď k nám, Ježíšku!" Tento výkřik byl tak silný, že se stěny otřásaly, jak později děti vypravovaly Otci Norbertovi. V jejich myslích se rychle střídaly obavy, pochybnosti, naděje, netrpělivost a víra. Jedna žačka řekla Otci Norbertovi: "Já jsem též volala, ale nemyslela jsem, že se stane něco neobyčejného."

"Ale stalo se," vypravuje páter Norbert. Ve svém vypravování užívá výroků samých dětí, jak se mu navždy vryly do paměti.

Děti nehleděly na dveře, nýbrž na stěnu, která byla v čele třídy.

Najednou se tiše a tajemně otevřely dveře. Každý to hned pozoroval, neboť se zdálo, že všechno denní světlo se soustředilo do dveří. Toto světlo rostlo a mohutnělo, až se podobalo veliké ohnivě kouli. Dítka pak pojal veliký strach, ale ne na dlouho, protože neměly času ani vykřiknout údivem."

Ohnivá koule se vsunula do školní světnice, pomalu se otevřela a uprostřed ní se zjevilo Dítko — "krásnější než jaké kdy dosud kdo viděl." Dítko se na všechny líbezně usmálo, ale nepromluvalo. Jeho přítomnost však je naplnila nesmírnou radostí." Již se nebály, neboť "Zjev jim přinesl velkou radost."

Jak dlouho ten zjev trval těžko říci. V tom ohledu se svědectví dětí neshoduje. Někteří tvrdí, že jen kratičkou chvíli, jiní, že to trvalo asi čtvrt hodiny a někteří dokonce, celou hodinu. Jedno však je jasno, že zjev dítka tak zaujal, že žádné z nich nevěnovalo času žádnou pozornost.

Všichni však jsou zajedno ve svém svědectví, že Dítko bylo oděno bílým rouchem a podobalo se malému slunci." Byl to zajisté Ten, "který stvořil světlo," praví jedno z dítek. Jiné dítko pravilo: "Denní světlo zdálo se jako noc u porovnání s tím světlem, jakým zářilo Dítko." Některá děvčátka řekla, že ten jas oslepoval jejich zrak." Jiní se dívali na Dítko beze všech obtíží.

Jak jsme výše řekli, Dítko nepromluvalo, jen se sladce usmívalo.

Když od nich zjevené Dítko odcházelo, opět zmizelo v ohnivě kouli, která se pomalu ztrácela, až zmizela úplně. "Dveře se zase

tiše samy zavřely." Po tomto zjevení srdíčka dítek přetékala radostí, že žádný z nich nebyl schopen slova.

Jedenatřiceti dítkám dostalo se vyznamenání, že spatřily Dítko — a též učitelce Gertrudě. Na tuto však působil zjev dojmem přímo zdrcujícím. Když nebeský Návštěvník zmizel, rozlehl se třídou pronikavý výkřik, jenž se vydral učitelce z úst. "S vytřeštěnými očima" pádila ven a křičela "On přišel! On přišel!"

Dohra.

Když všech 31 dítek se vzpamatovalo z překvapení, Anděla jim rekla klidně: "Vidíte, On existuje. Poděkujme Mu!"

"Dosud nikdy jsem neměl tolik návštěvníků na své faře jako toho dne," praví páter Norbert. Rodiče dítek, které byly svědky zjevu, přicházeli, aby mne o všem podrobně informovali. Měl jsem dobrou příležitost vyšetřit vše dopodrobna od dětí samých. Mohu tudíž dosvědčit — a to pod přísahou — že děti v ničem důležitém si neodporovaly. Jedna zvláštní okolnost na mne zvlášť zapůsobila: když zjev pominul, ani jednomu z dítek se to nezdálo něco neobyčejného. Jak jedna dívka se vyslovila: "Když jsme byli v největší tísní, bylo správné, aby Děťátko přišlo a vysvobodilo nás z nesnází."

A jak to dopadlo s nevěreckou učitelkou slečnou Gertrudou? Musíme vám sdělit, že se dnes nachází v ústavu nevléčitelně choromyslných. Ministerstvo školství celou tuto věc utlumilo.

"Žádnému knězi není dovolen přístup do ústavu, v němž je slečna Gertruda," praví páter Norbert. "Jen tak nepřímě se dovídám, že její stav se denně zhoršuje. Ve dne v noci stále křičí: 'On přišel! On přišel!' Bylo mi řečeno, že v tom ústavu se nalézají mnoho posedlých — takových, kteří znesvětili naše chrámy nebo svátosti. Velice smutný případ," dodává páter Norbert, "ale přesto já za ni každý den při mši svaté činím memento — vzpomínku."

X. Dvořák:

MARIA

Ó jméno plné rosy, něhy, vůně!
jest sladké jako hrozny cypresové;
jím opojení chvějí se mi rtové
a duše spita jeho zvukem stůně.

Jest vonné jako nard, jenž v lesní tůně
své roní perly žhavé, rubínové;
jak hudba tklivé a jak tóny nové,
jež poletují na chvějící struně;

jest plno kouzla v ústech starců, dětí,
v něm poesie, edenu pták, vzletí:
necht' život drsný žal či rozkoš skýtá,

v něm sladké útechy jest manna skryt
a život můj-li tone ve béd moři,
to jméno nad ním žhavou duhou hoří.

K. V. RAIS:

Konce

ZIVOT v podhorských obcích plynul rok za rokem téměř stejně: od jara do zimy namáhavá práce na skrovných polích, práce, o jejíž tíže nemá, kdo v tom nežil, tušení. Ti naši lidé se hrozně nadřeli a živi byli hlavně jen z toho, co malé hospodářství dávalo. Žili s přírodou, třebaže jí tak neříkali, co v ní se dělo, bylo hlavním předmětem jejich hovorů, v ní prožili většinu života, v její klín oddaně se zas skláněli. Se svým tělem se nikdy nemazlívali, choroby jeho uměli třeš — podle svého názoru až lehkomyšlně — snášet i překonávat, a když "to poslední" s léty přišlo, hleděli na nezbytnost s klidem. Venkovští lékaři a kněží mohli by o tom vyprávěti . . .

Během let zapsal jsem si několik příkladů.

Na chalupské stodole dávali nové krovky. Něco takového je vždycky událost a pozoruje ji celá ves. Střežkové scházeli se sem na pohovor, děti si tu hrají a dovádějí.

Jednou už k večeru, zarachotila tam hrozná rána, zdvihl se mrak prachu a když nastalo ticho jako po ráně hromové, lidé věděli, že pod trámem leží dědeček Jureček bez sebe, hlavu že má rozbitou a krev se z ní leje. Starý farář, vraceje se právě s pole, uslyšev, co se stalo, přiběhl, aby ubožákovi dal absoluci. Raněného pozdvihli a omývali. Když po notné chvíli přece zas otevřel oči, než se z hrozného úhozu trochu probral, díval se tupě. Po delší době mu však z hrdla vyplynulo: "Bejvávalo hůř a nebylo co chválit."

Za tři dni byl, s hlavou sic ovázanou, na lomenici zas. — Proslulý lékař vypravoval o jiném dědečkovi, jemuž měla být vykonána těžká operace na noze. Narkotizovat se nedal, ale žádal, aby při tom směl kouřit. Zapálil si tedy kořenku a lehl. Lékaři konali povinnost; dědeček se nehnul a zvolna bafal. Jen chvilkami zachvělo se tělo, jako když mráz jím projede. Až když mu po delší práci řekli, že je vše hotovo, pomalu vyndal kořenku ze zubů a zhluboka vydechl: "Panečku, to ale bolelo!"

Stařena podruhně, dlouholetá věrná domácí dělnice, již nadobro osiřelá, dělala z posledního. Venkovští lidé doktora tak hned nevolávali, ale pomáhali domácími prostředky; kdo přišel, radil. Konečně však přece pro pana doktora vzkázali, aby snad na konci nebylo po vsi pomluvy a výčitek. Když lékař přišel a chystal se ji prohlédnouti, trošku se usmála a pravila: "I na mně je už škoda správy!" Ležíc s očima zavřenýma, dala se klidně vyšetřiti. Když doktor potom domácím lidem radil, co by měli činiti, stařenka otevřela drobná holubí očka a pána pozorovala. A z ničeho nic povídá sípavě, ale velmi horlivě: "Ale pane doktore, co to mají na tváři!"

Lékař se usmál a pravil: "I vřed se mi, babičko, dělá."

Ale tu se ozvala silněji. "Vřed? Ale co jich to, člověčku, napadá, tak to nechat, přeci takovej pán, praženou cibuli si na to dávaj, ta je moc dobrá, ta jím to všecko vytáhne. Já nevím, co myslej, tak s tím chodit!"

Po odchodu lékařově už nemluvila a v podvečer tiše zhasla.

Zestárlý už rolník dovadaje a jsa již skoro stále na loži, ve žních, když syn se ženou a s matkou svázeli, přece ještě vyšoural se, jak v loži byl, na zásep, usedl na sluníčku a nemoha pomáhat, aspoň se díval. I ke kravám, k jždě zas připraveným, se dovlékl, straku i plosku pohladil na čelech, syna se vyšeptalým hlasem otázel, jak to schne, a když odjeli, bránu do dvora za nimi zavřel. Zvolna obcházel si stavení, a když něco chybného zpozoroval, pospravil, přibil, aby všecko měli v pořádku. —

Jiný starý hospodář na horské vsi usýchaje soucotěmi když už cítil, že poslední síla dochází, dal si přece ještě jednou zavolat lékaře a když ho doktor prohlédl, pravil mu: "Mně se, pane doktore, zdá, že už to jde nějak ke konci, vědí?"

Lékař mu odpověděl: "Že to ke konci jde, je pravda, může to být za týden, ale také třeba až na podzim."

"Ba ne, to bude brzy!"

A bylo to za čtyři dni. —

Babka Bradačka, stařena dlouhá, ale samá jen kost, škaredivá, ale při tom neskonalé dobrá a účinná, chodívala už za nejprvnějšího úsvitu dobrou hodinu cesty do lesa na dříví. Žila z milosti u své provdané dcery, sice jen podruhně, ale ženské jako díž. Muž zedník dřel se na ni až v "Němcích" po stavbách, matka jí sloužila doma a měla za to u ní komůrku jako kotec. V lese sbírajíc roští, pátrala i po houbách a nosívala domů na zádech otep, věru, ohromnou, takže ji vidět pod tím nebývalo, a k tomu ještě uzel hub v ruce. Známi, vídající ji tak ohnutou v kříži až do pravého úhlu, říkali jí: "Bradačko, co myslíte, vždyť se zlomíte!" Ale stařena odpovídala: "I já jsem pevná — a nevidáno, kdyby, co by bylo o takovou bábu!"

Chodívala s tím úzkým úvozem a kdo by byl nevěděl, byl by se zahleděl udiven: bylo to, jak by se ta vodorovná hrozná otep pohybovala sama, na nějakých svých vlastních nožkách, jako v té pohádce o hloupém Peciválovi: "Na mé úsilné žádání a na štíci rozkázání at' ta otep sama běží."

Jednou však, když už Bradačka byla tuze stará a dechu neměla, stalo se, co lidé předpovídali. Za podzimních mlh a blát pod tím padla a snad kolik hodin tak ležela, než ji kdosi našel. Přišla ještě k sobě, ale vstát již nemohla. Když ji lidé odnášeli domů, z hlubokosti temně zanařikala: "No, že jsem to aspoň na dvůr nedonesla ted' bude naše holka muset ještě za to platit!" —

Ve vsi byla pout'. Vůkolní kněží sjevše se na faru, slyšeli, že mnohaletý kostelník, zdejší chalupníček, těžce chátrá a že to asi půjde již ke konci. Býval vždy spravedlivý člověk i šli ho tedy také odpoledne navštívit. Staroch sedě skrčen u kamen, vida je po záspi přicházet, povídal si: "Aha, jdou trhat podkovy! (Starým tahounům, než je odvedou na smrt, strhávají podkovy)." —

Na vejměnku žila stařenka, babička milovaná. Prává, výborná venkovská hospodyně. V mládí mnoho zkusila od své matcechy, nenajedla se, vyslechla nejhorší hrubosti a dřela krvavě. Že byla tak pracovitá, čiperná a že při vši životní slotě měla hezkou tvářičku, našel si ji mladík také tak hodný, a když jí bylo čtyřiaadvacet let, vzali se. Lopotili od rána do noci, šetřili. Srdce měli při tom dobré a hlavám přibývalo zdravé zkušenosti. Za léta své hospodářství rozšířili, zvelebili, ve vsi je měli rádi a vážili si jich. Muž byl potom šestadvacet roků představeným.

Ještě když stařenka vetchá už jen sama žila na výměnku, byla dobrým duchem stavení, a nevěsta i vnučata utíkaly se k ní o radu i pro potěšení. Také však ji vyvršila léta, věk docházel. Usýchala, zvadala jako ta bylina.

"Mladá" hospodyně ošetřovala ji oddaně a věrně. Stařena jí říkala: "Ale, ale holka, jak pak ti to odplatím! Jen si prosím vás, nedělejte se mnou starostí, nic mě nebolí, nic mi není." A hned zas myslila na hospodářství: "Poslouchej, nedopadá už červíně čas? Jestli pak se už to černohlavé house sebralo?"

Když děti, žijící každé už na vlastním, slyšely, že stůně, a přicházely, říkala jim: "Prosím vás, kdo vám to řekl, nic mi není."

trochu marodění vždycky časem přijde, a zbytečně si to doma zanedbáte!"

Po několika nedělích však jednou sama pravila synovi hospodáři: "Hochu, sezvi je ke mně, nebudu už, chci se se všemi rozloučit!" Ruce, které se za života tolik nadřely, těžce již nad peřinu zdvihala, ale usmívala se: "Koukej, ty dlaně mi na konec měknou jako pánům!"

Syn jí praví: "I maminko, zas budete běhat, jen slabost na vás přišla a to zas odejde."

Stařena to vyslechla, trochu rozjímala a potom pravila těžce: "Nic, nic mi nepovídej, cítím, že se dnes s vámi rozloučím. Dost jsem si tu pobyla, svoje jsem vykonala, dělat už nemůžu a abych si dala jen sloužit, zprotivil by se mi život. A je to tak v pořádku! Co mi máte dát do hrobu, mladá ví, a taky, jak má ostatní hábky rozdělit."

Přišli synové, dcery, jedna vnučka již také provdaná, ostatní větší, menší. Babička zatím už ztratila hlas a jen šeptala. Víkala jich pohnutím očních víček, všechny si je tiše přehlížela, pozorovala, jemný úsměv přelétal jí suchým, svraštělým lícem. Syn hospodář seděl u lůžka a kdykoli babička hlavou pohnula, uchem schýlil se jí k ústům. Pošeptala mu, co chtěla komu říci.

Když se chýlilo k večeru, provdaná vnučka povstala a že musí domů, protože tam nikoho nemá.

Stařena poobrátila oči k synovi a šeptala: "At' Mařenka ještě chvilku počká."

Ležela nehnutě, oči přivřeny. Asi po čtvrt hodině se víčka pootevřela, ruka se pohnula. Syn přiklekl, hlavu jí k ústům nachýlil. Babička namáhavě povznesla ruku, položila mu ji kolem krku a šeptala, jen jako když nejlehčí vánek sotva slyšitelně ševlí: "Synáčku, mějte se dál všichni rádi a vyříd' jim ode mne S Bohem!" Vtom již sinavěla. Lehounce ji nadzdvihl, minutku tak spočinula, slabě vydechla — — —

Byl chudý člověk, podruh, jmenoval se Kozák. Že byl maličký i tenký, říkali mu Kozáček. Masa bylo na něm jako na vrabci, ale kosti měl pevné, něco vydržel.

Zůstával ve vsi, ale v městečku byl čeledínem mnoho a mnoho let, pořád na jediném místě. Časné ráno tam přišel, za večerního šera odcházel pokračuje si třeba ještě cestou krajíc namazaný máslem i tvarohem a mumlaje dásněmi, zpola bezzubými.

Ve službě jezdil s párem krav sedě buď na voze s žebřinkou, oprati máje v ruce, nebo cupaje drobnými kroky vedle straky. Oral, vlácel, tloukl hroudy, sekal jetel, trávu i zralé obilí, svázel domů — všecku hospodářskou práci konal i také po stavení pomohl. "Maminku" měl také hodnou, málomluvnou a děti neměli. Sám též řečí nenadělal, také ne s každým, ale když se rozhovořil, bývalo to moudré i chytré. Byl trochu podšívka, ale člověk poctivý. Rád se zasmál a hrčivý smích jeho poznal se zdaleka; zblízka smály se mu při tom i oči a každá vráska, jichž měl hodně. Tedy drobná osůbka, tichá, skromná, nevynikající, ale každému milá.

Jednou v létě jel s pole za velikého lijáku. Stává se tak: mračí se, mračí; lidé v polích soudí, že to přece do večera vydrží, ale najednou začne se cedit a potrvá to třeba kolik dní. Kozák klusal vedle krav bos, placatou čepici naraženou, na sobě reznou promočenou plachtu jako plášť. Byl už mokrý na kůži. U samého městečka kráčel proti němu k továrně mladý ještě účetní z rodu Jakubova, černovousý, řečný.

Vida drobného Kozáka, volal naň: "To je déšť, vid'te, strejče, to kozáci porostou!"

Kozáček jen zamrkal, usklíbl se a vážně odvětil: "Bodejt' a co pak teprv prašivky — zvlášt' židi! ("Žid" je houba jedovatá, čili prašivka.).

Léta letoucí se tak světem činil a byl pořád stejný. Až přišel věk a strejček sám začal pozorovat, že to nějak přestává jít, že síl ubývá. Už se ty kleče nedaly tak přitisknout jako jindy, hromada trávy se tuze špatně zdvihala a nakládala. Ale žejbroval se, žejbroval, pokud se nohy pletly.

Jednou si ho někdo bystřeji všiml a povídá mu: "Nestůněte, Kozáku?" Strej-

ček, všecek už drobounký, svrastělý, se znánko ušklibl a odvětil: "Ale taky se mi zdá, jako bych ňák marodil."

Potom se naň už lidé dívali s myšlenkou: Kozák ňák marodí. Jako když vidáme starou známou jabloň, již léta a léta jsme znali, a najednou poznáváme, že ji snět' za snětí usýchá. Tíše, zvolna usýchá, pomoci jí není.

Jo časem to už nadobro nešlo, Kozák musel ulehnouti. Malinka hromádka byla ho pod peřinou. Měl žaludeční rakovinu, což je tak zrovna odměna za celoživotní dření.

Sám, co mu je, nevěděl. "Mám v sobě nějakou nemoc," myslil si a čekal, co to bude dělat. Činí tak všichni jemu podobní; choroby si vykládají svým rozumem.

Když jednou v noci bylo tuze zle, bolesti až do nebe, povídali si s mámou: "Snad abysme ráno přeci zavolali pana doktora." A máma ráno doběhla, že tátovi je nějak tuze nekalo.

Lékař přišel, s Kozákem se dobře znal, a proto již ve dveřích sedničky s úsměvem volal: "Copak, Kozáčku, vyvádíte?"

"I všichni kozli vědí—" a známý smích zahrčel, ale ne jako hrčival, a přestal, jako když utne.

Když lékař přistoupil k lůžku, Kozák odhrnul peřinu a řekl s klidem: "I tak si to prohlídnou!"

Lékař se minutku na to tělo zadíval — zkušenou hlavou projela myšlenka: Ejhle, člověk!

Vyptal se, vyšetřil, přikryl a usedl při samém lůžku. Malé oči nemocného se naň zadívaly.

Doktor, dokonale ho znaje, pravil prostě: "Inu, milý příteli, co bych vám to zapíral: už klepete z posledního."

Kozáček si vydechl: "Tak přeci — inu, poručeno Pánu Bohu — všecko mám v pořádku, jsem připraven jít."

Když v prvním roce strašné vojny německá i rakouská vojska před Rusy valem couvala, naděje v porážku starých nepřátel naplnila česká srdce i v nejztracenějších vesničkách. I lidičky v pohorských zapadlých koutech, kteří se jindy o svět a jeho politiku skoro nestarali, vždy přece tuze dobře znali, co je Němec.

"Němec — nevěř!"

Hned na počátku vojny věděli, že zas jen on je příčinou hrůz, které nastávají, že jen on odtrhl vesnické synky od otců a matek, táty vyrval rodinám a hnal je proti kanonům. Ti, kteří doma zbyli, víc než jindy běhali do měst a městeček, aby zvěděli, co se děje. A vraceli se usměvaví. Konečně také na Němce došlo — dočkají se odplaty za všechna zla, která za staletí způsobili, špatně dopadnou s tou svou pýchou, nad zem i nebe se povyšující! Celý svět zdvihá se proti nim a není možno, aby to přemohli. Ted' uvidí, zač je toho loket šlapat po jiných! Nejnadějnější, nejveselejší zprávy dolétaly všude, sílily v krutých trampotách a v úzkostech, na polích hovořilo se jen o nich.

Zvěděla o tom i babička, jež na jaře 1915 v podzvičinské vsi mezi lesy na vejmenku doklepávala život. Pobyla si na světě přes osmdesát let, ale ted' už kolik měsíců nemohla s lůžka. Zcela "nemožná" byla, kost a kůže, strašně proležená, ale v zuboženém těle přec ještě trochu života hrálo. A modlívala se, aby se "toho" přec ještě také dočkala.

Jednou však v noci dopadla na ni zlá ouzkost, slabost a ani k ránu nebylo líp; jen tíše vzdychala a domácí soudili, že snad dohasne. Za jitra jeli pro lékaře.

Přijel a posadiv se u lůžka, soucitně hleděl na babičku. Byl také ze selského rodu a tušil tedy, co se ty scvrklé, promodralé ruce nadřely, co se ta záda za živobytí nahýbala . . . Pozdvihl ji a když mu ji přidrželi, ošetřoval rozjitřený, hnisavý kříž. Zhaslá očka měla zavřena a jen při největší bolesti zaklepaly se ruce, hlava, a ústa trochu zasykla. Konečně byly rány čisty, měkce obloženy, lůžko upraveno, a lékař stařenku krásně položil. Usednuv, hleděl zas jen na ni. Víčka měla sklopená, ale na zjasněných lících bylo patrné, jak si to libuje.

Vtom se očka otevřela. Zamžourala na lékaře, usmála se, vydychla a pravila zvolna, ale na podiv zvučně: "Oni jsou, pane doktore, moudřej, tak mi ted', když jsme se tak sešli a máme to odbyto, doopravdy řeknou, co bude s tím Němcem!"

VLASTA PITTNEROVÁ:

Pod zelenou střechou

ELI-LI nějací páni v kočáře našli dědinou, nebo šli-li nějací počestní, zajisté že si povšimli chaloupky, která stála trochu opodál ostatních a vypadala tak hezky, že tomu, kdo ji viděl po prvé, musila padnout do oka.

Chaloupka stála se strany k silnici trochu na kopečku, takže rozložitá lípa za ní, ač byla dosti vysoká, vyhlížela jenom svou korunou nad střechou chaloupky rozloženou, že to vypadalo, jako by zelené větve rostly přímo ze střechy. A střecha byla také zelená.

Došky, které ji pokrývaly, změnili se dávno v mech, takový hebounký, zrovna jako sametový, a vyčnívající pod ním šindele také byly tím mechem porostly. I v zimě byla střecha zelená.

Pokryli si ji obyvatelé chaloupky roštím, aby nezamokalo a nefičelo na půdu. Když sníh pokryl hory, vyvýšila se střecha chaloupky ještě o něco a holé větve lípy jako by se jí zachycovaly.

Nebylo v chaloupce nikdy velkých boháčů; avšak ne-li nedostatek a nouze, tedy přece aspoň moudrá šetrnost chodila tam na besedu. Stávala tam někdy u lože také starost, ale, že tam bývala šetrnost vždy dědičnou vlastností, bývala starost přece jenom odbytnou a nezatínala spárů svých do mysli a srdce. Bydlela v chaloupce od nepaměti, dědic ji z kolena na koleno, rodina Hlasivcova.

Takoví praví starosvětští, přičinliví lidé, jichž slovo platilo jako v císařském "minc-

verku" ražený peníz a o nichž, nemohl-li kdo povědět něco dobrého, něco špatného jistě neřekl.

Byli Hlasivcovi takoví lidé, že se nikomu nevyhýbali, ale také nikoho nevyhledávali. Přišel-li kdo na besedu, byl uvítán; žádal-li rady, dostalo se mu jí, zapůjčeno mu bylo nějakého nástroje, přál-li si ho; než Hlasivci sami nechodili kromě do kostela nikam. Také se nikdy s nikým o ničem neradili, od nikoho ničeho nevypůjčovali a o sobě sami ničeho nepovídali.

Chodili však přece lidé z celé dědiny k Hlasivcovům a to proto, že celá dědina léčila se při nahodilých chorobách lipovým květem Hlasivcovy lípy a medem jejích včel. Lipový květ Hlasivcovi rozdávali, med prodávali. Neplatilo se arci za tento vždy penězi, stačilo nějaké vajíčko, kousek slaniny či uzeniny, lahvička lepší kořalky, tak něco, co v domácnosti, zvláště menší, na snadě nebývá.

Ovšem přidalo se k lipovému květu leckdy kousek medu za pouhé "zaplat' Pán Bůh", přišla-li s prosbou chvějící se matka, jejíž dítě zachvacoval zlý, dusivý kašel. Anebo stará, slabostí se potácející výměnkářka, která by nebyla dostala od nepřejné nevěsty kousek cukru do lipového odvaru, po kterém jí vždy tak hezky na prsou tíhota odlehla a vypocení k zahnání bolestí v údech posloužilo.

A o Hlasivcově lipovém květu a medu povíдалo se v dědině jako o léčích nejvzácnějších. Ač bylo v dědině a okolí dosti lip, přece se říkalo, že žádný květ nemá tak silné vůně jako z lípy stínící Hlasivco-

vu chaloupku a med od jejich včel že jest sladší, než kterýkoliv jiný v okolí.

Měli u Hlasivců včelník o pěti úlech, velmi výhodně postavený vzadu za chaloupkou na výsluní.

Včeličkám nebylo třeba, kvetla-li lípa, hledati jinde pastvy a bzučelo jich po celé dny tolik v rozložitých větvích lípy, že se zdálo, jako by lípové květy vzácné nazeleňovaly byly oživeny.

Dařil se Hlasivcům ode vždy chov včeliček a tyto držely se tak rodné chaloupky, že nepamatovali u Hlasivců, aby se byl roj zavěsil jinam než na lípu. Nemusili při rojení ani hlídati; nový roj vzlétl a snesl se níže neb výše na větev lípy a dal se klidně sesbírat a dáti do úlu.

Také, prodali-li Hlasivcovi přespočetné roje, dali kupcům s sebou ořezané lípové větvičky, aby včeličky cítily v novém úle a novém včelíně trochu vůni domova a tak si brzy zvykly.

Lípový med od Hlasivců zamlouvali si lidé na kolik neděl předem a měli častokráte sklenic a bančiček, které si lidé na lípový med donesli, plnou polici. Hlasivců byli hodní, přičinliví lidé a dovedli si vždy také vybrati hodné ženy. Tyto se vždy vpravily v domácí řád v chaloupce pod lípou.

Bylo Hlasivců již několik po dědině, jak se tu a tam přiznili. Nebyli boháči, tkalcovali, drvařili, tak jak se to živobyti v horách již všelijak vytlouká.

Lidé sice tvrdili, že Hlasivcovi "od lípy" či "pod zelenou střechou", jak jim říkali, jistě mají peníze, neb si vedli tak po starosvětsku, nekupovali ženám a dcerám velké parády, nebyli útratové a karbaníci. A tak se soudilo o kmenové rodině v té hezké kmenové chaloupce již po mnoho let.

V době, kdy naše vypravování počíná, byl v chaloupce pod zelenou střechou hospodářem František Hlasivec, jemuž se po dědině říkalo "pantáto". To proto, že byl pro svou rozvahu volen již od mladších let do výboru a po třech letech zvolen za "houředního", či jak jinde říkají, za radního. Přestalo se mu říkat "střežku" a začalo se říkat pantáto, jak "houředním" přísluší. Ženě jeho pak zvykly sousedky říkati: tetička pantáty Hlasivce a ona to-

mu byla ráda. Byla by se ostýchala nechat si říkat: "panímámo."

Bývaly Hlasivcovy ženské vůbec vždycky takové ostýchavé a vždy spíše k uvidění v kostele než u muziky.

Měl pantáta František Hlasivec tři dcery, za které by se nebyl musil žádný rychtář stydět. Byly to holky jak malované, velké, silné, pohledné při chůzi i při práci. Zpívat znaly snad všechny písničky, a zpívaly při práci o závod s pěnicemi na lípě hnízdícími. Kdyby byly bývaly dcerkami z menší ještě chalupy než Hlasivcova, byly by po nich hoši zajisté strážli a obcházel chaloupku pod zelenou střechou a šlapali k ní pěšinky z kolika stran, ale že byly právě Hlasivcovy, neměly nápadníků.

"S tím Hlasivcovým rodem ničehož není," říkalo se po dědině.

Nezašly si Hlasivcovy holky nikam na besedu, nepozdržely se u potoka ani u studny, šly do kostela i z kostela vždy samy, ani s děvčaty se nedružice.

Chodili-li chasníci večer po dědině, zpívajíce k harmonice, na kterou některý hrál a ze dvorů a dvorků přizvukovaly jim hlasy děvčat, tu z chaloupky pod zelenou střechou neozvala se nikdy písnička, ač tam byly přece, jak již pověděno, písničky domovem. Toho by byl pantáta Hlasivec dcerkám netrpěl a ony by si nebyly troufaly proti vůli otcově jednat, tak jako si jednat proti ní netroufala Hlasivcova.

Holky chodily také tak málo napařáděny, že, jak jejich bývalé spolužačky soudily, již k vůli tomu si mezi ně netroufaly.

Měly každá pro svátky šarku takového starodávného vzoru, že nemusil nikdo dlouho hádat, aby neuhodl, že ty šarky nosívala Hlasivcová asi za svobodna. Měly jenom starší ženské v dědině šarky jenom s třemi "rozraženými" pruhy, které vyjadaly tak široce, jako popruhy od trakařů. Dovedly si hospodyně "všelijak a jinak" vymýšlet módy na šarky a jedna přes druhou se chlubila šarkami "kolovankami" rozdivného smíšení barev, šířky proužků, až na takových musily oči přecházet.

A holky Hlasivcovy chodily v těch šarkách; nejstarší, Anička, v tmavomodré s pruhy červenými, druhá, Lojzka, v červe-

né, také tak přitmavělé, s pruhy modrými a nejmladší, Madlička, dokonce v hnědé s modrými pruhy, po celý rok, v zimě, v létě, nemajíce ani na Boží hod ani na Boží tělo, ba ani na mariánské svátky co jiného.

"To by moje holky, kdybych jim nových suken nepořídila, hutekly do služby na novy si vysloužit," mínila kdysi jedna sousedka, any ženské, podvečer na kovárně se setkavše, v ženském sněmu tak trochu si skleply a řeč na Hlasivcovy přišla.

"A hu nás by nedopustil sám tatík, aby holky neměly pro větší svátky nic lepšího," přičekla jiná."

"Vždyť se ty holky ani nedbajou na koho podívat, stydíjou se beztoho za tu strůj," tvrdila třetí.

A rozhodnuto a dohodnuto téhož večera, že se Hlasivcovy holky asi nevdaří, když je rodiče ani nestrojí, ani k muzikám, ani mezi chasu jítí nedovolují.

U Hlasivců o těch a jiných řečech nevěděli a, kdyby byli věděli, nebyli by si jich asi všimli. Byly tam spokojeny děti s rodiči a rodiče s dětmi, jak to v každé řádné křesťanské rodině býti má a může, jen je-li láska a dobrá vůle mezi nimi. A té u Hlasivců bylo.

Tak jako lipa každým rokem znova kvetla a včely v dědičných úlech se rojily, tak od pokolení k pokolení panovaly v chaloupce pod zelenou střechou, u Hlasivců, láska a dobrá vůle.

Děvčata, jimž rodiče nevyčetli, že není aspoň jedna z nich hochem, byla doma vždy veselá, hádky a nadávky neslyšeny nikdy. Ze starodávných šatů si ničeho nedělaly, těšily se snad více, než ostatní dívky v dědině šaty nákladnější.

Když byly ještě malé, vyložil jim hned tatík, rozvázný pantáta Hlasivec, že skromným oděvem se Pán Bůh více uctívá, než parádou do kostela na odív a pohoršení jiným donesou. A holky měly každé tatíkově slovo za svaté.

Matka někdy by je třeba chtěla trochu politovat, ale když jim nemohla jiných šatů koupit, nebylo by to bývalo platno. Raději tedy dětem těžká srdce nedělala.

Naučil pantáta Hlasivec děti svoje hledat všecku radost v práci. Hlasivcovy holky dovedly zastati oračku jako sečení,

bylo jim lhostejno, zda plejou len či rozhazují hnůj; okopávají brambory či vyžínají meze. Při všem si zazpívaly a těšily se z léta na zimu a ze zimy na léto. Na léto proto, že byly rády při práci venku, pod Boží oblohou a na zimu proto, že bylo tak hezky doma a pak na tatíkovy kroniky a vypravování.

II.

Mínili-li lidé, že u Hlasivců jistě jsou peníze, tu se mýlili. Neudrželot' se tam nikdy více, než čeho bylo nejnnutněji potřeby; nešly "grecary" u Hlasivců nikdy dohromady. Byla k chaloupce "familija", osm měr pole a tři míry louky; stačilo na kravičku, něco slepiček a tři, čtyři husy, nebo místo těchto přes rok anebo dvě leta na ušípané. Ale to vše stačilo tak, že p moudrou šetrností se vystačilo; hylat' pole kamenitá a loučka bahnitá. Nejlepší kousek pole, takovou tabuli na tři míry, dostal podílem před lety Hlasivcův bratr, který se do větší chalupy přiženil. Sliboval bratrovi, že bude za to vždycky na něho pamatovat a bude se mu hledět odsloužit.

Ale nedočkal se Hlasivec František odsloužení, jako se jeho bratr Jan nedočkal stáří. Zemřel asi za dvě leta po své ženitbě, pole zdělila vdova, která se záhy opět provdala a k chudé přízni v chaloupce pod zelenou střechou se již ani nehlásila. Bez toho políčka se Hlasivcovi špatně hospodařilo a musili se "umenšovat" ve všem všudy.

Tak že stačilo odprodat na daňku, a to nejvíce ještě med a nějaký roj včelíček vypomáhal.

Což divu, že nebylo lze u Hlasivců dát děvčatům trochu té parády, i kdyby byli chtěli rodiče sebe upřímněji. Arcit' nebylo zase potřeba, aby byly u Hlasivců všecky tři holky doma; mohla jít směle jedna i třeba dvě do služby a doma by si byli již pomohli.

Než toho nedopustil Hlasivec, to v něm byla pýcha, aby dcery jeho, jako přece "houředního", pobývaly doma. At' měly méně než ve službě, přece byly doma a byly "dcery" z familije a ne jen tak "holky".

At' byla doma některým rokem, kdy nestačilo na vepřika, jídla méně maštěná a chléb jenom při jarní práci a ve žních upečen, přece byly doma a musily si toho považovat.

Ač Hlasivcové nikdy nechodili nikam na besedy, byl tenhle "pantáta" v tom výjimkou, že, jsa "houředníkem", i třeba jenom výborem, zašel častěji k přednostovi pozeptat se, co že je na obci nového.

I v polích vyhledal přednostu a poukazoval mu svou "rozvážnou" řečí na to a ono, co by se mohlo a mělo stát a co se obyčejně nestalo. A doma se zatím přičiňovala matka s dcerami. Připadalo jim, jako by to musilo býti tak, jak to tatík vede. Tatík a tatík, to bylo vše, oč se v domácnosti všecko otáčelo.

Tatík mival vždy u ohně zvláštní svůj hrneček a klidně pojídal svažené mléko s nadrobeným, nebylo-li domácího, koupeným chlebem, třeba žena a dcery jen řídkou vodovku nebo mléčnou ale mlékem jen malounko zaklechanou polévku měly.

Pro tatíka se odebralo kaše v mléce rozvažené a pro ostatní se přililo na dovaření vody. Tatíkovi se dávalo jídlo vždy zvláště na malou misku, aby se mu mohlo vše lépe omastit. Pro tatíka musilo se s omastkem vystačit na celý rok, třeba jedla žena a děti nemaštěno.

Trpalky, nudle, šlejšky, kadtákové knedlíky sypaly se mákem, tvarohem anebo perníkem také jenom pro tatíka.

Zabilo-li se ušipaně, měl tatík arci také největšího podilu. Musilat' Hlasovicová, která také z famílie byla a mezi lidmi sloužívala, zvyknout si i vařit tak, jak to u Hlasivců bývalo ve zvyku.

Nepekla se nikdy pečinka. Naložilo se maso k uzení, páteř pak a ostatní odřezy na kostích se vařily na polévku. Vařené maso, bylo-li tučnější, dalo se trochu opéci, kůže mezi řepu nebo zelí uvařit. Maso snědl ovšem vždy jenom tatík, malé dostaly holky někdy po soustu, větším to tatík vyložil "rozvážně" podle svého zvyku tak, že sousta se nenajedí a on, tatík, že poděliv ostatní, se pak také nenají a on že potřebuje přece více posily. S uzeným masem to bylo také tak. Uvařilo se a holky byly rády, dostaly-li polévky, kterou si

nalily na brambory; pro tatíka se zavařilo to tučnější, s vrchu sebrané, trochu krup, někdy i nudlí a on si zaliboval, jak se posilní. "Černého" masa pak také užil sám, leda po kousku kůže dětem na hrách spoře omaštěný poskytl.

Škvarky ohříval si k bramborám také vždy jenom pro sebe a Lojzka říkala, že by si přála aspoň zvědět, jakou to má chut', rozmačkají-li se brambory na ohřáté škvarky, což jí vždy tak líbezně vonělo.

Jak zacházeli u Hlasivců s husou, tomu by se byly zajisté vysmály všechny ženské v dědině, kdyby o tom byly věděly. Husa se stáhla z kůže, vyškvařilo se sádlo na omastek (škvarky byly pro tatíka) a husa se rozkrájela a vařila po kousku na polévku, do které si tatík maso také sám pro sebe pokrájel. Lojzka se dušovala, že by nepoznala ani po vůni, pekou-li někde husu, protože se toho doma nikdy nedočká.

Arcit' tak rozvážně toho také nikde tatíkové dětem nevykládali, že jsou ony ještě mladé a že mohou v živobytí sníst ještě více dobrých kousků, nežli jich on, stárnoucí tatík, do smrti ještě pojí. A zrovna vždy vyložil, že ony se ještě tolik nenapracovaly jak on, pak že mají více síly k práci, jsouce mladé, než on po tolikaletém dření.

Že se dřením nebylo to u Hlasivců tak zlé, jsme již pověděli. Nedřel ani za mlada, bylť miláčkem otce rovněž sobeckého a mladší bratr, jenž se z domu odženil, musil vše odpracovat. Byl sedřený a proto snad lepšího bydlá nesnesl.

Po tatíkově smrti se teprve nyní Hlasivec oženil, ač byli v chaloupce kolik let bez ženské, co matka jeho zemřela.

Našel si ženu hodnou, třeba chudou a dovedl jí rozvážně povědět, jak přišla k štěstí, že si ji vzal, že si toho stále ještě považovala a děti v takové úctě k tatíkovi vychovala, že netroufaly si v ničem zařeptati.

Ani na to nedovedla se Hlasivcova žena zamračit ani po straně někde, jak se říká za stodolou nebo pod komínem, zahubovat, že "pantáta" krejcarey za med, včely a za nějakou odprodanou trochu ovsa sám schová, sám přepočítá a vydává. Musila mu odvádět i peníze za vejce, jen mýdlo si směla od vajíčkářky vyměnit a to ještě

připomínal, aby si udělaly na prádlo luh, popel že mají zadarmo a není třeba tolik mýdla.

Tak se žilo v hezounké chaloupce pod zelenou střechou a věru, kdyby pocestní dědinou jdoucí nebo páni v kočáře jedoucí byli věděli, jaký tam panuje řád, byli by se zajisté ohlédlí po té chaloupce dvakrát.

Bylo záhy z jara, počátkem dubna, a Lojzka, nejveselejší a nejsmělejší z Hlasivcových dcerek, pracovala na zahrádce.

Spravovala kousek plotu, který se na podehníých trámkách pod tíží sněhu byl prolomil.

Nové trámký koupil tatík v lese. Ukrásiti by si jich byl netroufal, to se k jeho "rozvážnosti" nehodilo, ač v dědinách při panských lesích ležících za hanbu se to nepokládalo.

Koupil strom, ten musily holky samy porazit, při čemž jim dřvaři poradili, rozřezat, oklestit a domů dopravit. To bylo na podzim a nyní Lojzka zasazovala dole opálené trámký do tarásku, který také samy každoročně opravovaly, kamení z polí snášejíce.

"Pomáhej Pán Bůh!" zavoláno na ni.

"Dej to Pán Bůh," odvětila a ohlédla se.

Přicházel tu pozadem úvozem statný junák, pěkně oblečený, byt' i ve všedních šatech.

Zнала ho, vždyť to byl její nevlastní bratranec, syn oné tetky, která se byla po druhé provdala, z druhého manželství.

Nehlásila se k Hlasivcovým a oni k ní také ne.

Hlasivec vykládal někdy, jak to tak je, že ta ženská přišla k nejlepšimu kusu Hlasivcových polí ani nevědouc vlastně proč a zač. Bratr jeho že neužil u ní za krátký čas, co spolu žili, ani dosti za svoji všechnu práci, natož za svůj přínos.

A skoro by byl vinil ustanovení, že dědila žena a dítě, slabé a neduživé děvčátko, pole po muži a otci a ne jeho rodina, ze které přece pocházelo. A rozvážil a vyložil, že tak žádá zákon, který jako "houřední" dobře znát se domníval.

Proto přece na švagrovou nevražil a neměl s ní žádných styků. Děti také ne, ač měla s druhým mužem kromě syna dvě

děvčata ve stáří Aničky a Lojzky a dcerka po prvním muži byla přece Hlasivcova.

"Co pak tak na pilno, holka?" otázal se Bláhův Vojtěch své nevlastní sestřenky.

O přibuzenství Hlasivec nechtěl slyšet, říkajíc, že jen dcera po bratrovi je přibuznou, sestřenkou jeho dětí a nikoliv ostatní děti švagrové.

"Spadl plot, tož ho stavím," řekla Lojzka a zasmála se. Nebylo to vlastně k smíchu, ale děvčeti se smálo v duši jeho mládí, smálo se kolem se zimou bojující jaro a smála se síla dívčích rukou.

"Na tohle by mnohej chasník nestačil. Pozoruj tě, co jdu od dědiny, jak ti sekyra, motyka i palica v rukou jenom hraje. Máš sílu a jsi šikovná," pochvaloval Vojtěch.

"To si myslím," zasmála se Lojzka znova a Vojtěch se smál s ní.

Klekla na zem a narovnávala zohýbané hřebíky, jichž měla znova použít. Tloukla na ně na kameně čepelem sekyry. Zvonilo to, až uši pronikalo.

"Máš málo hřebíků," řekl chasník.

"Není více potřeba. Na ten kus přijde jenom po třech lišátkách a ostatní plot propletu tyčkama bez hřebíků. Tak se to hu nás dělá," řeklo děvče, ukazujíc na hromadu syrových, tenkých tyček, které byla před několika dny přivezla se sestrami z lesa, kde koupil tatík kousek "probírký."

"A sama?"

"Sama. Anička mně tyčky oklešťuje a Madlička rovná roští do otýpek, maminka drobné zrovna seká na stlaní."

"A tatínek?"

"Tatínek, no budou asi hu včeliček."

Ohlédla se. U včelína seděl na lavičce pantáta Hlasivec. Seděl nahnut, podřimoval si na jarním sluníčku, kterému nepředpovídal dlouhého trvání. Že je zaženou brzy mraky, které donesou nejen pršky, ale i sníh, prorokovali všichni znalci povětrnosti po celé dědině.

"Ano, tatínek si sedí a vy všichni pracujete," řekl hoch. Znal ze vzpomínek matky na prvního muže dobře povahu strýcovu, třeba se s ním nestýkal.

"To tak není, tatínek pozorujou včeličky, těm my, žensky, nerozumíme," řeklo děvče

a s novým smíchem se távalo: "A co ty, že si jdeš v sobotu na procházku?"

"No, na procházku ještě nechodím, nejdu na to dost velkým pánem. Zítra je Květná neděle, nedbal jsem nařezat kočiček; máme březky zrovna za humny a věil ráno vidím, že jsou všechny ořezány. Jdu tamhle k našemu poli, máme tam dvě březky nad studánkou, jestli se tam se na ně nikdo nepřizval, budou zrovna vhod. Je tam výsluní a mohou tam být hezky rozvity."

"Já mám zrovna kocoury. Tamhle za rohem je březka, koukej, jak je rozvítá."

"Dej mi nějakou proutek. U nás je potřeba kočiček více; na svěcení žita, za všechny obrázky a pak do hlavačice. At' mám taky od holky kočičky; přijdu za to na tebe s pomlázkou."

"I ty!" Děvče se rozesmálo na celé kolo.

"Lojzka!" zavzněl otcův káravý hlas přes zahrádku.

"To bych si dala, s tebou cancat. Ještě bych něco slízla od tatínka. Nemá to rád, když se při práci meškáme. Jdi s Pánem Bohem," řeklo děvče, shýbajíc se k hromadě tyček.

"Aha!" smál se hoch znova. "Však si to spolu povíme. Zatím s Pánem Bohem."

"Na zahrádce stála
napájela páva —"

dala se Lojzka do zpěvu písničky, kterou chasník hvízdal.

Rozesmála se pojednou a počala podle náhlého nápadu zpívat:

"Lojzka!" zavzněl otcův káravý hlas "nevíš, že je půst?"

Děvče zmlklo a pustilo se do práce, a mladík odešel.

Od té chvíle však hodila často zrakem do poli, kde bylo Vojtěcha dobře vidět.

A usmála se aspoň tiše.

III.

Co Hlasovicovy holky dorostly se nestalo, co si dovolil Bláhův Vojtěch.

Došel až do chaloupky pod zelenou střechou, právě když se holky do kostela strojily. Dal pozdravení, přál "šťastné a veselé svátky" a již spustil písničku:

"Hody, hody voprovody,
dejte vajíčko malovany—"

a švihal pěkně spletenou pomlázkou všechny tři děvčata, která ustrnuta a udivena ani se nebránila, ani neutíkala.

Hlasivcová se ohlédla bojácně, co tomu muž řekne, a pak se usmála při vzpomínce na mladá leta.

"A tohle hu nás ještě nebylo," pronesl pojednou Hlasivec, dojíraje jaričnou kávu z objemného hrnku.

"A to má být všude, kde jsou děvčata. Tak holky, věil mi dejte pomlázky, abych se s ní mohl přece pochlubit, já vám na svatého Jana koupím na Zeleny hoře pouť, že budete koukat," prohlásil Vojtěch.

Holky zaraženy pohlížely na matku.

Barvily také několik vajíček, ale že neměla matka zbytečný krejcar na "fksinku", jenom na žluto, cibulovými slupkami.

Vajíčka se včera posvětila, snědla se dvě při obědě, totiž jedno tatík a jedno holky s matkou dohromady a nyní zbývala v komoře tři, která měl mít tatík tak k zakousnutí.

"No, tož dones pomlázky," vybídla matka, nepohlížeje určitě na žádnou dceru. Byla ráda, že muž nezahubačil.

Lojzka vběhla do komory a sebrala všechna tři vajíčka do hrsti a podávala je chasníkovi, stojící mezi dveřmi komory, aby byla tatíkovi méně na očích.

"A to mi dávaš lichou?" otázal se chasník, dávaje vejce do kapsy.

"To za každou z nás jedno," zasmála se Lojzka.

"Tak si hu nás přece sedni," pobízela Hlasivcová vzrostlého chasníka. "Ani nevím, kterej ty jseš."

"Jsu s vámi zpřízněn, tetičko, jsu Bláhův Vojtěch. Maminka měla prvního muže Hlasivce, vašeho švagra," řekl Vojtěch usedaje.

"A tak," Hlasivcová se ulekla, pohlížeje na muže. Ten nepromluvil.

"No, já jdu, musím ještě na několik holek. Tak se uvidíme," usmál se Vojtěch na děvčata a dav pozdravení, odešel.

Nešla jej žádná vyprovodit, ač Lojzka k tomu měla chuť.

"To jsem blázen! Zvaly jste ho sem?" obrátil se Hlasivec na děvčata.

"Komu by napadlo," bránila se Anička.

Lojzka byla červená jako mák, Madlička koukala jako vyjevená a tatík počal rozkládat, jak je ten chasník Bláhův, který má v užitku bývalé jejich políčko, smělý a nesrsta. Že vejce lapnul jako hladový vlk, třeba že u nich, u Bláhů, mají jistě slepic aspoň třikrát tolik, než u Hlasivců, kde bývalo slepic nejvíce šest a to bez kohouta. Holky se raději dostrojily a spěchaly do kostela. Tatík s mámou za nimi. Na cestě do kostela Hlasivcovi nikdy mezi sebou nehovořili, tatík říkal, že se to nesluší. Až zpáteční cestou, an tatík se rozhovořil s přednostou k vůli nějakému příkopu u obecního pole, mohla matka dýchat se otázat, která z nich s Vojtěchem vlastně mluvila.

Lojzka se přiznala a matka si povzdychla.

"Když ono s tím naším člověkem dočista nic není," řekla a v těch slovech bylo všechno dlouholeté odříkání a zapírání se.

Vzpomínala, že i ve službě dostala vždy od hospodyně všechny vejce, které slepice o Boží hod snesly, že si je obarvila a hochům rozdávala.

Zde u těch Hlasivců to bylo tak divné.

Mimo nadání nemluvil již tatík o pomlázce a jenom řekl, pochutnáva se na nudlové polévce: "Nesou hodně slepice?" Jako by nebyl slyšel každého dne, kolik vajec snesly.

"I dost," odpověděla matka.

"Tak někdy dejte nějaký vajíčko na lepší," řekl a Lojzka hned vyskočila a dala vařit vajíčko na tvrdo, které tatík po obědě snědl.

Pak si zdrámnul a holky si vyšly na zahrádku. Lojzka musila znova povídat o Vojtěchovi.

Anička řekla: "To by byl ženich, Lojzko, ale co pak my a vdávat! Já bych ráda věděla, co s námi asi bude."

"Co by bylo. Budeme zde pod zelenou střechou hospodařit jako tři sestry čarodějnice v pohádce, budeme dělat a zpívat a stárnout a až humřeme, jedna druhou pochováme," pravila Madlička.

"A já to zde nevydržím, já huteču," vykřikla Lojzka.

"I co ti to napadlo?" lekly se sestry.

"Co ve mně dávno vře. Tuhle se nadřeme, naplantáme, ženská práce, mužská práce, všechno nám musí bejt jedno. Šatů ani stravy nemáme jako jinde čeládka a pak jsme "dcery". To mi bylo hanba před Vojtěchem. Ani jsme mu koláčů nepodaly a přece jsou svátky. Arci, naše koláče! Jsou černý jako krušina, beze všeho vorkafu, bez nádivky, jen několik s mákem pro tatínka. A to má tak bejt rok k roku a žádnéj konec?" Lojzka se opřela o strom a hleděla smutně před sebe. Tu se i sestrám rozpoutaly jazyky.

Pověděly si, co jindy by se byly bály vyslovit, že se mají doma vlastně zle a že by s nimi měl tatík jinak zacházet. Postěžovaly si a unesly se, že rodičům bez okolků řeknou, ať pustí každým rokem aspoň jednu z nich do služby.

"Ale která to řekneme? Já ne," tázala a ohražovala se zároveň Madlička.

"A já taky ne," pospíšila si říci Anežka.

"Tak dobře, tedy já to řeknu, umíňovala si Lojzka, "a když mne nepustí, tak hutečku pryč!"

Právě vyšel tatík na zahrádku. Prospal se a dojedl maštěné knedlíky, jež mu od oběda zbyly. Byl v dobrém rozmaru. Byl na svátky, ani včelaři pro nastalé přímrazky včely nepřehlíželi, prodal zásobu starého medu a dobře mu zaplatili. Počítal, že si bude moci dopřát tu a tam při docházce k přednostovi na rychtě nějakou sklenici piva a to mu bylo občas milé.

Hlasivcová vyšla si za ním. Nebyla na zahrádce od Velkého pátku, kdy, nejdouc s mužem a dcerami do kostela, ve chvíli, kdy se četly pašije, šla podle starého obyčeje zaklepat na úly a oznámit včelám: "Včeličky, Kristus Pán nám umřel."

Bylo zde hezky, slunečko sem hřálo a Hlasivcová prohlížela záhonky, kdy je budou moci zrýpat pro zasetí hlavačice.

"Dobře, že jdete, maminko, chceme tatíkovi a vám něco říct," uvítala ji Lojzka.

A rozkurážena počala rodičím dokazovat, že měli by dát aspoň jednu do služby, že ostatní dvě zastanou doma vše a že ubude jedlík, že zachová si ze služby šaty a doma že kus plátna, jež každoročně pro ni na košili, na sukni a na fěrtoch je po-

třeba ,mohou si třeba prodat a tatínek si za to může přilepšit.

Snad myšlenka na přilepšení nebo dobře zažitý oběd naladily tatíka tak, že hned nezahubačil, ale "rozvážně" s holkama promluvil.

Vykládal sem a tam a konec konců byl, že by proti tomu nebyl, kdyby se holce trefila lepší služba, ale zde na dědině že by to nerad viděl, aby sloužila, že je přece dcera z chalupy. A pak z toho, co vyslouží, že musí domů přidat, když ubude její práce.

Holky kuly železo, pokud bylo žhavé, rozhodovaly, která tedy si má službu hledat.

Tatík mnil, že Anička, jež je nejstarší, než tato odstoupila prvenství Lojzce, že prý je kurážnější.

A Lojzka hodlala hned dnes dojít k židovce ,o níž slyšely, že holky službu hledající posílá do Žd'áru k nějaké známé, která služby dohazuje. Lojzka šla hned, aby tatík třeba jinak se nerozmyslel, a vrátila se asi za hodinu.

Židovka jí slíbila, že až do Žd'áru pojede, s dohazovačkou promluví a pak že jí ukáže.

Byly hotovy v malé čtvrthodince s hovorom a vyšedší Lojzku pozdržel na návsi Vojtěch, s nímž si postála. Nasmáli se dost a dost.

Vojtěch řekl Lojzce, že když bude sloužit ve Žd'áře, bude tam chodívat do kostela a že se budou vídat.

To bylo Lojzce k smíchu a tak se smáli, až Lojzka spěchala domů.

Za týden vzkázala židovka pro Lojzku a došedší oznámila, že je pro ni ve Žd'áře služba u hodných pánů, ať hledí v několika dnech se vypravit, že vdává se oněm pánům služka a berou tudíž mezi rokem jinou na její místo.

Lojzka se připravila do druhého dne a věru, že matka div nezaplakala, vidouc, jak chudičký uzlík má dcera s sebou.

Holky Hlasivcovy měly do práce vždy jenom modračky a i nebarvené plátěné rezné sukně. Fěrtoch vždy jenom rezný, kanafasku dala jí matka také starou a o sváteční šarce již víme. K tomu nějaký lajblík, jupka a jeden kartounový fěrtoch

vzoru starodávného a notně sepraný, jež matka ještě za svobody nosila. Šátky na hlavu bylo to jediné, co u Hlasivců dcerám kupovali, a to ty nejlevnější. Velkou plachetku měla Lojzka po matce, hnědou, jako pro bábu, jak říkala. Ale přece se loučila vesele.

Těšila se na službu a slibovala, že ze Žd'áru, sotva hodinu vzdáleného, častěji domů doběhne.

Přišla asi za tři neděle a nemohla si vynachválit. Měla pestrý tibetový šáteček, který od pánů dostala, na hlavě a libovala si, že paní jí slíbila dát služné předem, aby si mohla koupit něco na sebe. Těšila se, co si pojedná. Velký šátek, na svátek viněné šaty a jupku, nějaký fěrtoch a šátek na hlavu. A pro všední den nějakou kanafasku.

Matka se radostně usmívala k té řeči a přisvědčovala; Ančka poslouchala jaksi smutně, Madlička pak tak dychtivě, až ústa otevřela.

Tu se však ozval otec.

Nehubačil, nekáral, ale podle svého způsobu "rozvážně" dceři dokazoval, že nebude o nic více, než co je, bude-li mít nějaký pestrý hadr, že ji to neudělá ani hodnější, ani dovednější, ani zdravější. Raději ať hledí si ušetřit několik zlatých, aby mohla po případě jim, rodičům, vypomoci. Budou prý ledacos pořebovat; měl by být v chlévě nový žlab, vrata u stodůlky div že se na prohnílejších trámkách ve stěžejích udrží a zápora na nich také již se dá po třískách odloupat. Pak čeho si přál, co je hospodářem, novou krytinu na chaloupku, samým šindelem anebo taškami.

K tomuto vyjádření ztrnuly všechny čtyři ženské a nedovedly hned ani promluvit. Že by u nich neměla být již zelená střecha, to nedovedly si představit.

Nabyvše řeči dozadovaly se otce, jak by to mohlo být a dostaly vyhubováno, že ničemu nerozumí. A na konec se vyjádřil, že on toho asi přece již nezmůže, leda že by tak, kdyby se k nim pod zelenou střechu přiženil někdo s nějakou pomocí.

"Tak, tatíku, ty přece myslíš, aby se holky vdaly? Pán Bůh tě za to pozdrav," povzdychla matka.

"Jste vy žensky nerozumy. Řeknu, že myslím, kdyby se někdo k nám přiznal, a ona by chtěla vdávat hned všechny tři dcery. Na chalupě s námi starými může zvláště jenom jedna, více nás naše malá rodinka neuhází. A to musí být zet' nějaký přínos, aspoň několik jakou míru pola, jako můj nebožtík bratr. No, šikla se Lojzce služba, šikne se nám zet'," mluvil Hlasivec.

Lojzku vracějící se do Žďáru vyprovázely obě sestry. Stýskalo se jim po ní a měly si s ní pojednou velice mnoho povídat. Když se rozešly, řekla Anička k Madličce: "Mně se zdá, že i s vdáváním bude muset hu nás začít Lojzka, je z nás nejkurážnější. Madlička se směla jako hrdlička.

IV.

Lojzce dařilo se ve službě dobře. Byla zvyklá pracovat a poslouchat a tak jí měli její páni rádi. Těšila se po celý týden na neděli, kdy se uviděla v kostele vždy s Vojtěchem Bláhovým, který opravdu chodil do kostela do Žďáru místo do farní dědiny. A to k vůli Lojzce.

Záhy si pověděli, že se mají rádi a když o svatotrojiční pouti donesl Vojtěch Lojzce srdce z marcipánu, tu věděli již oba, že nosí jeden druhého v srdci upřímně a věrně.

Lojzka pověděla Vojtěchovi, že chce tatík některou na chalupu vdát, ale že bude chtít od ženicha přínos; aby vydal druhé dvě s nějakou pretencí, na to že není pomýšlení, ty že budou rády, budou-li moci do služby, aby si na sebe vysloužily.

"Jo, jo, ten váš pantáta," řekl Vojtěch trochu trpce. A on sám že bude; musit také hledět vyženit, bude-li mít doma hospodářství se ujmout, netajil Vojtěch milému děvčeti. Výplatu že by asi nedostal, že se rodiče nikdy o tom nezmiňovali, že by některou dceru na živobytí provdali. Tím spíše, že se bude u nich i každá nevěsta na to ohlížet, že zůstane v domě dcerka z prvního matčina manželství, Žofina, jež byla přiblíblá, a s kterou se ani na vdavky ani na službu pomýšlet nemohlo. Žofina měla podílem po otci ty tři míry pole, kterých doposud Hlasivec želel.

"Na ňu to vystačí, však musí být třeba

čtyři lidi ze třech měr pole živi," vykládal Vojtěch Lojzce, chodě s ní po mši svaté po náměstí. "A pak! šatů a prádla jí maminka nastrádala, že vystačí s tím do smrti. Ale co platno, přece lidé řeknou, že je to "železná kráva".

"No, k nám pod zelenou střechou se taky tak hned někdo nedá," vzdychla Lojzka, splácejíc milému hochu důvěru důvěrou. "Víš, Vojtěchu, to skrze tatínka, že jsou houředním a že moc rozvažují."

Více si děvče na otce postěžovat netroufalo, však mu milý hoch rozuměl.

"No, počkáme. Černej houby ví, co Pán Bůh dá," pravil Vojtěch.

"Však jsme mladí," řekla Lojzka a rozesmála se a Vojtěch s ní.

Než přišla zima, povídalo se již po dědině, že Vojtěch Bláhův chce svoji nevlastní sestřenicí, a starého Hlasivce, když se tak sháněl, co nového na obci, počínali se lidé dotazovat, jak a co.

Rozvážně odpovídal, že tenkrát bude vědět, co dcera hodlá, a netřeba, aby se ho lidé dotazovali.

Doma však žena i obě dcery musily vyslechnout zlá slova, že se dcera za jeho zády spolčuje s člověkem, jehož matka je, Hlasivce, tak skoro okradla o pozemek, jež dostal jeho bratr podílem a bez něhož se jim tak skrovně hospodařilo.

"Lidé si myslí, že máme peníze, a my, kdyby nebylo včelíček, bychom neměli ani na daňku a měli bychom rozdrchanou chalupu. Nevím, jak nám dlouho vydrží zelená střecha, zamoká na půdu víc a více; věru, měl by k nám přijít mladej hospodář, aby se to trochu popravilo. Já jsu nemožnej, tolik let dření a k tomu být houředním anebo aspoň vejbořem, to, panečku, strhá člověka; však jen jsem musil myslet a rozvažovat kolikrát za celý vejboř, za přednostu i za celou dědinu."

Tak vyzněly vždy ještě Hlasivcovy nářky a žena jeho poznala, že již je to tak, že muž se vlastně nestará o rodinu a že jak se Lojzka sama rozhodla pojednou pro službu, tak že bude se jím rozhodnouti i s vyhledáním ženicha k přiznání na chalupu.

Po tolika letech manželství řekla si Hlasivcová trpce, že její "pantáta", ten "houřední", má moudrosti, "rozvážnosti"

co dost pro všechny lidi, pro obec, ale doma aby měl jen pohodlí a děti že mu jsou lhostejny, zda mají radost ze života nebo ne, též. Rozpomínala se, jak málo vlastně radosti vedle muže zažila, jak jenom pracovala a pracovala. A byť k ní nebýval muž hrubým, byť jí i netloutkl a nenadával jí, že přece neměla nikdy vlastní vůle a děti že nepoznaly potěšení, jaké mládeži přináleží. A ničeho dobrého vůbec . . .

Rozpomínala se, jak jim nesměla nikdy ani na chléb medu namazat, ač ho bývalo hojnost; jen tak při přepouštění že si vyfízaly kutchan. A přišli-li lidé pro lipový květ a tento zadarmo obdrževše dětem po krejčárku dávali, tu musily děti krejčary potom tatíkovi vydat, uslyševše, že to, co dostanou děti, patří vždy rodičům, kteří je od malička živí.

V těchto vzpomínkách si Hlasivcová u-minila, že v neděli zajde za Lojzkou a promluví s ní, co a jak s Vojtěchem.

A pak uhodí na muže. Musí konečně svoje moudré rozvahy také provést a, byla-li u nich vždy dobrá vůle a láska, tedy se musí v dobré vůli a lásce dojednat, čeho pro budoucnost dětí je zapotřebí. Vyčetla si nyní Hlasivcová, že k vůli dobré vůli přehlížela, že si muž vlastně jenom stále hoví a ona s dětmi všechnu práci vykonávají. A lepší kousky stravy že nedokázala dětem ani po straně dáti. Bylo jí toho pojednou náramně líto.

V podobných myšlenkách setrvala až do neděle a pak si došla za Lojzkou. Šla, přišedši do Žďáru, přímo do kostela. Bylo pino a Hlasivcová dcery nezahlédla. Vyšla ven a čekala, až Lojzka vyjde. V tom spatřila Vojtěcha, jenž asi též na Lojzku čekal. Přistoupila k němu a hoch jí jaksi v rozpacích pozdravil.

"Čekáš na Lojzku?" tázala se.

"Ano, tetičko."

"Tož se jí spolu dočkáme. A chcu s vámi oběma promluvit."

Přišla Lojzka a líbala matce ruku. Tato se na ní podívala a věru že se radostně usmála.

Lojzka byla nově oblečena. Měla tmavočervené vlněné šaty, černou soukenou jupku, na hlavě světlý viňáček, modrý, s červeným pruhem a zelenou zástěru.

"A to ti to sluší," řekla matka překvapena.

"Paní je moc hodná; řekla mi, bych se oblékla, dala mi peníze a pomohla mně na šaty, jupku, šátek a zástěru vybrat," řekla Lojzka v rozpacích.

"Dobře's hudeš. Nemusíš přece snad sloužit na nás, či vlastně na tatíka," řekla Hlasivcová a Lojzka udiveně se na ni zahleděla.

Hlasivcová vyzvala dcerku i Vojtěcha, by s ní šli kousek za město, že jim něco poví. Pověděla vše, o čem rozmyšlela doma, a mladí lidé ji přisvědčovali.

"Říká naša maminka, že její první muž — Žofinin tatík — tak povídal o svém bratru, jak vy, tetičko, vykládáte," řekl Vojtěch.

"A nyní vyslechněte, co jsem si vymyslíla. Tak mi to přišlo na rozum, když jsme tuhle houly obkládaly na zimu. To se ví, že jenom my, žensky, tatík na nás koukal a jenom poroučel a rozvažoval. A tak jsem jářku, také jednou rozvažovala. Přišla jsem na rozvahu, že je to u nás jako v houle. Tatík, to je trubec a my na něj děláme jako včeličky," rozkládala žena.

"Ano, to je pravda!" zvolali oba mladí lidé.

"Tak mi napadlo, když k nám dostaneme nového hospodáře, aby to nebyl náký trubec. Aby se s námi přičinil a neměl jenom moudry řeči a rozvahy. A když, Vojtěchu, máš Lojzku rád—"

"A jak rád, tetičko. Od tý chvíle, jak jsem si jí tenkrát u plotu všimnul."

"Tak se k nám dáš. Až vyložíš rodičům, jak já si to myslím, budou jistě spokojeni. At' ti dajou pretencu, jak mínili dáti některé dceři. Dají-li živobyti mladší, nebudou musít jít na výměnek, jakoby šli, kdybys ty se doma oženil. Aby nevostala na domě chuděra Žofina "železnou krávou", vezmeš si ju s sebou k nám. Má tři míry pola, který náš tatík dodnes bratrovi v hrobě vyčítá a za ty ju huživíte. At' si je to jinak taky takovej trubec, aspoň bude ticho a nebude vykládat všelijaké rozvahy jako ten druhý—" a trpký úsměšek přeletěl rty Hlasivcové a Lojzka, ta veselá Lojzka, si utírala oči. Pojednou prohlédla všecek strastiplný život matčin.

"Tetičko, vy máte nápad!" překvapen zvolal Vojtěch. Kdyby byli nešli po silnici lidé k městu a od města, byl by si s chutí zavýskl, Lojzku k sobě přivínil, zatočil se s ní a dal ji několik mlaskových hubiček.

"Jen věi co řeknou Bláhovi?" pronesla Lojzka.

"Ještě dnes jim to řeknu. Co pak naši! To víte, že budou rádi děle hospodařit a dají živobytí asi Kadlině, že je nejmladší. Když nezvostane Žofina doma, přiznání se někdo s větší pretencí a já — já no já budu rád hospodařit pod zelenou střechou! Budu Hlasivcem, budu obstarávat včeličky. Tetičko, pojďte zrovna k nám a povězte to našim," nutkal Vojtěch.

"To, to ne. Řeknu to doma tatíkovi a jak ho již znám, zvláště teď po pětadvaceti letech, svolí hned, již skrývá to pole Žofiny. Anička s Madličkou budou moci jít do služby. Jedna třeba na tvoje místo, vid', Lojzko?" tázala se matka.

"To bude dobře," mínila Lojzka. "Na vánoce to paničce řeknu a o Novém roce mohu jít domů..."

"A v masopustě bude svatba," radoval se Vojtěch.

"To hurvidíme," řekla Hlasivcová.

Lojzka chtěla se již vrátit; Vojtěch se rozhodl, že místo, aby ji zpět vyprovodil, půjde s Hlasivcovou a ještě si o tom všem povědí.

Také se prokázal ihned úslužným. Zavedl matku své vyvolené do hospody u silnice, počastoval ji rosolkou a rohlíčkem, čehož Hlasivcová neužila již mnoho let.

Pochutnala si a po třech stupčkách skořicové rosolky tak se rozpovídala, že Vojtěchovi další cestou k domovu tolik toho napovídala o svém muži, že by to jindy vůbec nebyla nikomu pověděla.

Hlasivec byl také dnes v dobrém rozmaru. Nadcházel obecní volby a již věděl předem, že bude zase po tříletém výborování "houředním", ba ozývaly se po dědině hlasy, že by pantáta Hlasivec, třeba byl jenom familijant, mohl se z ohledů na svou rozvahu a moudrost státi přece přednostou.

Po obědě — tatík měl ryžovou, cukrem a skořicí sypanou a máslem maštěnou kaši, matka s dcerami pak kaši z domácích krupěk, málo sádlem omaštěnou — vzala

si Hlasivcová muže na paškál a vypověděla mu, co a jak smluvila s Lojzkou a Vojtěchem.

Hlasivec bez dlouhého rozvažování svolil. Již k vůli polím po bratrovi.

Děvčata otevírala oči, co že si to matka poprvé, co pamatovaly na tatíka zatroufala. Ale dobře to dopadlo, jako tehdy, když si Lojzka usmyslila se službou.

"Tedy bude bejvat pod zelenou střechou jinak," těšily se dcery s matkou mezi sebou.

V.

Téhož dne k večeru došel Bláha se ženou a Vojtěchem k Hlasivcovům. Bylo uvítání, jakého by se včera asi všichni nebyli nadáli. Dlouholeté nevrazení bylo rázem zapomenuto, říkali si všichni švagře a švagrová a teprve, ana Bláhová proslovila obavu, zda nebude příbuzenství na překážku sňatku Vojtěcha a Lojzky, rozkládal — rozvážně — tot' se ví, Hlasivec svoje rozumy. Privil, že ženich s nevěstou příbuznými vlastně ani nejsou, že jedině Žofina jest pravou sestřenicí Hlasivcových děvčat. A kdyby i bylo příbuzenství trochu uznáváno, že jest to "po ženské straně," podle nevěsty a to že není třeba zvláštního dovolení od konsistoře.

"Ne, švagře, jste vy rozvážnej člověk," pochvalovala Bláhová. "Být váš nebožtík bratr, Pán Bůh mu tam odpust', takovej jako vy, nebylo by všecko na mně stálo a leželo."

"A co Žofina?" ptal se Hlasivec.

"No, ta vám zvykne, je to chuděra, ale někdy je přece trochu k práci. Husy popase, jabka oloupe, peří odrhne. Někdy nechce nic dělat, no, to se musí nechat na pokoji," se slzou v oku řekla Bláhová.

"A nebude se jí hu nás stejskat?" mínil Hlasivec, více jen aby něco řekl, neb mu byla Žofina se svým polem vítanější než Vojtěch.

"I nebude, však se držela vždycky nejvíce Vojtěcha, víc nežlivá sester," řekla Bláhová.

Hlasivcová sháněla účtu.

Uvařila kávu, arcit' jen s pražené jařice a cigorky a ku chlebu, dosti černému, postavila na stůl v hrnečku med. Vojtěch,

že znal co a jak, podstrčil jí láhev rosolky. Takové besedy nebylo u Hlasivců, co jen holky pamatovaly.

Ku přání těchto šel Vojtěch domů pro Žofinu. Byla dosti dobře urostlá, silná a byla-li v dobré náladě, zastala kus práce. Ale musilo se jí vždy vše znova povědět a ukázat. Tak ku skládání obilí a pytlů o brambory, k nošení trávy, ke všemu, co vyžadovalo jenom sílu, se hodila.

Hlasivcová jí namazala na prst vysoko medu na chléb a Žofině se tu rázem zalíbilo. Pochopila, že sem bude s Vojtěchem chodit a tu že později spolu zůstanou, a smála se tomu svým širokým, jinak dobráckým obličejem.

Odcházející Bláhovy vyprovázel Hlasivec až do dědiny, šel se podívat, co nového na obci, a rál slyšel, když mu Bláha řekl, že nyní, když bude mít hospodářem zetě, může starost s přednostností převzít.

Hned druhého dne zaběhl Vojtěch do Žďáru povědět Lojzce, co se dojednalo a Lojzka byla všecka šťastna.

"To byl dobřej nápad maminky," pochvalovala si. Sdělila paní, že přijde od Nového roku sestra na její místo a paní byla spokojena.

Příští neděli šla Lojzka navštívit rodiče a Vojtěch zavedl ji také ku Bláhům. Líbila se jim a kladli jí na srdce, aby Žofině neublížovala. Slibila to a ubohou Žofinu upřímně políbila.

Hlasivec, jak byl již rozvázný, nepustil a musily se nechat napsat řádné smlouvy stran svatby. Pole Žofinino bylo přepsáno na Vojtěcha s podmínkou, aby Žofinu do smrti doživil. Kromě toho dostal Vojtěch podílem tři sta zlatých a jalovičku. Že se přikoupí ještě kousek pole, se dohodli hned a Hlasivec se sháněl po nějakém kousku na blízku ležícím. Hodil se takový kousek, asi čtyři míry po šedesáti zlatých, jak již u nás v horách chudší kopaniny jsou, a zbývající peníze chtěl Vojtěch obětovat na správkou chalupy. Ale o krytině šindelové nebo taškové nechtěl ani on ani Lojzka slyšet; chtěli mít zase jenom "zelenou střechu" a Hlasivcová jim to pochvalovala, pravie, že pod zelenou střechu se udržuje láska a dobrá

vůle dědičná. A tak se chystali u Hlasivců k svatbě.

Lojzka byla ráda, že jí slušné dostačí ještě na svatební šaty a vyjednala si s Vojtěchem, že peníze za vejce a kousek tvarohu, jež bude moci odprodat, budou její, na trochu parády.

Vojtěch jí toho hodlal rád dopřát. Blahoslavlil nápad, že šel tehdy na pomlázku.

"A dostals lichou," smála se Lojzka.

"Ale na sudou vyšla," těšil se ženich.

O Novém roce vystřídala Lojzku ve službě Anička. Madlička neměla jíti prozatím do služby, že bude prvním rokem ve zvětšeném hospodářství více práce, zvláště při novém krytu střechy.

S tím však že počkají až do podzimu, dohodli se Vojtěch s Hlasivcem, aby měly došky vyrobené ze slámy na vlastních polích vyrostlé.

Počátkem masopustu byla svatba. Byla hned po Třech králich, aby se mohla odbyti tiše, bez mnoha hostů, neb v týdnu nato byly volby a Hlasivec by jako nově zvolený přednosta nebyl mohl dceri svatbu vystrojiti jen tak ledabylo.

Svatbu Vojtěchovu vybývali arcit' jeho rodiče a Hlasivcovi neměli mnoho výloh, než přece musil Hlasivec vydat něco peněz, což mu zavdalo podnět k rozvahám, že by se svatby měly oslavovat jenom prý sňatkem v kostele a ne marným veselím.

Když po čepení nevěsty docházela zavdaná, sám určil, aby žena svařila lipového květu, osladila medem a s přidáním rumu chutnalo to svatebníkům místo čaje co dost. Pochlubili se Hlasivcovi aspoň zase jednou svou lipou a včeličkami.

VI.

Nový hospodář zavedl nový pořádek. Jedlo se společně a stejně a Hlasivcová si vzpomínala, jak a co uměla kdysi vařit.

Madlička byla všecka šťastná. Švagr šel s Lojzkou ku každé muzice a Madličku brali vždy s sebou. Šaty jí půjčovala Žofina, měla jich nadbytek. Líbovala si u Hlasivců, kde pro ni měli více času a více se s ní zabývali než doma, kde nevlastní otec neváhal někdy, podrážděn její tupostí, na ni křiknout, nebo ji uhodit.

Lojzka a Madlička uměly brzy tančit a o Madličku se mohli hoši porvat. Také se do roka vdala na chalupu s familijí. Vzala si arci vdovce s třemi malými dětmi, ale za to si ji vzal bez krejcaru a i sva-
tební šaty jí koupil.

Aničce nechtělo se vdavek a setrvala ve službě.

Když po žních Hlasivcovi bourali kry-
tinu, počínali si velice opatrně, aby nepo-
lámali větve lípy, a co se musilo pro snad-
nější práci z těchto ořezat, i to neradi
učinili. Arci stála krytina více, než Voj-
těchovi z pretence po koupení polí zbylo,
ale tatík Bláha mu půjčil a i Anička při-
spěla půjčkou z vysloužených peněz, ne-
bot' nedbala tak na parádu jako Lojzka.

Chaloupka skvěla se ze žlutými, jasnými
došky a bělavým šindelem a lidem připada-
lo, že to není ani již ta chaloupka, co bý-
vala. Než došky zšedly v roce a ve dvou,
ve třech letech se zazelenaly.

Zatím skotačil kolem chaloupky párek
dětí, jásaly po celý den jako pěnice na li-
pě, která objímala svými větvemi úhlednou
chaloupku, jako by přímo ze střechy rostly.
A v chaloupce nadále bytovaly poctivost
a příčinnost, dobrá vůle a láska.

Mladý Hlasivec — jak se Vojtěchovi
říkalo — nebyl tak rozvázný, jako starý,
který se svým přednostenstvím těšil, jako
by byl kdovi jakým pánem, ale zato lid-
štější a vldnější. Chodili k němu bývalí
kamarádi na besedu a on i se ženou tu a
tam na besedu vyšel.

Pro lipový květ a med se chodilo do
chaloupky pod lipou dále.

Starý Hlasivec si místo jiného výměnku,
kromě stolu, tepla, světla a bytu ponechal
příjem za med a roje. A mladí mu toho
přáli. Stačilo dobře zvětšené hospodář-
ství na živobytí a stará Hlasivcová okří-
vala při menší práci, lepší stravě a radosti
nad vnoučky.

Bylo klidno a vldno v chaloupce pod
zelenou střechou, na niž se ohlédlí všichni
pocestní, již šli naší dědinou, i páni, kteří
jeli jí v kočáře. Tak byla hezounká a roje
včelíček, jež bzučely kolem ní poletující
v koruně lípy jako zlaté, živé květy, jako
když oznamují, že zde bydlí lidé příčinliví
jako včelíčky, jež dovedou vyživiti sebe i
trubce nepracující. A jako vůně lípy a
sladkost medu že jsou tam doma dobrá
vůle a láska.

ZDRAVOTNICKÉ ZAJÍMAVOSTI Z CELÉHO SVĚTA

(Z čísej Světové zdravotnické organizace)

Snížením úmrtnosti při neměnicí se po-
rodnosti roste prudce počet obyvatel země-
koule, který se dnes odhaduje na 2,700,000,-
000. Každou hodinu vzrůstá o téměř 5000
lidí, za den o 120,000 a za rok o celých
43,000,000.

Světů slouží dnes 1,236,000 lékařů a 638
lékařských fakult v 85 státech opouští roč-
ně 67,000 nových lékařů.

Ve 14 státech světa připadá na jednoho
lékaře 1000 nebo méně obyvatel. Dosud je
22 států, kde na jednoho lékaře připadá
20,000 a více obyvatel.

Záškrt ustupuje! V r. 1948 bylo v Evro-
pě hlášeno 119,000 onemocnění, v r. 1957
méně než polovina—52,000. Úmrtí na toto
onemocnění klesla v 28 státech Asie, Ame-
riky a Evropy z 5148 v r. 1950 na 2824 v r.
1955.

Na mnohé věci se neodvažujeme ne pro-
to, že jsou těžké, ale těžké jsou proto, že se
na ně neodvažujeme.

Zlé svědomí — ustavičná poprava.

Kdo zlé svědomí má — hada za řadry
chová.

Zázrak

DOVEC Madleňák oblékal starou svoji chalupu do nového kabátu pečlivě a nákladně. Nejprve dal pobíti roztrhanou střechu strouhaným šindálkem a nařídil tesařům, aby mu nad valbičkou (seseknutý úhel krovu nad štítem) mezi dva šindálky přibíli i křížek, ačkoli právě zbožností nevynikal. Až dosud křížily se tam jen ty šindálky, na jichž koncích dost neuměle byla pořízena vystrouhnutá koňská hlavička a proto v celé vsi vzbudilo to veřejné vyznání víry Madleňákovy neobyčejný podiv, skoro ještě větší, než když pokrývač na statku sedláka Máchy vyložil bílými taškami cementovými v červeném poli nejen kříž, ale i začáteční písmena sedlákova jména i příjmení.

Hokyně, které přezdívali Kolenatá, ta, co sháněla vejčka i máslo po gruntech a jako druhá sestřenice nějakého strážníka na dráze těšila se dobrodiní režijního lístku, takže mohla za pouhých deset haléřů sjezdít celý pražský kraj, ta počala ihned věštit a prorokovala, že Madleňák pro nic čelo své chalupy nepoznamenal znamením svatého kříže, když ještě loni o volbách táhl se socínky proti faře.

“Ta baba má lepší čuch než každý ohař,” usoudil sám obecní starosta, neboť důkazy vnitřního přerodu Madleňákova se množily.

Sotva totiž slezli se střechy tesaři, přitáhl zedník Maltička k chalupě svůj umazaný truhlík se lžící a štětkou a pustil se do milé chalupy. Otřel ji od štítu až k zemi, odfouklou omítku bez milosti sklepal

a znovu nahodil, i komín obílil, největší péči však věnoval malému výklenku, mačknutému do průčelí chalupy, ve kterém kdysi stávala malá, dřevěná soška, jak se na to ještě dobře pamatovali, sv. Floriána. Jiní ovšem tvrdili, že ta figura představuje sv. Martina, co světec držel za ucho, že nebyla dížka, ale koňská hlava, a ostatní že znázorňovalo koně a nikoli hořící chrám. Hádali se o to v hospodě celý večer a spor zůstal nerozřešen. Tolik však bylo už teď jisto, že se ta obojetná soška vrátí na své starodávné místo, neboť Maltička celý ten výkleneček velice pečlivě vybělil jasnou modří, takže na tu lžici vápna prasklo za celý šesták šmolky.

“Že se ten mlsný Madleňák bude ženit,” hádal souseď Veverka a závist počala šepozývat v jeho scvrklém srdci. Znal Madleňáka jako své boty, chodil s ním do školy, vojančili spolu v Benešově, v jednom masopustu se oba ženili, všecko svorně trpěli a snášeli, až teď ho Madleňák zradil. Umřela mu totiž žena asi před rokem, právě když odešel do chalupy na výměnek, kdežto Veverkova polovice zrovna kypěla zdravím. Sem tam si sice také zavázala hlavu klůčkem namočeným ve vinném octě, hekala, naříkala, ale jakmile Veverka se optal: “Nechceš, stará, abych ti skočil pro pana pátera?” hned strhla obvaz, podepřela si boky a jarým, zvučným, daleko slyšitelným hlasem zahlaholila jako polnice: “To ty bys mi přál, abych natáhla brka, vystrojil bys mi slavný funus jako Madleňák své ženě, ale už za rakví, bys šilhal po nějaké mladici. Já tě znám a mám

tě vyzkoumaného, ty turku turecká!" Veverka jen povzdychoval, když se ta pravda hrnula na jeho hříšnou hlavu a v duchu si šeptal: "Ta má hlas jako zvon, ta nepůjde hned, ta mně jistě přečká a bude ji muset palicí utlouct, kdo se jí bude chtít zbavit."

I Veverková věštba byla posílena, neboť jednoho krásného dne šířil se po celé vesnici nezvyklý zápach fermeže, takže všecky nosy rychle se otáčely směrem, odkud ta ohavná vůně táhne, a aj . . . ! Táhla od Madleňákovy chalupy, kde stál na žebříku jako komár suchý, nohatý truhlář, natíral ohnivou červení obě okénka ve štítu, která se nesměla vysadit, aby se nerozpadla, natřel i vikýř nad domovními dveřmi a když slezl, tu jeho stětec zrovna hýřil na všem, co na chalupě bylo ode dřeva a do zdi zděláno. Celé té vnější obnově neobyčejně přálo samo nebe, neboť po všechnu tu dobu, co se chalupa zdobila a krášlila jako nevěsta, ani nekáplo, větříček nezafoukal, jenom sluníčko se radostně a vesele usmívalo, takže práce šla řemeslníkům od ruky a jmenovitě všecky nátěry vápenné i fermežové schly hned za štětkou.

Největší překvapení ovšem na veškerou obec teprve čekalo a Madleňák jí je uchystal v noci, když se toho nejméně nadáli. Přinesl si totiž pod kabátem z truhlářské dílny starobyrou sošku, která ve výklenku až do voleb klidně stávala, dívala se se svého povýšeného stanoviska, jak pod ní rostou stáda housat i kuřat, snášela sluneční žár i nekřesťanské mrazy, až tajemně zmizela a povalovala se v přítmí za komínem. Když ji Madleňák ukázal truhláři se žádostí, aby ji také natřel, prohlásil svědomitý mistr, ta že musí k němu do dílny, že ji musí napřed řádně vytmelit, klíhem napustit a vyzkoumat, co vlastně má představovat, aby ji podle toho také obarvil. Veliké štěstí bylo, že se i v takové kostelní práci vyznal, neboť Madleňák sám se podívil, jak socha umělecky získala, vždyť teď byla všechna pochybnost naprosto vyloučena, že by to mohl být někdo jiný, než sám sv. Florián. I slepý musil poznat, že ten světec s mohutným černým vousem ve fialovém plášti a žluté přilbě jako hasič, ulévá stříbrnou vodou

zlaté plameny, šlehající z červené střechy bílého domku. Srdce tlouklo výměnkáři jako zvon a hrudní koš, když šrouboval do prasklých zad sošce železné očko, i když se potom vysoukal po žebříčku až k výklenku, zatloukl tam skobičku a za tiché hvězdnaté noci současně postavil i pověsil tam sv. Floriána tak bezpečně, že ho nemohla sfouknout žádná sebe prudší vichřice, ani ho spíchnout sebe větší uličník.

Ráno ten barevný zázrak na modré půdě ve výklenku ovšem páchal do oka nejen Veverku a bábu Kolenatou, ale každého, koho kroky vedly kolem půvabné, tolika umělými prostředky omládlé chalupy.

"Chajda zůstane starou chajdou," pokusil se sice snížit její půvab závistí žlutnoucí Veverka, ale veřejné mínění se na jeho stranu nepřidalo.

"Ale, pane Madleňáku, vy jste si tu klec náramně vyparádil," pochválil i polichotil výměnkáři veřejně sám obecní starosta, "ted' byste si měl v ní usadit jenom nějakou pěknou a zpěvnou pěničku nebo pěnkavku."

"Já bych se spokojil třeba se sýkor-kou," skromně odmítal chválu Madleňák, ale všem, jak to pronesl, bylo jasno, že opravdu má někde něco poličeno, jinak by musil takový návrh jako neslušný hlučně a rozhodně odmítnout.

II.

Ohromné překvapení, skoro zděšení zmocnilo se celé obce, když před Madleňákovou chalupou zastavila pražská drožka a z ní pružně vyskočila panička v nejlepších letech.

"I prachmilione! Madleňák má návštěvu! To nebude jen tak!" vykřikl Veverka a div hlavou okno neprorazil, jak se tlačil ke sklu.

Drožka se otočila a teprve teď spatřil Veverka svého kamaráda ve svátečním šosáčku, jak se natřásá, klaní a nutí nenadálého hosta do světnice, neboť, jak stříhl okem po návsi, viděl, že se tu a tam vyhlídky, ba i celá okna otevírají, ačkoli venku už foukalo se strnisek.

Panička však naspěch patrně neměla. Otáčela se před chalupou jako holub na

báni, rozhlížela se na všechny strany a hezky hlasitě chválila a velebila: "Dávno jsem si přála trávit život v takové tiché, útulné visce. Život velkoměsta není pro mne. Miluji samotu a pokoj."

"Tak, tak, tak!" svědčil horlivě Madleňák jako starý houser na hrází rybníka, "tak jen pojd'te dál, jen do světnice, tam si to povíme."

Tu však se zvedly oči návštěvnice na domek a na celém jejím zevnějšku bylo zřejmo, jak příjemně ji překvapil.

"Ach, jako klíčka," zvolala blouznivě, "všecko tak útulné a hlavně mně dojmá ten křížek na střeše a soška ve výklenku. Máte jistě, pane Madleňáku, něžné i zbožné srdce."

"To mám! To také mám," chlubil se výměnkář, strkaje paničku před sebou do dveří.

Ted' se teprve vesnice vzpamatovala a oddychla.

"Panečku, ta je ještě ve št'ávě! Plné náručí je jí," olízl se mlsně Veverka, hned však zalitoval, že tak nahlas myslí. Od druhého okna odloupla se jeho milá žena, spálila ho napřed žhavýma očima, a když stál leknutím celý zkoprnělý, vychrlila na něho takovou chválu mužského pohlaví, že zalezl někam do stodoly a neukázal se, dokud ta drožka neodhrčela. Ale na Madleňáka ustavičně myslil a čím dál, tím více mu záviděl, zvláště po svatbě, když se ukázalo, jaká je paní Madleňáková pořádná žena, jak si svého muže váží, jak mu strojí a všestranně oň pečuje.

Jednou si Veverka na starého kamaráda počkal za humny, pečlivě se rozhlížel na všechny strany a když se cítil bezpečným, podal Madleňákovi ruku a řekl mu upřímně: "Tys to chytil, Vojto, užiješ ted' časů, poměješ se na stará kolena, řekni mi, pěkně tě prosím, kde jsi k takové šumné paničce přišel, kdyby jako tento — abych také věděl—" rozkašlal se Veverka a plaše se ohlédl ke stodole, neupírá-li se naň škvírou ve vratech pár vševidoucích očí.

Madleňák se jaksi zamyslel, zamrkal, po jednou všecek zesmutněl, ohnul se, jako by ho v kříži přerazil, a už si sedal na mez, vonící prudce mateřidouskou.

"Sedněme si Francku, a zakuřme si," spustil hned bez obalu, "víš, ono není všecko zlato, co se třpytí. Jsem rád, že ses optal, že si mohu upřímnému kamarádu postesknout a varovat ho, než bude pozdě."

"Cože?" spouštěl se k zemi Veverka a nic nedbal, že sedá rovnou do mraveniště.

"Jen ty bud' se svou starou spokojen a modli se denně o Otčenáš víc, že ti ji Pán Bůh nechává. Já jsem si jakživ tak nevážil své nebožky, jako ted', co jsem si přivedl do stavení tu krůtu v kokrheli."

"Co? Co? Cože?" dusil se Veverka a Madleňák cíť, jak se mu ulevuje, vytahoval z kapsy dýmečku a prosil a prosil: "Kamarádičku, dej mi nacpat, vždyť já si doma nesmím dát ani puku. Všecko jí hned páchne, nesmím dýmku vyklepat, sirku na zem hodit, do kouta si vyplivnout, ničeho nic nesmím."

"To je hrozné!"

"To všecko nic není, ale musím si i venku boty utírat, ba se i do punčoch zouvat, abych podlahu nepošlapal."

"A ty chudáku!"

"Jen až všecko uslyšíš! Nemohu to už déle tajit v sobě, jen si představ, chodí za mnou s hadrem v ruce a všecko utírá, čeho se dotknu, a jenom pořád káže o čistotě, oltáříček si přivezla, v komoře si ho postavila, po poutích brousí, do Prahy jezdí a třeba dva, tři dny ji nevidím. Já jsem jen tak dobrý nasekat dříví, nanosit vody a hlavně penízky dávat na výlety, víme, už si začíná i známé vodit do stavení, na nocleh vodit báby všelijaké, říká, že jsou to členky arcibratrstva a že musím také do toho vstoupit."

"I ta sojka! Ta se vybarvuje! Podívejme se, kdo by tohle do ní řek! To jí netrp!"

"Ale pro svatý pokoj — trpím a musím trpět. To víš, jak by mi všichni strouhali mrkvičku a naši mladí nejvíc. Ale nevím, nevím, jak bude dál. Výměnek sotva stačí. Másličko, vajíčka, masíčko se přikupuje, cukrovinky se pekou, tobě to řeknu, tři stovky už jsem za ten čásek dosadil."

"Tři stovky! Fít," hvízdal leknutím Veverka a hned počítal: "Barák jsi přikryl, pěkně ho olíčil, na to také praskla nejmň tisícovka."

"Nestačily ani dvě!"

"Totě drahá hračka — ta tě brzo vy-
cucne jako hrušku. Ale Vojto, nedej se!"

"Co si počít?"

"Poslat ji odkud přišla. Odkud ji máš?"

"Z novin. Do novin se dala, do takových
svatých novin, tak jsem si myslel, že mi ji
zrovna Pán Bůh posílá. Stálo tam výslov-
ně, že podá ruku jenom muži zbožnému,
vládnoucímu nějakým jméním."

"Čím ona vládne?"

"Až dosud jenom jazykem!"

Madleňákovi se velice odsnažilo, když si
nejen zakouřil, ale také postěžoval starému
kamarádovi, a kdyby ho nebyli zvedli mra-
venci, snad by byl seděl a nařikal na zemi
ještě dnes. Nejen mravenci, i vyšší moc
rozvedla věrné druhy, neboť od stodoly
ozval se náhle ostrý hlas paní Veverkové:
"Copak? Mám snad sama krmit a ty bu-
deš poslouchat toho starého klábosila, kte-
rému se už kdekdo směje?"

[=]

"Lidé zlatí, mně se zjevila Panna Maria,"
vyběhla asi za týden po té rozmluvě z
chalupy paní Madleňáková, chvějíc se na
celém těle.

"Kdepak? Kdepak?" vyrazil hned sou-
sed Veverka, který byl odjakživa dychtivý
všech novinek a událostí.

"Na půdě! Na půdě v okně!"

"To se tam musíme podívat a hned!"

Jako mladík rozběhl se Veverka k Mad-
leňákovi a za ním v patách jeho žena, ne-
boť Madleňáčka vyběhla v rozčilení na ná-
ves jen tak v ranních nedbalkách a ačkoli
mluví o Panence Marii, čert nikdy nespí.

Takovou novinu netřeba dát na bubec,
rozběhne se sama, jako rtuť, takže po
chvilu už v chalupě vrzaly schody, vedoucí
do podstřeší a ve světnici prohýbal se
strop pod valným shromážděním, které se
na půdě sešlo. A zjevení viděli všichni, ne-
jen ženské, které v tom množství měly
rozhodný vrch, ale také starý Veverka,
který si nedal jen tak pověsit bulika na
nos.

V prostřední tabulce štitového okénku
proti rannímu slunci zcela zřetelně jako
nadechnuto ve vzduchu vznášelo se poprsí
sedmibolestné Panny Marie. Chvillemi se
zdálo, jako by zimní mráz na okně vy-

kouznil to srdce, probodené sedmi meči, i
tvář skloněnou k pravému rameni, i obě
slzy volně stékající po lících ke koutkům
útrpně, bolestně sevřených úst. Ženské
však trvily, že se obraz vznáší před oknem,
že je utkán ze sněhobílé mlhy, a kurážnější
odvážily se i okno otevřít, ovšem bohužel
marně, neboť bylo do rámu zatlučeno
poctivými šindeláky, aby je nemohl ani
zloděj vysadit, ani vítr vyrazit.

Veverkovi se zdálo to celé vidění jaksi
povědomé, vzpomínal si, kde už je viděl,
nemohl však jak se patří sebrati myšlen-
ky dohromady, neboť kolem něho počalo
to vřít jako v kotli o zabíjače.

"Kdepak je Madleňák? Kdepak se po-
děl váš muž? Utekl zas, vždyť my to ví-
me! To se nebožka jeho první žena ne-
může na to hospodářství tady dívat. Žen-
ská, že se nestydíte, se starým člověkem
tak zacházet!"

Zvučný hlas Veverkové převládal a na
paní Madleňákovou opravdu padal strach.

"Já na vašem místě bych se bála hříchu,
ačkoliv se nedělám taková nábožná, ne-
mám oltáříček a nepřetvařuji se!"

"Nejlíp byste udělala, kdybyste sebrala
svých pět švestek a táhla, odkud jste přiš-
la, než k vůli vám se strhne nějaké ne-
štěstí na celou obec."

"Jen se podívejte, jak se ta Rodička boží
bolestně tváří. Uvidíte, že ta chalupa vy-
hoří, nebo jiné neštěstí se stane."

Soused Veverka uznal za vhodné zakro-
čit a prokázat starému kamarádovi přátel-
skou službu.

"Paničko, uznejte sama, že je to prst
Boží a že k tomu nemůžeme mlčet!"

"Já zde nezůstanu déle ani hodinu," vy-
křikla zoufale paní Madleňáková a hrnula
se rychle s půdy dolů.

"To vám schvaluji, mladý Madleňák za-
práhne do fasuňku a odveze vás, kam bu-
dete poroučet."

"K sestře do Prahy," hesla panička a
už házela šaty, střevíce i klobouky do ku-
frů a košů.

Ženské na půdě klečely, modlily se, po-
zorovaly napjatě celé zjevení, jež chvílemi
dostávalo modravý nádech, pak zešedivělo,
bledlo a když odrachotil ostrým tempem
fasuňek i s paničkou a slunce se stočilo k

poledni, rozplynulo se nenápadně a všichni si oddychli. Každý pochopil, že co se stalo, bylo zřejmě vyšším pokynem a kdyby ho nebyli splnili, že mohlo být zle — tuze zle. Takto však zachránili se před každým trestem, uhodli vůli boží, proto obraz se rozplynul a zmizel.

V tu chvíli klečel ve farním kostele sousední vesnice výměnkář Madleňák a vroucně se modlil před oltáříčkem Panny Marie, ačkoli to s jeho nábožností bylo všelijaké. Nouze však naučila Dalibora housti a Madleňáka lézt ke kříži. Přivstal si toho dne a bez snídaně pelášil ke kostelu, aby hned po mši chytil velebníčka a poradil se s ním, jak by se mohl nejsnáze a nejrychleji své druhé ženy zbavit. Byl pevně rozhodnut, nepomůže-li mu rameno duchovní, že se rovnou rozběhne k světskému rameni okresního soudu a že si dále předčasný hrob kopat nebude. Proto se tak vroucně modlil za dar osvícení, aby mohl všechno jasně a náležitě vytmavit. Ale když po mši svaté mělo dojít k činu, padl naň takový strach, že ačkoli už držel farské dveře za kliku, otočil se na patě a loudal se k domovu, nadávaje si celou cestou hlupáků a zbabělců . . .

"Tisíc láter, Madleňáku, kdepak se touláš?" probudil ho veselý hlas, když s hlavou k zemi sehnutou jako bludná ovce k polednímu klátil se ke vsi. Poznal po hlase kamaráda Veverku a hned celý okřál.

"Sháním se po tobě, aby mě nikdo nepředěšel. Tak abys věděl — už jsi zase vdovcem."

"Umřela?" hlesl radostně Madleňák.

"To ne, ale něco lepšího — utekla."

"Kdo ji vyhnal?"

"Panenka Maria."

"A nevrátí se?"

"Nepustíme ji sem, a nic se neboj."

"Jak se to stalo?"

"Inu dobře, až moc dobře. Když jsi opravoval chalupu, neměl jsi rozbité okno ve štítu?"

"Měl, právě prostřední tabulku mi kluci už před rokem vyrazili špačkem."

"Čímpak jsi ji zasklil?"

"Tobě to povím. Sklo je drahé, sklenáři ještě dražší, na půdě za trámem válelo se několik obrázků na skle malovaných, jak vysivaly na výměnku ještě za nebožky babičky."

"Hned jsem si to myslel. Já je tam vídával."

"Tak jsem jeden vybral, přeměřil ho a když se hodil, smyl a seškrábal jsem s něho barvy a okno sám zasklil, hřebíčky jsem tu tabulku utáhl do rámu a drží to velmi dobře."

"Tak prosím tě, nikomu to neříkej. Ty barvy musely být náramně ostré, protože vyleptaly i sklo a proti slunci se obrysy obrázků ukazují jako nadechnuté. A ta tvoje krůta ztřeštěná svolala k tomu půl vesnice, ženské viděly ještě víc než ona; tvrdily, že Panenka Maria pláče, že jí hrozí, tak ji zjančily, že jsem běžel pro vašeho mladého a ten ji odvezl na nádraží, ba možná do Prahy."

"Jen aby se nevrátila."

"Nevrátí, buď bez starosti, ale tu tabulku vyndej a pro všechny případy schovej, neboť ženské nikdo nevyzkoumá, abys šněl na ni pro všechny případy po ruce zbraň."

Ale vesnice od té chvíle o paní Madleňákové neslyšela, ani okem ji víc nespátrala.

Veverka přežil svého věrného přítele, zachoval celé tajemství a teprve po jeho smrti, když se sháněly na skle malované obrázky pro krajinské museum, přinesl mu tabulku skla, podržel ji proti slunci a pověděl její podivuhodnou historii.

Mrzáček

PATÁKOVU rodinu velice mrzelo a bolelo, že je v ní také mrzáček. Ostatní děti měli statné a silné, dva syny a dvě dcery, ale byl mezi nimi také neduživce, nebohý mrzáček.

Stateček jejich byl menších rozměrů, ale dosti úrodný, že bylo dobře hospodařeno živobyť se tu pro početnou rodinu sehnalo a uhájilo při pilnosti a šetrnosti. Však se také všichni přičiňovali a Paták nebyl žádným útratou. Počítal též, aby dětem něco uhospodařil a zachoval do budoucna.

Rodiče měli radost z dětí a jenom s bolestí spočinulo oko jejich na prostřední Frantině, na mrzáčku. Jak se zarazili a zarmoutili, když seznali pravý její stav.

Ale přes to vše, Frantina se měla k životu. Pokud se šourala po podlaze, ani se nepozorovalo, že bude hrbáčkem. Smutné bylo poznání to pro rodiče. Jak zahořekovala matka nad dcerou! Ani hned nemohla tomu uvěřit, až ji sousedky v tom utvrdily, radíce, aby spěchala s dceruškou k doktorovi, že jí snad záda narovná. Později že by bylo pozdě.

Patákovi skutečně hledali lékařskou pomoc, byli u několika doktorů, zajeli s dceruškou do Prahy, slyšeli mnoho rad, kupovali, co kdo radil, přímítka i šněrovačky, ale nebylo to nic platno. Frantina se naplakala, jsouc těsně sešněrována, nemohouc se ohnouti, postrádajíc volnosti, která jí byla nejmilejší.

Ještě ji vodili k pokoutním doktorkám z lidu, dali ji napravovat, tělesnou chybu zařikat, ale nic nepomohlo. Dva jí rostly hrby. Jinak byla zdravá a čilá, měla se

k životu a zvláště dobře se učila. Učitelé si ji nemohli vynachválit. Pan vikář často ji volal při zkoušce a matka její, jsouc také přítomna, si poplakala. Ostatní děti až Františce záviděly její bystrost.

Také doma Frantina se činila. Pokud mohla, všeho se chápala, nebylo třeba jí k práci dohánět. Udělala, co rodičům viděla na očích.

Když posledně byla ve škole, dostalo se jí zvláštní pochvaly. "Kdyby měla zdravé tělo," řekl pan učitel, "radil bych vám, pane Patáku, abyste ji dal do učitelského ústavu. Ale takhle —"

Paták to uznával s lítostí. Frantina zůstala doma. Ani k šití nebyla, sedění jí vadilo. Byla nápomocna v domácnosti, při kuchyni. A těžká polní práce také pro ni nebyla, ač se do všeho hnala úsilovně a ráda by se byla ostatním vyrovnala. Ale nešlo to. Že se Frantině dostalo tu a tam ústrků, dá se při její tělesné vadě mysliti. Ani neměla vždy tak pěkných šatů, jako její mladší sestry. Odbývali ji čímkoliv a Patáková sama pro ni šaty spíchala. Škoda peněz pro švadlenu. Když povyrostla a umění matčino nestačilo, vyhledána krejčová, která šila nejlevněji.

Frantina nebyla přibírána, když Patákoví šli s dětmi k přátelům, na veselky, na posvícení; také ji zapřeli cizím lidem, kteří vlastně nevěděli, kolik dětí mají. Mrzáček pravidelně doma hlídal; dívka s počátku tesknila, ale potom tomu odstrkování přivykla. Seznala, proč není kladena naroveň ostatním dětem; ve škole se jí od nezbedů dostalo časem poznámek pro tělesnou vadu, doma jí také bratři někdy ve

hněvu hrb vyčetli. Ovšem hned byli od rodičů kárání a trestání.

Bylo tedy Frantině doma lépe, než mezi cizími lidmi, proto si samotu oblíbovala a pranic se nemrzela, musila-li doma zůstat sama. Zavolala si psa, pohladila kočku, usedla s těmito domácími zvířaty na prahu a také s nimi dělila se o buchtu, kterou dostala. Měla na starosti drůbež, také ve chlévě dělala pořádek, umetla dvorek, zatopila v kamnech a třeba potmě na domácí čekala. Jindy pracovala se sestrami, jako starší mohla jim poroučet, ale záhy nad ní nabyla moci mladší Alžběta, třeba tolik pílí a rozumem nevyňikala. Bratři nikdy neuznávali jakýsi vliv hrbaté sestry, ač mnohdy by tato jim byla dobře poradila.

Frantina mnoho přemýšlela a uvažovala. Měla k tomu času ve své samotě. Duchem vynikala nad všechny sourozence. To dokázala už ve škole. Jenom že její náhledy zřídka pronikly; byla odstrčena a zastíněna. Otec všiml si zvláště synů, z nichž starší, Josef, pracoval při hospodářství a mladší, Karel, učil se mlynářství. S těmi nejvíce rozmlouval, těm radil, ale někdy také musil je kárat pro bujnost a chyby jejich. Patáková se shlížela v mladších dcerách a zvláště si Marii oblíbila pro její lichometnost a švitornost.

Frantina zůstávala stranou. Toto odstrčení působilo na povahu její; stala se nasmělou, samotářskou, často klopila hlavu a před lidmi se schovávala. Na statečku měli větší světnici a kuchyni; Frantina se jenom zde zdržovala. Ve světnici pouze stírala prach, ale jindy tam nešla, byl-li tu cizí přítomen. Do kostela chodila ráno se staršími lidmi a stavěla se stranou, aby nebyla viděna. Domů šla první, společnosti nehledala. A tak rostla a prospívala v letech.

"Kdyby to byl aspoň chlapec," říkala Patáková, "už by mu ta vada prošla, dali bychom ho na přiměřené řemeslo, ale holka! Ani se nevďá, ani nebude po nás zaopatřena."

Paták pokrčil rameny.

"Nic naplat' zůstane na čísle jako výměnice. Jak také jinak?"

Paták už přemýšlel o budoucnosti této dcery. Není sama, i na jiných živnostech

bývali podobní výměnkáři, kteří tu zanechali věna a dostávali do smrti výživu. Někdy přešli i na nového držitele statečku. Podobný osud čekal i Frantinu. Statek měl dostati Josef, ten také předem věděl, že sestra bude s ním podílnicí, a mnoho mu to nebylo vhod. Kamarádi se mu smáli, že dostane hned hospodyně, která mu bude i poroučet.

"Ani ženit se nemusíš, ta ti všechno doma obstará," ušlebovali se jinoši.

Ký div, že se Josef zlobil a na sestru podhlížel. Proč právě jemu tady má Frantina zůstat, proč si ji nevezme s sebou bratr nebo některá ze sester? Posud se o tom sice nejednalo, ale junák správně předvídal, jak to bude.

Frantina ani netušila, proč Josef je na ni tak zlý, proč ji nejčastěji vadu tělesnou předhazuje. Neublížila mu, poslouchá ho a mnohdy ho omlouvá, když se otec hněval na syna pro jeho nesprávnost. Frantina nešla nikdy se sestrami do zábav. Hlídale doma, neboť i matka dcery doprovázela. Ani se nermoutila, ale dávši všechno do pořádku, ulehla a prospala se.

[=]

Nadešly doby, kdy Paták musil zaopatřovat své děti. Nejdříve pomohl Karlovi do mlýna, potom se vdávala Alžběta a posléze nutil Josefa, aby si přivedl hospodyně a vyženil nějaké peníze na věna sestrám a na výplatu bratrovi. Ale Josef jako budoucí hospodář hned nemohl sehnat tak bohatou nevěstu. Měla přinést aspoň čtyři tisíce, aby se něco uplatilo a nezůstal veliký dluh. To bylo příčinou nezdaru, ale Josef mínil, že se sem nechce žádná dívka provdat k vůli Frantině, poněvadž ta bude dlucholelou přítelkyní na statečku.

Když rodiče se synem o sňatku mluvili, tento se zmínil o domnělé závadě. Kterási dívka prý mu to řekla do očí.

Frantina náhodou onu rozmluvu zaslechla a proto si poplakala. Ta zmínka ji bolela. Kdyby věděla jak, jistě by uprázdnila místo.

Paták se jí ujal řka: "Frantina půjde s námi na výměnek, a udělám ji takový podíl, že si ji i cizí lidé vezmou."

A matka hned dokládala: "Ta nebude ni-

kdy jísti chléb milosti, ta si každé sousto zaslouží."

Josef už nemluvil o té překážce a za čas si nevěstu přivedl. Byla ze sousední vesnice, měla slušné věno a prohlásila, že jí švakrová nepřekáží, zůstane-li na statku. Ale hned dala příležitost osvědčiti svoji ráznost, neboť Patákovi hned se stěhovali do výměnku a s nimi také Frantina.

Nejmladší dcera Marie už také opustila dům a stala se hospodyní v protějšší živnosti.

Frantina se o těch svatbách sotva ukázala; ani v kostele nebyla, ani nevešla do světnice, kde byli hosté, ale zůstala v kuchyni, kde myla nádobí. To jí bylo ochotně svěřeno, neboť matka právem předvídala, že Frantina nic nerozhije jako jiné myčky.

A Frantina myla, utírala, uklízela, když svatebčané odešli do hostince k tanci. Až k dívce zaléhalo výskání. Ani si nezanotovala, nezaspívala, jenom si hleděla svého, aby všechno přivedla do pořádku. Když i rodiče ji na chvíli opustili a zůstala sama, tu sklonila hlavu nad dřezem a jako bleskem jí mihlo mozkiem: "Kdy bude i moje veselka?"

Smutně se usmála, hlavou zakývala a vzdychla zhluboka. Ale hned se vzpamatovala. Proč by takovým rozjímáním mařila čas? Má jiné starosti; do půlnoci nebude hotova. K ránu se vrátí hosté na černou kávu a čaj, bude nutno je obsloužiti, aby nepomlouvali.

Frantina zaplašila vzpomínky a pospíchala s prací, která byla jejím jediným údělem.

Rodiče na výměnek také odstěhovala sama. Šla skoro ráda, neboť se nové švakrové přímo bála. Ta ji přeměřila ostrým pohledem, vcházejíc po prvé do statku, a za nedlouho se na ni rozkřikla. Frantina viděla, že by jí tu bylo nevalné. Na výměnku nemá se švakrovou co dělati. Už bylo rozhodnuto o její budoucnosti.

Dostala podíl jako ostatní, ale ten zůstal vězeti na statku. Frantina do smrti bud' zůstane u společného stolu s mladými nebo dostane, co jí patří. Zatím byla u rodičů na výminku. V nejhorším případě musí Jo-

sef vyplatit celé věno a Frantina se může potom stěhovati kamkoliv.

Když se o té záležitosti jednalo v přítomnosti té, o níž běželo, ozvala se Frantina a prosila, aby do té smlouvy vložena byla podmínka, aby mohla užívatí té světničky, v které nyní rodiče bydleli.

"Což myslíš, že bys u nás neobstála na statku?" řekl Josef rozmrzele.

"Nikdo neví, co se stane," ujal se dcery Paták a tu podmínku do smlouvy hned přidal.

Později Frantina viděla, že opatrně a dobře jednala. Na přízeň své švakrové nemohla spoolehnoti. Že by se kdy vdala, nikdo ani nepomyslel. — Rodiče jí tedy hleděli poněkud zajistit budoucnost. Ted' byla ještě u nich a vedla jim skromnou domácnost. Časem ovšem také zašla do statku, nabízejíc se, že by v tom a onom pomohla, jako dříve dělávala. Ale švakrová se jí jenom smála, domnívající se, že mrzáček k ničemu není na světě, než aby jiné zdravé lidi obtěžoval. Když se o tom vyslovila před jinými, a Frantina se o tom dověděla, div jí srdce nepukalo lítostí.

Na výměnku vedla domácnost vzorně. Patákovi ustoupili mladým ještě na pohled zdraví, sousedé se domnívali, že budou ještě dlouho žít v pokoji, a Patákovi se docela smáli, ted' že budou jako na zahálce, ale brzo se ukázalo, že to s jejich zdravím právě nedobře nestojí. Pojednou počali churavěti; nejdříve ulehla Patáková. Rozbolely se jí nohy. Kdysi měla na nich rány, tyto se zacelily, ale ted' se opět otevřely. Nemohla ani přejít světnici, aby se dostala k plotně. Ale nebylo toho třeba, stačilo jenom zavolat a hned tu byla Frantina. Ta nyní vařila, prala, myla a matce posluhovala. Matka radila, poroučela a dcera všechno správně udělala. Hned byla tu a hned onde. Také na rány nosila lupení, které nemocné dobře dělalo a ji chladilo.

Paták začínal pokašlávat. Posud neulehl, chodil do kostela, do polí, na návštěvu, ale také potřeboval zvláštní obsluhy, aby nenastydl, aby měl silnou stravu a všechno vždycky v pořádku. Býval mrzut a málokdo mu vyhověl.

Frantina znala potřeby otcovy a hleděla tak mu všechno udělat, aby byl spokojen,

aby se nezlobil. Však si chválil a připomínal: "Žádné dítě mně tak neposloužilo, jako Frantina."

Bylo tomu tak, dcera věnovala se ustarálým rodičům. Po světě netoužila, nikam neodbíhala, stále doma byla, nestěžovala si, ale věrně a oddaně sloužila matce a vyhovovala otci v jeho křehkostech a potřebách stáří. Až se tomu mnozí divili, že ten mrzáček všechno zastane k úplné spokojenosti.

"Co by si Patákoví počali," bylo usuzováno všeobecně, "kdyby neměli Frantiny? Kdo by jim tak dobře posloužil, kdo by se o ně tak pečlivě staral, kdo by k nim byl tak shovívavým? Od cizích by se to ani nedalo čekat, a také domácí by k tomu neměli tolik času. Kdyby se byla Frantina provdala, zle by s nimi bylo."

To uznával i hospodář Josef, u něhož rodiče na výměnku byli a kterému by připadla starost tyto obsluhovat. Manželka jeho jenom hlavou pohodila:

"Však Frantina nemá nic na starosti! At' posluhuje!"

Frantina si nevšímalá pochvaly nebo pohany a konala pouze svou povinnost. Jak byla zvyklá, nevyhledávala žádných zábav, málo s kým mluvila a majíc právě volnou chvíli, sedávala u matky a něco jí četla. Zřídka kdy se podívala k sestrám nebo bratrům. Zdálo se jí, že nikdo z nich o ni mnoho nestojí. Vždyť se jí dříve stranili, za ni se styděli, že je jejich sestrou. Jenom když ji matka poslala, vypravila se k přátelům. Patáková byla všem vnučkám kmotrou, ted' však nemohla povstati, aby dále tu čestnou službu vykonávala.

I řekla Patáková dceři: "Frantino, ustrojíš se a půjdeš místo mne za kmotru."

"Já?" divila se dívka. "Ale kde pak! Mlynářovi by se za mne styděli."

"Nebud' bláhová, za kmotru ke křtu jíti, to je něco jiného, než býti družičkou o svatbě. Nikdo se nebude na vás dívat; do kostela pojedete."

Patáková usilovala, až si dala Frantina říci a vypravila se. Nesla dar šestinedělce a tomu dítěti, které na rukou podrží. Strachovala se, jak to dopadne a co řeknou mlynářovi, kteří si pěkně stáli.

A skutečně, švakrová nebyla valně potěšena. S její strany byl statný junák a ted' k němu se družiti měl mrzáček. Mlynářka myslela, že, nemůže-li Patáková jíti, úplně odřekne.

Jeli do kostela, Frantina se krčila do koutka a sotva se odvážila hlesnouti. Byla přítomna i mlynářka, která chtěla hned jít k úvodu. S bratrem seděla v čele bryčky.

Na faře byl předem zápis a tu duchovní hned se obrátil k Frantině:

"Tedy vy jste ona dobrá duše, o níž jsem už tolik pěkného slyšel? Jsem rád, že vás poznávám a vám mohu vysloviti pochvalu. Pečlivě staráte se o nemocné rodiče, ošetřujete je vzorně, to je od vás opravdu hezké, a měli by si vás ostatní sourozenci vážiti. Vždyť vlastně podnikáte — co je i jejich starostí a povinností."

Mlynářovi udiveně hleděli na Frantinu, jak si jí kněz především všímá a svoje uznání jí vyslovuje.

"Tak, tak, jenom nadále posluhujte rodičům, Bůh vám to stonásobně vynahradí a vaše bratři a sestry budou vás za to více milovat. Mějte trpělivost se starými lidmi a konejte jim tu andělskou službu."

Duchovní nejdříve Frantině podal ruku a připojil nějakou radu, jak by se nemocným mohlo ulevit.

Mlynářovi měli nyní o Frantině jiné ponětí a ted' se na ni také jinak dívali. Po křtu zastavili se všichni v hostinci, aby se občerstvili, a tu hned hostinská k Frantině se obrátila a pravila:

"Kdo vás zastupuje, že jste mohla odejít od rodičů?"

"Což i zde se ví, že rodičům posluhuji?"

"Jak pak ne? O tom víme všichni. Věnovala jste se úplně k rodičům, to je hezké od vás, velice hezké a zasluhuje chválu."

Frantina byla potěšena, ale zvláštní pochvaly nečekala a nežádala. Blažilo ji, že se k ní mlynářovi zcela jinak chovají než dříve. Švakrová s ní laskavě rozmlouvala a její bratr Karel se nabízel, že ji doveze v bryčce domů, aby byla dříve na statku.

A Frantina skutečně pospíchala, neboť

předvidala, že její ošetřovanci budou ji postrádat a její pomoci potřebovat.

Za nějakou dobu ulehl také Paták a teď Frantina musila opatrovat dva. Činila to bez reptání, bez stížností. Ted' ještě méně vycházela z domova, aby byla stále při ruce. Na zavolání přiskočila, ano i nevyslovené přání rodičů hleděla vyplnit.

Každý návštěvník to viděl a Frantinu za to pěkně pochválil.

Manželka Josefa dříve jenom nadhodila: "Však nemá nic jiného na práci!" — ale potom mluvila jinak. Kdyby nebylo Frantiny, výměnkáři by mladým připadli na starost a ona v přední řadě by je musila obsloužit. Zdaž by to dokázala při hospodářství a dětech, zdaž by to mohla dělati jako Frantina? A kdyby nemocné zanedbávala, jaké by se jí dostalo hany a pomluvy? Měla by tedy Frantině být vděčnou za tu obsluhu ustaraných výměnkářů.

Proto nyní častěji s ní zahajovala rozmluvu a nabízela tu a onu věc pro domácnost. Až se Frantina tomu divila.

Na nemocné přicházely se děti podívat a viděly péči sestřinu o rodiče. Když opouštěly výměnek, shodly se v tom, že Frantina dobře obsluhuje otce i matky. I jim by vlastně ta úloha připadla, ale Frantina stará se i za ně. A činí to co nejsvědomitěji.

Nemoc rodičů trvala dlouho. Nepomohl lékař, nepomohly domácí prostředky. Nemocní byli už netrpěliví, ale Frantina jim hleděla ve všem vyhovět. Na sebe zapomínala a jen rodiče měla na mysli. Někdy ani na lože neodešla, ale proklímala noc na lavici, aby byla na zavolání pohotově.

Paták zemřel dříve než manželka, ještě na posledním loži žehnal dětem a zvláště Frantině za všechno, co mu dobrého v posledních okamžicích učinila. Frantina ani nemohla jíti na pohřeb, musila zůstat u matky.

"To si oddechneš, až si mne Pán Bůh povolá," řekla kdysi Patáková.

"Ale matko, jak to mluvíte?" odpověděla dcera. "Myslíte, že mne mrzí trochu toho posloužení? Kde pak! Ráda bych vám oběma dlouho sloužila, jenom kdyby tatínek ještě žil."

"Půjdu brzo za ním," pronesla Patáková.

"To je na vůli Boží, ale já se budu hodně modlit, abyste dlouho byla na živu zachována."

"Mne — mrzáka, který se nemůže ani hnout?"

"A čím jsem já?" obrátila se Frantina.

Matka jenom zakývala hlavou: "Pravda, mrzákem také jsi, ale posluhuješ nám lépe, než kdokoli jiný. Bůh ti odplatí. Už se nebojím o tvoji budoucnost. Kterýkoliv bratr nebo sestra přijme tě k sobě. Vyslechla jsem je. Přímou se přeli, ke komu půjdeš, až já nebudu."

"Já bych nejraději byla s vámi a kdyby to nebylo možno, nejspokojenější budu v této světnici. Zde jsme prožili tolik roků."

"Ale v bolesti," odvětila matka.

"Budu pamatovat na vás, matko. Zde se mně nikdo neposmíval, tady mnou nepohrdali."

"Naopak, poznali tvou obětavost, tvou přičinlivost a šetrnost k nám," ubezpečovala Patáková srdečně.

[=]

Matka s dcerou žily spolu další rok ve svornosti a pokoji. Výměnkářka si ponářkala, potrpěla, ale přece byla ještě ráda mezi svými. Frantina zůstala věrna v posluze a šetrnosti k matce.

Posléze nadešla doba rozloučení a Frantina osaměla v domku. Hořce oplakávala matku, které sloužila šest roků. Už jí bylo přes třicet let. Ted' neskrývala svou tělesnou vadu. Radili jí, aby se odstěhovala do statku nebo k některé sestře; i mlynářka jí vzkázala, by u ní bydlela, ale Frantina nechtěla. Prosila, aby ji nechali tam, kde je.

"Až mne budete potřebovat, přijdu ráda, ale domov chci mít na výměnku."

Nenutili ji, když si tak onen koutek zamilovala. Ted' se nestranila, ale šla kamkoliv. Také ji sestry a švakrové navštěvovaly, Frantina všechny návštěvy oplácela, ale chodila v dobách nejsmutnějších, když někdo tu a tam stonal, když bylo třeba obsluhy. Frantina byla hned připravena a šla ráda.

"To jest už můj úkol," říkala.

Nejčastěji stonaly děti a ty si přály, aby jim posluhovala tetička. Ta přišla, odlo-

žila plachetku, otevřela košík, vyndala noční lampičku, růženec, klubko bavlny a dráty. Hned také počala posluhovat. Vyznala se v tom, vyslechla radu lékařovu a tou se přesně řídila. Nebyl-li lékař volán, radila k tomu.

Už také jedné neteři k smrti nosloužila. Ta zvadla předčasně jako lilie mrazem souchotin. Tak sloužila Frantina především svému rodu, ale šla i k cizím, byla-li volána. Když vykonala svou povinnost, navrátila se do své světničky, kterou si udržovala v nejlepším pořádku. Tu usedla, složila ruce v klín a zašeptala: "Tak přece i jako mrzák jsem k něčemu dobrému na světě!" O jídlo starati se nemusila. Kam vešla, tam byla hostem.

Sotva něco málo si odpočinula, sotva se rozhlédla, už tu byl posel ze mlýna se vzkazem:

"Máte prý k nám rychle přijít!"

"Co se stalo?" ptala se Frantina.

"Stará panímáma ulehla a je jí zle," vysvětloval prášek.

"Jdi a vyříd', že přijdu hned."

Když hoch odešel, Frantina přehodila si plachetku, podívala se do košíku má-li tam svoje věci, uzamkla světničku a svěžím krokem se brala přes dvorek. Ve statku odevzdala klíč od výminku a pověděla, kam je volána.

"Tam si pobude," řekl Josef, dívaje se oknem za sestrou, za mrzáčkem.

"To jakoby anděl mezi námi byl," dokončila mladá hospodyně a oba hleděli za tou, která pospíchala, aby posloužila zase jednomu členu rozvětvené rodiny. V tu chvíli nebylo ani viděti tělesnou její vadu.

KOLIK JE LITURGICKÝCH ŘEČÍ?

Latina není jedinou ani nejstarší řečí katolických bohoslužeb. Poslední večeri oslovil Kristus Pán ovšem v jazyku svém a svých apoštolů, tedy aramejsky (syrsky). Syrština, řečtina a latina jsou nejstarší kulturní řeči Církve. Syrsky slouží mši sv. východní křesťané, jako ortodoxní tak s Římem spojení, tedy Syřané a Chaldejci v Iráku, Tomášovi křesťané na malaberském pobřeží Přední Indie, maronité v Lebanonu. Řecky slouží mši sv. křesťané v Řecku a Řekové v cařihradském patriarchátu. Latina je církevní řečí téměř v celé katolické Církvi s výjimkou uvedených sjednocených. V Egyptě je to koptická řeč, koptština, jež je odvozena od egyptštiny a Koptové, t. j. domorodí egyptští křesťané jsou potomci stavitelů pyramid. Habešské císařství slaví liturgii ve své habešské neboli ethiopijské řeči. Také obyvatelé Georgie (na Kavkaze) a Armenie užívají při bohoslužbách své mateřštiny. Když se v 9. stol. připojili Bulhaři k cařihradskému patriarchátu, přeložili pro ně liturgii do starobulharštiny, jež se nazývá také řečí církevně slovanskou, v níž slouží mši sv. všichni Slova-

né řeckého ritu, zvláště Rusové. Rumuni od 1643 používají při bohoslužbách své mateřské řeči. Poláci a Čechoslováci mají latinský ritus mše sv. a latinskou církevní řeč, ale 1920 povolil papež Benedikt XV. Čechům o některých svátcích a v některých kostelích bohoslužby v jazyce staroslovenském. Maronité už dlouho čtou epištolu a evangelium v mluvené arabštině místo v mrtvé syrštině, v Chorvatsku chorvatsky místo latinsky. V Dalmácii je z části dovolen římský ritus mše sv. v staroslovenštině (s glagolským písmem). V některých částech Uher je jako mešní řeč dovolena maďarština a leckde v Estonsku estonština.

V naší Církvi je tedy liturgickou řečí latina (pro 97% katolíků), syrština, řečtina, kopština, ethiopijsština, georgijsština, arménština, řeč církevněslovanská, rumunština, maďarština, estonština, tedy jedenáct řečí. K tomu přistupuje ještě arabština a chorvatština pro epištolu a evangelium a nejnověji každá lidová řeč při bohoslužebných zpěvech a při obnovení křestního slibu na Bílou sobotu.

ALOIS DOSTÁL:

Teta Cvejnová

BYLO známější ženy v Kapinách a okolí nad vdovu Cvejnovou. Bývala kdysi selkou na statku, hospodyní, po mužově smrti stala se výminkářkou, ale nazývali ji všeobecně tetou, aby naznačili, že všichni ji mají rádi pro její srdečnost.

Kolikráte byla volána do té nebo oné domácnosti, kolikráte byla tázána o radu, jak často obdržela návštěvu ve svém domku při statku, kde před časem vládla!

Ovdověla v padesáti letech, mohla se provdat dosti obstojně, mohla jít za hospodyní k lékaři, rodáku z Kapin, ale všude poděkovala a odmítla. Prý zůstane poblísku statku, z něhož má živobytí. Přes to vše Cvejnová ani nyní zcela nesložila ruce do klína. Pravda, pospala si v domku déle, než když hospodařila na statku, někdy i všedního dne šla do kostela, často vzala do ruky knížku a četla, zadívala se oknem na náves, ale při tom všechny práce ve skromné domácnosti si sama obstarala, ba i na statku pomáhala svou radou i skutkem, jistě neodepřela. Naopak vždy byla ochotná a proto navštěvovala nemocné ženy, aby jim posloužila, aby donesla aspoň k ulehčení sáček koření. Jehož měla značnou zásobu. Sbírala byliny v lesích, na stráních, na mezích a pak je doma sušila a rozdávala.

Často vařivala i na veselkách a dovedla hosty uspokojit na svatbách bohatých i chudších. Nejdrívě udělala rozpočet a potom se pustila do díla. Nedopustila, aby u stolu se vybíralo na kuchařku, na ni — výminkářku. Když jí přece něco vnutili, da-

rovala to chudým. Řídčeji strojila o křtinách nebo pohřbech. Tu mohli všichni odejít a svěřiti jí stavení, nic se z něho neztratilo. Nosila také děti do kostela jako kmotra, dávala jim svoje jméno Božena a když pokřtěné dítě vložila do rukou matčiných, opásala se zástěrou a dovařila oběd. K chudým lidem sama hodně přinesla ze svého.

Božena Cvejnová měla slušný výměnek, který ani nespotřebovala, jsouc často mezi lidmi na stravu. Tu a tam něco hospodáři odpustila, jako by zapomněla, že má o pytel dostati více, že si nevybrala všechno máslo a že nedostala druhý metr štěpinového dříví.

Ostatní výminkářky a starší ženy, jdouce ráno z kostela, postály, popovídaly, pobavily se. Bylo jim to přáno, neboť se v životě dosti nastaraly a napracovaly. Také volaly mezi sebe Cvejnovou, aby se připojila. Chtěly od ní též něco zvědět, když tolik mezi lidí přichází, ale ta zřídka poslechla a nějakou dobu se zdržela.

"Nemám času, musím do pastoušky. Jonačka postonává. Bude třeba donášeti jí pokrmu, ale ne jednoho dne mnoho a potom nic. Podle čísel se to urovná."

"Jakou máte starost o Jonačku a vlastní děti nedbají. Dobře se jim vede, vědí, že stará matka se živí po staveních, a nevezmou ji k sobě."

"Právě proto musí je zastoupit cizí. Tak se mějte dobře a nezapomínejte na nebohou stařenu."

Cvejnová rovnou šla k chalupě na návsi, kde dříve bydlil obecní pastýř, ale kde tou

dobou byl útulek nejchudších z chudých, když po smrti posledního pastýře nový se nehlásil. Však také ubožáci v této pastoušce znali ji dobře. Vždyť nejednou zašla i na obecní úřad a přednášela tam prosby za ně.

Proto také šla prosit za Jonačku, ale starosta dával na jevo, že by pro chudou ženu mnoho neplakal, kdyby Bůh si ji vzal k Sobě.

"Ale pane starosto, jak pak to mluvíte?" hned se mu do řeči vmísila teta. "Což chudý a nemocný člověk už jest méně cenný tvor, než ta nemá tvář? Když vám stonal kuň, přivezl jste si zvěrolékaře až z města a co jste nakupoval drahých léků, ale ženu — člověka — jenž má nesmrtelnou duši, byste chtěl nechat na pospas bídě a snad i smrti? Ne, ne! To se nesmí stát! Jen plňte svou povinnost! Jako hlava obce máte se starat o své příslušníky, ostatně nějaká ta podpora obec nezabije ani neožebračí!" rozhorlila se teta, že starosta ji ani nepoznával. Vždyť znal ji, jak byla do nedávna veselá a ne tak vážná a obětavá jako nyní, ač měla o mnoho staršího muže, jenž ji zanedbával a nikdy nepopřál jí trochu radosti. Neboť kdykoliv jej prosila, aby s ní šel někam do zábavy, vždy ji odhýval slovy: "Jdi si sama!"

A Cvejnová opravdu často si zašla k muzice bez muže, ale přes to vše chovala se tam tak, že ani klepu chtivé sousedky nemohly jí vyčítat ničeho, co by bylo na újmu její cti.

Tak bylo za jejich prvních manželských let, ale když se jí po čtyřech letech narodil syn Jan a o rok později dceruška Marie, Cvejnová z domu se takřka nehnula.

Děti rostly, syna zaučoval manžel Cvejnové do hospodářství a Cvejnová zase tím pilněji si všímala dcerky, jež vychodila už měšťanskou školu, aby naučila se všemožným ženským pracím. Později chodila s ní i do zábav a stará veselost se selce vrátila a když se manželovi pochlubila, že také jednou si zatančila, káral ji muž: "Ty blázne, kdy dostaneš rozum?"

"Což mohu za to, že je ve mně více života než je v tobě? Či šel jsi se mnou někdy někam do zábavy, ač často jsem tě prosila? No tak vidíš, jaký jsi! Z domu

nevyjdeš a naposled nepřál bys snad té radosti ani dětem. Či není lépe, jdu-li s nimi, aby stále zůstaly pod mým dozorem?" namítala Cvejnová manželvi, jenž že jí měl rád, nikdy do opravdy na ni se skutečně nezlobil.

Selka nemohla nepozorovat, že Jan si hodně všímá kteréjsi dívky ze vsi, ji vyznamenává, s ní nejvíce tančí. Matka se pro to nehněvala, družka Janova pocházela z pořádné rodiny a měla dostati přiměřené věno.

"Muži, tak se mně zdá, že brzo půjdeme na výměnek," oznamovala doma, když s manželem osaměla.

"To jsi Janovi už nějakou nevěstu sehnala?" řekl Cvejn. "To se dalo čekat."

"Tato se i tobě bude zamlouvat."

Cvejn uslyšev jméno, zamyslel se a chvíli uvažoval. Znal dobře poměry sousedů.

"Což o mne, já ustoupím, dosti jsem se nadřel a nastaral. Ale jak bude s tebou? Přece nebude se slušet, aby výměnkářka běhala po zábavách a tančila."

"Nevyčítej. Nemohu za tebe, že jsi takový pecivál! Však vím, co se sluší a patří. Jistě na mne nikdo nežaloval, poněvadž nemohl."

V tom měla Cvejnová pravdu. Sousedé by byli rádi rolníka poškádlili, s nějakou zprávou přišli, ale musili by na sebe žalovat, jak byli odrazeni, když chtěli s jeho ženou za meze slušnosti zažertovat.

"Veselá ale ostrá. S tou nelze si začít," zněl o ní úsudek.

Za nedlouho Cvejnová oznamovala mužvi druhou novinu, že si Marie všímá učitele ze sousední dědiny, jenž k vůli ní přichází do Kapin na zábavy a často statek obchází.

"Jak to umíš sehnati," poznamenal hospodář. "Inu ovšem."

Žena se až rozhněvala, že její zprávy byly přijaty tak ledabyle, jako by na nich nezáleželo. Ale omluvila muže, že se o podobné věci nikdy valně nestaral. Sama promluvila s nápadníkem, míní-li to do opravdy, aby zbytečně děvče neplašil. Hned poznamenala, jaké může Marie dostati věno. Jindy promluvila s matkou Janovy snoubenky a nadhodila, mnoho-li bude u nich výplat, které musí nevěsta přinést. O výminku se nezmiňovala, ten byl obvyklý

a musil být dostatečný, aby starí rodiče mohli bezstarostně do smrti žít.

"Jenom že výminkáři budou poněkud mladí a mohou ještě dlouho výminku užívat," doložila s úsměvem. "Jak Bůh usoudí a život nám prodlouží," řekla selka, když otec nevěstin s tím souhlasil.

"Jste-li mladí a posud při síle, pomůžete při hospodářství. Ani by vám to nedalo, složit ruce v klín a jenom přihlížeti."

"To máte pravdu, pomůžeme rádi," znovu mínil nevěstin pantáta.

Proto u Cvejnů strojili dvě veselky brzo za sebou. Dříve se ženil Jan, uvedl do statku mladou ženu a po něm se vdávala Marie. Jak bylo ujednáno, stalo se. Snacha donesla peníze, z nichž značná část připadla Marii za věno. Jan se vyplatil hotově. Malý díl dostali výminkáři na přilepšenou. Odstěhovali se do menšího domku, ale denně docházeli do statku. Janovi se dobře hospodařilo, neměl krejcaru dluhu, tchán ho zásobil, čeho se mu nedostávalo, rodiče pracovali s ním, zvláště otec, jemůž by se stýskalo bez polí a roboty na nich. Výminkáři vyspali se ve své světnici, také si tu něco uvařili, častěji chodili do kostela, mezi sousedy, ale Cvejn brzo spěchal, aby nasekal trávu, aby nakrmil dobytek a mezi sekáče o žních stáhl se do první řady, až ho ostatní odkazovali, aby si sedl pod strom a zakouřil si. Ale Cvejn nepolevil, ač neměl daleko k šedesátce. O mnoho mladší žena spíše si polevila, více návštěv vykonala, se sousedkami postála, ano o zábavách ještě ráda se podívala do hostince oknem nebo usedla mezi tetky na lavičce.

"Mámo, do smrti nebudeš jiná!" vyčítal manžel. "Ještě vnoučata budeš k muzikám doprovázet."

A mnohdy měl příčinu k takovým výčitkám. Božena, nemajíc doma práce a starostí, snad až příliš často konala návštěvy v sousedství. Mladá hospodyně si přivedla služku a s tou si všechno obstarala. Ani k plotně nebyla výminkářka připuštěna. Leda že o žních hrabala, o mlácení vytrásala slámu, o vybírání bramborů zabrala řádek jako jiní. Proto zbylo jí hodně času k návštěvám a hovorům. I v tom obo-

ru chtěla dohonit, co jako selka omeškávala, k čemu neměla volné chvíle.

Ale časem Cvejnová pro toulky u sousedek, pro vystavání s nimi, pro zábavy počala i svoji domácnost zanedbávat. Ani nepozorovala, že manžel její chřadne, že churaví a často ani ze světnice nevychází. Syn ho poslal ze stodoly domů, aby se vypotil a si odpočinul. Usedl u studených kamen, neboť manželka nebyla doma. Složil hlavu do rukou a přemýšlel. Ani kouření mu už nechutnalo.

"Co to na mne leze," pravil sám k sobě. "Abych se snad rozstonal? A tolik práce na mne čeká!"

Jako vždy, jenom na práci myslel, na sebe nepamatoval. Ani si nevšiml, že mnohdy nemá včas jídlo, že není ve světničce zatopeno, když se ze statku vrátil, že hospodyně není doma.

"Kde zase courá?" řekl, ale nehněval se. Samota nebyla mu protivnou. Aspoň měl pokoj a nemusel slyšet, co se kde stalo, k jaké se chystá ve vsi veselce, kdo se s kým soudí. To všechno a jiné věci na starosti měla jeho manželka.

"Že ji to těší," uvažoval a potom přišel k tomu náhledu, že sám je na všechno omrzělý, že na něj ulehá stáří, a proto už světa nedbá.

I jiní si všimli, že by měla Cvejnová více o muže se starati. Dcera byla daleko, ale pozorovala to snacha. Ta dlouho na to myslela, jak by tchyni upomenula. Jan nechtěl se do toho míchat, proto se odhodlala sama.

Výminkářka vracela se přes dvorek domů a tu jí jako náhodou do cesty vešla mladá hospodyně.

"To jste se nabavila," pravila tato, "ale doma tatínek vás potřeboval. Právě jsem mu zatopila. Stěžoval si, že je mu chladno."

"Co hospodáři schází?" podivila se Cvejnová.

"Vy mu scházíte, vaše obsluha. Což nepozorujete poslední dobou, jak schází? Klepal na okno, když jsem šla kolem, a prosil, abych mu donesla čerstvé vody. Jak bych mu neposloužila, takovému hodnému tatínkovi. I uložila jsem ho pak do postele, neboť ho zima rozmrazila."

"To je divné. V poledne, když jsem odcházela, nestěžoval si," omlouvala se panímáma.

"Já s Janem dávno pozorujeme, jak se změnil; postonává a jenom tomu se oba divíme, že ho můžete nechat tak dlouho doma samotného."

V slovech těch byla citelná výčitka, ale Cvejnová se nebránila. Cítila, že je vina. Poděkovavši za upozornění a za obsluhu, pospíchala do domku.

Výminkář skutečně ležel pod peřinou. Žena poznala, že snacha nejenom zatopila, ale i stůl utřela, poněkud poklidila, dříví přinesla. Výminkářka se zastyděla, že byla tak nevšímavou, že nepozorovala churavost manželovu. Jindy byla z besedy uvítána jizlivou poznámkou, teď Cvejn ani nepromluvil. Nebylo mu opravdu dobře, ležel s očima zavřenýma, těžce oddychoval. Byl opravdu nemocen.

Cvejnová rázem poznala svoji povinnost. Že se jenom mohla tak zapomenout, že tolik svoji domácnost zanedbávala! Styděla se za svou nedbalost, za to, že ani nepozorovala změnu u svého muže. Mrzelo ji to a hleděla všechno poněkud napravit.

Rychle dělala pořádek, uklízela, myla, topila, především však hleděla si svého muže. Přestlala mu, ptala se, co by mu chutnalo, jak si přál, doskočila pro čerstvou vodu.

Cvejnová požádala syna, aby dojel pro lékaře, ač manžel odpíral, uváděje, že proti věku není léku.

Jan přivezl lékaře a ten celkem potvrdil Cvejnové úsudek nemocného. Byl při věku, dohořívala mu svíčka života.

Ale Cvejnová v duchu činila si výčitky, že přispíšila tento stav mužův, poněvadž se málo o něho starala.

Nemocný nemohl si nyní stěžovat. Žena pečovala o něj dnem i nocí. Odešla pouze, když bylo třeba něco obstarati, a vracela se co nejdříve. Marně ji sousedky volaly a to ono sdělit chtěly.

"Nemám času," vymlouvala se, "manžel se každou chvíli probudí a musím mu podat lék."

"Ale ta se pojednou stará o svou domácnost," minily sousedky udiveně.

Ano, taková pojednou stala se s ní změna. Jen na manžela myslila a chvíli co chvíli se ho ptala, nepřeje-li si něčeho, nechce-li se napítí. Vařila jenom to, co mu chutnalo, nelitovala peněz na maso a víno. Tím chotě udržela ještě několik týdnů, ač se lékař často lidí z Kapin dotazoval, zda už Cvejn nezemřel. Ten, ačkoliv se mu v poslední chvíli dostalo pečlivého ošetření, přece jen pozvolna chřadl a proto i kněze si povolal.

"Odpust', jestliže jsem tě kdy zanedbala," prosila manželka.

"Byla jsi mladší, já už starý. Nemám, co bych ti odpustil. Žili jsme přece svorně," odvětil.

Cvejna si líboval i před dětmi, jaké se mu obsluhy dostává. Už nebylo třeba, aby sem snacha docházela a poklízela. Došla i dcera Marie, aby s otcem porozprávěla. Chtěla pomoci v uklidu, ale viděla, že jí není třeba.

Až se všichni divili, jak se Cvejnová změnila, jak lne k domácnosti, o všechno se stará a především o nemocného muže.

Nezachránila ho, dnové jeho byli spočteny, zemřel, se všemi se rozloučiv, a byl řádně pochován jako křesťan a soused.

Povinností Janovou bylo otci vystrojit pohřeb, ale starala se o to i vdova; všechny známé pozvala, je pohostila, na hřbitově pěkné místo vybrala, i na sebe pamatující.

A bylo-li divení sousedů veliké při nemoci a smrti Cvejnově, tím více divili se v Kapinách později, když Cvejnová vedla i potom život plný lásky ku bližním. Ochotně pomáhala, kde její pomoci bylo třeba. Měla výměnek, mohla pohodlně žít, bez námahy a starostí. Syn jí musil odváděti, co bylo psáno. Ale matka si hleděla takřka každé sousto zasloužit prací na statku, a jak už řečeno, mnoho odpouštěla, neboť toho nepotřebovala. Vařila o svatbách a křtinách, obsluhovala nemocné v pastoušce i po staveních, a když někde strojili pohřeb, dostavila se, aniž by byla od někoho žádána, a hned se ujala vedení domácnosti, když tam lidé pro zármutek nevěděli si rady. A kde povstala nevěle, tam vdova smířovala.

Od smrti manželovy nosila jenom černé šaty, doma i do kostela a na jedinou vycházku, na hřbitov.

"Kdy pak odložíte smutečný šat?" narážel souseď, který rád svatby sháněl.

"Nikdy, poněvadž jsem všechny ostatní šaty rozdala," odpovídala Cvejnová.

"To je škoda, měl bych pro vás řádného muže, s kterým byste ještě mnoho dobrého užila."

"I vy bohaprázdný člověče, což si myslíte, že se budu ještě vdávat? Jděte k šípku s takovými hloupými řeči!" hněvala se Cvejnová, ač při svých pětáctýřiceti letech vypadala opravdu jako mladice.

Podobně odrazila souseďky, které ji zvaly, aby se šla podívat do hostince, když se tam nějaká zábava odbývala.

"To pro starou vdovu není, ta musí jenom doma sedat a hlídat," odpovídala.

"Co mluviš, pro starou? Jsi mladší než my, které ještě rády vyslechneme hudbu."

"Všeho vám to přeji, ale mne nezvete! Nikam nepůjdu!"

A Cvejnová splnila slovo. Poslala do zábavy syna s manželkou a zatím jejich děti opatrujíc, přecházela po dvoře a hlídala statek i svoji světnici. Ani když o svatbě strojila, když všichni se rozveselili a ji táhli k tanci, nešla.

"Dejte pokoj, ať vám nepokazím jídlo a ať potom si nestěžujete."

Nehnula se z kuchyně, a když vybrali hosté na kuchařku, věnovala peníze dobročinnému účelu.

Mimo pokrm ničeho nikde od práce a za starost nevzala, vždyť nedělala tak pro zisk, ale pro dobrý skutek. A když nemocná, které posluhovala, jí odkázala šat, vždy darovala ho chudým, leda že si nechala maličkost pro památku. A měla hojně těchto věcí, vykládala hrnčky a sošky na skříně, věšela obrázky jí darované po stěnach, jiné předměty schovávajíc v zásuvce.

Někteří ji považovali za podivínskou, jiní oceňovali její práci. Děti se k ní hlásily jako ke své kmotře. Každý ji rád vital, když se zastavila u stavení.

"Teta Cvejnová," znělo od úst k ústům, šla-li po vsi a zraky všech se za ni obra-

cely, kam jde, koho navštíví, kde její rady a starosti potřebují.

Stonal-li kdo v pastoušce, ani souseďky Cvejnovou nesledovaly, vědouce dobře, že jde nemocnému posloužit, že mu nese pokrm v košíku, trochu uhlí na zatopení.

Také si jí nikdo nevšiml, když zahrnula ke hřbitovu; tato cesta byla všem známa a Cvejnová konala ji často, aby zalila květiny, nebo aby rozsvítila tam lampičku.

Tak žila ještě mnoho let po smrti manželově. Na statku odchovala vnoučata a dočkala se i pravnoučete. Ale jí nikdo nevyčítal, že dlouho bere výměnek; syn nebo snacha slovem jí neukřivdili a jiní v obci byli rádi, že má posud dosti sil, aby mohla prokazovat dobré skutky. A té obětavé lásce zůstala věrna až do poslední chvíle svého života.

Ač sama cítila, jak její tělo chřadne, přece jakmile slyšela, že do pastoušky přivezli postrkem nemocnou příslušnici Vozábovou, vdovu po cihlářském dělníku, hned se tam vypravila, aby i této nevinné trpitelce prokázala samaritánskou službu. Ale nekonala ji dlouho, neboť když ráno ostatní nocleháři se probudili, viděli, že obě ženy jsou mrtvé. Vozábová ležela na loži s rukama křížem položenými přes prsa, a teta Cvejnová, jež jí patrně ještě tuto službu prokázala, seděla na židli opřená o pelest, ale jiskřičky života už v ní také nebylo a proto marně ji volaly jejím jménem. Tak zesnula ta, již všichni tolik milovali, a pro níž kde kdo zaplakal.

Nejvíce ovšem smrti matčiny želel Jan jako opravdu dobrý syn, který povahou byl člověk účinný — právě to dobrotisko, ale nesmírně prudký a snadno vznětlivý.

Stalo se jednoho dne, že souseď Záhora k vůli nějaké nepatrné věci dal se s ním do hádky, a když nestačilo ani spílání, jal se dotýkati i památky jeho obětavé matky, poznamenav pln zlomyslnosti, že tato nadarmo nezemřela v pastoušce.

To bylo víc, než mohl Jan snést, a proto již zvedl silné poleno, aby jím zasadil ránu do hlavy tohoto pustého člověka. Ale v tom okamžiku, právě když už namířil a napřáhl ruku, zjevila se před ním tvář jeho

matky, jejíž oči na něho tak smutně zahleděly, jako by mu říci chtěly: "Synu, odpusť a uť se jen dobré konat, jak jsem tě to učila svým láskyplným příkladem!"

Tak se aspoň Janovi zdálo a proto v poslední chvíli odhodil poleno a tiše odešel do statku, děkuje Bohu, že jej uchránil od zločinu a soudu.

Od těch dob také nikdo neviděl Jana, že by někdy někomu ublížil, neboť kdy-

koli se ozvala jeho prudká povaha, vždy vzpomněl si své dobré matky a byl mírný jako beránek.

Takové jsou už všechny skutky obětavé lásky k bližnímu. Zušlecht'ují srdce, ba i ty trnité stezky života zasypávají vonnými květy svého blaha, třeba že každou obět' spravedlivě dovede ocenit jen Ten, jenž nežli na zemi stvořil člověka, už pro něho stvořil i nebe.

Sv. Otec Jan XXIII. sloužil na svátek Nanebevstoupení Páně mši svatou pro seminaristy Nepomucena a litevské a skotské kolleje. Na našem obrázku vlevo je vidět rektora Nepomucena Msgr Bontempiho a vicerektora Msgr. Bezdíčka.

O cikánech

NAPSAL J. KOŠNĀR

JEST to zvláštní zjev, že ani vzdělané národy nedovedou se sprostíti nejednoho zla, ač to spočívá v jejich moci. Jedním takovým zlem jsou cikáni, kteří jsou postrachem všude kam přijdou, neboť zpravidla četně krádeže, loupeže, ano i vraždy zůstávají po nich smutnou stopou.

Od pravých cikánů dlužno rozeznávat potulné rodiny, které rovněž putují světem, vyhýbajíce se jakékoliv práci a zejména takové, jež vyžaduje většího namáhání. Že zahálka je počátkem nepravosti, objevuje se i u těchto nejedna neřest společná s kočujícími cikány, již jsou prastarého původu.

Pravé cikány najdeme všude — skoro ve všech zemích evropských a všude také mají jiné jméno. Ve Francii, poněvadž zpráva o nich poprvé se tam dostala z Čech, nazývají je k naší hanbě Bohémy, Holanďané nazývají je pohany, Němci a Švédové považují je za Tatary, v Anglii, kde mají svého vlastního krále, zovou je Gypsies a podobné jméno jim dávají i Španělé (Gitano), kdežto u Jihoslovanů slují Jed'upac a podobně.

Podle Krausse, Grellmanna a Haase pocházejí prý z Hindustanu — tedy z přední Indie, ale to vše je jen domněnka. Stejně záhadné jsou příčiny, proč vlastně ze své původní vlasti se vystěhovali?

Pouze to je jisté, že již roku 1417 objevili se v Uhrách a brzy na to i v Německu. Ale že už tenkrát tam z nich radost neměli, dokazují různé zákony proti

nim vydávané, kterými je vypuzovali ze země. Ve Španělech učinil tak císař Ferdinand r. 1492, po něm Karel V. a Filip II. Stejně se vedlo cikánům zavítavším do Francie, Švýcar a Vlach, ano v Holandsku hrozili jim i tresty smrti, ale nadarmo, — cikán zůstal cikánem — neodbytným vetřelcem a tulákem. A je jím podnes přese všechny snahy udělati z nich lid spořádaný a po křesťanskou žijící.

I naši praotcové měli s nimi nejedno soužení. Staré letopisy české uvádějí už při roce 1416, že cikáni po české zemi se vláčejí a lid mami. Co bylo s nimi v době husitských válek v Čechách, pro nedostatek zpráv se nedovídáme, protože nikdo si asi cikánů mnoho nevšímal. Ale už roku 1481 objevili se zase na Horách Kutných a v Praze, kde podle téhož staročeského pramene "v den sv. Lamberta přestěhovali se ze Starého města pražského na Nové a leželi mezi pilaři pod Slovany v některých domích po několik dní a potom na Malou stranu se brali." Prošmejdlili tedy celou Prahu.

Kterak vypadali tehdejší cikáni, vypravuje nám dr. Zikmund Winter ve své knize "Kulturní obraz českých měst," dovolávaje se vyobrazení na staré rytině Václava Olomouckého. Tehdejší cikán je tam vyobrazen jako švihák, řídící se tehdejší modou. Klobouk má do špice, na kabátě má ozdobné klíny, řasný plášť objímá do předu jeho boky. Na nohou má "ohrnovačky", v ruce velikou poutnickou hůl. Cikánka má u sukně velmi široké, naduté rukávy,

na hlavě zavítí podobné turbanu. Cikáně, vedené tatíkem za ruku, je "čist'ovaně" — nahé.

Také v 16. století trouší se o cikánech zprávy, ale nemluví se o škodách, které by činili tehdejšímu obyvatelstvu, aniž je zaznamenána zmínka, že by toto nějak je pronásledovalo, ač už tehdy lidé považovali je za tuláky a lenochy, kteří se živí mamičstvem. Tu a tam si i pozebrali a dostali ochotně. Zvláště štědrým městem k nim bylo Stříbro, kde v útech od roku 1523 až do roku 1596 stále v městských knihách se uvádí, kolik grošů věnovalo město jako almužnu cikánům.

Však také nikdo neuměl dovolat se milosrdenství zbožných lidí tak jako oni, kteří všude se vydávali za potomky oněch egyptských necitů, kteří prý nechtěli poskytnouti útulku Panně Marii a svatému Josefu, když s Jezulátkem utíkali do Egypta, ze strachu před krvelačným králem Herodem. A při tom cikáni vždy plakávali, že proto jsou odsouzeni k tomu toulavému životu bez domova a bez vlasti, třeba že za své praotce nemohou.

Ale už v druhé polovici téhož 16. století vyklubává se z cikánů něco jiného, — provázit' je pověst, že jsou tureckými špehyři a paliči. Proto císař Ferdinand I., který vedl válku s Turkem, byl jim nepřitelem.

Roku 1545 píše z Prahy panu Volfovi Smečanskému z Martinic, aby s cikány potloukajícími se ve slánském okolí pořádně zatočil, ježto se dali slyšet, že k pobytu v české zemi mají povolení císařské, ač jim je nedal. Proto poroučí císař, aby osm předních osob z tohoto cikánského pronároda jal a na hrad pražský do vězení dal dopravit.

Roku 1548 se usnází Augšpurský sněm o vražedném pronásledování cikánů. Prý kdo zabije cikána, že "žádného mordu viněn býti nemá, protože cikáni jsou kundšoftýři, špehyři, zrádci, kteří země křesťanské Turku a jiným nepřátelům prozrazují." (Winter: Kult. ob. č. m. II. 133).

V Čechách, když to bylo poručeno, štváli je také, ale z počátku na zdraví jim neubližovali. Sám císař Ferdinand I. jako český král mnohem mírněji si tu počíнал, snad že v Čechách nepodléhal nátlaku ně-

meckých kurfirstů. Pravit' v mandátě r. 1549: "Jakož v minulých časech nejednou jsme ráčili zapovědět, aby cikáni na žádném místě trpění nebyli: vědět vám dááme, že jedouc my z Tábora k Jindřichovu Hradci, ráčili jsme v Soběslavi i jinde mnoho cikánů vidět, a bezpochyby že jich i na jiných místech ještě je více a proto přejeme si, aby z jednoho místa na druhé a od vesnice k vesnici provozeni byli až z království ven, zbraně a ručnice aby jim brány byly, avšak na zdraví, aby se jim nic neškodilo."

Cikáni však krutě pronásledování v Německu stěhovali se po tomto mandátu do Čech tak hojně, že brzy obyvatelstvo nevědělo si s nimi rady. Proto misty sáhlo i přes zákaz králův ke kruté svépomoci, jak vysvitá z dalšího mandátu, kterým panovník zakazuje páchat ukrutnosti na cikánech. Nechat' prý žen a dětí spíše užívají k práci, než aby je ve vodě topili.

Ale přes to vše cikánů nezbavil se nikdo, snad že náš lid byl přece jen citlivější a dobrosrdečnější než jinde, ač za to sklidil málo vděčnosti.

Dobrym příkladem křesťanské lásky chtěl předcházeti zvláště sedlecký opat u Kutné Hory, který když roku 1607 přes osmdesát cikánů přišlo prosit ke klášterní fortně, se jich ujal, poskytnuv jim stravy i přístřeší. Ale cikáni neměli na tom dosti. Nebot' jak Dačický se zmiňuje, začali hádati lidem planety a pobláznili v celém okolí tak lehkověrné ženy, že tyto hrnuly se k nim o překot, takže kněží na Horách Kutných zle na to v kázáních žehrali.

Zajímavo je, že v této době objevují se už první čeští cikáni a netoliko uherští. Ze i jinde úplně zdomácněli, vysvitá z Haranta, jenž roku 1598 vydal se na pout' do Svaté země a všude dosti různojazyčných cikánů viděl. Proto možná, že jsme českou cikánskou specialitu měli ještě o něco dříve, nežli jsme svrchu uvedli.

Někteří z nich byli dosti opatrní. Když viděli, že opravdu začíná býti zle, dávali si od měst potvrzovat, že se pokojně chovali, ač u města nějaký čas tábořili. Tak roku 1628 dávají rakovničtí konšelé ciká-

nům toto vysvědčení: "My rychtáři Jeho Císařské Milosti atd., známo činíme, že ukazatel toho listu jménem Jan Kašpar, správce a vůdce lidu cikánského obojího pohlaví, s jistým povolením naším se dostavše k městu našemu, pokojně se choval, aniž jaká stížnost na ně od sousedů přišla. Což že také potvrzujeme a svou pečeť na to dáváme."

Ale přes to vše od roku 1645 byl vydáván proti cikánům patent za patentem,

Roku 1689 bylo ještě ostřeji proti nim vystupováno. Podle císařského mandátu měli je myslivci bez milosrdenství odstřelovat jako dravou zvěř, o něco později měli být věšeni, kdežto ženy měly přijíti o ucho. Tyto tresty byly namalovány olejovými barvami i na tabulích upevněných na sloupech zvláště u silnic při zemských hranicích.

Roku 1708 a 1721 byly takové císařské tabule postaveny i na Moravě a ve Slezsku.

Dr. Winter našel v archivu města Mšena ponejprv se vyskytující jméno Růžičků. Jeť tam totiž roku 1748 vepsán rozkaz, aby cikánce Růžičkové na hřbet bylo vyryto písmeno R a aby ručním prachem bylo dobře natřeno k vůli trvalosti. Po té byla vymrskána a její obraz byl poslán do Prahy.

Či to byl obraz? Její či onoho písmena, či se tím myslí popis její osoby? Patrně, neboť opatrní konšelé by sotva byli k vůli cikánce malíři za práci platili.

Jinde provinivši se cikány věšeli, až nová doba ostré prostředky proti nim zmírnila, ježto také více o bezpečnost bylo postaráno zvláště zřízením četnictva.

Na štěstí v Čechách není přece tolik cikánů, jako v Uhrách, kde namnoze živi se kotlářstvím, hudbou, a obchodem s koňmi. Bylo jich tam na padesát tisíc hlav, v Sedmíhradsku na šedesát tisíc, na Balkáně na osmdesát tisíc, ale málo kdo se v nich vyzná. Jejich manželství jsou po většině divoká a snadno rozvířitelná, život nemravný, plný nečistoty a špíny.

Marně lepšímu životu je chtěl přivést císař Josef II., který zvláště uherským cikánům začal stavět trvalá bydliště a školy, jako arcivévoda Josef, palatin uherský.

Čeští cikáni mají svůj jazyk, který studoval již vlastenecký kněz Puchmajer, jenž vydal i cikánskou gramatiku pod názvem "Romani Čip", jak to učinil i anglický misionář Borrov, jenž cikány obral si za své životní studium. Ale nic pěkného o nich nenapsal.

Pakli se vedlo tak i pisateli těchto řádků, budiž mu laskavě prominuto.

Na hranicích Československa v Železně Rudě. Blízko tohoto místa požehnal nejdp. opat Ondrák Československo ostatky národních patronů, které obdržel roku 1947 od arcibiskupa Berana. Nádražní budova v pozadí je již v Československu. Za košatým stromem vlevo je skrytá strážní věž. Nedaleko jsou také překážky z ostnatého drátu.

Jak sedlák vyzrál na čertíka

Ruská pohádka

PŘELOŽIL J. J. JANDA

JEDNĚ dědině žil sedlák, který měl zlou ženu. Ta měla jazyk jako břitvu a proto kam přišla, hned tam bylo plno svárů a ruznic. Rychtáře s rychtářkou rozvedla, ač ti dva lidé dříve se milovali jako holoubci. Syny svého vlastního bratra seštvala, že se soudili mezi sebou jako blázni. Sousedy a sousedky proti sobě popuzovala, že se hádali a rvali, ač neměli proč. Ovšem největší soužení měl se svou ženou sedlák sám, ale že byl trpělivý člověk, snášel svůj kříž po léta, mysle si: "Však má baba přijde jednou k rozumu, a potom budu s ní žít v míru a pokoji."

Ale jenom větrné zámky stavěl, když se tak těšil, neboť s jeho ženou to bylo čím dále tím horší, — stalať se i tvrdohlavou. V ničem ho neposlouchala, ve všem odpořovala, činíc vždy pravý opak toho, co muž žádal. Když měla časné z rána vstát a pracovat na poli, hověla si na posteli třeba celé tři dny a tři noci, a opět, když bylo třeba jít časné spát a oheň uhasit, zpívala a tancovala třeba až do rána. Když jejímu muži kručelo v žaludku a on jí prosil, aby napekla trochu vdolků, odpovídala mu: "Nic ti nedám, včera jsi jedl!" a zbyl-li v domě kus černého chleba, honem ho hodila psu.

Konečně sedlák vyzrál na ženu a vždy opak toho, co chtěl, poručil. Když se mu zachtělo napít se po práci anebo po jídle, pravil jen: "Ne, abys snad nosila vodu.

Není jí potřebí." A zlá žena odsekla: "A schválně ji přinesu, abys věděl a nenapiješ-li se, hned ti džber hodím na hlavu!" A pak-li chtěl, aby krávu pásala, jen řekl: "Stará, zůstaň doma a krávu dnes nevyváděj ven, mohli by ji i tebe vlci roztrhat," a zlá baba už byla i s krávou na louce.

Jednou však spletl si to a když žena vzala vědra a šla pro vodu, řekl jí: "Nenahýbej se mnoho do studně, spadneš tam."

"Cože, že se nemám nahýbat přes roubení? Abys věděl, hlupáku, schválně to udělám!" ve vzdoru odpověděla babice, a než se sedlák nadál, už to žblunklo.

Dobrák muž honem běžel podívat se, zdali jeho žena se neutopila, ale když slyšel, jak se tam dole s někým hádá, řekl si: "Kozla se jí stalo, ba zdá se, že tam má s někým nějakou hádku! Inu, ať se pobaví a vyvádí, snad budu mít potom pokoj, až ji vytáhnou."

S tou myšlenkou odešel do své jizby, kde bylo po dlouhém čase ticho jako v kostele. Utichly nadávky, všechny odmluvy, odporné broukání, takže sedlákovi zdálo se, jako by byl v ráji, a jaký div, že už se mu zachtělo žít bez ženy. Avšak sotva uplynuly dva dny, nedalo mu pokoje zas svědomí . . .

"Měl jsem ji přec jen vytáhnout," řekl si a už běžel a spustil provaz do hlubiny. V té chvíli se provaz zaklátil a proto milý sedlák táhl a táhl. Ale jak se polekal, když místo ženy vytáhl — čertíka! Že však ne-

ztratil duchapřítomnost, hned ho chytil za krk a namáhal se, aby jej shodil dolů, ale čertík jal se prositi: "Smiluj se nade mnou, dobrý člověče, a neshazuj mne do studně, neboť od té doby, co je tam tvá baba, není tam k vydržení. Ač nás tam bylo čertíků pět, nic jsme s ní nemohli poříditi. Jednoho štípe, druhého kopá, třetímu nadává; nás všechny do rvačky ponouká, inu, jak povídám, všechno už jsem vydržel, ale takhle tam žít nelze. Necháš-li mne tady na světě, škodu ze mne mít nebudeš."

"A jak bys ty se mi mohl odsloužit?" otázal se sedlák, drže stále za krk čertíka.

"Jak? Takhle! Já budu lidi trápit nemocí, a ty budeš se vydávat za lékaře a budeš nemoc vyhánět. Jak ty přijdeš, já od lože ustoupím, nemocní se naráz uzdraví, a ty seženeš peněz jako želez."

To se sedlákovi líbilo a proto pustil čertíka a začal s ním provozovat tu podivnou živnost. Sedlák bohatl a byl ve vážnosti v celém kraji. Jednoho dne však čertík mu povídá: "Musím potrápiti i carovu dceru, ale to ti povídám, tentokrát se do léčení nepouštěj, protože já nesmím ustoupit, a tebe by to stálo hlavu! Však beztoho znáš cara, že s ním není radno žertovat!"

Skutečně, carova dcera se rozstonala a carští sluhové hned se rozjeli hledat lékaře. Doslechli se cosi i o sedlákovi a přišli i k němu, řkouce: "Pojed' s námi dědečku, s carovou dcerou je zle! Uzdravíš-li ji, dostaneš pytel dukátů."

"A neuzdravím-li ji?" otázal se sedlák.

"Pak přijdeš o hlavu. Ale když jsi všechny lidi dosud uzdravil, podaří se ti to jistě i tentokráte," zněla odpověď.

Sedlákovi zachtělo se bohatství a proto přemýšlel, jak by na čertíka vyzrál, až na to přišel. Potom ovšem už neváhal a jel do paláce, kde si ho dal car představit.

"Ty že si troufáš vyléčit mou dceru?" tážal se car, když viděl místo lékaře obyčejného venkovského člověka. "A víš-li, že

katem ti dám stít hlavu, když se ti to nepovede?"

"Vím a proto kladu si i já podmínky. Jakmile začnu léčit tvou dceru, sebereš, vznešený care, všechny svůj lid a nařídíš mu, aby běhal po městě a tloukl polínky do pekáčů a do hrnců, křiče: "Zlá baba vylezla ze studně, zlá baba už je zase tu!"

Car sice se podivil tomuto přání, ale přece poručil, aby se tak stalo, jak sedlák si přeje. Ten v tu chvíli vešel do komnaty nemocné princezny, kde u její hlavy uviděl čertíka.

"Tak ty plníš smlouvu?" rozlobil se čertík na sedláka. "Počkej, to ti přijde velmi draho! Či myslíš, že ti hlava naroste, až ti ji car dá setnouti?"

"Nemohl jsem si pomoci," omlouval se sedlák, "musil jsem přijíti. Moje baba vylezla opět ze studně a donutila mne výpraskem, abych šel. A jak zas nadává a mele jazykem jen což!"

"Jaká baba?"

"Ale moje baba!"

"A ze studně že opět vylezla?"

"Ano, ze studně. Už i po tobě se ptala," strašil sedlák.

Čertík nevěřil sedlákovi, ale v tom zatajil se v něm dech, neboť oknem viděl procházeti se zástupy lidí a slyšel, kterak tlukou klacky na hrnce a pekáče a při tom křičejí: "Zlá baba vylezla ze studně, už je tu, už je tu!"

"Na mou věru, že ze studně vylezla!" pravil čertík k sedlákovi, krče se za pelest' postele, a zuby mu při tom strachem drkotaly. "A proto, prosím tě, sedláku, neměj mi za zlé, že ti už dále sloužit nebudu. Když ona ze studně vylezla a je tu, tož já zase raději skočím tam, než mne baba uvidí!" A jen to pověděl čertík, už byl pryč a ve studni.

To se rozumí, že carova dcera hned se uzdravila. A sedlák dostav pytel dukátů, měl se po celý život dobře. Za to čertík zle naříkal, že se dal od sedláka tak ošidit a že se vrátil do studně.

KRONIKA

OSADY

DIAMANTOVÉ JUBILEUM CLEVELANDSKÉ OSADY PANNY MARIE LURDSKÉ

Slavnost spojena se svatováclavskou oslavou.

Cleveland, Ohio. — Osada P. Marie Lurdské, jejíž pohnutá historie je spojena s postavami tak výraznými jako byli její první dva faráři dp. Štěpán Furdek a Msgr. Oldřich Zlámal, oslavila v neděli 28. září 1958 své diamantové jubileum. Na neděli připadl zároveň svátek sv. Václava a osadní byla oslava spojena také s tradiční vzpomínkou na patrona země České.

V 11 hod. dopoledne se před pomníkem padlých seřadil malebný průvod. Čestný špalír na prostranství před kostelem vyčkali příchodu J. Exc. nejdp. arcibiskupa Hobana, který vešel do chrámu doprovázen duchovenstvem a Kolumbovými rytíři čtvrtého stupně. Mezi kněžími byl nejdušp. opat Kojiš z opatství sv. Ondřeje, dva monsignori, dp. František Habart z osady sv. Václava, dp. Matoušek z osady sv. Václava v Maple Heights, dp. Clarence Liederbach z osady sv. Vojtěcha, dp. Josef Anděl z osady sv. Rodiny, dp. Jan Anděl z osady sv. Prokopa, dp. Štěpán Radecký a kněží z osady P. Marie Lurdské — dp. František Maruna, dp. Howard J. Wolf a dp. Karel Uhlér.

V poledne sloužil nejdp. arcibiskup slavnou pontifikální mši sv. za asistence důstojných pánů Raymonda Matouška, Františka Maruny, Clarence Liederbacha, Václava Mošovského a Štěpána Radeckého. Slavnostní kázání pronesl dp. František Habart. 60-členový chrámový sbor za řízení profesora Arnolda Weisse zpíval "Rosa Mystica" od Vito Carnevaliho. Po mši svaté nejdp. arcibiskup oslovil věřící a poděkoval jim za jejich obětavost, s jakou se starají o svůj chrám a školu.

V 6 hod. večer se konal v novém auditoriu banket za účasti četných významných hostů. Po zpěvních vložkách a modlitbě zahájil banket předseda osadního výboru Ralph Perk. Poděkoval všem svým spolupracovníkům, zejména Johnu Rochovi, Louisu Černému a Josefu Krejčímu, kteří byli místopředsedy přípravného výboru. Další řečníky a hosty uváděl a představoval dp. František Maruna, farář osa-

dy. Jako první osadě k jejímu diamantovému jubileu blahopřál mayor města Clevelandu Anthony J. Celebrezze, který společně s radním 13. wardy Ralphem Perkem předal osadě zarámovanou resoluci městské rady, podepsanou všemi jejími členy a mayorem města. Resoluce s uznáním hovoří o přínosu osady P. Marie Lurdské městu Clevelandu. Kongresník Charles Vanik ve svém projevu prohlásil, že teprve po návratu z Československa vidí, jak musíme být vděční Americe za všechny svobody a za náš způsob života. Kongresník Vanik také s obdivem hovořil o statečném postoji českých katolíků v ČSR, kteří i přes všechna pronásledování se hlásí ke své víře a živě ji vyznávají.

Dp. Clarence Liederbach ukázal na příklad osady P. Marie Lurdské, jak národnostní osady v Clevelandu plní svůj vznešený úkol. Dp. Anděl prošel dějinami osady a jeho slova byla holdem díky a uznání dvěma prvním farářům dp. Štěpánu Furdekovi a Msgr. Oldřichu Zlámalovi; jejich věhlas překročil nejen rámec osady, ale i celého Clevelandu a celých Spojených států. V Msgr. Zlámalovi měla Československá republika jednoho ze svých nejoddanějších synů na americké půdě, nebylo jediné větší národní události, která by neměla svou odezvu na faře P. Marie Lurdské.

První farář osady byl Slovák, druhý Moravan a třetí dp. Maruna je po rodičích z Čech. Nový pan farář pokračoval v díle svých velkých předchůdců a budova vyšší školy, postavena za jeho vedení, je toho zářným dokladem.

Kéz Bůh a svatí patroni čestí, jejichž sochy zdobí chrám P. Marie Lurdské, i nadále žehnají osadě, jejím kněžím a všem, kdož v ní hledají pramen síly a milosti. ("Nový svět.")

PAMÁTNÉ DNY TORONTSKÉ OSADY SV. VÁCLAVA

Svátek sv. Václava 28. září 1958 byl pro čs. katolíky v kanadském městě Torontě dnem zvlášť významným a památným: tobo dne se totiž konalo slavnostní posvěcení nového prozatimního kostela a otevření osadní síně v no-

Kostel Panny Marie Královny Růžence v East Toledo, Ohio. Byl posvěcen 19. dubna 1959. Zastupitel svěcení v deset hodin. Pontifikální mši svatou celebroidl nejdp. biskup toledský Jiří J. Behring. Anglické kázání měl P. Remigius, O.S.M. Slovenské nejdp. opat Theodor Kojíš, O.S.B., z opatství sv. Ondřeje Svorada z Clevelandu, Ohio. Po bohoslužbách se konal banket pro všechny osadníky v osadní síni na Wheeling Street.

vě upraveném středisku osady sv. Václava v čísle 1094 Bloor Street West.

Památné slavnosti předcházely v sobotu 27. září v odpoledních hodinách ve vkusně vyzdobené nové osadní síni slavnostní banket, jehož se zúčastnil také ministr vyučování pro kanadskou provincii Ontario W. J. Dunlop, dále starosta města Toronto N. Phillips a další hosté z torontského veřejného života. Banketu se ovšem zúčastnil velký počet torontských krajanů a exulantů a také četní spolkoví pracovníci. Mimořádného lesku dodala banketu, který byl zároveň zpestřen vkusným uměleckým programem, přítomnost nejdp. opata Ambrože L. Ondráka, který se na banket dostavil doprovázen vdp. převorem kanadského kláštera Studitů ve Woodstock Dimitrijem Kovalčíkem, O.S.B., dále šéfredaktorem "Národa" a "Katolíka" a jeho zástupcem.

Slavnosti ovšem vyvrcholily na svátek sv. Václava, kdy se konal obřad posvěcení nové svatyně. O půl jedenácté hodině dopolední se dostavil do nového prozatímního kostela světitel, J. Em. kardinál-arcibiskup torontský James McGuigan. Nejdp. kardinála doprovázel čestný špalír Kolumbových rytířů čtvrtého stupně. Čestnými asistenty nejdp. kardinála

byli vdp. převor Dimitrij Kovalčík, O.S.B., a dp. Janíček, S.J.

J. Em. kardinál McGuigan vykonal obřad posvěcení nového prozatímního kostela a poté pronesl promluvu, ve které připomněl světlý příklad sv. Václava i skutečnost, že tento světec je znám a uctíván i daleko za hranicemi své vlasti. Nejdp. kardinál zároveň srdečnými a povzbudivými slovy promluvil dále také o duchovních potřebách českých katolíků v Torontě.

Po obřadu posvěcení celebroidl nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., pontifikální bohoslužby, které byly první mešní obětí v posvěceném chrámu. Při bohoslužbách pronesl slavnostní kázání známý kněz-exulant z Československa dp. Dr. Adolf Pelikán, S.J.

Dp. Dr. Pelikán ukončil svou promluvu těmito slovy: "Jak může Dědic české země přihlížet, kterak jeho dědictví je pustošeno," táží se dnes mnozí? — Ví dobře, co se děje v jeho zemi. Čeká však, obrátí-li se k němu lid, chce, aby bylo na něho naléháno, abychom ho prosili.

Podobně jak jesuita Bohuslav Balbín burcoval usínající národ v tuhé germanisací koncem 17. století a volal: "Ty z patronů českých nej přednější a největší — svatý Václave — Vrať-

slavem bud' a navrát' Čechům dávnou slávu. Postav je opět na místo, z něhož nezaslouženě padli vlastní netečnosti, zlobou jiných a pochlebováním mnohých." — Jeho zanícené volání neminulo se účinkem, ovšem až po mnohých desetiletích. Tak i nyní: až se míra utrpení naplní, až přineseme dostatečné pokání, až toho budeme hodni, — potěší smutné, zažene vše zlé svatý Václav na bílém koni v čele novodobých Blanických rytířů. Jistě nedá zahynouti nám ni budoucím."

Po bohoslužbách, které byly ukončeny zapěním svatováclavského chorálu, podával pak nejdp. opat Ondrák k uctění ostatky českých národních patronů, které dostal darem od hradišského pražského arcibiskupa Msgr. Dr. Josefa Berana při své návštěvě v Československu v roce 1947. Jako první přistoupil k ostatkům J. Em. kardinál McGuigan, poklekl a políbením uctil ostatek sv. Václava.

Bohoslužbám byli přítomni také četní účastníci v malebných národních krojích, kteří se poté shromáždili v popředí a nejdp. kardinál McGuiganovi byl na rozloučenou slavnostně odevzdán v upomínku na slavnost svatováclavský dukát. Nejdp. opatu Ondrákovi, celebratoři prvních bohoslužeb v nově vysvěceném prozatímním kostele, byly na památku předány umělecké knihy pro kolejni knihovnu v Lisie.

V odpoledních hodinách byla pak ještě uspořádána v osadní hale národopisná beseda, jež byla zároveň spojena se vzpomínkou na 40. výročí prohlášení čs. státní samostatnosti. Při besedě vystoupila skupina z moravského Slovácka v svérázných lidových krojích, která předvedla tradiční lidové obyčeje. Skvělým národopisným programem byly ukončeny památné slavnosti, které se přiřadí k předním událostem v životě čs. katolíků v Torontě.

VYZNAMENÁNÍ KNĚŽÍ

NEJDP. OPAT AMBROŽ L. ONDRÁK VYZNAMENÁN SVATÝM OTCEM JANEM XXIII. CAPPOU MAGNOU

Na svátek sv. Petra a Pavla 29. června 1959 byl v opatství sv. Prokopa v Lisie zveřejněn přípis od nejdp. opata-prímase benediktinského řádu Bernarda Kaelina, O.S.B., z Říma, oznamující nejvyšší radostnou a překvapující zprávu, že Svatý Otec Jan XXIII. vyznamenal nejdp. opata Ambrože Lva Ondráka, O.S.B., za jeho mimořádné zásluhy "cappa magna" — velkým pláštěm církevních kněží, který je nejvyšším vyznamenáním, jaké svatá Stolicе uděluje nejzasloužilejším opatům.

K přípisu opata-prímase, datovanému v Římě 24. března 1959, byl zároveň připojen dekret Posvátné kongregace řeholníků, oznamující rozhodnutí o udělení cappa magna. Dekret byl vydán již 20. března 1959 — nejdp. opat Ondrák však z pokory po tři měsíce podržel významné dokumenty u sebe teprve v minulých dnech vyšla radostná skutečnost v opatství najevo a byla oznámena celé komunitě.

Udělení "cappa magna" je v posledních letech poctou nejvyšší řádkou. Vyznamenání opata Ondráka velkým pláštěm je prvním udělením této pocty za pontifikátu papeže Jana XXIII. vůbec.

Cappa magna byla zpravidla udělována zvláště zasloužilým opatům až při dovršení padesátého výročí kněžství, nebo řeholních slibů, nebo při stříbrném jubileu opatského úřadu. Je tedy vyjimečná také skutečnost, že Sv. Otec Jan XXIII. udělil opatu Ondrákovi cappa magna již po dovršení 40. výročí kněžství.

V nynější době je ve Spojených státech a Kanadě přibližně celkem asi padesát opatů, mezi nimiž pouze dva jsou nositeli této pocty.

Opat primas benediktinského řádu uzavírá svou zprávu o udělení cappa magna přáním, aby Bůh dopřál nejdp. opatu Ondrákovi ještě mnoho let pro práci na poli unionistickém a v duchu sv. Benedikta.

NEJDP. BISKUP MOŘKOVSKÝ SLAVNĚ NASTOLEN JAKO ORDINÁŘ DIECÉSE AMARILLO V TEXASU

Dne 22. října 1958 se konalo v katedrále Amarillo slavné nastolení čtvrtého biskupa v tomto sídelním městě ve středu texaské tak zvané Panhandle. Novým ordinářem se stal dosavadní světící biskup diecése a po smrti biskupa Vavřince FitzSimona její administrátor J. Exc. nejdp. Jan Ludvík Mořkovský, který bude pečovat o 75,000 katolíků v této oblasti.

Slavnosti uvedení na biskupský trůn se zúčastnili tři arcibiskupové, a 15 biskupů a opatů, mezi nimiž byl biskup Ondřej Grutka z Gary, spoluzák biskupa Mořkovského ze Severoamerické kolleje v Římě a opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B. Z arcibiskupů byli přítomni metropolita Texasu arcibiskup Robert E. Lucey ze San Antonio, bývalý biskup v Amarillo, dále metropolita Nového Mexika arcibiskup Edwin V. Byrne ze Santa Fe a metropolita Colorada arcibiskup Urban Vehr z Denveru.

Dále byli přítomni biskupové: George J. Biskup, světící biskup z Dubuque; Jos. B. Brunini, světící biskup z Natchez-Jackson; Augustine

J.M. nejd. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., přioděn do cappa magna —
velkého pláště církevních knížat.

Danglmayr, z Dallas-Ft. Worth; Bernard T. Espelage, O.F.M., z Gallup; John B. Franz z Dodge City; F. W. Freking z Salina; Mariano S. Garriga z Corpus Christi; Thos. K. Gorman z Dallas-Ft. Worth; Chas. P. Greco z Alexandria; A. G. Grutka z Gary; Stephen A. Leven, světící biskup ze San Antonio; Adolph Marx, světící biskup z Corpus Christi; Sidney M. Metzger z El Paso; Hubert M. Newell z Cheyenne; W. J. Nold z Galveston; Victor J. Reed z Oklahoma City a Tulsa; L. J. Reicher z Austin, a opatové Philip Berning, O.S.B., z

opatství sv. Řehoře; Michael Lensing, O.S.B., z opatství New Subiaco a Ambrož L. Ondrák, O.S.B., z opatství sv. Prokopa.

Při instalaci biskupa Mořkovského v katedrále Božského Srdce Páně v Amarillo bylo také přítomno na dvě stě kněží a 75 sester. Po nastolení na 50 kněží diecése Amarillo přišlo vzdát biskupovi hold poslušnosti. Arciknězem u nového ordináře byl biskupův rodný bratr nejd. Monsignor Alois J. Mořkovský z Hallettsville.

Obřad nastolení provedl arcibiskup Lucey ze

San Antonio, který také pronesl kázání. Biskup Mořkovský byl jmenován světícím biskupem roku 1956 a zesnulý papež Pius XII. jej jmenoval 27. srpna sídelním biskupem v Amarillo.

Biskup Mořkovský se narodil před 51 lety z českých rodičů v Praze, Texasu. Navštěvoval seminář svatého Josefa v San Antonio a pak byl poslán na završení studia do Severoame-

rické kolleje do Říma. Po návratu působil nejprve jako kaplan, později jako farář v arcidiecési San Antonio a byl zároveň vrchním do-
zorcem katolických škol.

Diecése Amarillo vznikla 25. srpna 1926. Zahrnuje 70 okresů a 73,000 čtverečních mil. Hraníčí na severu s Oklahomou a na západě s Novým Mexikem.

JUBILEA KNĚŽÍ

MSGR. JAN VANIČEK 62 LET KNĚZEM

Msgr. Jan Vaniček, farář a děkan osady ssv. Cyrila a Metoděje v Granger, Texas, v neděli 14. června posvětil novou osadní síň ne-
daleko kostela, postavenou nákladem sto tisíc dolarů. Slavnost byla tím památnější, že připadalo též 62. výročí Monsignorova vysvěcení na kněze. Své zlaté jubileum kněžství slavil msgr. Vaniček 5. srpna 1947. Narodil se 24. března 1874 v Bystřici v Čechách. Studoval gymnasium v Rychnově nad Kněžnou a bohosloví v Hradci Králové, kde byl vysvěcen na kněze 25. července 1897. Po 10 letech odešel do Spojených států, kde převzal správu osady sv. Lukáše ve Veseleyville, v North Dakotě. Ze zdravotních důvodů se odebral r. 1911 do Texasu, kde se ujal duchovní správy osady sv. Jana ve Fayetteville. Zároveň spravoval přífašenou osadu Panny Marie na Hostýně u Ellinger do r. 1927. Dne 24. dubna 1927 se stal farářem v Granger, kde působí dosud. Na děkana byl povýšen 23. července 1947 a na monsignora, papežského preláta, roku 1944. Obláčka se konala 7. července 1944.

Msgr. Jan Vaniček

ŠEDESÁT LET KNĚŽSKÉHO ŽIVOTA

MSGRA. EDVARDA KASALA

V neděli 26. července 1959 oslavil nejd. Msgr. Edvard Kasal, farář osady Nejsvětějšího Srdce Ježíše v Owatonna, Minn., své diamantové — šedesáté výročí — vysvěcení na kněze.

Monsignor Edvard Kasal se narodil 12. března 1876 v Polné v Čechách. Studoval v Hradci Králové, kde byl vysvěcen na kněze 25. července 1899 nezapomenutelným biskupem Eduardem Brynychem. Do Ameriky přijel r. 1905, kde měl působiti v Severní Dakotě. Na cestě však byl požádán, aby dočasně se stal o osadu sv. Václava v Eastman, Wis. Zde postavil kamenný kostel a teprve v březnu 1907 se dostal na své původní určené místo v Bad Lands, v Dakotě.

Na této takřka poušti se dal do práce a přitom se musel učit anglické řeči, ale vše překonal. Zde osada ssv. Petra a Pavla v Novém

Hradci za 6 let vzrostla v 5 prospívajících osad a některé jsou se školami. Z počátku stál zde kostel a domek. Op. Kasal jezdil na svém indianském koníku přes prerie a říčky, aby posloužil katolíkům. Byl jedním slovem farářem tohoto rozsáhlého, málo obydleného území. Musel být nejen knězem, ale také i lékařem, advokátem a poštmistrem. Jeho domek, čili fara, sloužil za poštu — New Hradec, N. D.

Později byl požádán, aby převzal osadu v Jackson, Minn. Vyhověl této žádosti a stal se farářem u sv. Václava v Jackson. Zde rovněž postavil nový kostel, školu, síň a faru. Na tamnějším hřbitově dal postavit velkou sochu "Krista z Andes," symbol pokoje mezi jižními americkými národy. Roku 1932 byl ustanoven farářem osady sv. Jana ve Winona, Minn., kde zdárně působil do roku 1937, kdy byl ustanoven farářem osady Božského Srdce Páně v Owatonna, Minn.

Pius XII. jmenoval ho papežským prelátem a obláčka se konala ve farním kostele 17. září 1950. Zasloužilý monsignor je také dlouholetým pracovníkem na poli unionistickém a štědře podporoval unionistické práce arcibiskupa Stojana, opata Prokopa Neužila, O.S.B., a unionistické úsilí Svaté Stolice a misijní práci.

Církevní oslava 60 let požehnaného kněžství vynikajícího českoamerického kněze Msgra. Edwarda Kasala 26. července byla zahájena odpoledne o čtvrté hodině slavným průvodem

Před započítím bohoslužeb usedl nejdp. biskup Fitzgerald na připravené faldistorium před hlavním oltářem, a k hlubokému překvapení přítomných bylo slavnostně oznámeno, že Svatý Otec Jan XXIII. povýšil nejdp. Msgr. Edwarda Kasala u příležitosti 60 let jeho kněžství za jeho zásluhy na apoštolského protonotáře ad instar — s právem užívání čestných odznaků biskupského důstojenství. Poté nejdp. biskup Fitzgerald vykonal obřad uvedení Msgra. Kasala do nové hodnosti: zavěsil mu na prsa

Nejdp. apoštolský protonotář Edward Kasal

od farní budovy do osadního chrámu Božského Srdce Páně, kde jubilant obětoval slavnou děkovnou mši svatou. Chrám byl zaplněn velkými zástupy věřících a přátel jubilantových.

V slavném průvodě do chrámu kráčely řady ministrantů, pak početné chlapecké a dívčí skupiny spolku Nejsvětějšího Jména, dále špalíry rytířů Kolumbových čtvrtého stupně a několik desítek kněží, mezi nimi také řada Monsignorů ve fialových mantiletách a klerikách. Za nimi krácel jubilant, doprovázen slavnou mešní asistencí a posléze nejdp. biskup Edward A. Fitzgerald z Winona, Minn.

zlatý kříž-pektořál na zlatém řetězu, navlekl mu protonotářský prsten a když byl poté Msgr. Kasal přioděn do bohoslužebných rouch, vložil mu biskup na hlavu mitru, jejíž ozdobné pásy splývající vzadu na ramenou jsou zakončeny fialovým třepením. Msgr. Kasal, který povýšením na apoštolského protonotáře ad instar se stal nejpřednějším monsignorem české katolické Ameriky, sloužil pak slavnou děkovnou pontifikální mši svatou. Promluvu při mši svaté pronesl nejdp. biskup Fitzgerald, který zdůraznil význam povýšení Msgr. Kasala a ocenil jeho velké zásluhy v duchovní správě, i

Nejdp. Msgr. M. V. Němec

na poli podpory misijní činnosti a institucí pro výchovu kněžstva.

Svatý Otec Jan XXIII. udělil Msgr. Kasalovi zároveň apoštolské požehnání s určením, aby je udělil také osadníkům a svým přátelům jako své požehnání s plnomocnými odpustky. Příslušný přípis je osobně podepsán Svatým Otcem Janem XXIII.

Po bohoslužběch se konal ve velké síni nové Mariánské vyšší osadní školy k počtě jubilatově slavnostní banket, jehož se opět zúčastnil i biskup Fitzgerald, velký počet duchovenstva

a řada Monsignorů a mnoho osadníků a přátel jubilatových — celkem téměř na 500 hostů.

NEJDP. MSGR. M. V. NĚMEC OSLAVIL 60. VÝROČÍ KNĚŽSTVÍ

Monsignor Matouš V. Němec, zasloužilý farář osady sv. Václava ve Wahoo, Neb., oslavil 60. výročí svého vysvěcení na kněžství. Svůj 60. rok kněžství dokončil 4. února 1959. Nyní žije na odpočinku.

Monsignor Matouš V. Němec byl vysvěcen 4. února 1899 biskupem Richardem Scannelem v kapli Panny Marie sester Milosrdenství v Omaha. Po svém vysvěcení byl poslán do St. Petersburg a na to působil v Geranium, Fairfield, Lucky a Abie až do roku 1916, kdy byl ustanoven za faráře osady sv. Václava ve Wahoo. Za jeho správy v osadě sv. Václava byl postaven nový cihlový kostel, nákladem \$100,000. Před svým odchodem na odpočinek před pěti lety postavil tam novou faru.

Roku 1929 navštívil Československo jako zástupce Národního svazu českých katolíků. Rovněž navštívil Řím a měl audienci u Svatého Otce Pia XI. Roku 1937 obdržel od Svatého Otce oznámení o svém ustanovení za domácího preláta. Obřad obláčky na domácího preláta se konal 20. května 1937 ve Wahoo, Neb.

Msgr. Němec je dobře znám v celé diecési i státu, jako horlivý zakladatel katolických spolků. Byl dobře známým pracovníkem mezi českými katolíky. V minulosti působil jako kaplan Nebraska státní výkonné rady a do dnešního dne je známou postavou v konvencích Katolického Dělníka. Jeho milý způsob jej učinil hledaným řečníkem při každé veřejné schůzi K.D.

DP. JIRÁČEK OSLAVIL ZLATÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

Dp. Václav J. Jiráček, farář osady sv. Stanislava v St. Paul, Minn., oslavil 50. výročí svého kněžského života. Zlatou jubilejní mši svatou obětoval ve středu 10. června 1959. Po mši svatě následovala hostina v školní síni. Obřadníkem byl dp. Josef Vacek. Přítomen byl též nejdp. arcibiskup Vilém Brady, jemuž sloužili jako kaplani nejdp. Msgr. Jiří Žižkovský a nejdp. Msgr. James Zachman. Slavnostní kázání přednesl dp. Richard Skluzáček, kaplan osady sv. Stanislava.

Dp. Jiráček se narodil 16. září 1883 v New Prague, Minn. Jeho výchova začala v jeho domově a byla později doplněna ve škole sv. Václava v New Prague. Po vychození školy navštěvoval kolej sv. Tomáše a později vstoupil do semináře sv. Pavla v St. Paul. Vysvěcen byl na kněze 11. června 1909 a obětoval svou primiční mši svatou 13. června v chrámu sv. Václava v New Prague. Roku 1910 byl ustanoven za kaplana osady Nejsvětější Trojice ve Veselí, Minn. Později působil v osadě sv. Kateřiny v Redwood Falls, potom v osadě Panny Marie v Le Center, a na podzim r. 1939 byl ustanoven za faráře osady sv. Stanislava v St. Paul, kde dosud blahodárně působí. Zvelebil osadu a postavil tam nový kostel a faru.

NEJDP. OPAT ONDRÁK 40 LET KNĚZEM

Pohled do kněžského života nejdp. opata Ondráka.

J.M. nejdp. opata a archimandritu Ambrože L. Ondráka, O.S.B., který na svátek Neposkvrněného Početí P. Marie 8. XII. 58 slavil 40. jubileum vysvěcení na kněze, zná dnes nejen celá česká krajanská Amerika a Kanada, nejen desetitisíce Američanů, nejen nespočetné řady uprchlíků z Československa, rozvátých v celém světě, ale možno bez nadsázky říci, že i většina lidu Československa, ke kterým v těchto hodinách zkoušek často promlouvá rozhlasovými stanicemi svobodného světa a je povzbuzuje.

Celý kněžský život nejdp. opata a archimandrity Ambrože je vlastně dlouhým řetězem vypjatého pracovního úsilí v duchu kněžském, na poli sociálním a národním.

Narodil se v České Plzni v Chicagu 28. července 1892 z chudých rodičů, kteří se přistěhovali ze staré vlasti. Jeho otec, který byl v Americe histonosem, přijel do Spojených států jako třináctiletý chlapec z Čech, z Pravonína u Vlašimi pod památným Blaníkem, matka přicestovala do Ameriky jako sedmnáctiletá, rovněž z Čech z kraje blízko Orlicka nad Vltavou. Poznali se v Americe a uzavřeli sňatek. Jedním z nejnadanějších z mnoha dětí byl syn Lev, který brzy po svém narození vyrůstal v chicagské čtvrti poblíž jatek, zvané Town of Lake, v osadě svatých Cyrila a Metoděje, kam se jeho rodiče přestěhovali. Nadaný syn Lev se dostal posléze do kolleje svatého Prokopa v Lisle a rozhodl se, přestože různé překážky stály mu v cestě, že se stane knězem a řeholníkem řádu svatého Benedikta. Roku 1912 vstoupil v Lisle do řádu a jako člen opatství sv. Prokopa dostal řeholní jméno po svatém Ambroži arcibiskupu milánském.

Knězem, profesorem a v osadní práci.

Po bohosloveckých studiích byl 8. prosince 1918 spolu s P. Janem Cherfem vysvěcen v katedrále Nejsvětějšího Jména v Chicagu na kněze. Již za studií projevoval také velkou zálibu pro fyziku a matematiku. Tyto vědy také po vysvěcení na kněze vystudoval na universitě Chicagské a Illinojské. Pak deset let působil jako profesor fyziky a matematiky na kolleji svatého Prokopa. Jeho studentem byl také dnes známý atomický vědec Dr. Frank Shonka, jeden z těch, kteří pracovali při vzniku první atomové bomby, a dnes na dalších objevných projektech dalekosáhlých významů.

Po letech učitelského působení byl P. Ambrož představenými poslán jako kaplan na slovenskou osadu svatého Michala Archanděla, kterou pro slovenské přistěhovalce založili benediktini z Lisle na jihu tehdejšího Chicaga. V této osadě si P. Ambrož získal nesmírné

J. M. nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B.

oblíby krajanských Slováků. Hned se naučil slovenštině, takže do dneška plynne hovoří slovensky. Ujal se mládeže a rozvinul zde širokou sociálně výchovnou činnost mezi chudými a často hmotně těžce zápasícími přistěhovalci ze Slovenska. Po 22 let mezi nimi působil a považovali ho takřka více než za svého.

V těch letech také začal na jihu Chicaga spolupracovat za podpory biskupa Sheila a se známými sociálními pracovníky Josephem Meeganem a Saulem Alinským jednu z nejzajímavějších sociálních organizací Ameriky "Back of the Yards Council" — Sdružení v úseku za jatkami, podle níž se pak zakládaly podobné organizace po celé Americe i v Kanadě. Řádový kněz Ondrák byl jedním ze zakladatelů oné instituce, byl v ní činný od

jejího začátku a později jako předseda až do zvolení opatem.

Pro dělníky a mládež.

Sdružení za jatkami, které zahrnuje ve spolupráci přes 150 různých náboženských i nenáboženských organizací a má dnes na 160,000 členů, bylo založeno s cílem pro všestranné mravní i hmotné povznesení chicagských čtvrtí za jatkami, obývaných nejchudšími dělníckými rodinami všech možných národností a zbídačelou dělnickou mládeží. Jsou to ony končiny Chicaga, o nichž vypravoval Upton Sinclair ve svém proslulém románu "Džungle." Byly to nejobávanější a mravně nejubožejší čtvrti Chicaga, kde bujela zločinnost a bída. Ráznou a cílevědomou mnohostrannou činností

Back of the Yards, jejíž hybnou silou s Josephem Meeganem a S. Alinským byl P. Ondrák, se za leta podařilo přeměnit onu oblast v nejlepší dělnickou čtvrť, zločinnost vymizela, mládež se nepotuluje po ulicích, ale po hřištích, při osadní práci, a ve společenských centrech, a namísto zrušených a zanedbaných domů, ba celých čtvrtí, stojí zde příkladné dělnické domovy s trávníky. Bída a pokleslost je tam pojmem neznámým. Organizovaným úsilím Back of the Yards se vše změnilo.

Back of the Yards se totiž ujala všech sociálních případů. Nezaměstnaným byly nalezeny možnosti práce, sociálně zatíženým bylo všemožně pomoheno, provinilá mládež byla postupně odpoutána od příležitostí vedoucích ke scestí a zavedena na hřiště a postavena pod sociální dozor, vedena ke vzdělání, do kostelů. I banky a záložny na podnět Back of the Yards otevřely levné úvěry na opravení i postavení nových domů. Vůbec obyvatelé čtvrti za jatkami byli stále poučováni o možnostech zvelebení a takřka o každého se tato organizace, v jejímž čele stáli katoličtí kněží, přepětlivě starala a dosud stará. Spolupráce s uniovými odbočkami, policejním sborem, soudem, hospodářským a obchodním světem a s kostely neměně pomohly přeměnit čtvrť označenou Sinclairem za džungli ve vzornou oblast Chicaga.

Tato přeměna byla označena známou americkou novinářkou Meyerovou, spolumažitelkou nejvděšších washingtonských listů, za nejpozoruhodnější sociální pokrok. Tisk v celé Americe psal o Back of the Yards a vzor se napodoboval. Kongres volal představitele Sdružení za jatkami do Washingtonu, žádal je, aby vyšetřili a doporučili řadu velkých projektů jako zbudování desítek přehrad v Tennessee, kde pak vzniklo pověstné atomické město Oak Ridge, na zindustrialisování zanedbaných oblastí Spojených států a podobně. Vedení Back of the Yards v téže době snažilo získat na příklad přesnídávky pro své děti z vládních přebytků a vybojovalo je posléze pro všechny děti v Illinois a ve Spojených státech.

A všude v této činnosti byl iniciátorem nebo na čelném místě P. Ondrák až do svého zvolení opatem 7. listopadu 1946.

V opatském úřadě.

11. listopadu 1946 Svatá Stolice potvrdila volbu kláštera a opat Ambrož se stal opatem-koadjutorem. 1. prosince 1946 dokonale ve věku 85 let nejdp. opat-ordinář Prokop Neužil a tak opat-koadjutor Ambrož byl již 8. ledna 1947 svěcen J.Em. chicagským arcibiskupem Samuelem kardinálem Stritchem jako opat plného práva.

Jako opat českoamerických benediktinů je vrchním představeným dnes největšího českého kláštera a jednoho z největších benediktinských opatství na světě. Opatství svatého Prokopa, které je vzdáleno od Chicaga 25 mil,

má dnes na 134 řeholníků, z toho na sto kněží, a další jsou řeholní bratři, novicové a klerikové. Kromě toho opat je kancléřem semináře svatého Prokopa, dále koleje svatého Prokopa, kolejni akademie svatého Prokopa, má na starosti dvě závislá převorství a řadu benediktinských far po celé Americe, dále je vrchním představeným asi 300 oblátů řádu svatého Benedikta a pod jeho osobní pravomoc jako archimandrita patří ukrajinský klášter řádu Studitů ve Woodstock v provincii Ontario v Kanadě. Kromě toho má na starosti čínské benediktinské misie, je předsedou Slovanských misí, protektorem Cyrilometodějské ligy a Křesťanské akademie atd.

Za jeho vlády byl vystaven při koleji velký internát, tak zvaný Jaeger Hall, nákladem statisiců dolarů, kolej se rozšířila získáním budov býv. Sirotčince sv. Josefa a koleji se dostalo plné akreditace, již mají jen nejlepší univerzitní koleje. Velkou adaptací jdoucí do statisiců dolarů byla zbudována kolejni akademie a v současné době za jeho předsednictvím podniká akce na rozsáhlé získání prostředků a postupné vybudování a rozšíření opatství a jeho institucí v hodnotě několika milionů dolarů.

Nejdp. opat Ondrák rozvinul jako opat rovněž širokou náboženskou a národně uvědomovací i sociálně pomocnou činnost. Ze sociální činnosti byla to hlavně akce na pomoc uprchlíkům z Československa a akce léků nemocným do Československa. Z nábožensko-národních akcí vyhlásil svatoprokopský rok u příležitosti 900. výročí blažené smrti svatého Prokopa, dále akci na postavení Mariánského sloupu, zničeného r. 1918 na Staroměstském náměstí v Praze, vyhlášeje každoročně přípravu na Cyrilometodějské jubileum, podporuje Cyrilometodějskou ligu a Křesťanskou akademii, pokusil se dále též sjednotit přední katolicky orientované veřejné činitele z Československa v Konferenci pro obnovu křesťanské tradice v Československu. A dala by se vypočítat ještě dlouhá řada velkých činů a náboženskonárodních akcí, z nichž jednou z posledních byla národní pout' do Fatimy, na Monserrat, do Lurd, na LaSalettu, do Turína, Říma a Mariazzell.

Nejdp. opat Ondrák stále pamatuje na trpící Československo. Svými četnými projevy vyřkanými řadou rozhlasových stanic o nejdůležitějších svátcích a dnech do Československa, pozvedá hlas jménem celé umlčené Církve a jménem biskupů. Jeho slova povzbuzení, podněty a prosby se stala známým v celém Československu. Vůbec opat Ondrák se stal jednou z nejmilovanějších osobností v trpícím Československu, které navštívil jen roku 1947, a opravdovým duchovním vůdcem čs. katolíků ve svobodném světě.

Nejdp. opat Ondrák rozvinul i opatství i mimo ně také širokou činnost unionistickou.

Unionistické snahy byly pěstovány v opatství svatoprokopském již za minulých opatů, hlavně zásluhou velkého opata Prokopa Neužila, ale za opata Ondráka dostaly novou tvářnost, sílu a významnost. Opatství svatého Prokopa založilo rusínské východní převorství v Pittsburghu a dalo mu samostatnost a tím potvrdilo životnost svého kláštera. Nejvýznamější akcí v otázkě církevní jednoty bylo svolání již tři Unionistických kongresů do Lisle po způsobu velehradského a rozmnožení unionistické práce, za jejíž rozsáhlost a cílevědomost se dostalo opatovi mnohostranného uznání a mezinárodního ohlasu. Svatá Stolice udělila celému opatství nezvyklou privilegii, že totiž všichni kněží kláštera mohou se svolením opatovým sloužit mši svatou jak v latinském tak východním obřadu a opat Ondrák dostal mimořádná práva a výsady archimandrity a svatý Otec Jan XXIII. vyznamenal nejdp. opata velkým pláštěm církevních knížat "cappou magnou". Je to první vyznamenání tohoto druhu, které papež Jan XXIII. udělil za svého pontifikátu.

Za vlády opata Ondráka stalo se opatství centrem nejen českého katolictví ve svobodném světě, dále známějším střediskem vysokého učení, zvláště v odboru fyzikálním, o čemž zatím není možno otevřeně psát, ale také mezinárodním věhlasným střediskem unionistickým, jehož význam stále roste.

DŮSTOJNÁ OSLAVA 40 LET KNĚŽSTVÍ VDP. SILVESTRA HEALYHO, O.S.B.

Slavné děkovné bohoslužby v klášteře Božského Srdce Páně. — Slavnostním kazatelem byl dp. Karel Kolek, O.S.B.

Kláster Božského Srdce Páně v Lisle oslavil v minulých dnech důstojně rubínové kněžské jubileum svého kaplana, zasloužilého člena svatoprokopského opatství vdp. Silvestra Healyho, O.S.B., někdejšího převora misijního opatství sv. Prokopa v Číně. Jubilant obětoval v překrásné prostorné konventní kapli slavnou děkovnou mši sv., při níž mu jako jáhen asistoval dp. Claude Viktora, O.S.B., a podjáhnem byl dp. Armand Rotondi z Plainfield. V kněžství byl při bohoslužbách přítomen nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., jehož čestnými asistenty byli dp. Chrysostom Tarasevich, O.S.B., a dp. František Clougherty, O.S.B. Dále byl též přítomen dp. Nicholas Norman, O.S.B., a dp. Martin Horák, O.S.B.

Bohoslužeb se zúčastnily také ctih. sestry benediktinky z kláštera Božského Srdce Páně v čele s vel. matkou Aemilií Shonkovou, O.S.B., dále celá řada osobních přátel vdp. jubilanta a studentky, které zcela zaplnily prostornou kapli.

Slavnostním kazatelem při bohoslužbách byl ředitel českoamerického benediktinského tis-

ku dp. Karel Kolek, O.S.B., který pronesl opravdu krásnou a hluboce založenou promluvu o kněžském poslání a o záslužné činnosti jubilantově. Dp. Karel Kolek, O.S.B., v úvodu své promluvy zdůraznil, že kněz se celým svým životem a působením a příkladem obětavosti má víc než kdo jiný se snažit přiblížit k oběti Ježíše Krista. V tom je velikost i smysl svatého kněžství, že v duchu Kristově dovede

Vdp. Sylvester Healy, O.S.B.

přinášet i nejvyšší oběti. Kazatel v další části své promluvy pak navázal na osobní příklad vdp. Silvestra Healyho, který v duchu Kristových slov k apoštolům "Jdouce do celého světa učte všechny národy" zatončil být misionářem a rozněcovat světlo víry svaté v dalekých zemích a získávat tak další a další duše Bohu a Kristově Církvi. Odebral se do Číny, kde vykonal velký kus práce a kde za svého misionářského působení vstoupil také do benediktinského řádu. Vyučoval také na katolické universitě v Peipingu a po smrti vdp. Kosmase Veselého, O.S.B., se stal převorem čínských misijní svatoprokopského opatství.

Když byl komunistickým režimem vypuzen z Číny, odebral se do svatoprokopského opatství a nyní již po řadu let působí jako kaplan kláštera Božského Srdce Páně.

Kazatel dp. Karel Kolek, O.S.B., též připomněl, že vdp. Silvestr Healy se také s nadšením přičinil k horlitelům unionistické činnosti svatoprokopského opatství a osvojil si s láskou zároveň východní obřad. V duchu svého misionářského zápalu touží z celého svého srdce prospět na poli unionistického snažení snahám po církevní jednotě.

Po slavných děkovných bohoslužbách byl uspořádán k počtě jubilantově slavnostní oběd, jehož se zúčastnili všichni přítomní kněží i

přátelé jubilantovi. Odpoledne byl pak ještě připraven slavnostní program.

Oslava v klášteře Božského Srdce Páně byla opravdu důstojným i srdečným uctěním 40. výročí požehnaného kněžského působení vdp. Silvestra Healyho, O.S.B., jehož jubileum bylo ještě oslaveno klášterní komunitou svatoprokopského opatství na svátek Neposkvrněného početí P. Marie v pondělí 8. prosince, kdy bylo zároveň oslaveno v opatství sv. Prokopa v Lisle rubínové kněžské jubileum nejdp. opata Ambrože L. Ondráka, O.S.B., a dp. Jana Cherfa, O.S.B.

RUBÍNOVÉ JUBILEUM DP. JANA CHERFA, O.S.B.

Komunita svatoprokopského opatství v Lisle oslavila na svátek Neposkvrněného početí v pondělí 8. prosince spolu s jubileum ndp. opata Ambrože L. Ondráka, O.S.B., zároveň rubínové jubileum kněžství dp. Jana Cherfa, O.S.B., který byl stejně jako nejdp. opat Ondrák vysvěcen na kněze 8. prosince 1918.

Dp. Jan Cherf, O.S.B.

Dp. Jan Cherf, O.S.B., který dovršil 40 let požehnaného kněžského působení, se narodil v Bryant, Wis., 28. listopadu 1894. Studoval v koleji sv. Prokopa v Lisle a po pětiletém studiu vstoupil do benediktinského řádu. Noviciát konal v klášteře sv. Jana v Collegeville, Minn., v roce 1912 až 1913. Po ukončení noviciátu složil 2. července 1913 jednoduché sliby. Slavné řeholní sliby složil pak 15. srpna 1916. Na kněze byl vysvěcen nejdp. arcibiskupem — pozdějším kardinálem — Jirím Mundeleinem v Quigleyově semináři. Primiční mši sv. obětoval pak v osadě P. Marie v Antigo,

Wis., 29. prosince 1918. Kazatelem při primiční slavnosti byl řeholní spolubratr primiciantův, pozdější opat Prokop Neužil a primice se také zúčastnil dp. Kosmas Veselý, O.S.B., a nynější opat svatoprokopského opatství, tehdy dp. Ambrož L. Ondrák, O.S.B.

Dp. Jan Cherf pokračoval pak ještě ve studiu na Státní universitě illinoiské a věnoval se odbornému studiu a průzkumu starých latinských textů. Podnikl za tím účelem také studijní cestu do Evropy po významných knihovnách a archivech a při této studijní cestě také ponejprv navštívil rodnou zem svých předků, Československo.

Svá odborná studia dovršil v roce 1927 doktorátem filosofie Illinoiské státní university a rozhodnutím svých představených se pak věnoval učitelskému působení na koleji sv. Prokopa, jejímž rektorem se stal v roce 1928. Odbornému studiu rukopisů, zvláště o životě sv. Pavla poustevníka, sv. Hilarióna a sv. Malcha se věnoval i nadále.

Význačnou další kapitolou působení dp. Jana Cherfa pak je jeho činnost jako převora zvláštní mise svatoprokopského opatství v benediktinském klášteře Broumově v Československu. Tato mise, vyslaná opatem Prokopem Neužilem, se po dohodě s příslušnými církevními autoritami odebrala do Československa v roce 1946 a jejími dalšími členy byli dp. Aleš Macháček, O.S.B., dp. Václav Michalíčka, O.S.B., dp. Roger Holup, O.S.B., br. Benedikt Kohout, O.S.B., a br. František Tot'ka, O.S.B.

Vdp. Jan Cherf, O.S.B., jel do Československa napřed r. 1945 a pojednal o všechny podrobnosti působení česko-amerických benediktinů v Broumově s církevními a státními úřady a poté odjeli do Československa i další členové mise. V Československu se s nadšením ujali misionářského působení a založili také hned internát. Úspěšně se rozvíjející misijní činnost byla však násilně přetržena v letech po komunistickém puči, kdy česko-američtí benediktini byli komunistickým režimem vypovězeni z Československa. Při návratu do Spoj. států podal vdp. převor Cherf v Římě o působení v Broumově a o poměrech v Československu zprávu Sv. Otci Piu XII.

V minulých letech působil pak vdp. Jan Cherf, O.S.B., jako převor svatoprokopského opatství.

Ač sám je již rodilým Američanem, mluví krásnou a plynou spisovnou češtinou a má upřímný a živý zájem o česko-katolické národní snažení i o vše, co souvisí s rodnou zemí jeho předků, kterou sám měl možnost za svého působení v broumovském klášteře dobře poznat.

J. Exc. nejdp. biskup Andrew Grutka z Gary, Ind.

VLDP. KOPP OSLAVIL RUBÍNOVÉ JUBILEUM DUCHOVNÍ SPRÁVY

Vldp. Josef Kopp, farář osady sv. Josefa v Moulton, Texas, oslavil svátek svého patrona sv. Josefa, 19. března a rubínové jubileum jako správce osady. Působí v osadě sv. Josefa blahodárně již 40 let a při této vzácné události připravili mu osadníci okázalou poctu. Při vhodném hudebním programu byla mu odevdána kytice 40 červených karafiátu za 40 roků jeho působení v osadě.

Dp. Kopp se těší lásce všech osadníků a úctě celého města. P. Kopp je původem Belgičan, ale naučil se tak dobře česky, že mluví česky jako svou mateřštinou a je krajany v Texasu milován a velmi oblíben, protože se cítí jako jeden z nich.

NEJDP. BISKUP ONDŘEJ G. GRUTKA Z GARY OSLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

Nově zřízená diecése Gary ve státě Indiana, jejímž prvním biskupem-ordinářem se stal alumnus Svatoprokopské kolleje J. Exc. nejdp. biskup Ondřej G. Grutka, se se svým biskupem radovala u příležitosti jeho 25. výročí vysvěcení na kněze, které se událo 5. prosince 1933 v Římě. Výročí bylo vzpomenuo řadou oslav a zároveň bylo při něm vzpomenuo zajímavých dat z jeho života.

Biskup Ondřej Řehoř Grutka se narodil ze slovenských rodičů v Joliet v Illinois. Tam také navštěvoval obecnou školu svatého Cyrila a Metoděje. Nadaného mladíka si všiml pozorněji P. Ambrož Ondrák, nynější opat Sva-

J. Exc. nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský.

toprokopský, který jezdil o nedělích do osady sv. Cyrila a Metoděje na výpomoc, a doporučil ho na studium v akademii svatého Prokopa. Biskup Grutka vystudoval nejen akademii sv. Prokopa, ale i kolleji sv. Prokopa a později se rozhodl studovat na kněze. Protože byl velmi nadaný, byl poslán na studium do Říma, kde byl také vysvěcen.

Po vysvěcení sedm let působil jako kaplan v Elkhart, Ind., kde zase upozornil na své schopnosti práci mezi mládeží. Poté se stal farářem osady Nejsvětějšího Srdce v East Chicago, Ind. a 5. července 1944 ustanoven za faráře osady Nejsvětější Trojice v Gary. Osada v Gary byla převážně slovenská. Vybudoval v ní nový velký kostel, který dal okráš-

lit pozoruhodnou uměleckou výzdobou. Svou laskavou povahou a příkladnou kněžskou horlivostí si získal srdce všech svých osadníků. Roku 1956 byl povýšen na monsignora a na sklonku téhož roku byl již jmenován prvním ordinářem nově zřízené diecése Gary. 25. února 1957 jej vysvětil na biskupa apoštolský delegát ve Spojených státech arcibiskup Ciconani spolu s biskupy Codym a Pursleyem.

Biskup Grutka je úzce spjat svými koležními studii a přátelstvem s česko-americkými benediktiny s našim krajským životem. Mluví plynule slovensky, zajímá se o všechno české katolické snažení a nemenší zájem jeví o všechno slovenské katolické snažení. Ve své diecési podniká rozsáhlé budovatelské plány,

buduje školy, kláštery, připravuje se na vzrůst diecése, který zvláště nastane s rozšířením průmyslové oblasti kolem Gary. Zajímá se také o unionismus a snaží se všestranně pracovat v duchu svého biskupského hesla: "Kde je láska, tam je Bůh."

J. EXC. BISKUP MOŘKOVSKÝ 25 LET KNĚZEM

První českoamerický kněz z Texasu, který se stal r. 1956 biskupem, J. Exc. nejdp. biskup Jan Ludvík Mořkovský z Amarillo, Texas, oslavil v prosinci minulého roku 25. výročí vysvěcení na kněze.

Narodil se 16. srpna 1909 z českých rodičů, jako sedmý z deseti dětí Aloise a Marie Mořkovských. Prvního vzdělání nabyl v osadních školách Yoakum, v Praze, Flatonil a Shiner. Roku 1924 vstoupil do semináře svatého Jana v San Antonio, kde již studoval jeho bratr, dnes Monsignor Alois Mořkovský z Hallettsville, Texas. Patřil k nejnadanějším studentům a proto byl poslán na další studium do Říma, kde trávil od roku 1930 až do roku 1936. Navštěvoval také kolej pro rozšíření víry a universitu Gregoriánskou.

Na kněze byl vysvěcen 5. prosince 1933 a roku 1936 dosáhl doktorátu teologie na Gregoriáně. Po svém návratu kaplanoval do roku 1940 ve Weimar, Texas. Pak byl ustanoven za kaplana v osadě sv. Anny v San Antonio a krátce přednášel na semináři sv. Jana.

Od roku 1941 do roku 1943 studoval na Katolické univerzitě americké a nato se stal dozorcem škol v arcidiecési San Antonio a posléze i farářem v osadě sv. Lva. Tyto úřady zastával až do jmenování biskupem s ustanovením jako světitel biskup v Amarillo, Texas. Na biskupa byl posvěcen apoštolským delegátem ve Spojených státech nejdp. arcibiskupem Amletem Giovannim Ciccognanim 22. února 1956. Loni v srpnu byl jmenován ordinářem a nastolen v listopadu.

Nejdp. biskup Mořkovský je dobře znám české krajské veřejnosti, Hrdě se hlásí k českému původu, mluví spisovnou češtinou, ve svém biskupském znaku má úpomínky na své jméno a hvězdy svatého Jana Nepomuckého. Často nabádá náš lid, aby si vážil víry a českého jazyka, českého kulturního dědictví a jeho přáním je, aby děti českých rodičů znaly řeč svých otců a matek a také českou historii. Biskup Mořkovský má také vřelý vztah k unionismu. Zúčastnil se všech tří kongresů v Lisle.

MSGR. ANT. DROZD 25 LET KNĚZEM

Ndp. Antonín F. Drozd, papežský prelát, děkan a farář osady sv. Michaela ve Weimar, oslavil stříbrné jubileum svého kněžství. 19. dubna byl poctěn banketem ve Weimar, kde požívá všeobecné úcty jak katolíků tak neka-

tolíků. Je zřetelně duch. správcem české osady svatých Cyrila a Metoděje v Dubině.

Mezi přítomnými byli jak ndp. arcibiskup Robert E. Lucey, tak i ndp. biskup Jan L. Mořkovský.

Msgr. Antonín F. Drozd

Msgr. Ant. Drozd se narodil v Texaské Praze 13. prosince 1908. Vystudoval v semináři sv. Jana v San Antonio, na kněze vysvěcen ndp. arcibiskupem A. J. Drossaertsem 9. dubna 1934. Prvním jeho působištěm byla osada Božského Srdce Páně v Hallettsville a dosluhoval na St. Mary's. Brzy však povolal jej arcibiskup Lucey, aby vedl Katolickou Akci v arcidiecési a je takto dosud činným i od té doby, kdy byl ustanoven duchovním správcem osady sv. Michaela.

MSGR. ELMER J. KOLKA 25 LET KNĚZEM

Koncem května 1959 ředitel Katolické Charity v Denver Msgr. Elmer J. Kolka dovršil dvacet pět let svého blahodárného kněžství. Je synem českých katolických přistěhovalců, manželů Františka a Marie Kolkových. Jeho významně pronikavá sociální činnost, neutuchající zájem o sociální zaopatření evropských uprchlíků do Spojených států, zvláště do Colorado, přesahuje jeho nejen místní denverský význam, ale je zřejmá v celém státě Colorado. K tomu horlivě vykonává kněžské služby jako kaplan sirotčince sv. Kláry v Denver. Každou neděli uhání svým autem do misijního kostela sv. Alžběty v osadě Buffalo, Colo., vzdálené

přes padesát mil od Denver. Guvernér státu Colorado, praktický katolík Štěpán McNicols, pověřuje Msgr. Kolku k uspořádání státní charitativní péče.

Monsignor se narodil 1. ledna 1908 a dostal jméno Elmer. Kolkoví poslali svého syna Elmera na katolickou obecnou školu u denverské katedrály. Mladý hoch byl nadaný, takže po graduaci v r. 1926 na vyšší katolické škole byl obdařen školským stipendiem pro univerzitní studium na Regis Catholic College v Denver. Tam studoval filosofii do r. 1930 a poté vstoupil na bohoslovecké učiliště sv. Tomáše v Denver a stal se knězem v roce 1934 pro denverskou arcidiocézi. Jeho kaplanské působení bylo v Denver u sv. Filomeny. V dělnickém prostředí a v rozpoznání hmotné bídy obyvatelů ve své farnosti Father E. J. Kolka projevil své nadání v sociologii. Studoval sociologii v letech 1937-38 na Katolické americké universitě. Roku 1942 organizoval jako arcidiocésní ředitel sociální akce podpory stravovací a ošacovací. V letech poválečných je zanepráhněn pro hnutí; umožnil evropským uprchlíkům emigraci do Spojených států.

A tak Katolická charita vstoupila do nejrozšířenější pomoci uprchlíkům, opatřuje pro ně záruky, a když uprchlické skupiny od začátku 1949-50 dojížděly do Denver, měl pro ně zaměstnání, dbal, aby zaměstnavatelé nově přibylým lidem dali možnost lidské cti. Dohlížel na ně, zjednával nápravu. Takovým způsobem Monsignor Elmer Kolka zajišťuje jako arcidiocésní ředitel Katolické charity živobytí více než tři tisícům evropským uprchlíkům, mezi něž patří i českoslovenští exulanti.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. VÁCLAVA PECHALA

Ve středu dne 10. června 1959 v kostele Nep. Srdce P. Marie v Abbot, Texas oslavil své stříbrné jubileum tammější farář dp. Václav Pechal u přítomnosti svých farníků a mnoha přátel i duchovních.

Narodil se z rodičů Františka a Františky Pechalových 23. května 1910 v Ennis, Texas. Krátce po narození jubilanta, se rodiče přestěhovali do Kaufman, Texas. První studia konal v koleji sv. Prokopa, kam jej přivedl dp. Karel J. Dvořák r. 1919 na podzim, jenž svého času dosluhoval na různá místa roztroušená po severním Texasu. V jubilejním roce tisíciletí sv. Václava, když dp. František Šindelář předváděl s koleijním orchestrem živé představení českých dějin od příchodu ssv. věrozvěstů Cyrilla a Methoděje na Moravu až po I. svět. válku, dp. jubilant zaujímal vedoucí roli v přednášení těchto dějů českého národa a s pravým zápalu výtečně se zhostil své velké úlohy. Pak studoval v Kenrick semináři, St. Louis a v semináři v Little Rock, Arkansas. Na kněze byl

vysvěcen J.E. biskupem Lynchem v katedrále v Dallas, Texas, 10. června 1934.

Prvním působistěm bylo kaplanské místo při katedrále v Dallas a pak ve Vernon, Texas. Hned druhý rok 1935 byl ustanoven farářem ve svém rodišti při kostele sv. Anny v Kaufman, Texas, kde setrval až do r. 1954. Při všem tom zorganizoval farnost sv. Augustína v Dallas r. 1938 a v r. 1945 za jeho duchovního vedení zbudoval kostel sv. Máří Magdaleny v Terrell, Texas. Na to byl ustanoven farářem r. 1954 v Abbot, Texas, kde dosud blahodárně působí.

Za zmínku stojí, že jeho otec dokud žil mu ministroval denně po 14 let. Ale větším povšimnutím zasluhuje jeho dobrá matička, ač jí je 90 let, dosud je jeho hospodyní. U příležitosti tohoto jubilea J.E. biskup Tomáš Gorman z Dallas osobně doprovodil tuto stařenku k řečnickému stolu a všichni přítomní ji poctili povstáním. Dp. Karel Šmíd zhodnotil zásluhy dp. jubilanta a jeho matky. Přítomní byli monsignoři I. J. Valenta z West, Antonín Drozd z Weimar, Alois Mořkovský z Hallettsville, V. Mičola z Wichita Falls, dp. Karel Dvořák, dp. J. Vítek, dp. B. Hrubý, dp. E. Slováček, dp. Fr. Botík a dp. B. Sýkora.

MSGR. VINCENC P. MIČOLA SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

Msgr. Vincenc P. Mičola, farář osady Největějšího Srdce Páně ve Wichita Falls, Texas, oslavil 25. výročí svého vysvěcení na kněze v neděli 14. června 1959. Své významné jubileum oslavil ve Vernon, kde bydlí jeho rodiče. Svou jubilejní mši svatou obětoval

Msgr. Vincenc P. Mičola

tamtéž v kostele svatě Rodiny, kde též obětoval svou první mši svatou. Na kněze byl vysvěcen 11. června 1934. Krátce na to působil ve Vernon a Fort Worth a později byl

ustanoven za faráře osady sv. Jana Nepomuckého v Ennis, největší to české osady v Texasu, kterou svou neúpornou pílí značně zvelebil. Za jeho zásluhy sv. Otec Pius XII. jej povýšil na papežského komořího. Nyní Msgr. Mičola blahodárně působí ve Wichita Falls.

Msgr. Mičola se narodil roku 1902 v Gonzales, Texas. Roku 1923 navštěvoval kolleje sv. Prokopa v Lisle. Po absolvování kolleje sv. Prokopa roku 1930, odebral se na bohoslovecká studia v semináři Kenrick, blízko St. Louis.

PRIMICE

P. REGIS N. BARWIG, O.S.B., SEKRETÁŘ UNIONISTICKÉHO KONGRESU, SLAVIL PRIMICI

Sekretář III. Unionistického kongresu P. Regis N. Barwig, O.S.B., člen opatství svatého Prokopa, který byl 30. května vysvěcen na kněze v jolietské katedrále svatého Rajmunda biskupem Martinem McNamarem, slavil v neděli 14. června ve své rodné osadě sv. Stanislava Kostky v Chicagu svou slavnou primiční mši svatou.

Při mši svaté, kterou sloužil v deset hodin dopoledne, mu asistoval jako arcikněz bývalý šéfredaktor Dziennika Chicagského P. Měcislav Starzynski, C.R., jáhnem byl P. Martin Horák O.S.B., podjáhnem Evžen Kalinski O.S.B., ceremoniářem Fr. David Turner O.S.B. a turyferem Fr. Augustin Serafini O.S.B. Kázání přednesl P. Josef Prusinski, C.R.

Po mši svaté novosvěcenec udělil všem přítomným zvláštní papežské požehnání. Sv. Otec Jan XXIII. zvláštním listem, poslaným J. Em. kardinálem státním tajemníkem Dominikem Tardiniem, udělil novosvěcenci tuto zvláštní výsadu.

P. Regis Norbert Barwig se narodil v Chicagu v osadě sv. Stanislava Kostky. Pochází ze staré polské rodiny, která přijela do Chicaga po polském povstání ve velkonožectví Poznańském roku 1864. Rodiče novokněze Vladislav a Josefa Barwigovi se však nedočkali synovy primice. Zemřeli krátce za sebou. P. Regis vychodil školu svatého Stanislava Kostky, vedenou sestrami Notre Dame, pak navštěvoval vyšší školu arcibiskupa Webera, kterou vyšel s jedinečným prospěchem a vyhrál první místo v soutěži anglické řeči, kterou pořádal Hearstův tisk. Potom vstoupil do kolleje sv. Prokopa a posléze prošel noviciátem opatství sv. Prokopa a vystudoval seminář svatoprokopský. Roku 1955 složil sliby jako benediktin.

Za svého studia na kněze prošel zvláštními kursy na universitě Notre Dame a Georgetown, jinak po studiu vyučoval ještě na kollejní akademii sv. Prokopa. Bakalářská thése novokněze byla r. 1954 o politické filosofii v několika španělských naučných časopisech.

Tato poměrně suchá data ze života novokněze P. Regise Barwiga však zdaleka nevystihují neocenitelnou práci, kterou vykonal

jíž jako bohoslovec. Nejdříve opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B. si brzy všiml neobyčejného nadání a velké pile mladého bohoslovce a postupně jej pověřoval velmi závažnými úkoly. P. Regis se stal sekretářem všech tří unionistických kongresů a pravou rukou a hlavním asistentem generálního sekretáře unionistických snah při opatství svatoprokopském P. Clauda Viktory, O.S.B. Před unionistickými kongresy byla na mladého bohoslovce vložena vždy velká tíha práce, kterou si příprava kongresu vyžaduje na všech stranách. P. Regis vyslal z opatství tisíce dopisů, provedl podrobný soupis všech pravoslavných středisk ve Spojených státech a jinde ve světě, třídil nespočetnou korespondenci a návrhy. Jako sekretář kongresu pomáhal šířit korespondenci doslova s celým křesťanským světem. V tom směru byla mu velmi nápomocna znalost několika cizích jazyků — a v poslední době se přiučuje také česky. Pro myšlenku křesťanské jednoty pracoval takřka ve dne v noci. Nejednou jsme ho v Lisle potkali unaveného. Kromě bohosloveckého studia, vyučoval v akademii, dlouhé hodiny pracoval v sekretariátu Apoštolátu svatých Cyrila a Metoděje na unionistické práci, nebo na grafické či jiné přípravě časopisu Voice of the Church. Když byl vyzván obvyklým anglickým řečením "take it easy", chvíli si skutečně odpočinul, ale než se setkala hodina s hodinou, byl zase v práci. Není nadsázkou, že jeho pile a nadání značně pomohlo rozvinout unionistický apoštolát při opatství Svatoprokopském.

Nyní jako kněz chce se věnovat unionistické práci naplno. Bude nejen sloužit čas od času mši svatou podle východního obřadu v jazyce staroslovanském, při níž donedávna asistoval, ale chce se cele vrhnout do unionistické práce, aby mohl přispět k uskutečnění modlitby Páně, "aby všichni jedno byli."

O novoknězi Barwigovi se dá říci, že je skutečně záníceným knězem pro myšlenku unie, o jakých snil opat Prokop Neužil, svatě paměti, zakladatel unionistických snah při opatství svatoprokopském. Proto se dá napsat u příležitosti jeho primice: kéž Bůh dá, aby P. Regis Barwig jako kněz mohl ještě více vykonat v apoštolátu církevní jednoty, který rozhodnutím papeže Jana, se stal v těchto pohnutých letech světa nejprřednějším apoštolátem Církve.

DP. HAYEK VYSVĚCEN NA KNĚZE

V sobotu 31. ledna byl vysvěcen na kněze v katedrále sv. Rafaela v Dubuque, Iowa, dp. Stanislav Hayek, syn rodičů Hayekových v Clutier, Iowa. Svou první mši svatou dp. Hayek obětoval 1. února v chrámu Neposkvrněného Početí v Clutier. Arciknězem byl

Dp. Stanislav Hayek

farář dp. František J. Růžička; jáhnem dp. Jan P. Čihák z osady sv. Václava ve Spillville, podjáhnem dp. Robert L. Ferring z kolleje Loras a obřadníkem dp. Josef A. Syrový z osady Panny Marie ve Vining, Iowa. Kázání přednesl Msgr. Antonín Čihák z osady sv. Václava v Cedar Rapids. Mezi asistujícími byli bratrance novosvěcence: Jiří Hájek a James Pošusta. Po mši svaté byla recepce v Community Hall v Clutier. Nově vysvěcený dp. Hayek má pět bratrů a tři sestry, z nichž dvě jsou v řádu Notre Dame: sestra Marie Michael a sestra Marie Gabrieli. Rodina, jakož i novosvěcence jsou členy Katolického Dělníka.

ČÍNSKÝ KNĚZ SLAVIL PRIMICI V ČESKÉ OSADĚ

Dp. Josef Hsu, jehož arcibiskup Leo Binz vysvětil na kněze v katedrále v Dubuque, obětoval svou první slavnou mši svatou 1. února v kostele sv. Josefa v české osadě v Prairieburg, Iowa, kde je farářem dp. A. L. Zachar.

Dp. Hsu, jehož domov byl blízko Šanhaje, byl v květnu r. 1949 svým arcibiskupem poslán do ciziny, aby unikl komunistickému pronásledování. Tehdy nastala obava, že mladý student bude zajat a i usmrčen, než dosáhne svého křesťanského cíle sloužit Církvi. Komunistický vá-

lečný stroj jel plnou parou a pohlcoval celou čínskou pevninu. Jejich ukrutnosti, zvláště proti křesťanům byly a jsou hrozné. Kněží, duchovní a křesťané, domorodí nebo cizí, jsou věznění, brutálně ubíjeni, převychovávání a často zabiti. Jeho vlastní rodičovský domov, křesťanský přes dvě století, byl již v rukou nepřítele.

Nyní, dokončil požadované klasická i bohoslovecká studia na kněze. Bude působit v arcidiecési Dubuque. Až komunismus upustí od pronásledování křesťanství, dp. Hsu se vrátí do své milované Číny.

PRIMICE DP. RAYMUNDA V. ROH

Dp. Raymund V. Roh byl vysvěcen na svátek sv. Jana Nepomuckého v kostele sv. Václava ve Wahoo, Nebraska nejdp. biskupem James V. Casey z Lincoln. Druhý den na svátek Seslání Ducha sv. sloužil svou primici v témž kostele, kde vysloužilým farářem je dosud žijícím nejdp. msgr. Matěj V. Němec, nejstarší kněz v Neb-race. Ve čtvrtek na to dp. primiciant Roh sloužil slavnou mši sv. v kostele ssv. Petra a Pavla v Abie, Nebraska svého rodiště. Je synem a nejmladší z 12 dětí p. Josefa F. Roha, který po letech pozdějších se odstěhoval z okolí Abie do Wahoo a kde též bydlí někteří z sourozenců.

DP. JAN MICHALIČKA VYSVĚCEN NA KNĚZE

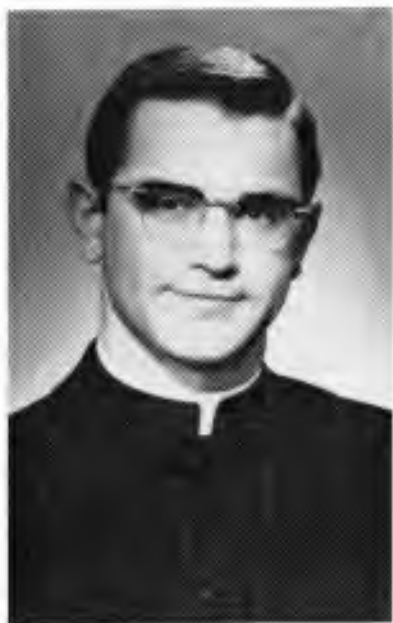
Dne 16. května, na svátek sv. Jana Nepomuckého byl vysvěcen dp. Jan Michalička na kněze J. Exc. nejdp. biskupem Viktorem Reedem.

Novosvěcence je synem p. a pí. Josefa Michaličky, osadníků v Union City, Oklahoma, a narodil se 25. listopadu 1933. Vychodil osadní školu sv. Josefa a pak studoval v St. Gregory College, Oklahoma, a v kolleji sv. Benedikta v Atchison, Kansas, kde získal bakaláře umění, než vstoupil do semináře sv. Tomáše v Denver, Colorado, kde ukončil svá studia i dosáhl hodnosti mistra umění. Je synovcem známého česko-amerického benediktina dp. Václava Michaličky, O.S.B., bývalého ředitele Tiskárny českých benediktinů, nyní faráře v Chetek, Wis.

PRIMICE DP. JANA J. MICHALIČKY

Na Hod Roží Svatodušní, 17. května, dopoledne o 10. hodině obětoval dp. Michalička svou první slavnou mši sv. v kostele sv. Josefa v Union City, Oklahoma. Vyjasněné ráno po sobotním odpoledním dešti bylo zrovna jako stvořeno na tuto slavnost. Bylo to po páté, co tato malá venkovská osada byla svědkem primice, r. 1920 dp. Václav Michalička měl svou primici v této osadě.

Průvod vyšel z fary za zvuku zvonu, veden ministranty v čele s Tomášem Tábůrkem s křížem a Larry, Benny, Sammy a Gene Novosadovi, vesměs bratřenci novosvěcence, nesli víno a chléb k nejsvětější oběti, následovali kněží, pak ndp. opat Filip Berning ze Shawnee, Okla, Msgr. Vincent Mičola z Wichita Falls, Texas a novosvěcence dp. Jan J. Michalička s asistencí: dp. Ondřej Thomas, farář, co arcikněz, dp. Václav Michalička, O.S.B., jako jáhen a dp. Florian Demmer, O.S.B., z Atchison, Kans., co podjáhen. Za zvuku varhan zapěl "Veni Creator Spiritus" a nato pak primiciant pěl též modlitbu k Duchu sv.

Dp. Jan Michalička

Začala mše sv., při níž sbor zpíval vítěznou mši sv. ke cti sv. Johanny z Arku od Sorina, varhanici byla Mary Cletus Novosad, sestřenice novosvěcence. Slavnostní kázání pronesl ndp. Msgr. D. Flechter, P.A. a biskupský rádce z Tulsa. Novosvěcence-celebrant zapěl prefaci slavnostnějším způsobem, což je málokdy slýcháno. Jistě to zdědil po babičce, zemř. Marii Michaličkové, jež si zachovala vzácné písně z Čech a pěla je v nové vlasti nesčíslněkrát.

Mimo výše uvedené byli přítomni dpp. Augustin Horn, O.S.B., rodák z okolí Duncan, Iowa, Antonín Bumpus, O.S.B., Bernard Mazurowski OSB, vesměs ze Shawnee, Okla, dp. Cletus Kohake OSB, z Atchison, Kans., dp. Emil Depreiter z El Reno, dp. Tomáš Hoffman z Calumet, dp. Alois Waleczek z Bison, dp. Gerald O'Nolan z Ft. Reno, dp. Karel Meiser z El Reno, dp. Karel J. Johnson z Oklahoma City, a dp. Eduard Day, syn nejvyššího sudího

z Denver, Colo. K sv. přijímání přistoupili nedříve rodiče, sourozenci a přátelé a přítomní. Krásná primicií slavnost se ukončila zapěním "Tebe, Bože, chválíme." Nato novosvěcence udělil osobně své primicií požehnání jednotlivě všem přítomným.

V prostorné osadní síni byl podáván oběd přítomným 360 hostům, který byl podáván hotelní firmou dodavatelů z Oklahoma City.

Česká Oklahoma se opět sjela sem na tento den. Byli tu hosty: rodiny Šott a Divácký z Oklahoma City, rodiny Tábůrkovi, Mácovi, Pařízkovi, Škochovi a Dafoe z Yukon, rodiny Novotných a Dobrých z Chicakasha a p. Mičolová a Dobrý z Wichita Falls, Tex., rodiny Pekárků z Okeene, Štěpán Michalička z Hitchcock, Trojanovi, Přibylvi, Vaverkovi, Havlík, Kokojanovi z Bison, rodiny Divácký a Colmi z Kalifornie, rodiny Roemer a Wellmuth a Pospíšil-Biggs z Choctaw a Norman, Oklahoma, a rodina Richard Kalous z Colorado.

Večer byla recepce v osadní síni pod záštitou Oltářního spolku, řízená sl. Annou Michaličkovou. Zde byly vyloženy dary, mezi nimi krásný, tepaný zlatý kalich, dar rodičů.

Dp. Michalička je asistentem ve Woodward, Okla., a spravuje ještě tři okolní misie.

DP. FRANTIŠEK J. MACHOVEC VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dne 23. května 1959 v katedrále Pauny Marie v Lincoln, Nebraska byl vysvěcen biskupem James V. Caseyem dp. František J. Machovec.

DP. MATOUŠ HYNTOUŠ VYSVĚCEN NA KNĚZE

V sobotu dne 23. května 1959 v kapli převorství sv. Růženy v Dubuque, Iowa, bylo jedenáct Chicazánů, členů provincie sv. Alberta Velikého řádu dominikánů, vysvěceno na kněžství. Svěcení vykonal arcibiskup Leo Bínz v Dubuque. Mezi novosvěcenci byl také syn českých rodičů. Byl to dp. Matouš Hynouš, syn zesnulých Františka a Marie Hynoušových v Berwyn, Ill. Svou první mši svatou obětoval v chrámu sv. Odily na 23. a Clarence v Berwyn v neděli 31. května o dvanácté hodiny v poledne. Přísluhovali mu vldp. Edvard L. Hughes, O.P., jako jáhen, dp. Charles J. D. Corcoran jako podjáhen a dp. Patrick J. Buckley, farář osady sv. Odily, jako arcikněz. Kázání přednesl dp. Tomáš C. Donlan, O.P., S.T.D., z Dubuque.

Dp. Hynouš se narodil v Chicagu 11. září 1932. Navštěvoval osadní školy v Chicagu a vyšší školu Fenwick. Po graduaci z Fenwick, kde měl nejvyšší průměrné školní známky své třídy, odebral se roku 1950 do kolleje Loras v Dubuque. Po dvouletých studiích pak vstoupil do řádu dominikánů r. 1952.

DP. JAMES O. HOLUP VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dp. James Ondřej Holup byl vysvěcen na kněze 30. května J. Exc. biskupem Martinem D. McNamarou v katedrále sv. Rajmunda, v Joliet, Ill. Svou primici sloužil v kostele Panny Marie v Toledo, Ohio v neděli 7. června, při níž mu přísluhovali dp. Brucher, S. J., jako arcikněz, dp. J. Lennon z Joliet jako jáhen a Fr. Jude Randall, O.S.B., z opatství sv. Prokopa, Lisle, Ill., jako podjáhen. Kázání přednesl dp. Jan C. Selner, S.S., ze semináře Panny Marie, Baltimore, Maryland.

Dp. James O. Holup

Novosvěcenec je synem Štěpána Holupa, již zemřelého a matky Marle (roz. Tomek) Holup, bydlící v Toledo, Ohio. Narodil se 8. května 1933 v Ford City, Penna., kde též navštěvoval osadní školu. Svá klassická studie studoval v kolleji sv. Prokopa a filosofii a bohosloví v semináři Panny Marie v Baltimore. Vysvěcen byl pro diecési Joliet a působí jako kaplan v osadě sv. Josefa v Downers Grove, Ill.

DP. ADRIAN HERBEK VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dp. Adrian Herbek byl vysvěcen na kněze 5. června biskupem J. V. Caseyem z Lincoln v Deweese, Nebr., a svou první slavnou mši svatou obětoval 9. června v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Deweese. Jemu přísluhovali dp. Antonín Trausch jako arcikněz a dva bratrance dp. Daniel Pohl a dp. Ivan Vap jako jáhen a podjá-

Rev. Adrian Herbek

hen. Seminarista Leonard Finnewald ze semináře Conception v Missouri byl ceremoniářem a kázání přednesl dp. Edmund Kestel, O.S.B., ze semináře Conception. Recepce ke počtě nově vysvěceného kněze se konala odpoledne a večer u přítomnosti 150 příbuzných a přátel.

Dp. Herbek je prvním členem osady Nanebevzetí Panny Marie, který se stal knězem. Narodil se 13. března 1934. Navštěvoval venkovskou přípravní školu a vyšší školu v Nelson, Neb. Roku 1955 získal bakalářství umění v semináři Conception, kde též konal vyšší studia na kněze. Dp. Herbek, jeho rodiče, jeden bratr, 3 sestry a oba jeho dědečkové jsou členy odvětví č. 140 K. D. Dp. Herbek se stal asistentem v osadě sv. Václava ve Wahoo.

POSVÁTNÉ POLE

DP. MARCELLUS CIKÁN ZEMŘEL

Dp. Marcelus Cikan, který byl knězem 26 let, byl pochován 4. července 1959 na hřbitově Kalvarii v Cleve'and, Ohio, po zádušní mši svaté v chrámu Panny Marie Lurdské, z kteréžto osady pocházel. Dp. Cikan zemřel v neděli 28. června na faře osady sv. Kateřiny ve

Freeport, Ill., kde byl farářem 12 let v diecési Rockford. Byl kaplanem v osadách sv. Prokopa a P. Marie Lurdské v Chicagu a P. Marie Celenské v Berwyn, Illinois. Dp. Cikan vychodil osadní školu Panny Marie Lurdské v Clevelandu a vystudoval vyšší školu a kolleji sv. Prokopa a filosofii v kolleji sv. Prokopa v Lisle. Za-

Dp. Marcelus František Cikán

nechává bratra Stanislava v Brookfield, Ill., a sestry Marii a Emílii v Clevelandu. Byl synem zesnulých Jana C. a Stelly Cikánových.

**BÝVALÝ ŘEDITEL A ŠÉFREDAKTOR
ČESKÉHO BENEDIKTINSKÉHO TISKU
P. PLACID ŠAŠEK O.S.B., POCHOVÁN
V LISLE, ILL.**

Lisle, Ill.: V pátek 24. července 1959 zemřel v opatství sv. Prokopa v Lisle ve věku 72 let, raněn záchvatem mrtvice známý česko-americký kněz a bývalý ředitel Tiskárny českých benediktinů a šéfredaktor Národa a Katolíka P. Placid Šásek, O.S.B. Jeho tělesné pozůstatky byly v neděli vystaveny v opatství sv. Prokopa a v pondělí dopoledne po kněžských hodinách a po pontifikálních zádušních bohoslužbách, které obětoval nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., uloženy za doprovodu členů kláštera a příbuzných na klášterním hřbitově při opatství v Lisle.

Dp. Placid Šásek, O.S.B., se narodil 23. června r. 1887 v Nezamyslicích v Čechách a do Ameriky přijel jako malý chlapec se svými rodiči. Rodina se usadila v osadě sv. Prokopa v Chicago roku 1890. Byl prvním studentem, který všechna leta studoval, když se kolleji sv. Prokopa přestěhovala do Lisle, 1901-1906, v Lisle. P. Placid vstoupil do kláštera sv. Prokopa. Roku 1907 skládal své řeholní sliby a dne 1. června 1912 byl vysvěcen na kněze. Po vysvěcení a dokončení studia působil nejprve v kolleji sv. Prokopa jako profesor němčiny a matematiky. Později zastupoval řadu zodpovědných

Dp. Placid Šásek, O.S.B.

míst. Od roku 1921 do roku 1927 byl ředitelem Tiskárny českých benediktinů a šéfredaktorem jejich časopisů. Provedl zde řadu změn v technickém vybavení tiskárny a expedičním oddělení.

Roku 1927 byl ustanoven farářem v Haugen, Wis., a za 10 let farářem ve Phillips, Wis. Též delší dobu farářoval v Clutier, Ia., Dickinson, N. D., v státu Nebraska a v Louisianě.

Poslední řadu let k vůli chatrnému zdraví se uchýlil na odpočinek do opatství sv. Prokopa, kde prospíval Církvi a klášteru svým tichým a zbožným životem a kde také loňského roku oslavil padesát let řeholních slibů.

**ČESKÝ CLEVELAND SE ROZLOUČIL SE
ZESNULÝM P. FRANTIŠKEM MARUNOU**

V pondělí 27. července ve 2:15 odpoledne zemřel v nemocnici sv. Alexa v Clevelandu po delší nemoci farář osady Panny Marie Lurdské dp. František Maruna, který byl nástupcem Msgra. Olícha Zlámala.

Dp. Maruna se narodil r. 1906 a studoval v katedrální vyšší škole a na universitě John Carrol v Clevelandu; filosofii v semináři Panny Marie a bohosloví u benediktinů v semináři sv. Vincence v Latrobe, Pa. Po vysvěcení 21. května 1932, při jeho primici mši svatě, přislouhoval tehdy jeho bratr dp. Václav Maruna. P. František Maruna blahodárně působil v osadě sv. Rodiny čtyři léta. Nato pracoval v osadě sv. Vojtěcha, později v osadě sv. Václava v Maple Heights. Potom v osadě sv. Jana Nepomuckého v Clevelandu působil 7 let, na-

čež byl ustanoven farářem osady sv. Vojtěcha. Zde působil dva roky a byl ustaven za faráře osady Panny Marie Lurdské, kde neúnavně a horlivě pracoval až do svého skonu.

Pohřeb se konal 30. července v 10:30 hodin ráno. Od ranních hodin přicházeli sem ti, kdo dp. Marunu znali, aby naposled poklekli u jeho rakve a se pomodlili a později aby svou účastí při pohřbu vzdali čest jeho světlé památce.

Dp. František Maruna

Kolem 10. hodiny již se chrám začal naplňovat věřícími a zástupy osadníků stály na nádvoří kostela. A přicházeli také stále další

kněží, aby se pomodlili za svého spolubratra. Kolem 10:30 hnul se průvod do kostela. Dp. Jan Anděl, bývalý kaplan, nesl kříž, při něm kráčeli dp. Václav Mošovský a dp. Edward Rumpík, následovali kněží, monsignori, nejdp. opat Theodore Kojíš. O.S.B., světitel biskup John J. Krol, nejdp. arcibiskup Edward F. Hoban. Nejdp. arcibiskup zaujal místo při svém trůnu při evangelní straně, přísluhoval mu jeho osobní ceremoniář Msgr. Michael Trivisonno, čestní jáhnové byli: dp. Josef Anděl, farář osady svaté Rodiny a dp. Josef J. McGraw, farář osady sv. Josefa v Strongsville.

Světitel biskup zaujal místo dole u oltáře; jemu přísluhovali jako čestní jáhnové dp. František Habart, farář osady sv. Václava v Clevelandu a dp. Clarence Liederbach, farář osady sv. Vojtěcha. Arciknězem při mši svaté byl dp. Raymond Matoušek, farář osady sv. Václava v Maple Heights. Při epištolní straně zaujal místo nejdp. opat Theodore Kojíš, O.S.B., opat slovenského opatství sv. Ondřeje v Clevelandu.

Potom začaly kněžské hodinky, které předzpěvoval Msgr. F. John, říditel diecézálního Retreat House. Když hodinky byly odříkány, rakev byla uzavřena a na ní dp. Howard Wolf, hlavní kaplan osady, položil purpurovou štolu a pak bíret. Na to započala pontifikální zádušní mši svatá, kterou sloužil nejdp. biskup John J. Krol; jemu přísluhovali dp. Habart jako jáhen a podjáhen byl dp. Liederbach. Ceremoniářem byl Msgr. Michael Trivisonno, druhým ceremoniářem byl kaplan osady dp. Pavel Hritz. Arciknězem byl dp. Raymond Matoušek.

Zesnulý dp. Maruna byl pohřben na hřbitově Kalvarii, kde dp. Howard Wolf vykonal poslední církevní obřady.

KONVENCE A SJEZDY

CLEVELAND UVÍTAL DELEGÁTY 28. GENERÁLNÍ KONVENCE ČESKÉ KATOLICKÉ JEDNOTY.

V sobotu 8. listopadu 1958 začal Cleveland vítat delegátky k 28. generální konvenci, sjezdu. Zápis delegátek byl v hotelu Statler na Euclid ave. a vých. 12. ulice. Neděle 9. listopadu roku 1958 bude zapsána do dějin generální konvence České Katolické Jednoty. Konvence byla zahájena v osadě svatého Prokopa v Clevelandu, Ohio, na záp. 41. ul. a Trent ave. Již před 9. hod. ráno se delegáti a delegátky a příznivci jednoty i osadníci začali shromažďovat ve školní místnosti osady sv. Prokopa. V ustanovený čas pí Marie Žižka, vedla shromážděné úředníky a zástupce do chrámu Páně, kde za zvuku varhan byli uve-

dení na vyhrazená místa v lavicích a ostatní část kostela zaplnili věřící. V 9 hod. započala slavná mše sv., již sloužil farář dp. Václav Uhlíř. Přísluhovali mu dp. Jan Anděl a Lawrence Wolf. V sanktuariu byl kaplan jednoty dp. Arnošt Žižka O.S.B., který je též kaplanem v nemocnici v Pineville, La. Dp. Žižka měl krátké pěkné anglické i české kázání.

Chorální sbor dívek vyšší školy při osadě sv. Prokopa pěkně zpíval mši sv. ke cti P. Marie Lurdské od Wm. J. Marshe. Mnoho lidí přistoupilo ku sv. přijímání. Po mši sv. byly zazpívány dva verše Tisíckrát pozdravujeme Tebe. Při druhém verši celý průvod odcházel z kostela a šel do osadní síně, kde byla připravena snídáně.

Obrazek ze sjézdú Ceské katolické jednoty v Clevelandě.

Program banketu

konaného v auditoriu osady sv. Prokopa v 6:30 hod. večer. Program začal národní hymnou The Star Spangled Banner a Kde domov můj, při němž na piano hrála Joann Cihá. K tomuto stolu zasedlo ct. duchovenstvo, a úřednictvo jednoty. Kaplan osady dp. Jan Anděl přednesl modlitbu. Pak byl přinášén banketní oběd. Ústřední místopředseda p. Karel Hronek představil ústřední tajemnici pí Annu Veverkovou. Pí. Veverková napřed všechny přivítala a potom představila ústřední předsedkyni pí. Marii L. Královou, a pak ctěné duchovenstvo: Ústředního kaplana dp. A. Žižku, faráře osady sv. Prokopa dp. V. Uhlíře, dpp. Josefa Anděla, faráře osady sv. Rodiny, Ray. Matouška, faráře osady sv. Václava v Maple Ht's., Frant. Habarta, nejstarší české osady v Clevelandu, sv. Václava, kde byla založena Čes. Kat. Jednota, dále Jana Anděla a Lawr. Wolfa, kaplany osady sv. Prokopa: pak p. Karla Hronka, ústřední pokladní pí Marii Průša, ústřední ředitelstvo: pí Marii Tringl, pí Marii Koníček, pí Mildred Janda, pí Rose Blake, pí Kateřinu Killian.

Dp. Uhlíř byl představen jako první řečník. Druhým řečníkem měl být dp. Albert J. Prokeš, kaplan Kat. Ústř. Jednoty, ale pí Veverková oznámila, že aeroplan, jenž ho měl přivézt, je o dvě hodiny zpožděn a že bude mluvit později, přijde-li než bude příliš pozdě. Ale přišel až po programu a proto mluvil příští den. Ústřední kaplan dp. Žižka měl krátkou, ale jadrnou řeč. Mimo jiné řekl, že je třeba udržet zájem ve spolcích, spolky by měly pořádat přitažlivé programy a udržovat společenské a vzdělávací zájem. Po řeči dp. Žižky pí. Veverková vyzvala ústřední předsedkyni pí Marii L. Královou, která připomněla povinnosti delegátů i členů spolků, jež se mají snažit plnit, aby se jednota nejen udržela, ale zkvétala. Také se zmínila, že je tomu již 24 let, co pro jednotu pracuje přes svoje síly. Pak přečetla jména těch, kteří jsou členy nebo členkyněmi přes 50 roků, jímž byly uděleny pěkné odznaky. Těm, kteří nebyli přítomni, dají se ve spolkové schůzi. Potom pí Veverková četla zaslané blahopřejné telegramy. Nakonec se dp. Žižka pomodlil a tím byl banket ukončen.

V pondělí 10. listopadu v 9:30 hod. ráno byla konvence v nové budově České Katol. Jednoty, která se nalézá v čísle 5349 Dolloff Rd., v Clevelandu. Podle programu dedikace a svěcení nové budovy mělo být v pondělí 10. listopadu, ale pro nepříznivé počasí bylo to odloženo na druhý den, úterý 11. listopadu. Budova byla ozdobena americkými vlajkami a uprostřed byl nápis, vítající váženou delegaci k 28. generálnímu sjezdu.

Konvence formálně započala 10. listopadu. Předsedkyně pí M. Králová prohlásila započeti konvence. Kaplan jednoty dp. Žižka přednesl modlitbu. Potom byl učiněn slib americké vlaj-

ce, jež přednesl dp. Žižka. Tajemnice přečetla protokol posledního sjezdu, který byl s napjetím sledován. Byly předloženy pověřující listiny a přijat slib delegátů. Pak ustanoveny různé výbory — na pověřující listiny — stížnosti, — dobročinnost a stanovy. Ranní zasedání ukončeno modlitbou, jež přednesl dp. Žižka. Ve 12 hodin byl oběd v jídelně nové budovy Č. K. J.

Paní Marie L. Králová

Ve 2 hod. odpoledne bylo pokračováno v konvenci. Úřednictvo podalo podrobné zprávy, jak finanční, tak všeobecné postavení organizace a pokroku za poslední 4 roky.

V úterý 11. listopadu v 9 hod. ráno opět kaplan dp. Žižka otevřel konvenci modlitbou a opět učiněn slib vlajce. Předsedkyně pí Králová byla přítomna při každém zasedání 11. hod. šli všichni účastníci konvence do kostela Panny Marie Lurdské, kde dp. Žižka sloužil zádušní mši sv. za zemřelé členstvo jednoty. Při mši přítomné delegátky přistoupily ku sv. přijímání. Po mši sv. měl dp. Žižka krátké kázání. Potom u nové budovy dp. Žižka přednesl několik slov a za zpěvu písně "Tisíckrát pozdravujeme Tebe" bylo začato se svěcením budovy napřed zevnitř a pak uvnitř.

Ve 2 hod. odp. delegátky a váš dopisovatel nastoupily do autobusu a jeli na projížďku městem. Pí Anna Veverka velmi důkladně označovala hlavní místa cestou, jakož i katedrálu sv. Jana, kde je biskup Jan J. Krol, pak novou soudní síň a radnici města, centrální zbrojnici, vojenský pomník, potom mnoho clevelandského průmyslu a zvláště Gordon a Rockefeller park, kde jsou kulturní zahrady různých národů a sochy jejich velkých mužů. Česká kulturní zahrada má poprsí Palackého, Baara, Purkyně, Smetanovo, Tyršovo, Němcové, Dvo-

řáka, Havlíčka a poslední je nová socha životní velikosti Jana Amose Komenského. Tato zahrada je věnována našim milovaným českým rodičům, kteří svým učením, životem a příkladem položili základy našim vysokým ideálům amerického občanství. Při této zahradě jsme se déle zdrželi. Pak jsme jeli kolem residence clevel, nejdříve arcibiskupa Edward F. Hobana a pokračovali až do Retreat House, kde naši duchovní každého roku mají duchovní cvičení, a kde byla zastávka. Na zpáteční cestě ještě p. Veverková upozorňovala na významnější budovy, jako na kostel sv. Tomáše Akvinského, sv. Anežky, kde je biskup Floyd L. Begin, pak svatyni sv. Pavla, kde je stála adorace Největější Svátosti.

Ve středu 12. listopadu v 9:30 opět předsedkyně p. Králová začala schůzi, dp. Žižka se pomodlil a předkřikával slib věrnosti americké vlajce. Potom bylo pokračováno v jednání; podávány zprávy od jednotlivých výborů, přijata změna stanov atd. Ve 12:30 byl oběd.

Odpoledne opět pokračováno ve schůzi. Pak bylo započato s volbou. Dp. kaplan se napřed pomodlil. Při volbě úředníků a úřednic byl dán návrh, aby všichni úředníci zůstali ve svých úřadech, kterýžto návrh byl všemi podporován. Pak se dp. Žižka, který vedl volbu, ptal každého úředníka a každé úřednice, zdali přijímá úřad znovu zvolený a každý po krátkém váhání úřad znovu přijal. Znovu tedy byly zvoleny: Dp. Arnošt Žižka O.S.B. kaplanem jednoty; paní Marie L. Král předsedkyně, Karel Hronek místopředseda, Anna M. Veverka tajemnice, Marie Průša pokladní. Podobně i ředitelky byly znovuzvoleny. Jsou to: Marie Tringl, Marie Koníček, Mildred Janda, Rose Blake a Kateřina Killian. Volba úřednictva a schůze ukončena právě, když zvon na věži kostela P. Marie Lurdské vyzváněl k lekání. Dp. Žižka předkřikával Anděl Páně. Konvence započala slavnou mší svatou a ukončila Andělskou modlitbou. Potom si ještě všechny zazpívaly naši národní hymnu, Kde domov můj a anglickou God Bless America.

26. GEN. SJEZD KATOLICKÉHO DĚLNÍKA

26. generální sjezd Jednoty Katolický Dělník se konal r. 1959 v Cedar Rapids, Iowa. Přípravnou práci zahájil již v sobotu 23. května výbor na stanovy spolu s ústředními důvěrníky. Tento výbor pracoval celý den a zasedání odloženo pozdě večer.

V neděli ráno 24. května byla v kostele sv. Ludmily, kde je duchovním správcem ndp. Msgr F. R. Hrubý, který je ústředním duchovním ředitelem Jednoty Katolický Dělník, mše svatá v 8 hodin ráno. Ústřední úředníci a členové výboru pro stanovy a další přítomní hosté seděli v předních, pro ně vybrazených lavicích. V presbytáři byli přítomni duchovní dpp. Karel J. Oborný a Raphael Ludwig.

Další zasedání výboru započalo o 10. hodině ráno a trvalo s malou přestávkou do 10:30 hod. večer. Všechny záležitosti výboru pro stanovy byly vyřízeny v pondělí. Další přípravné práce trvaly však dále. Pro sjezdové delegáty byla ujednání vytištěna, aby se mohli s nimi seznámit. Většina zástupců přijela v pondělí odpoledne a večer, takže v úterý ráno byli všichni přítomni.

V úterý dne 26. května o 8. hodině ráno byla slavná mše svatá v kostele sv. Ludmily, které se zúčastnili všichni úředníci a zástupci. Slavnou mši sv. obětoval ndp. Msgr Hrubý, jáhnem byl dp. Otto Ekhaml, dp. Bernard Havlík byl podjáhnem a dp. Fr. J. Oborný byl ceremoniářem. Všichni úředníci a delegáti přistoupili ke stolu Páně. Po sv. evangeliu měl ústř. duchovní ředitel ndp. Msgr Hrubý kázání. Bylo krátké, ale výstižné a pěkné. Po mši svaté se všichni shromáždili u snídaně v jídelně školy sv. Ludmily, kterou připravily tamní osadnice.

Konvence byla zahájena v hotelu Sheraton o 10. hodině ránní. Nejprve Hanford Post č. 5 Americké Legie umístil prapor a všichni složili slib věrnosti praporu Spoj. států. Zástupce mayoraměsta Cedar Rapids David McGuire přivítal všechny do Cedar Rapids. Pak ústřední předseda Václav F. Jelínek zahájil jednání sjezdu a ndp. Msgr Hrubý pronesl modlitbu. Čtena jména ústředních úředníků, přítomno 9. Předseda jmenoval výbor na pověřující listiny a to: Jos. K. Proskočil, A. G. Sirek a H. A. Parma, který podal zprávu, že k zasedání je oprávněno 82 delegátů a 9 úředníků. Všichni byli přítomni. Pak následoval slib všech složený do rukou ústředního ředitele. Za tajemníka sjezdu zvolen Theodor Viaclovsky z texasské delegace.

Účastníci 26. gen. sjezdu Katolického Dělníka:

Ústřední úředníci: duchovní ředitel, ndp. Msgr F. R. Hrubý; předseda, Václav F. Jelínek; místopředseda, A. G. Sirek; tajemník S. F. Wagner; pokladník, Jos. W. Ficenec; lékař, Dr. S. T. Kučera; právní rádce, Jos. A. Vojtíš a důvěrníci, Jos. K. Proskočil a H. A. Parma.

Zastoupení:

Nebraska - Missouri: Dp. Frant. J. Oborný, dp. A. L. Krejčí, B. F. Filip, dp. Karel Oborný, dp. Václav Beránek, Jos. J. Řezníček, dp. O. Ekhaml, Václav Říha, F. J. Kučera, J. A. Proškovec, Cyril Hotový, Fr. Staněk, Mrs. Marie Pavlíková, Jos. J. Novotný, W. B. Řezníček, George Bureš, L. Mergl, Leo Hanuš, Fr. Bugiewicz, Mrs. Helena Dynková, Mrs. Anežka Pivoňková, Mrs. Františka Říhová, Mrs. Marie Vanoušová, F. J. Kopecký, J. J. Hudeček, Mrs. Frant. Šimková a Alfred Nováček;

Iowa: W. J. Hruška, E. R. Kuba, Vác. Drábek, Karel Svoboda, ndp. Msgr A. W. Chihak, Geo. Hájek, Jos. Frey, L. Ulrich, F. G. Drahozal, G. G. Lukeš, Jos. Zachar a Mrs. Mildred Svobodová;

Minnesota: A. J. Tůma, Jan Kodada, Fr. A. Bárta, James E. Šimon, Jos. Hromádka, Jos. Macháček, Fr. Liška, Jos. J. Jiřík, Mrs. Marie Haus a R. Hazuka;

Texas: Anton Mikulenčák, Mrs. Augustina Parmová, Theodor Viaclovský, Jos. Mareš, Jos. B. Pekař a Pavel Řepa;

North Dakota: Robt. J. Bezdiček, Fr. J. Kadlec, J. A. Chýla a Vincent Steffan;

So. Dakota: E. Petřík, Jos. G. Wagner, Anton Řezáč a A. Rokůsek;

Ohio a Pennsylvania: Fr. O. Dezort, J. Wiltman, Jan Tvarůžek;

Kansas: Fr. Vrbas;

Maryland: Clement Charvát a Josef J. Hlaváč;

Oklahoma: dp. Bernard Havlík;

Michigan: Jan Kuchař;

Illinois: nezastoupen.

Sv. Otec Jan XXIII. poslal sjezdu apoštolské požehnání. Přečetl je Msgre Hrubý.

Zprávy ústředních úředníků: ndp. Msgre F. R. Hrubý, ústřední duchovní ředitel, se pochvalně zmínil o dobrém duchovním stavu členstva Jednoty Katolický Dělník; ústřední předseda Václav F. Jelínek podal závěrečné dodatky k jeho poselství, které bylo předtím uveřejněno v časopise Katolický Dělník. Jeho české dodatečně poselství je:

"S pocitem radosti a uspokojení předstupuji před tento 26. generální sjezd Katolického Dělníka, abych podal několik poznámek jako doslov ke svému poselství.

V Cedar Rapids byl jsem po prvé na generálním sjezdu Katolického Dělníka; byl to 12. sjezd, který se konal 20. ledna 1915 v osadě sv. Václava. Již na tomto sjezdu byl jsem ustanoven předsedou Janem Jirouškem za člena výboru pro stanovy. Třináctý generální sjezd se konal v osadě sv. Václava v Nové Praze, Minn., v březnu 1919 a byl jsem na něm zvolen do úřadu ústředního důvěrníka. Od té doby jsem nepřetržitě jako úředník v ústřední výkonné radě.

V listopadu 1919 byl jsem vyslán do ČSR jako člen II. Česko-americké mise a po návratu v dubnu 1920 jsem znovu začal úřadovat. V roce 1933 byl jsem zvolen za ústředního předsedu a tento úřad ukončím 30. června t. r.

Pokládám jsem si to za velkou čest být předsedou tak významného tělesa, jakým je Jednota Katolický Dělník, a také jsem se vždy snažil, aby veškeré mé jednání i činy byly důstojné tohoto úřadu a úředního postavení. Nebudu zde lžít, co vše jsem dělal, ale mohu zdůraznit, že Jednota Katolický Dělník je v plné síle a rozkvětu; na nejvyšším stupni finančním a ve skvělém postavení co do počtu členstva, jak poznáte ze zpráv dalších úředníků. To jsem nedokázal já sám, ale ve spolupráci s úředníky ústředními, státními i v jednotlivých odvětvích, a ve spolupráci s veškerým členstvem. Těšil jsem se důvěře a přízni, že to až dojímal.

Odházím z úřadu nerad a s pocitem zármutku, že opouštím všechno to, co jsem miloval a pro co se obětoval.

Končím svůj projev církevní hymnou, chvalozpěvem: Te Deum, laudamus — Tebe, Bože, chválíme — za všechno dobrodiní a milosti nám prokázané, za všechno dobré úřednictvo a členstvo. Sv. Josefe, patrone Jednoty Katolický Dělník, oroduj za nás všechen čas!"

Zpráva odstupujícího ústředního předsedy Václava F. Jelínka byla přijata s projevem úcty — povstáním všech přítomných.

Po svém projevu představil předseda V. F. Jelínek účastníkům sjezdu dp. Dr. Adolfa Hrdličku, O.S.B., předsedu koleje sv. Prokopa v Lisle, Ill., který promluvil o programu českých benediktinů a o jejich plánech pro další budování. Žádal, aby se Katolický Dělník připojil k tomuto programu. Byl proto ustanoven zvláštní výbor, který tuto záležitost projedná a učiní doporučení sjezdu. Ve výboru jsou: dp. Msgre Chihak, Jos. A. Vojtěh, Jos. A. Proškovce, Fr. Liška, předseda, tajemník a pokladník.

Pak byli představeni další dva hosté: vldp. Hrdlička, farář osady sv. Václava v Baltimore, který též pronesl projev, a dp. Štěpán Kučera, farář osady sv. Jana Nepomuckého ve Fort Atkinson, Iowa. O 12. hodině polední byl sjezd odročen na 1:30 odpoledne.

26. generální sjezd Katolického Dělníka byl ukončen ve znamení skvělého úspěchu v očekávání dalšího rozvoje a úspěchu.

Odstupující předseda Václav F. Jelínek zvolen čestným ústředním důvěrníkem.

Budoucí generální sjezd bude se konat v roce 1963 v Omaze, Neb.

Tento úspěšný sjezd byl ukončen v harmonickém souladu ve čtvrtek 28. května za radostné nálady. Práce sjezdová měla rychlý postup; vše bylo vypracováno ve výběrech a všechna doporučení byla přijata jak navržena a to bez rušných debat. Za povzneseního citění ústřední předseda Václav F. Jelínek odročil jednání sjezdové o 3. hodině odpolední. Před ukončením sjezdu přijaté resoluce o jmenování ndp. biskupa Jana I. Mořkovského za čestného ústředního předsedu a resoluce ústřednímu předsedovi Václavu F. Jelínkovi v uznání jeho zásluh za rozvoj a činnost pro Katolického Dělníka, který zvolen sjezdem za čestného ústředního důvěrníka.

Služné úředníků zůstalo ve stejné výši, ale velkotajemník a velkopokladník dostali zvýšení o \$750 ročně.

Noví ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: ndp. Msgr. František R. Hrubý, Cedar Rapids, Iowa.

Předseda: Andrew G. Sírek, New Prague, Minn.

Místopředseda: Frank G. Drahotal, Cedar Rapids, Iowa.

Tajemník: Stanislav F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: Josef W. Ficenec, Omaha, Neb.
Lékař: Dr. S. T. Kučera, Northfield, Minn.
Právní rádce: Josef A. Vojtíš, Omaha, Neb.
Důvěrníci: Josef K. Proskočil, Frank Staněk,
oba z Omahy a H. A. Parma, Ennis, Texas.

ZDAŘILÝ PRŮBĚH 37. SJEZDU KATOLICKÉ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTY

Konal se ve dnech 1.-3. října 1958
v Cleveland, Ohio

Ve dnech 1. až 3. října 1958 konal se v městě Clevelandu ve státu Ohio 37. sjezd Katolické Ústřední Jednoty.

Od předcházejícího sjezdu v St. Louis uplynuly čtyři roky a podle přehledných zpráv vedoucích činovníků lze soudit, že spolky této první bratrské jednoty krajanských katolíků dosáhly jistých úspěchů. Podle celkového pořádku dalo by se dále soudit, že i budoucnost jeví se v růžových barvách.

Zahájení sjezdu ve středu, 1. října, předcházely schůze a porady výborů pro stanovy a pro resoluce. Předem ustanovení členové výborů sešli se v hotelu Statler již v úterý ráno a prodělali celou řadu námětů na změny zákonů a sjezdové projevy, jež se jeví v resolučních usneseních.

V úterý večer, kdy většina přespolečných zástupců dojezdila, byl v hotelu úřední zápis a místním výborem uspořádán seznamovací večírek, při němž co hostitelky se uplatnily místní dámy, manželky členů pořádacího výboru paní Florence Hejra, Gertrude Leiblinger, Clara Holický, Cecilia Pletka, Barbora Houdek, May Stepaník a J. Procháška.

Zahájení sjezdu ve středu 1. října

Podle předem ustanoveného pořádku formální zahájení 37. sjezdu bylo určeno na středu 1. října. Ráno o 9. hod. byla sloužena slavná mše svatá v chrámu Páně sv. Prokopa na 41. a Trent. Celebroval ji dp. Pavel Plafčan, kaplan Clevelandské distriktní rady, s assistencí dp. Lawrence Wolfa, jako jáhna, a dp. John Anděla, podjáhna. Slavnostní kázání přednesl dp. Vojtěch Prokeš, duchovní rádce jednoty ze St. Louis, Mo.

Při mši svaté byli v sanktuariu přítomni dpp. Jos. Větrovec, C.S.S.R., z Nového Yorku, W. A. Uhlíř, místní farář, Jos. Anděl, farář osady sv. Rodiny, a Fr. J. Habart, farář osady sv. Václava, Broadway.

Z hotelu Statler v dolejší městě a zpět od chrámu byli zástupci dopraveni v autobusu, čímž se uspořilo mnoho času.

Při prvním sjezdovém zasedání oslovil shromážděné delegáty a hosty br. Jos. Dileš, předseda Clevelandské distriktní Rady, jenž zároveň představil místní členy pořádacího výboru. Na to ujal se slova předseda br. Edw. E. Hejra, jenž na prvním místě ocenil mravenčí píli místních pracovníků a pracovníc a ne-ličenými slovy projevil radost nad účastí dele-

gátů a přespolečných hostů. Vyjádřil přání, aby sjezdové jednání neslo se v pravém duchu křesťanské lásky pro dobro celku, a požádal kaplana dp. Vojtěcha Prokeše o přednesení modlitby. Po té požehnal dp. Prokeš všechny přítomné ostatky českých patronů sv. Václava a sv. Prokopa. Za vedení br. Clarence Leiblingera zapělo shromáždění americkou a českou hymnu a po té přistoupilo se ihned k sjezdovému jednání.

Do výboru k přehlídce pověřujících listin jmenoval předseda sestru Amelia Jungman, br. Chas. Pletka st. a br. John S. Klarič. Po kratší přestávce podal výbor zprávu, z níž vysvítalo, že k zasedání jsou právoplatně oprávněni zástupci a úředníci v počtu 39. Slib delegátů předříkával dp. Vojtěch Prokeš, načež byli ustanoveni následující členové pracovních výborů:

Pro odvolání a stížnosti — Fr. J. Ženíšek, předseda; Jos. Havlin, Fr. Žilka, Fr. Kocáb a John J. Jilek.

Pro účty a žádosti — John J. Kučera, předseda; Louis Smotek, J. Yasnós, John Hudeček a Jos. J. Dileš.

Tiskový — Václav B. Havel a Fr. J. Lidinský.

Zapisovatel — John J. Krieger.

Před uzávěrkou jednání přijal sjezd pozdravnou resoluci, která byla ihned odeslána prezidentu Dwight D. Eisenhowerovi do Washingtonu. Sjezd se na to odročil na 10. hod. ve čtvrtek ráno.

V poledne byl společný oběd v hotelu a odpoledne o 2. hod. projížďka městem — vše na účet místního sjezdového výboru.

Slavnostní hostina v osadní síni u sv. Prokopa
Slavnostní banket v auditoriu školy sv. Prokopa na 41. a Trent, pořádaný ve středu o 7. hod. večer na počest přespolečných delegátů a hostů byl krásnou společenskou událostí. Prostorná síň nebyla sice zaplněna do posledního místečka, ale nálada byla skutečně sváteční. Chutná večeře, libivá česká hudba a kratší, za to vybraný řečnický program — vše bylo vděčně přijato.

Za doprovodu orchestru br. Václ. Homolky zapělo shromáždění národní hymny a modlitbu před jídlem pronesl dp. Pavel Plafčan. Po předmluvě br. Jos. Dileše ujal se programu br. Clarence Leiblinger. Večeři podávaly švarné dívky z osady sv. Prokopa a potom oslovil shromáždění Katol. ústřední jednoty předseda br. Edw. E. Hejra. Upřímná slova clevelandského mayoru Ant. J. Celebrezze byla vděčně přijata, podobně i kratší proslov kaplana jednoty, dp. Vojt. Prokeše.

Slavnostním řečníkem byl mladý a nadaný státní senátor, člen K. Ú. Jednoty, právník Andrew C. Pletka, Jr.

Čtením pozdravných telegramů a představením celé řady významných osobností byl program banketu ukončen, načež následovala pravá zábava při hudbě kapelníka Homolky.

K 65. výročí Národa

J. EXC. ARCIBISKUP MEYER BLAHOPŘEJE A ŽEHNÁ

J. Exc. ndp. arcibiskup chicagský a metropolita illinoiský Albert G. Meyer zaslal řediteli českoamerického benediktinského tisku dp. Karlu Kolkovi, O.S.B., k jubileu Národa přepis, který v dalších řádcích přinášíme v plném znění:

Jsem šťasten, že mohu vyslovit Vám a všem čtenářům "Národa" svá nejlepší přání a blahopřát k dovršení 65 let jeho vydávání. Upřímně také doufám, že list bude dál pokračovat v duchu ušlechtilých tradic, které vybudoval v uplynulých dobách.

S opětovnými nejlepšími přáními a s pozhledáním vám všem zůstávám

v Kristu upřímně Váš

✠ ALBERT G. MEYER,
arcibiskup chicagský.

J. EXC. ARCIBISKUP O'BRIEN K OSLAVĚ 65. VÝROČÍ NÁRODA

J. Exc. nejdp. světící arcibiskup chicagský William D. O'Brien, předseda Společnosti pro šíření víry (Catholic Church Extension Society), která je ústředím misijní činnosti ve Spoj. Státech, adresoval řediteli benediktinského tisku dp. K. Kolkovi, O.S.B., blahopřejný projev, jehož české znění uveřejňujeme:

Srdečné blahopřeji benediktinským Otcům z opatství sv. Prokopa v Lisle, Ill., u příležitosti 65. výročí "Národa", českého katolického listu, jež benediktinští Otcové vydávají v Chicagu nepřetržitě už 65 let.

Měl jsem čest osobně poznat nejdůstojnějšího opata Prokopa Neužila, O.S.B., zakladatele "Národa", který zemřel v roce 1947 a který založil "Národ" v roce 1894.

Benediktinští Otcové zaslouží blahopřejného uznání za vydržování tohoto skvělého časopisu, založeného opatem Prokopem Neužilem, O.S.B., před tolika lety. Spolu s blahopřáním spojuji se s Vámi v naději, že všichni katolíci českého původu nejen v Chicagu, ale v celé zemi budou si nadále předplácet tento významný katolický časopis.

S přáním dalších úspěchů ve vydávání "Národa" zůstávám v Kristu Váš

WILLIAM D. O'BRIEN,
arcibiskup z Calindy,

předseda Společnosti pro šíření víry.

J. EXC. BISKUP McNAMARA OCEŇUJE BENEDIKTINSKÝ TISKOVÝ APOŠTOLÁT

J. Exc. nejdp. Martin D. McNamara, biskup diecése Joliet, Ill., v jejímž obvodu je svato-prokopské opatství v Lisle, poslal dp. Karlu (pokračování v prvním sloupci další strany)

PRESIDENT EISENHOWER K JUBILEU NÁRODA

President Eisenhower adresoval u příležitosti 65. výročí "Národa" šéfredaktoru dr. V. Stráneckému telegram tohoto znění:

Dovídám se od senátora Everetta Dirksena o 65. výročí Národa. Tento list, vydávaný v české řeči, dlouho slouží své čtenářské obci v duchu vitální americké tradice svobodného a zodpovědného tisku.

S radostí zasílám pozdravy štábu a čtenářům Národa, spojeným v oslavě této příležitosti.

DWIGHT D. EISENHOWER.

TELEGRAFICKÉ PŘÁNÍ MÍSTOPRESIDENTA NIXONA

Místopresident Nixon zaslal šéfredaktoru dr. Stráneckému k jubileu "Národa" tento pozdravný telegram:

K oslavě 65. výročí "Národa" vyslovuji Vám a Vaším čtenářům svá nejlepší přání.

Podepsán: RICHARD NIXON.

SENÁTOR HRUŠKA VZPOMNĚL JUBILEA "NÁRODA" V SENÁTĚ SPOJ. STÁTŮ

Senátor Roman L. Hruška z Nebrasky poslal šéfredaktoru "Národa" přepis se sdělením, že vzpomněl jubilea "Národa" zvláštním projevem, proneseným v senátě Spoj. Států. Projev senátora Hrušky k 65. výročí "Národa" byl také zanesen do úředního listu Congressional Record.

Senátor Hruška vzpomněl ve svém prohlášení výslovně také zakladatele listu opata Prokopa Neužila a ocenil mnohostrannou dlouholetou činnost "Národa". V závěru svého prohlášení vzdal "Národu" uznání těmito vřelými slovy:

"Vedoucí pracovníci a vydavatelé tohoto listu zaslouží blahopřání u příležitosti 65. výročí listu. Je třeba ocenit jejich vůdčí úsilí a jejich rozhled, a neméně i jejich stálou snahu v uplatňování nejlepších amerických občanských zásad.

Kéž jejich úsilí pokračuje v témže duchu a v téže horlivosti na mnoho příštích let."

SENÁTOR DIRKSEN BLAHOPŘEJE K VÝROČÍ NÁRODA

Senátor Everett McKinley Dirksen zaslal šéfredaktoru "Národa" tento blahopřejný telegram:

Srdečné blahopřání Otcům benediktinům v (pokračování na další straně vpravo)

Kolkovi, O.S.B., k jubileu "Národa" přepis, jehož české znění uvádíme v dalších řádcích:

Blahopřeji Vám a všem, kdo jsou s Vámi sdružení u Národa. Za uplynulých 65 let vykonal "Národ" opravdu mimořádný apoštolát, neboť i jeho poslání bylo mimořádné. Necht' Bůh žehná Vám a všem, kdo jsou s Vámi sdružení u "Národa" a necht' udělí věčný odpočinek těm statečným apoštolským řeholníkům a laikům, kteří stáli u založení "Národa" a kteří jej v uplynulých 65 letech podporovali.

V Kristu upřímně Váš

MARTIN D. McNAMARA,
biskup v Joliet, Ill.

POZDRAVNÝ PŘÍPIS NEJDP. BISKUPA MOŘKOVSKÉHO

Nejdp. biskup Jan L. Mořkovský zaslal řediteli česko-amerického benediktinského tisku dp. Karlu Kolkovi přepis, ve kterém vzpomíná 65. výročí "Národa" těmito uznávanými slovy:

"Chtěl bych vyslovit své upřímné blahopřání a uznání benediktinským Otcům za jejich dlouholetý požehnaný tiskový apoštolát. Udržovali úzký styk s duchem a potřebami lidu v naší demokratické zemi a vybudovali zároveň vysoký standard ve všech svých časopisech. Kéž Vám Bůh žehná při tomto výročí a též udělí zemřelým pionýrům odměnu dobrých a věrných služebníků.

V Kristu upřímně Váš

JAN L. MOŘKOVSKÝ,
biskup v Amarillo."

NEJDP. BISKUP ELKO BLAHOPŘEJE K DOVRŠENÍ 65 LET NÁRODA

J. Exc. nejdp. biskup Mikuláš T. Elko, ordinář pittsburghské diecése byzantsko-slovanského obřadu, adresoval řediteli benediktinského tisku dp. K. Kolkovi, O.S.B., blahopřejný přepis, který v dalších řádcích přinášíme v českém znění:

K historické příležitosti 65. výročí vydávání česko-amerického katolického listu "Národ" vyslovuji jeho štábu a čtenářům své upřímné gratulace a nejlepší přání.

Je třeba ocenit, že ve své dlouholeté službě na poli katolického tisku vykonal tento list opravdu dalekosáhlý pokrok v boji za pravdu a katolictví a že vedl své čtenáře k věrnému vlastenectví.

S vřelým přáním dalšího úspěchu ve Vaší práci na poli katolického novinářství

jsm v Kristu
upřímně Váš

MIKULÁŠ T. ELKO,
biskup.

opatství sv. Prokopa k nepřetržitému vydávání "Národa". Vím dobře, že tento list slouží, aby stále udržoval oheň svobody. Dává směrnice českým přistěhovalcům a povzbuzuje všechny Američany českého původu.

65 let tohoto úsilí představuje opravdu velké dílo a zasluhuje náležitou pozornost. Dovoluji si Vám projevit své nejlepší přání.

Senátor EVERETT McKINLEY DIRKSEN,
Washington, D. C.

POSELSTVÍ SENÁTORA DOUGLASE K 65. VÝROČÍ "NÁRODA"

Senátor Paul H. Douglas zaslal šéfredaktoru dr. V. Stráneckému přepis, ve kterém zdůrazňuje: "Jsem šťasten, že Vám mohu poslat pozdrav k 65. výročí "Národa".

V dalších řádcích adresoval senátor Douglas k jubileu "Národa" toto poselství:

"Zasílám blahopřání a srdečné pozdravy 'Národu' k 65. výročí jeho vycházení.

65 let nepřetržitého a úspěšného života je pro časopis jiného jazyka v tomto prolínajícím se společenství lidí hledajících a milujících svobodu opravdu něčím vzácným. Váš skvělý český časopis, vaši prozíraví a schopní redaktoři po 65 let pokračovali v své činnosti v průmyslovém ohnisku Ameriky, které je zároveň střediskem loyálních a vlasteneckých přistěhovalců z Československa a vyvíjeli významné úsilí. Zde, v největším z americko-československých středisk, se "Národ" stal institucí, která propagovala zdravé a ušlechtlé ideály. Bylo tu skutečně třeba takových časopisů, a "Národ" si dobyl význačného místa ve službách duchovním a intelektuálním potřebám Američanů československého původu.

Vyslovuji přání všeho nejlepšího do ještě radostnější, úspěšnější a šťastnější budoucnosti."

MAYOR DALEY BLAHOPŘEJE K JUBILEU "NÁRODA"

Chicagský mayor Richard J. Daley adresoval k 65. výročí Národa šéfredaktoru dr. Stráneckému blahopřejný přepis tohoto znění:

Jako mayor města Chicaga vyslovuji k 65. výročí "Národa" svá nejupřímnější blahopřání jak jménem všeho obyvательства, tak i osobně.

List má za sebou vynikající práci ve službách početnému čtenářstvu a redaktoři i štáb zaslouží uznání za ušlechtilou tradici, kterou "Národ" symbolisuje.

Se srdečnými osobními pozdravy

RICHARD J. DALEY, mayor.

NEJDP. OPAT KOJIŠ BLAHOPŘEJE K 65. VÝROČÍ NÁRODA

J. M. nejdp. opat slovenského opatství sv. Ondřeje Svorada v Clevelandě zaslal k jubileu "Národa" blahopřejný projev, který uveřejňujeme v dalších řádcích:

Pokladám si za milú povinnost' srdečne blahoželat' vydavateľstvu i redakcii "Národa" k završeniu 65. ročníka. Toto pekné číslo slúži na česť opátstvu sv. Prokopa, lebo je ono dôkazom vytrvalosti v dobrej veci a vernosti k ideálu tlačeneho katolíckeho slova.

Žijeme v ťažkých prelomových časoch, keď nepriateľ každým možným spôsobom usiluje sa zlomiť silu našej svätej Cirkvi. Obnovili sa časy hrdinských vyznavačov, vrátil sa vek martýrov. Nás Prozreteľnosť Božia uchránila od

najhorších skúšok, ale práve preto je dnes zvýšenou povinnosťou každého kresťana-katolíka pracovať na šírení kráľovstva Božieho vo svete i v srdciach ľudských. Katolícka tlač je jedným z najpevnejších pilierov tejto apoštolskej práce. Usilujme sa upevniť ju, držať a zostaťme verní tým smerniciam, ktoré smerujú ku kresťanskej a ľudskej spravodlivosti voči jednotlivcovi, rodine a národom.

Ešte raz úprimne blahoželám "Národu", že sa dožíva takého krásneho výročia. Boh sprevádzaj všetky kroky a podujatia jeho vydavateľstva a redakcie, naplní ich hojnosťou svojej milosti a mnohonásobným požehnaním.

Cleveland, 10. mája 1959.

TEODOR G. KOJIŠ, O.S.B.,
opát kláštora sv. Andreja-Svorada

RÚZNÉ

PRIJAL TIARU, SYMBOLISUJÍCÍ, ŽE JE OTCEM KNÍŽAT, VLÁDCEM SVĚTA A NÁMĚSTKEM KRISTOVÝM...

Vatikánské město. — Na svátek svatého Karla Boromejského, 4. listopadu, kdy se v Itálii slaví den příměří z první světové války, byl v Římě slavně korunován nově zvolený papež Jan XXIII. Starobylý a slavný obřad papežské korunovace sledovalo tentokrát desetimiliony lidí, neboť televise jej přenášela po celé západní Evropě. Na památném náměstí svatého Petra přihlíželo obřadu přes půl milionu a snad i více Římanů a poutníků.

Čtyřhodinový korunovační obřad, konaný podle přesného rituálu ze 14. století, začal slavným průvodem do basiliky svatého Petra. Kráče v něm členové všech možných řádů, včetně bosých augustiniánů, kartusiáni, benediktini a zástupci dalších řádů, které vznikly před 15. stoletím. Za nimi šli studenti papežských seminářů, římské kněžstvo, kanovníci papežských basilik a další vysocí církevní hodnostáři a kuriální preláti obklopeni švýcarskou gardou, dále opatové, biskupové, arcibiskupové, patriarchové a kardinálové a posléze sám papež nesen na přenosném trůně a obklopen šlechtickou gardou.

Papežův vstup do basiliky byl ohlášán fanfárami ze stříbrných trubek a zpěvem: "Tu es Petrus." V basilice ceremoniář třikrát zapálil před papežem koudel a zazpíval: "Svatý Otče, jak pomíjí sláva světa." Svatý Otec se zastavil cestou v kapli Nejsvětější Svátosti

Svatý Otec Jan XXIII.

a pak byl nesen k papežskému trůnu, kde byl přioděn do pontifikálních rouch a začal sloužit za asistence kardinálů první slavnou papežskou korunovační mší svatou. Po slavných papežských korunovačních bohoslužbách opět u sedl na přenosný trůn a byl nesen basilikou k hlavním chrámovým dveřím, kde vystoupil do sálu požehnání v logii velechrámu a odtud na balkon.

Celé náměstí svatopetrské hřimavým provoláváním slávy pozdravilo papeže, který zatím u sedl na papežský trůn a po krátkém obřadu byl kardinálem děkanem Canalem slavně korunován tiarou, symbolisující, že je otcem knížat a králů, vládcem světa a Náměstkem Ježíše Krista na zemi.

Po korunovaci udělil Svatý Otec další požehnání městu a světu, a lid Svatému Otci pak provolával takřka nekonečně slávu a blahopřání. Evviva il Papa — přání dlouhého žití.

SV. OTEC JAN XXIII. ŽEHNÁ NEJDP. OPATU ONDRÁKOVI K JEHO JUBILEU

Na svátek Neposkvrněného početí P. Marie r. 1958 oslavil ndp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., v opatství sv. Prokopa slavnou děkovnou pontifikální mší sv. 40 let svého kněžství a 45 let řeholních slibů. Nejdp. opatovi došlo k jubilem telegramy z Vatikánu zvláštní požehnání Sv. Otce. Telegram z Vatikánu se zprávou o apoštolském požehnání Sv. Otce poslal nejdp. opatovi jménem papeže Jana XXIII. nový státní sekretář Svaté stolice, kardinál Domenico Tardini.

Arciknězem při pontifikálních bohoslužbách nejdp. opata, celebrovaných ve velké kolejší kapli za účasti celé komunity, oblátek řádu sv. Benedikta, studentů a mnoha dalších hostů, byl další jubilant vdp. Silvestr Healy, O.S.B., který rovněž dovršil čtyřicet let kněžství. Po děkovných bohoslužbách, při nichž pronesl promluvu dp. Robert Mastný, O.S.B., farář osady P. Marie Cellenské v Berwynu, byla uspořádána svatoprokopskou komunitou při slavnosti společné večeri důstojná slavnost, jejímž obřadníkem a prvním řečníkem byl prezident kolleje svatého Prokopa dp. Adolf Hrdlička, O.S.B., který ve svém blahopřejném projevu vzdal hold celé dosavadní činnosti ndp. opata i 40-letému kněžskému působení vdp. Healyho. Jménem komunity dále pronesl krásný projev k jubileu ndp. opata farář osady svatoprokopské z Chicaga dp. Petr Mizera, O.S.B. Dále pronesli blahopřejné projevy zástupce studentského výboru kolleje, seminaristů, kleriků a ctih. bratří. Závěrem vřelými slovy poděkoval účastníkům nejdp. opat. Dp. Adolf Hrdlička, O.S.B., také

oznámil, že k jubileu došel velký počet blahopřejných projevů a přečetl závěrem telegram kardinála-státního sekretáře Tardiniho z Vatikánu, který tlumočil apoštolské požehnání Sv. Otce Jana XXIII.

PŘES 1200 HOSTÍ NA VELKOLEPÉM BANKETU K POCTĚ NDP. OPATA ONDRÁKA

Za velké účasti více než 1200 hostů ze všech společenských kruhů a národních skupin se konal ve velkém sále chicagského hotelu Conrad Hilton velkolepý banket k poctě 40. výročí kněžství nedp. opata Ambrože L. Ondráka, O.S.B. Zvlášť početně byli zastoupeni příslušníci české a slovenské národní skupiny. Mezi hosty byli četní význační představitelé chicagského života a mezi zástupci vysoké církevní hierarchie řada biskupů a opatů. Mezi členy episkopátu byl přítomen také biskup slovenského původu Ondřej G. Grutka z Gary, Ind. a též biskup Maria Nygan z Valore v Jižní Indii. Mezi opaty byl přítomen nejdp. arcioopat Denis Stritmater z Latrobe, Pa. a nejdp. opat slovenských benediktinů Theodor Kojiš, O.S.B., z Clevelandu, Ohio. Obřadníkem velkolepé slavnosti byl zet' někdejší chicagského mayor Čermáka, okresní soudce Otto Kerner. Nejvyšší důstojná a vskutku velkolepá slavnost byla také zpestřena povznášejícím hudebním programem a byla z části vysílána také televizí. Chicagské listy přinesly o slavnosti a o činnosti opata Ondráka vesměs srdečné hodnotící komentáře.

Chicagský starosta promluvil o nejdp. opatovi slovy nejvyššího úznání, děkoval mu za jeho nesmírnou sociální práci pro povznesení dělnických čtvrtí za jatkami, mluvil o jeho boji za práva dělníků na slušnou mzdu a vyzvedl jeho účast jako spoluzakladatele Back of the Yards Councilu. Zvláště dojemně zapůsobilo, když chicagský starosta řekl všem účastníkům o jedinečné akci opata Ondráka, tehdy ještě P. Ondráka a jeho přítele Josepha Meegana, jak jeli do Washingtonu a pak do Springfieldu vymoci uzákonění každodenního přidělu mléka dětem ve školách, které se jim zdarma podává. Starosta Daley byl tehdy členem státního zákonodárního sboru a pamatuje se, jak jednoho dne před zasedáním státního shromáždění všichni poslanci a senátoři dostali na svůj stolek láhvičku s mlékem a se slámkou s poznámkou od pana opata: "Doufáme, že toto odhlasujete pro naše děti". Kongres Spojených států a předtím illinoiský státní parlament všechna opatření, požadovaná P. Ondrákem a Josephem Meeganem z Back of the Yards Councilu cele odhlasoval a dodnes plní.

Hlavním řečníkem večera byl jolietský bis-

Obrázek z banketu. Zleva komentátor rozhlasu a televise společnosti NBC Leon O'Connor, indický biskup David Marianayagam z Valloře, opat Ondrák, ředitel Plumbers Chicago Journeymen Union Stephen Bailey a federální soudce Michael J. Igoe. Televisní společnost NBC přenášela záběry z banketu v Chicagu a na rozvětvené síti společnosti.

Další obrázek z banketu: President Wood, Wire and Metal Lathers Union Irving Freidman, biskup Martin McNamara, ředitel veřejné zdravotní péče ve státě Illinois Dr. Otto Bettag a president Plastering Union Byron Dalton.

(Obrázky z banketu byly zapůjčeny laskavostí "Back of the Yards Journal".)

kup a přítel pana opata biskup Martin McNamara. Pan biskup nejprve podal stručný přehled opatova života, ale jakmile začal mluvit o sociální práci nejdř. opata, těžce se bránil pohnutí. "P. Ondrák nebyl jenom obyčejným knězem v chudé čtvrti za jatkami. Poslán z učitelského místa ve svatoprokopské koleji do tehdy zanedbané čtvrti za jatkami, pozorně se zahleděl do očí a na slzy vdov a sirotků... pomáhal řešit existenční problémy otců, kteří nevydělávali dost peněz, aby mohli platit účty své rodiny..." Biskup McNamara označil práci opata Ondráka ve čtvrti za jatkami za nejkrásnější sociální práci kněze, který se nebál jít pro dělníky a piketovat, odvracel komunistické nebezpečí a stal se vůdcem dělnického lidu a jeho otcem. "Opat Ondrák," pravil biskup McNamara, "je veskrze apoštolský kněz, který dobře věděl, že lidé se nedovedou dost dobře modlit, pakliže mají delší dobu bídu a hlad." Podobně se zmiňoval o práci opata Ondráka v úřadě opatském a připomněl účastníkům banketu, že jednou z velkých starostí opata v přítomné době je také rozmach koleje svatého Prokopa a také v tomto směru žádal, aby mu byli všichni nápomocni v díle, kterému také z plna srdce žehná a je doporučuje.

Podobně jako starosta Daley a biskup McNamara mluvil o opatu Ondrákovi, knězi, který 40 let pomáhal druhým, kteří si pomoci nemohli, i biskup Ondřej Řehoř Grutka z Gary. Biskup Grutka začal svůj projev vlastně slovy nejvřelejšího poděkování. Řekl všem přítomným, že to byl P. Ondrák, který vypomáhal kdysi v Joliet, první si ho více všiml a přemluvil jeho rodiče, aby ho dali studovat a první ho dovezl do koleje sv. Prokopa, byl jeho duchovním vůdcem v první době studentských let a dobrodincem. Biskup Grutka vzpomněl ve svém projevu často na svou Alma Mater, kolej sv. Prokopa a dále prohlásil, že banketem na počest pana opata se vlastně zahajuje nová éra koleje. Pak nejvřelejšími slovy se přimlouval za podporu tohoto učiliště. "Potřebujeme takové katolické koleje," zdůrazňoval biskup, "kde mohou studenti dobře a poměrně bez velkých finančních nákladů vystudovat" a prosil, aby všichni opata Ondráka a kolej sv. Prokopa podporovali v jejich snaze o zvětšení koleje.

Závěrem promluvil krátce sám pan opat. Byl hodně pohnut, ale začal s humorem: "Možná, že někteří moji přátelé si mysleli, že neuvidím padesátku svého kněžství. Tím se dá vysvětlit jejich úsilí, aby se oslava konala teď." Dále řekl, že si nepřál veřejnou oslavu, leda v klášteře, ale nakonec na naléhání svých řeholníků přivoliil a jako benediktin naučený poslušností, poslechl jejich přání. Děkoval všem za poctu, jménem svým a jménem opatství. Pan opat se také zmínil o nové éře

v koleji sv. Prokopa, jejímž je kancléřem. Řekl: "Jak již vám sdělil biskup McNamara, Svatoprokopská kolej je uprostřed budovatelského úsilí. Prosim vás pokorně o modlitbu za úspěch. Zápis přesáhl všechna očekávání. Nezbyvá nám nic jiného, než se rozšiřovat. Kolej sv. Prokopa chce dosáhnout vysokého intelektuálního jména, poněvadž ve správné výchově spočívá nejen budoucnost pro tuto oblast, ale pro celý národ."

VZPOMÍNKOVÉ OSLAVY ZLATÉHO JUBILEA ČS ORLA

Jubilejní chicagské oslavy 50. výročí založení Čs. Orla, uspořádané chicagskou Jednotou Čs. Orla v exilu v sobotu a v neděli 23. a 24. května, měly všestranně krásný a radostný průběh. Sobotní slavnostní akademie se vyznačovala potěšující úrovní. Jak pěvecká vystoupení sborová a sólová, tak i taneční vystoupení skupiny Sdružení mladých bylo odměněno dlouhotrvajícím potleskem, který byl výmluvným svědectvím, srdečné odezvy těchto vystoupení mezi účastníky krásného večera. Příjemným překvapením byly také ukázky cvičení, které byly opravdu na výši a které byly živým potvrzením orelské tělovýchovné zdatnosti a zároveň i skutečnosti, že Čs. Orli v exilu dál úspěšně a uvědoměle pokračují i na poli tělovýchovného snažení. Potěšující bylo také společné vystoupení Čs. Orlu v exilu s příslušníky Americké obce sokolské.

Zdařilemu večeru dodala slavnostní ráz přítomnost řady významných zástupců slovan-ských, krajan-ských a exilových organizací, a k slavnosti došlo také mnoho pozdravných přípisů, poselství a telegramů, které byly při slavnosti tlumočeny účastníkům památného večera. Slavnosti se zúčastnili nejen hosté z Chicaga a okolí, ale přijeli i hosté z Nebrasky, Colorada a New Yorku.

V neděli se pak Čs. Orli-exulanti zúčastnili bohoslužeb, které za zeměle a žijící příslušníky orelské rodiny a za zkoušenou vlast obětoval v opatském chrámu sv. Prokopa vdp. provinciál kapucínů z Kanady dr. Václav Anselm Špaček, který ve své krásné a hluboce procítěné promluvě vřelými slovy vyzdvihl záslužnou činnost Čs. Orla v národě doma a nyní v exilu. Bohoslužeb se kromě velkého počtu Čs. Orlů zúčastnili i četní další věřící z řad exulantů a krajanů, a chrámovým prostorem mohutně, slavně zazníval zpěv českých mešních písní. Přítomní Čs. Orli při bohoslužbách přistoupili také společně k sv. přijímání. Církvní oslava byla tak opravdu důstojným dovršením památných chicagských slavností k počtě zlatého jubilea Čs. Orla, jímž exilovi Orli vzpomněli tohoto výročí i za dočasně umlčenou orelskou rodinu v trpící vlasti.

ZNÁMÝ TEXASKÝ NOVINÁŘ JOSEF KOPECKÝ POVOLÁN NA VĚČNOST

Pan Josef Kopecký, vlastenecký a po celém rozsáhlém Texasu známý a oblíbený novinář, zemřel v neděli 8. února 1959 ve věku 82 let. Vydával svého času týdeník *Nový domov* v Hallettsville, Texas. Zemřel jak žil, odevzdán do vůle Boží. Po dlouhá léta chodil denně do kostela a k sv. přijímání. Pohřeb se konal 10. února do chrámu Božského Srdce, kde pohřební obřady vykonal nejđ. Msgr. Alois J. Mořkovský a doprovodil je českým i anglickým kázáním. Pozůstatky zesnulého byly uloženy na katolickém hřbitově v Hallettsville vedle jeho manželky, která ho předešla na věčnost r. 1937.

Pan Josef Kopecký

Josef Kopecký se narodil ve Sweet Home, Texas, kde vychodil školu Panny Marie Královny Míru. Potom studoval v koleji sv. Josefa ve Victoria a v koleji sv. Edvarda v Austin. Na to učil dva roky na venkovské škole. Rovněž byl městským radním, dále členem školní rady a řadu let členem ředitelstva A. & M. koleje. Po řadu let byl poštmistrem v Hallettsville. R. 1958 obdržel papežské vyznamenání řád sv. Řehoře. Manželé Kopeckých vychovali tři dcery stavu řeholního, které jsou v řádu Vtěleného Slova. Jsou to ctih. sestra Lucie, ctih. sestra Terezie a ctih. sestra Marie Marta. Kromě nich zesnulý zanechává 4 dcery a syna, jenž je právníkem ve vládní službě ve Washingtonu a dra. C. L. Kopeckého v Yoakum, který byl též vyznamenán papežským řádem a tří sestry. Nejstarší syn Josef, ml., zemřel v jihoššském věku.

OTEC DVOU SYNŮ-KNĚŽÍ P. KAREL J. OBORNÝ ZEMŘEL

Pionýr v okresu Colfax v Nebrasce, p. Karel J. Oborný, zemřel 26. února 1959 po delší chorobě ve věku 86 let. Narodil se v Studenci, Československo, 4. října 1872 a do Ameriky přijel se svými rodiči 4. října 1872, kdy mu bylo 7 let. Usadili se na farmě severozápadně od Schuyler, kde zesnulý žil 65 let, než odešel na odpočinek do Schuyler r. 1945. Oddán byl s Annou Lutovskou 8. února 1904.

Zesnulý byl členem osady Panny Marie ve Wilson, roku 1945 však se stal členem osady Panny Marie Nanebevzetí v Schuyler. Založil odvětví č. 40 Katolického dělníka ve Wilson 6. června 1898 a stal se jeho prvním předsedou.

Pohřeb se konal 2. března. Žádušní mši svatou v kostele Panny Marie Nanebevzetí obětoval syn zesnulého dp. Karel J. Oborný, farář

Pan Karel J. Oborný

osady sv. Václava ve Verdigre. Druhý syn, dp. František J. Oborný, farář osady sv. Václava v Dodge, přísluhoval jako jáhen a dp. Viktor Heřman, farář osady Nanebevzetí Panny Marie, jako podjáhen. Dp. Antonín F. Tůma, farář osady sv. Václava v Omaze, přednesl kázání. Zesnulý byl pochován na hřbitově Panny Marie ve Wilson. Pohřbu se zúčastnilo třináct kněží.

Zanechává po sobě manželku Annu a jedenáct dětí: Dp. Karla J. Oborného ve Verdigre; dp. Františka J. Oborného v Dodge; Josefa v Britt, Iowa; Marii (př. Wencelová) Jiřovou v Schuyler; Jana ve Fort Myers, Florida; Rudolfa v Belwood, Neb.; Annu (př. Ed.) Humlířkovou v Linwood; sl. Josefínu v Dodge; Steve v Bruno; Adolfa v Seward, a Bohumila v Hutchinson, Kans. Též sestru, př. Josefínu Jedličkovou v Schuyler, bratra Rudolfa v Schuyler a 37 vnoučat.

**ÚSTŘEDNÍ DŮVĚRNÍK JEDNOTY
KATOLICKÝ DĚLNÍK P. JOSEF PAVLÍK
Z OMAHY ZEMŘEL**

V sobotu dne 11. dubna 1959 zemřel význačný pracovník v našem národním a náboženském životě, ústřední důvěrník Jednoty Katolický Dělník, pan Josef J. Pavlík.

Narodil se v Čechách 9. srpna roku 1886 a do této země přijel s rodiči, když mu bylo 6 měsíců. Vychodil školu v So. Omaze, měl vyšší a obchodní školy a již od mládí byl činným v katolickém spolkovém životě, cvičitelem v Katolickém Sokole a když v r. 1908 byla založena Jednota Katolického Sokola, byl místostarostou jednoty a starostou So. Omažského sboru.

Pan Josef Pavlík

V Katolickém Dělníku byl od mládí; do generálního sjezdu byl zvolen již v roce 1912. Byl předsedou odvětví sv. Josefa č. 37 od roku 1923. V 21. generálním sjezdu roku 1939 byl zvolen za ústředního důvěrníka. V práci národní a náboženské byl vždy v popředí. Během prvé světové války byl pokladníkem bazárového výboru, z tohoto podniku obdržel Národní Svaz obnos \$30.000 na osvobozovací práci.

I v obchodním životě se vyšínil.

Pohřeb v Pánu zesnulého se konal ve středu 15. dubna z kostela Nanebevzetí Panny Marie v Jižní Omaze za velké účasti jeho přátel a známých — jedné z největších, jak se vyjádřil tamní farář nejdp. Msgre F. J. Bárta, který sloužil zádušní mši svatou. Jáhmem byl dp. Leonard Ficenc a podjáhmem vnuk zemřelého, seminarista Josef Pavlík.

Přítomní ústřední úředníci Katolického Dělníka doprovodili zesnulého ústředního důvěrníka p. Josefa J. Pavlíka na jeho poslední cestě

jako čestná stráž, zatím co spolkoři úředníci odvětví sv. Josefa č. 37 nesli rakev.

V proslovu se Msgre Bárta zmínil o příkladném životě zemřelého, který denně přistupoval s manželkou ke Stolu Páně, velmi čile se zúčastňoval osadního života již jako mladík. Byl skutečně praktickým katolíkem, který se svou manželkou vchoval vzornou katolickou rodinu. Z našeho katolického života odchází pracovník, jehož ztrátu budeme dlouho citelně pociťovat.

**NAŠE OBLÍBENÁ DOPISOVATELKA
PANÍ FRANTIŠKA MOTYČKOVÁ ZEMŘELA**

Naše oblíbená dopisovatelka paní Františka Motyčková po delší nemoci v pondělí 11. května 1959 v nemocnici ve Van Wert tise skonala ve věku 83 let.

Pohřeb se konal ve čtvrtek 14. května o 9. hodině ranní z chrámu P. Marie ve Van Wert, Ohio.

Paní Františka Motyčková, "stará farmářka", jak se s oblibou sama podpisovala u svých dopisů v novinách, byla opravdu příkladná katolická krajanka, která měla za sebou těžký pionýrský život a která duchovně vyrostla k podivuhodné životní moudrosti. Svě zkušenosti a názory uměla vyslovit slohem písmácky svéžím a rázovitým, a tak je pochopitelné, že její dopisy se četly takřka jako projevy lidové spisovatelky a patřily v novinách k nejoblíbenějším. Dovedla v nich sverázně říci své mínění o časových ndalostech nábožensko-národních i o světovém dění. A bylo až dojímavé, jak obětavě a pohotově dovedla pomáhat exulantům. Zdá se to takřka neuvěřitelné — ale paní Motyčková vystavením affidavitů mnoha exulantům z Československa a jejich rodinám pomohla k emigraci do Spoj. Států. A s nemenší láskou také sledovala vše velké a ušlechtilé, co se dalo v krajské katolické Americe: Dovedla hluboce pochopit význam smírné akce Mariánského sloupu, nebo velikost unionistických sjezdů v Lisle.

Za její lásku k všemu dobrému a krásnému dostalo se jí také právem velmi srdečné odezvy: Kněz-exulant P. Jan Oráč zachytil pohnutý životopis paní Motyčkové v milé knížce "Děvčica Slovače". Čs. Orli v exilu poctili paní Motyčkovou čestným členstvím Čs. Orla a diplomem za zásluhy o exulanty. Paní Motyčková byla také vyvolena, aby spolu s paní Annou Hodoušovou zažehla — u příležitosti slavného uvtíání sochy P. Marie v exilu ve svato-prokopském opatství 22. května 1955 věčné světlo u památné sochy, určené pro Mariánský sloup v Praze. A za svou dopisovatelskou činnost do našich listů byla paní Motyčková poctěna čestným uznáním benediktinského tiskového apoštolátu.

Paní Františka Motyčková s vnoučátkem.

Právem se tato šlechtná krajanská žena v pozdním podzímku svého života mohla těšit ze svých hodných synů a z počet, kterých se jí dostalo. Naši čtenáři budou jistě postrádat její svérázné dopisy, naplněné bohatou životní zkušeností a prozářené láskyplným křesťanským cítěním.

MARIE DÍVÁČKÁ, NEJSTARŠÍ KRAJANKA V OKLAHOMĚ ZEMŘELA

Nemnoho našich krajanů zde v Americe se dožilo 95 let, mezi nimi se řadí Marie Díváková, rozená Nováková. Narodila se na Moravě dne 19. března 1864 a zemřela 31. května 1959 v Oklahoma City u své dcery Marie, provdané Gatzové. Do Sp. Států přijela r. 1903 a to do Texasu. Rok na to přijela se svým manželem Adolfem Díváckým do Oklahomy, usadili se v Mishaku na farmě 10 mil od Oklahoma City. Zde byli zakládajícími osadníky kostela sv. Martina r. 1908. Byla to jen hrstka 10 rodin. Koupili 10 akrů, postavili kostelíček, všechno zaplatili, oltář, roucha, zvon a varhany. Učitel Josef Hradečný, rodák z kraje historika Palackého a jeho vzdálený příbuzný mistrně hrál při bohoslužbách a v neděli, i když tu nebyl kněz.

Založil se zde též spolek Katolického Dělníka. Jednou do měsíce sem dojížděl kněz z Harrah nebo Shawnee, rodiny se pro něho vystřídaly s obědem a celou osádku, po níž byla měsíční schůze Dělníka.

Kolem kostela je hřbitov. Zde se ještě pohřbívají z bývalé osádky, neboť kostel se stal obětí ohně 11. ledna 1954. Zapálili jej nezbední kluci. Až k pozemku dosahá dnes Tinker Air Field, pojmenováno po oklahomském indianském leteckém generálu z II. svět. války. Osad-

níci nepostavili nový kostel, ale chodí do Okla. City, jež se sem roztáhlo. Tak pomalu vymizí ty malé hrstky našinců v dalekých rozložených preriech a splývají s druhými.

Marie Díváková byla zbožná matka, svůj starý Nebeklič, přes 100 let starý, vždy měla sebou. v kostele sv. Martina vedla zpěv a růženec, svou povahou vždy přívětivá a milý úsměv každého přivítal.

Škoda, těchto maminek rychle ubývá, a zbudou jen milé vzpomínky na ně. Odpočívá se svým manželem Adolfem na úchem hřbitovu sv. Martina ve stínu olejních stožárů a nedalekých mrakodrapů Oklahoma City. R.I.P.

LURDSKÁ KAPLIČKA PŘI KOSTELE SV. PROKOPA V CHICAGU OBDAŘENA VÝSADAMI POUTNÍHO MÍSTA

Chicago, Ill.: V neděli 10. května 1959 se konala v opatském chrámu svatého Prokopa v Chicagu na 18 ulici a Allport po mši svaté v 11 hodin pout' do sousedící lurdské svatyňky. Poutí bylo zároveň slavnostně prohlášeno lurdská kaplička při osadě sv. Prokopa za poutní místo, obdařené velkými duchovními výsadami, o něž zažádal převor svatoprokopského převorství v Chicagu a farář osady sv. Prokopa P. Dr. Petr Mizera, O.S.B.

Nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B., který roku 1958 vedl národní pout' do Lurd a do dalších evropských poutních míst, při audienci u sv. Otce v Římě odevzdal sv. Otci Piu XII. prosebnou petici, doporučenou také chicagským ordinariátem, aby lurdská kaplička při opatském chrámu sv. Prokopa byla obdařena výsadami poutního místa.

Svatý Otec Pius XII. žádosti vyhověl a doručil ji k vyřízení příslušným posvátným kongregacím, které v celém rozsahu autoritou sv. Stolice obdařili zdejší svatyňku Panny Marie Lurdské neobyčejnými privilegii.

Posvátná kongregace obřadů rozhodnutím č. 131/958, udělila všem kněžím, kteří do svatyňky vykonají pout' nebo povedou pout', právo v kapli sloužit votivní poutní mši svatou k počtě zjevení Neposkvrněného Početí Panny Marie, kromě nedělí, svátků první a druhé třídy, výsadních svátků, nebo na svátek Neposkvrněné Panny a v době postu. Dále posvátný apoštolský úřad pro udílení odpustků z autority sv. Otce udělil tyto výsady návštěvníkům kaple Panny Marie Lurdské při osadě svatoprokopské v Chicagu:

Všichni věřící, kteří na kterýkoliv svátek Panny Marie přijmou svaté přijímání a vykonají návštěvu lurdské kapličky a tam se pomodlí aspoň Otče náš, Zdrávas a Sláva Otci na úmysl sv. Otce, získají jednou denně plnomocné odpustky. Plnomocné odpustky mohou získat dále věřící, kteří kdykoliv v roce, jako poutní skupina vykonají do kapličky pout'.

Dále všichni věřící mohou získat při každé

návštěvě kapličky odpustky sedmi let, když kapličku navštíví a se zkroušeným srdcem se pomodlí na úmysly sv. Otce Otče náš, Zdrávas a Sláva Otci (i když nebyli toho dne nebo týdne u sv. přijímání).

Výsady votivních mší svatých, které jsou spojeny s plnomocnými odpustky, platí zatím do 5. září 1963 a odpustky, které mohou věřící jinak získat, až do 18. srpna 1965.

MSGR. HRADECKÝ, ROBERT SARGENT SHRIVER A EDWARD BLOCK PROMOVÁNÍ ČESTNÝMI DOKTORY SVATOPROKOPSKÉ KOLLEJE

Svatoprokopská univerzitní kolej na závěr školního roku při graduální slavnosti ve čtvrtek 4. června 1959 večer udělila tři čestné doktoráty.

Čestným doktorem literatury byl poctěn dlouholetý spolupracovník Národa a Katolíka nev. Msgr. Václav Cyril Hradecký, farář osady sv. Václava v Duncan, Iowa, jehož ušlechtilé, hluboké nabádavé úvahy již po dvě desetiletí, patří k nejoblíbenějším statím v našich listech, stejně tak jako jeho básně.

Msgr. Hradecký se narodil v Československu roku 1891, studoval v Čechách, částečně i seminář. Dokončil bohosloví v semináři sv. Františka, Milwaukee, Wis., vysvěcen na kněze byl r. 1915 v katedrále Nejsvětějšího Jména v Chicagu arcibiskupem Eduardem Quigleyem. Po vysvěcení graduoval z národního hospodářství a sociální vědy na universitě Marquette, De Paul a státní universitě Sev. Dakoty. Ze zdravotních důvodů musel brzy po vysvěcení opustit Chicago a od té doby působí v arcidiecési Dubuque, Protivin, Cedar Rapids, Duncan. Za svého působení vystavěl řadu osadních budov, je konsultorem arcidiecése Dubuqueské a nadaným básníkem. Jeho sbírka "Písně a snění" byla roku 1955 odměněna cenou Křesťanské akademie v Římě a na universitě Gregoriáně v Římě.

Dále Svatoprokopská kolej udělila čestný doktorát práv prezidentu chicagské školní rady Robertu Sargentu Shriverovi, který také oslovil studenty u příležitosti 58. zakončení školního roku ve Svatoprokopské koleji. Robert Sargent Shriver je známý chicagský právník a pracovník v řadě komunálních a státních organizací. Shriver se narodil r. 1915 ve Westminsteru, Md. a roku 1948 se stal náměstkem generálního ředitele největšího obchodního domu světa Merchandise Mart v Chicagu. Roku 1953 se oženil s Eunicií Mary Kennedy, dcerou hývalého amerického velvyslance v Británii Josefa P. Kennedyho a sestrou senátora Johna F. Kennedyho.

Svatoprokopská kolej také udělila čestný doktorát věd jolietskému průmyslníku Edwardu J. Blockovi, hlavnímu viceprezidentu závodů Olin Mathieson a viceprezidentu a ře-

diteli Blockson Chemical Corp. v Joliet. Průmyslník Block byl také hlavním předsedou zvelebovací kampaně nemocnice sv. Josefa v Joliet. Čestné doktoráty po promočním aktu, který přednesl prezident kolleje P. Daniel Kučera, O.S.B., udělil kancléř kolleje nejdp. opat Ambrož L. Ondrák, O.S.B. Loni (1959) gradovalo ve Svatoprokopské kolej celkem 43 studentů.

PRVNÍ ČESKÝ KLÁŠTER V TEXASU

Radostnou událostí v historii našeho lidu bylo svěcení kláštera českých Sester Těšitelek v San Antonio v neděli 21. června 1959 svět. biskupem Štěpánem Levenem. Tento klášter je důkazem přízně Boží, tak jako lásky českého a moravského lidu k dobré věci i statečnosti českých sester neleknuvších se na pohled nepřekonatelných překážek. Je důkazem, že dědictví cyrilometodějské dosud žije a nese krásné ovoce. Jako naši moravští pionýři přicházeli do Texasu s holýma rukama, ale pevnou vírou v srdcích založit zde domovy pro sebe a své potomky, tak ctihodné sestry těšitelky přišly sem jako uprchlice před komunismem, s holýma rukama, ale s láskou k Bohu a trpčím založit domov pro sebe a pro svůj Bohu milý řád, věnující se pomoci nemocným.

Tento klášter, zařízený v číslu 237 West Magnolia Street v San Antonio, je první český klášter v Texasu. Má tedy pro krajaňskou veřejnost veliký význam.

Ctih. sestra M. Pavla, hlava i duše tohoto podniku, žije v Texasu něco přes 5 let jako uprchlice z Československa. Za ní sem přijely dvě další sestry, Pelagie a Fabiana. Při návštěvě úřadovny KJŽT v Yoakumu, sestra Pavla vyslovila vděčnost Jednotě a členkyním KJŽT za vydatnou pomoc věnovanou klášteru.

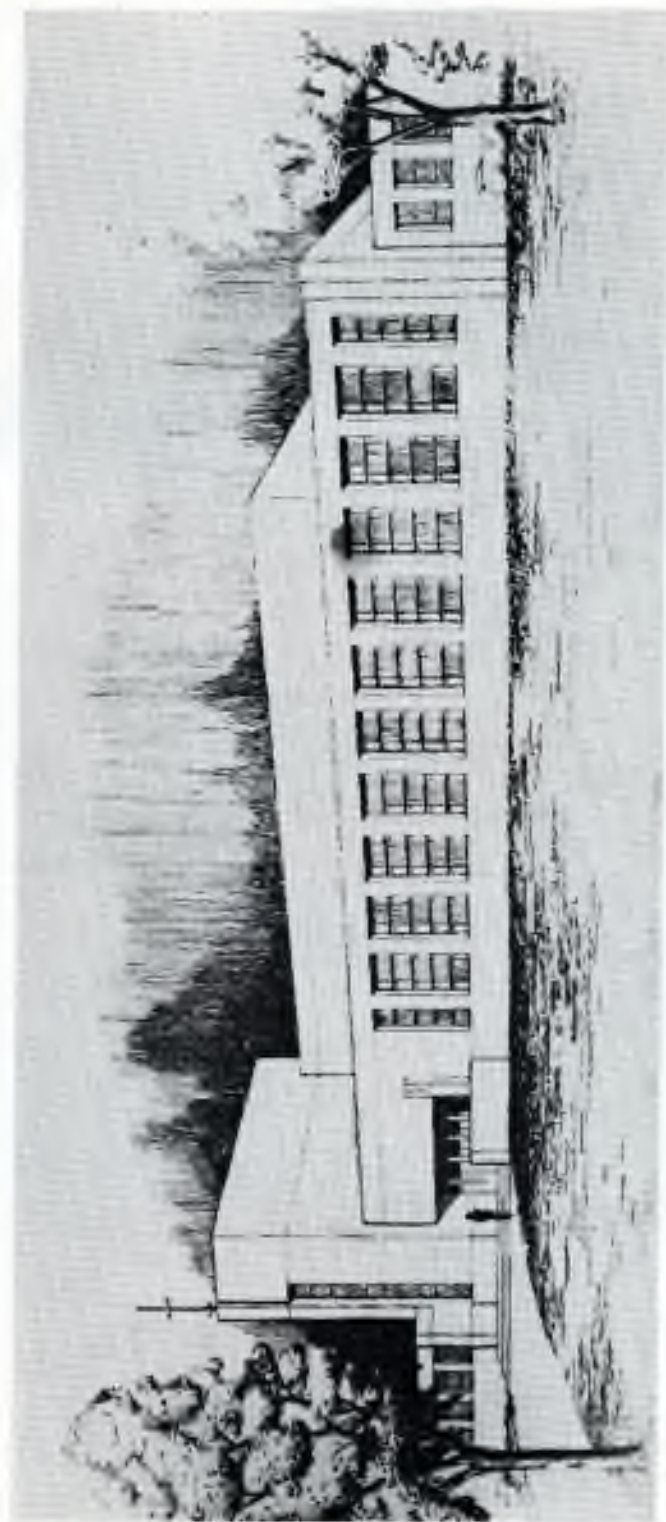
Z NOTRE DAME KLÁŠTERA, OMAHA, NEB.

Tímto sdělujeme našim příznivcům a známým, že všemohoucí Pán života i smrti odvolal z naší řeholní rodiny Svoji věrnou služebnici, příkladnou řeholnici — sestru M. Gustavu Melmerovou.

Klidně a pokojně, v přítomnosti ctih. Matky M. Alfonsy, ctih. sestry M. Loyoly a doma modlících se spolusester, usnula v Pánu v úterý 6. října 1959.

Zpívanou zádušní mši svatou obětoval v sobotu ráno domácí kaplan, dp. Antonín Alberts, který též kratší kázání přednesl.

Ctih. sestra Marie Gustava Melmerová se narodila 10. ledna roku 1885 na statku zvaném u "Michalu" — v blízkosti známého poutního místa Římovy, kde se uctívá Panna Maria. Ve dvanáctém roce byla dána na výchovu a vzdělání do školy v materském klášteře ctih. Školských Sester de Notre Dame. Po ukončení zdejší školy odebrala se do ústavu ku vzdělání

Architektonický návrh příští knihovny při kolleji svatého Prokopa.

učitelek u "svaté Anny" v Praze. Po maturitě s vyznamenáním, přijala roucho řeholní Panny Marie v Horažďovicích roku 1905.

Po dvouročním noviciátu tamtéž, složila svaté sliby dočasné a byla poslána vyučovat dívky na obecné škole u sv. Anny a zároveň se připravovala ku státní zkoušce k vyučování na škole měšťanské, kterou velmi úspěšně složila. Když r. 1911 bylo zapotřebí poslat několik sester na pomoc do Ameriky, kamž roku 1910 odjelo 5 sester z Horažďovic, aby v sirotčince Hlesounově ve Fenton u St. Louisu, vychovávaly a vyučovaly sirotky českého původu, bylo posláno opět 5 sester, mezi nimiž byla sestra M. Gustava. Zde se její vzdělání a nevědění schopnosti nejen uplatnily, ale i rozmnožily. S pomocí a přispěním Božím, na které vždy spoléhala a pokorně u svatostánku si vyprošovala, působila blahodárně k dobru jednotlivců a drahé jí kongregace. Všechny povinnosti a úřady, jež jsou v kongregaci ustanovené, obdobně zastávala až do času onemocnění, kdy odešla od pracovního stolku, aby v domě nebeského Otce si odpočinula a přijala odměnu služebnice dobré a věrné.

Školské sestry de N. D.

NEJSTARŠÍ KOSTEL U BÝVALÉHO HEŘMANOVA PANSTVÍ

Kostel sv. Františka Xaverského byl založen před 256 lety r. 1704 dp. Tomášem Mansellem, T.J., co misijní stanice pro katolické kolonisty na pozemku zvaném "Old Bohemia". Odtud byla hlášána katolická víra v blízké Pennsylvanii, Delaware a východním Marylandu i Virginii. Old Bohemia je vskutku matkou zahrnující Willmingtonskou diecési a části sousedních států. V Official Catholic Directory, ve velkém katol. direktáři, najdete ji ve Willmingtonské diecési státu Delaware naznačenou "Bohemia Manor, Cecil Co., Md.", jako misie kostela sv. Josefa, Middletown, Delaware.

R. 1953 byla založena společnost pod názvem "Old Bohemia Historical Society Inc." a to s doporučením biskupa Edmunda J. Fitzmaurice z Willmingtonu, která se stará o zachování tohoto historického místa, spojeného s českým jménem. V tomto historickém kostele jsou slouženy mše sv. čtyřikrát v letních měsících června, července, srpna a září o 4 hodině odpolední. Dojedete tam na silnici č. 282 do Warwick, Maryland.

V první polovici 17. století Čech, Augustin Heřman, byl pověřen, aby vyměřil rozsáhlé plochy země v amerických koloniích, zvláště Virginii. Za to jež odměnil anglický král mánstvem (Manor) přes sto tisíc akrů, jež Heřman pojmenoval Bohemia Manor, aby v nové vlasti americké zvětšil české jméno. Když tedy ježuité zřídili první vyšší učiliště sousedící s Heřmanovým mánstvem, pojmenovali ji "Bohemia College", jež je předchůdkyni nynější Georgetown University ve Washingtonu. Heřmanovo manství bylo v severovýchodní části

Marylandu a vedle sousedícím Delaware. Dvě řeky se tu jmenují Big Bohemia a Little Bohemia.

DOMOV SV. BENEDIKTA NA NOVÉM MÍSTĚ

V pátek 30. ledna 1959 byl přestěhován Domov sv. Benedikta ze staré a věkem již sešlé budovy na 1817 záp. 18. place v Chicagu do nové moderní budovy na Touhy avenue nedaleko od Harlem.

Při vstupu do staré útulny bylo hned pozorovat, že tu převládá ruch, jaký bývá při stěhování. Na chodbách stály řady ohromných papírových kartonů pečlivě zavázaných k odvozu. V jídelně a v hovorně seděly babičky nastrojené a s taškami v rukou, mezitím co čekaly na desátou hodinu, která byla stanovená k odjezdu. Před vchodem stálo nákladní auto z kláštera Božského Srdce Páně a dělníci na ně snášeli bedny a tašky s majetkem chovane. Sestry benediktinky mezitím přiváděly po schodech dolů babičky, které již neměly vlastní sílu jít po schodech dolů. Ty se tu navždy se schody rozloučily, neboť v jejich novém domově žádných nových schodů není.

Krátce před desátou hodinou přijela velebná matka Emilia, O.S.B., z Lisle a chovanky se počaly loučit se svým starým domovem. Dlouho se těšily na tento den, ale dnes nejeden slza sklanula po vráskovaných tvářích. Jejich domov jim přirostl k srdci a do jejich radosti se přimísilo i trochu smutku.

Bylo tu již za chvíli několik aut, které dopravily chovanky do nového domova sv. Benedikta v Niles, asi osm mil na severozápad.

Na novém místě přivítal je důst. Vincent Novotný, O.S.B., který je prvním kaplanem nového ústavu. Mezitím co čekaly, až jim bude určeno místo, odebraly se do domácí kaple a daly se do modlení růžence.

Nový Domov svatého Benedikta udělal velice radostný dojem na chovanky. Uvnitř vše je nové, čisté a moderní. Místnosti určené pro starce a stařeny jsou na prvním poschodí, takže vůbec není tu schodů. Domácí kaple, jídelna, krásně vybavené hovorny, úřadovna pro lékaře, ano i zvláštní místo pro kadeření vlasů (beauty parlor) je na poloze rovné se zemí. Okolo útulny je sedm akrů pozemku, po nichž se budou moci za teplého počasí volně a bezstarostně procházet. —

Je tu zkrátka vše, čeho je zapotřebí k pohodlnému a bezstarostnému žití.

Nový Domov sv. Benedikta je pod péčí ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle. Jeho nová adresa je:

St. Benedict's Home
6930 West Touhy Ave.
Niles, Illinois.
Telefon: Niles 7-8648.

Naši krajané přispěli přes \$200,000 na stavbu nového Domova.

CTIHODNÝ SOUDCE FRANK H. BICEK,
soudce obvodního soudu (Circuit Court)
okresu Cook, státu Illinois.

Adresář českých katolických kněží v Americe

Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., sídelní biskup diecése Amarillo, Texas,
Box 2009, Amarillo, Texas.

Most Rev. George Biskup, D.D., světící biskup arcidiecése Dubuque, Iowa.

Rt. Rev. Ambrož Ondrák, O.S.B., opat kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Eduard Kasal, apoštolský protonotář, Owatonna, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Rud. G. Bandas, S.T.D. et M., St. Paul Seminary, St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Bárta, papežský prelát, 5438 S. 22 St., Omaha 7, Neb.

Rt. Rev. Msgr. James F. Čečka, 3003 N. Snelling Ave., St. Paul, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Ferdinand Čech, papežský prelát, St. Joseph Hospital, La Crosse, Wis.

Right Rev. Msgr. Ant. W. Čihák, papežský prelát, 510 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Anthony F. Drozd, V.F., St. Michael's Church, Weimar, Texas.

Rt. Rev. Msgr. J. B. Dudek, papežský prelát, V. G., 1521 N. Hudson, Oklahoma City 3, Okla.

Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor, papežský prelát, Oxford Junction, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Václav Hamtíl, papežský prelát, 3014 Oregon Ave., St. Louis, Mo.

Right Rev. Msgr. Eliáš A. Holub, domácí prelát, Calder Rd., Beaumont, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Václav C. Hradecký, papežský prelát, P.O. Britt, Duncan, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. František R. Hrubý, 201 21st Ave., S.W., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Josef C. Kalíšek, papežský prelát, Kellnersville, Wisconsin.

Right Rev. Msgr. F. J. Kasper, 3210 Lexington Blvd., Corpus Christi, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Kopecký, V. F., papežský prelát, Bruno, Neb.

Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka, papežský prelát, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich A. Mazanec, papežský prelát, Solon, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Viktor Mlejnek, papežský prelát, Appleton, P.O. David City, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, V.F., Sacred Heart Church, Hallettsville, Texas.

Rt. Rev. Msgr. M. V. Němec, V.F., papežský prelát, Wahoo, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Julius A. Petrů, V.F., El Campo, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jan Pivo, papežský prelát, 107 Bluff Ave., Jackson, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný, domácí prelát, Steinauer, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka, New Prague, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Francis Prokeš, papežský prelát, Lakefield, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek, domácí prelát, Prague, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Ščečina, 604 N. First St., Robstown, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Augustín Tomášek, papežský prelát, 2281 Columbus Rd., Cleveland 13, O.

Rt. Rev. Msgr. Ignác Valenta, papežský komoří, West, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, papežský prelát, East Bernard, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Jan Vaniček, papežský prelát, Granger, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Raymond Vonesh, Our Lady of the Lake Seminary, Mundelein, Illinois.

Rt. Rev. Msgr. Al. A. Žižkovský, S.T.D., papežský prelát, 507 Hall Ave., St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Žižkovský, S.T.D., L.S.S., 2200 Grand Ave., St. Paul, Minnesota.

Very Rev. Msgr. Elmer J. Kolka, Denver, Colorado.

Very Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap., Ph.D., provinciál kapucínů v Kanadě,
St. Francis Priory, Blenheim, Ont., Canada.

Very Rev. Msgr. Engelbert Bartoš, papežský komoří, Box 707, Mathis, Texas.

Very Rev. Msgr. Josef C. Kunc, papežský komoří, East Bernard, Texas.

Very Rev. Msgr. Vincenc Mičola, papežský komoří, 400 York St., Wichita Falls, Texas.

Very Rev. Msgr. Václav J. Tuček v Římě.

Adamec Josef, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, New York.

Anděl Jan J., 2981 E. 37th St., Cleveland, Ohio.

Anděl Josef M., 13205 Chapelside Ave., Cleveland 4, Ohio.

Anders Jan, San Antonio, Texas.

Anders Arnold, Box 36, Weimar, Texas.

Badura Joseph, D. D., 5 Tyler St., Buffalo, N. Y.

Bárta Václav, Cedar Rapids, Iowa.

Bastýř Robert ml., Montgomery, Minn.

Bauer Benedict, O.S.B., Haugen, Wis.

Becka Fred, 2311 Wentworth Ave., Chicago, Ill.

Benda John J., Manly, Iowa.

Beller Bedřich, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.

Beneš Antonín, 1431 S. Austin Blvd., Cicero, 50, Ill.

Beníšek William J., 7367 York Rd., Cleveland, Ohio.

Beno Joseph J., 721 Chemeketa St., Salem, Oregon.

Beránek Václav, Dwight, Nebr.

Bernáček A., O.M.I., Flint, Michigan.

Bezdiček Valerian, Circle, Mont.

Bilý Edmund, Nada, Texas.

Bilý Edward, St. Pius X Church, San Antonio, Tex.

Bilý Václav J., Blessing, Texas.

Bilý Jan C., Praha, Texas.

Bitterer Frant., C. S. R., 1019 N. 5. St., Philadelphia, Pa.

Bláško Ondřej, 821 N. Wheeling St., Toledo, O.

Blecha Karel A., 910 Wilson Ave., Menomonie, Wis.

Botík William, Ennis, Texas.

Botík William A., 921 Yale St. Fort Worth, Tex.

Brakora Antonín G., Box 532, Swartz Creek, Mich.

Březík Leon A., C.S.B., 4500 Memorial Drive, Houston, Texas.

Březík, vededšp. Victor, C.S.B., 3812 Montrose Blvd., Houston 6, Texas.

Brunner James C., 3833 S. Gevers Ave., San Antonio, Texas.

Brydl Ladislav, New Hradec, N. D.

Budník M. E., 701 W. Melwood St., Houston, Texas.

Bureš Vít, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Celustka Jos. C.S.S.R., 341 Munroe Avenue, East Kildonan, Manitoba Canada.

Cepička Christian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Cikrit Method F., Immaculate Heart Seminary, San Diego, Cal.

Clupny A. B., Timken, Kans.

Čárva Odilo, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Čádek Fr. W., Odell, Nebr.

Čálek Richard, kaplan Loretto Hospital, 615 W. Central Ave., Chicago.

Čermák Václav F. 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.

Černák Ludvík, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Ill.

Černík Beda, O.S.B., Rev., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Černý Ed. A., S.S., St. Mary's Seminary, 5712 Roland Ave., Baltimore, Maryland.

Čihák Jan Petr, Spillville, Ia.

Cherf Jan, Very Rev. O.S.B., M.A., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Chládek Melchior, S.S.Cist., 4946 Swiss Ave., Dallas, Tex.

Chochula Josef, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

Chrůma Bedřich, C.S.S.R., 125 E. 105 St., New York, N. Y.

Daniel John S., 811 E. Oliver St., Owosso, Mich.

Dík Clarence, 3785 Independence Road, Cleveland 5, Ohio.

Dlouhý Maurus, O.S.B., J.C.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Dobiáš Fr., 3011 Telephone Road, Houston, Tex.

Dobihal Robert, Veseli, Minn.

Dobnikar Ivan, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Dobry Jeroným, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Doležal Adolf, P.O. Box 216, Two Rivers, Wisconsin.

Doskočil Geo., Corn Hill, P.O. Jarrell, Texas.

Dostál Fr. A., S.J., St. Anthony Church, Chatham, Ontario.

Drab Štěpán, 420 Reed Ave., Monessen, Penna.

Drápala Viktor, Berlin, N. Dak.

Drbal Josef, West Point, Nebraska.

Dubský Jan, SS. Peter & Paul Church, Flasher, No. Dakota.

Duchek Josef, C.S.S.R., kaplan, U.S. Army.

Duda Norbert, Professor and College Ave., Cleveland, Ohio.

Dvořák Karel J. Very Rev., St. John's Hospital P.O. Box 876, San Angelo, Tex.

Dvořník, Dr. František, 1703 Thirty-second Str., Washington, D. C.

Ekhaml O., Weston, Nebr.

Endres Gilbert, New Prague, Minn.

Fenci Leonard, S.J., Porcupine, S. Dak.

Fiala Jan L., Strongsville, Ohio.

Filas Fr. L., S.J., 6525 Sheridan Rd., Chicago, Ill.

First F., Freeport, Minn.

Flíček Frant. R., Auburn, Nebr.

Fráňa Clarence, 209 21st St., Ave. W. Cedar Rapids, Iowa.

Gallík Andrej, Beroun, Minn.

Gajda Antonín, P.O. Box 18, Valley View, Texas.

Gaydoš Robert, M., C.S.S.R., Box 3397, Bellaire, Texas.

Gerlich Emil J., 802 N. Weaver St., Gainesville, Texas.

Gorek Ant., Box 891, Brenham, Texas.

Habart Fr. J., 3395 E. 53rd St., Cleveland, Ohio.

Hain Raymond, S.T.D., Catholic University of America, Washington, D. C.

Hájek Stanislav, Clutier, Iowa.

Halata Vilém, 304 Church St., El Campo, Texas.

Haluška Karel A., St. Charles Seminary, Columbus, Ohio.

Haman Bernard, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Hamala Josef, Box 848, Nixon, Texas.

Hanáček Jan, Box 66, Shiner, Tex.

Havlík Tomáš, O. S. B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Havlík Bernard J., 2300 Trosper Pl., Del City, Okla.

Harvanek R. F., S.J., West Baden Springs, Ind.

Herbek Adrian F., Wahoo, Nebraska.

Herda Conrad, O.S.B., St. Peter's Church, Lindsay, Texas.

Herda Matouš, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago, Illinois.

Herides Florian, O.S.B., SS. Peter & Paul Church, Moquah, Wis.

Hefman Viktor, Schuyler, Nebr.

Hertvik Václav, O.M.C., Very Rev., Terre Haute, Indiana.

Hertvik Hilár, O.M.C., 1114 Fletcher St., Anderson, Indiana.

Hertvik Václav, O.M.C., Very Rev., St. Francis Seminary, Mt. St. Francis, Indiana.

Hlaváč Václav, C.S.S.R., 305 Hill St., Griffin, Ga.

Hlaváček Josef, 3327 Lawton, Detroit, 8, Mich.

Hlubek Valentin, Chelsea, Iowa.

Hodík Rudolf J., Casco, Wisconsin.

Hodouš Eduard, S.J., McNichols Rd. at Livernois, Detroit, Mich.

Hoffmann, Rud. C., Runge, Texas.

Holub Benjamin, Sealy, (Neposkv. Početí), Texas.

Holup Roger O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Holup James O., Downers Grove, Ill.

Horák Martin, O.S.B., S.T.L., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

Horáček Mark, O.S.B., R. 3 Box 119, Alexandria, La.

Horn Augustin, O.S.B., St. Gregory Abbey, Shawnee, Oklahoma.

Hotový Dennis, Falls City, Nebraska.

- Hovorka Václav, 824 J. St., Lincoln, Neb.
Hrdlička Adolf, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Hrdlička Jos., C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore 5, Md.
Hrdlička Edward, 5076 Durant Ave., St. Louis, Mo.
Hrdlička Lambert, Sv. Jan Nep., St. Louis, Mo.
Hrubý Bohumil, Box 98, Penelope, Texas.
Hrůza Jan, Very Rev. O.S.B., S. Th. L., St. Vincent Archabbey, Latrobe, Penn.
Hubert Henry, Neva (Deerbrook), Wis.
Hudík Josef J., 2408 S. Albany Ave., Chicago, Ill.
Hurčík John A., 1804 S. 9. St., St. Louis, Mo.
Hynouš Mat., O.P., Berwyn, Ill.
- Jakubek Eugene J., Prairie du Chien, Wis.
Janáček Balthasar, Edna, Texas, Box 815.
Janak Hubert, 1114 Willow St., San Antonio 8, Tex.
Janák Roman, Rt. 3, Box 63A, Schulenburg, Tex.
Janda Adolf, Box 97, Hobson, Texas.
Janda Karel, Mt. Pleasant, Pa.
Janin Karel, O.P., 5275 Av. N. D., De Grace, Montreal P.O., Canada.
Janský Eduard, Box 447, Yoakum, Texas.
Jansky Fr., S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
Janysek Theodor T., Falls City, Tex.
Jaros Josef, Rossford, O.
Jelinek Jan P., S.J., c/o Creighton University, 25th & California St., Omaha 2, Nebraska.
Jendrušák W., O.S.B., 2875 W. 19th St., Chicago, Ill.
Jiráček V. J., 398 Superior St., St. Paul 2, Minn.
Jiřík Karel C., Lonsdale, Minn.
Johánek Jan, St. Joseph Church, Montpelier, Luxembourg R. 3 P. O., Wis.
Jurica Edmund, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Jurica Hilár, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Kabát Cyril, 735 Deleglise St., Antigo, Wis.
Kadlec Tomáš, O.S.C., Grafton, Nebr.
Kalina Francis, Box 398, Boerne, Texas.
Kallus Alfred, Box 671, Cameron, Tex.
Kallok M., 4944 Swift Ave., Cudahy, Wis.
Karník Jiří, Ft. Atkinson, Iowa.
Kašný Alkvin, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
Kerch Rudolph, Stangelville, Denmark, Wis.
Klarič Jiří, kaplan, U.S. Army.
Klarič Václav, 2653 Ohio Ave., St. Louis, Mo.
Klímek Eduard, Assumption High School, Wisconsin Rapids, Wis.
Klímíček Lad., Sealy, R. 1, Frydek, Texas.
Klinkáček Fr., D.D., Chaplain U. S. Army.
Knotek Jan T., Woodhull, Wis.
Knotek Václav, M.M., na Formose.
Kočárník Václav, 2617 So. 31. St., Omaha 5, Nebr.
Kolanda Jiří A., 822 East Ave., Waukesha, Wis.
Kolář Fr., Hostýn Ill., Fayetteville, Texas.
Kolář Basil, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kolář Eduard, Indianola, Miss.
Kolář Václav, C. SS R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
Kolek Karel, O.S.B., 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.
Koman Rajmund, O.S.B., Tabor, South Dakota.
Komaska Karel, 9233 Hopedale Ave., St. Louis, Mo.
Koníček Pavel, 3909 St. Antoine St., Detroit 1, Michigan.
Kopp Josef, Moulton, Texas.
Korab Oldrich J., North Olmsted, Ohio.
Korček Anton, O.F.M., 501 Fehr Ave., Louisville, Ky.
Korn Method, O.S.B., Mount Angel Abbey, Mount Angel, Oregon.
Kotek Dominik, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
Kouba Karel, 5300 W. 24. Pl., Cicero, Ill.
- Koutník Vilém, Reedsville, Wisconsin.
Kovář Václav, Howells, Nebraska.
Kozák Václav P., 1410 W. Scott St., Milwaukee 4, Wisconsin.
Kozlík Jan, Cedar Bluffs, Neb.
Kozlovský Tomáš, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
Krejčí Albert, Newcastle, Nebr.
Krieger Štěpán, S. J., Regis College, Denver, Colo.
Krile George, Lidgerwood, N. Dak. (St. John Nepomucene).
Krippner Jiří, 2408 S. Albany Ave., Chicago 23, Illinois.
Krispinský Jan W., 2425 W. 11th St., Cleveland, O.
Krispinský Josef, Warren, Ohio.
Křížek Jan, S.J., Trinidad, Colorado.
Křivánek Alois, Vanguard, Sask., Canada.
Kroupa Jiří, O.S.F.S., Our Lady's Cathedral, 3214 N. Lake St., Oklahoma City, Oklahoma.
Krupa Štěpán, C.S.S.R., 2111 Ashland ave., Baltimore, Md.
Kubeš Klement, Clarkson, Nebr.
Kučera Daniel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kučera Edward, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kučera Jindřich, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Kučera Jiří, 906 N. Western Ave., Chicago, Ill.
Kučera Karel, St. Anthony's Hospital, O'Neil, Neb.
Kučera Pavel, O.S.B., Olympia, Washington.
Kučera Štěpán, Fort Atkinson, Iowa.
Kučera Mat., O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kukrál Jan Ev., 722 3rd St., Texas City, Texas.
Kunc Jos. M., 1870 Randolph, St. Paul, Minn.
Kufátko G., Sweet Home, Texas.
Kuryvial George, O.M.I., Our Lady of the Snows Seminary, Pine Hills, Pass Christian, Miss.
Kuška Jiří, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kvasnica Filip, C.S.S.R., 3014 N. 45th St., Omaha 4, Nebr.
Kvítek Damían, O.S.B., St. Procopius, Lisle, Ill.
- Laburda Karel, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Lana František, St. Paul Church, Traer, Iowa.
Laketek Gilbert, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Laketek Viktor, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Leiblinger Frant., Loma, Nebraska.
Lekavý Petr, S.T.D., Wales, N.D.
Lenc Leonard, 211 N. Center Ave., Bradley, Ill.
Lenoch Fr. J., Buffalo, Iowa.
LesCanec John H., Nebraska City, Nebr.
Leštnský František, Hillsboro, Wis.
Lieberbach Clarence, 2247 E. 83rd St., Cleveland 4, Ohio.
Liška Robert, S.J., Victory Parkway and Dana Ave., Cincinnati, Ohio.
Livanec Jiří, Morse Bluff, Nebr.
Lhota Brian, O.F.M., Very Rev., Alleghany, N. Y.
Lukáš Jos., Fairview, Alberta, Canada.
- Maček Jos. J., 1911 Green St., Racine Wis.
Mach Gerald, O.S.B., misionář na Formose.
Macháček Aleš, O.S.B., S.T.D., Very Rev., St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.
Machovec Fr. J., Lincoln, Nebraska.
Maneth Vojtěch, St. Ann's, 210 St. Ann St., San Antonio, Texas.
Manik Josef, Scappoose, Oregon.
Marek Walter, St. Simon's Church, Ludington, Mich.
Martin William J., 2411 W. Congress Parkway, Chicago, Ill.
Mašín Fr., 3181 W. 41st St., Cleveland, Ohio.
Mastný Robert, O.S.B., 1428 S. Wesley Avenue, Berwyn, Illinois.
Matl Tomáš, Box 150, Fayetteville, Texas.

Matocha Edward, Chancery Office, P.O. Box 1057, Austin, Texas.

Matocha Jan, Panna Maria, Tex.

Matoušek Jos., S.J., Rockhurst College, Kansas City, Missouri.

Matoušek Raymond, 17825 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.

Matula Antonín, Box 396, Ganado, Tex.

Maxa Edward J., 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.

Michálek Václav, O.S.B., J.C.D., St. Boniface Church, Chetek, Wis.

Michalička Jan, Woodward, Okla.

Michalik Anthony M., M.M., Maryknoll, New York.

Michálek Arthur, Box 509, Taylor, Texas.

Mikulík, Kenneth, 1111 Pierce Ave., Houston, Tex.

Miller Fr. S., Guardian Angel Church, Wallis, Tex.

Milota James C. Holy Trinity Church, Protivin, Iowa.

Mizera Petr, O.S.B., S.T.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.

Misna James, Shulburg, Wisconsin.

Minařík Alois H., Mater Christi Church, North Riverside, Illinois.

Minařík Fr. T., 1415 N. Park Ave., Chicago, Ill.

Mošovský Václav J., 3785 Independence Rt., Cleveland, Ohio.

Necid Oldřich, Rt. 1, Box 170, St. Joseph Novitiate, Ojai, California.

Němec Lud., 2603 Norwood St., Pittsburgh, Pa.

Nesvadba Alois W., P. O. Box 266, Wallis, Texas.

Neužil Eduard, 618 E. Davenport St., Iowa City, Iowa.

Nouza František, O.P., Dubuque, Iowa.

Novák František, C.S.S.R., Box 317, Cooperstown, N. Dak.

Novák Henry, C.S.S.R., 1633 Cleveland Ave., Chicago 14, Ill. — 5520 Richmond Road, Bellaire, Tex.

Novák Kosmas, O.S.B., Lisle, Ill.

Novotný Vinc., O.S.B., M.A., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

Oborný Fr. J., Dodge, Nebraska.

Oborný Karel J., Verdigre, Nebraska.

Okráhlík Theophilus, O.M.I., O. L. of Guadalupe Church, Brownsville, Texas.

Olšovský Geo. J., P.O. Box 1122, Port Arthur, Tex.

Ouška Lukáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Pakosta Fabian, O.S.B., 1428 So. Wesley Ave., Berwyn, Ill.

Pastorak Jan B., Plasi, R. D. 2, Prague, Nebr.

Pazourek M., Bee, Nebraska.

Paukert Fr., Good Counsel Academy, Mankato, Minnesota.

Pavelka Alois, Rt. 2, Box 151, Navasota, Texas.

Pechal Václav, P.O. Box 79, Abbott, Tex.

Pekář Gilbert F., Box 95, Needville, Tex.

Pelikán Adolf, S.J., St. Anthony's Church, Chatham, Ontario, Canada.

Pešek Leo, (Kaplan u letectva).

Petlach Karel, St. Mary Hospital, Columbus, Nebr.

Petránek Aug., C.S.S.R., Saratoga Springs P.O. Box 436, N.Y.

Petránek Karel, Crystal Falls, Mich.

Petrík Pavel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Petrů Augustin, O.M.I., Box 152, Mission, Texas.

Petrů Stanislav, Box 383, Karnes City, Texas.

Petrus Řehoř, Deweese, Nebr.

Pitra Štěpán, O.C.S.O., Trappist, Kentucky.

Pluháček Antonín, Heun, Nebraska.

Pokorney, František, 2953 Lowe Ave., Chicago, Ill.

Polc Jaroslav V., New London, Wisconsin.

Polyak, Ondřej, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

Popelka Cyril, M. A., Very Rev., New Prague, Minnesota.

Popelka Jaroslav, S.J., Garnier Residential School, Spanish, Ont., Canada.

Potkovský Benno, O.S.B., Dante, South Dakota.

Poseděl Josef A., 3318 S. Clarence Ave., Berwyn, Ill.

Poslušný Venard, O. Carm., New Baltimore, Pennsylvania.

Prachar John, Bee, Nebraska.

Příbyl Adolf, Dickinson, N. Dak.

Příbyl Klement, Stillwater, Okla.

Příbyl František, 7007 Addison St., Chicago, Ill.

Procházka Vavřinec, O.S.B., Rt. 2, Petersburg, Virginia.

Pšenčík Henry, St. Mary's, R. 4, Hallettsville, Texas.

Ptáček Jan, 724 29th St. S.E., Cedar Rapids, Iowa.

Ptáček Benedict F., Cleveland, Ohio.

Pucík Tomáš J., Plattsmouth, Nebraska.

Rada Karel, Brainard, Nebr.

Raděj Edward, 1122 N. 14th & Waldo Boulevard, Manitowoc, Wisconsin.

Raška Viktor A., Castroville, Tex.

Remeš Václav A., 1728 Conway St., St. Paul, Minn.

Rezek Valerian, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago 9, Illinois.

Řezníček Alois, Rayne, Louisiana.

Roh Rajmund V., Lincoln, Neb.

Roth Jan, Pisek, N. Dak.

Roubík Josef, S.J., 6525 Sheridan Road, Chicago 26, Illinois.

Rumplík Ed., 13205 Chapelside Ave., Cleveland 4, Ohio.

Růžička František, Clutier, Iowa.

Saul Jakub, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Schejbal Jos. T., 6052 Waterman Ave., St. Louis, Missouri.

Schindler Alfred, 4555 N. Haven Ave., Toledo, Ohio.

Skach Karel, St. Mary of the Lake Seminary, Mundelein, Ill.

Skuzáček Alfred, St. Wenceslaus Church, New Prague, Minn.

Skuzáček Jaroslav, Protivin, Iowa.

Skuzáček Jiří, Our Lady of Providence Convent, St. Paul, Minn.

Skuzáček Richard F., 398 Superior, St. Paul, Minn.

Skuzáček Stanislav, Very Rev., Olivia, Minn.

Skuzáček Valentin, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

Skoblik Michael, Glencoe, Minn.

Skok Charles D., 403 W. Poplar St., Walla Walla, Washington.

Sladký Václav, (P.O. Valparaiso), Touhy, Nebr.

Slepička, Josef J., Immaculate Conception Church, Charles City, Iowa.

Sloup Ernest, Blessed Sacrament Church, Lincoln, Nebraska.

Slováček Emil, Fort Worth, Texas.

Smetana Cyril, Arcadia, Wisconsin.

Smutný Jan, Pleasanton, Nebraska.

Sobr Klement, O.S.B., St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.

Soukup C. G., O.S.B., St. John's Abbey, Collegeville, Minnesota.

Soukup Alois, 305 Carlton Bldg., Cleveland 15, Ohio (Na odpovídání.)

Sprchavský John, 700 McIntosh St., Fort William, Ont., Canada.

Srnc Stanley J., 419 21st Ave., S., Minneapolis, Minnesota.

Staněk V., 2953 Lowe Ave., Chicago, Illinois.

Staříček Andrew, S.V.D., P.O. Box 675, Taos, New Mexico.

Stasek Jiří, Wisconsin Rapids, Wis.

Stejskal Jan W., S. J., 1911 West 30. Street, Cleveland 13, Ohio.

Straka Jan, 916 N. Western Ave., Chicago, Ill.

Strakoš Jan, Cleveland, Ohio.

- Strmiska John A., C.S.Sp., 1884 E. Apache St., Tulsa 14, Okla.
- Stryk Jeronym J., El Campo, Texas, Rt. 3 (Hillje).
- Studený, Very Rev. Robert, S.V.D., Sacred Heart Mission Seminary, Girard, Pennsylvania.
- Světinský Ludvík, Park River, N. D.
- Svoboda Jiří, St. Genevieve, Manitoba, Canada.
- Svobodný Aloysius, O.M.I., 1900 Grand Ave., Carthage, Mo.
- Svobodný Josef F., O.M.I., Minneapolis, Minn.
- Svrček Vojt., O.S.B., 1720 St. Bernard Ave., New Orleans, La.
- Svrček Václav A., Box 425, Caldwell, Texas.
- Swade Robert F., 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
- Syrový Josef, St. Mary's Church, Vining, Iowa.
- Szapka Edw. J., 908 E. Olive St., Longview, Texas.
- Šebesta Eugene, Bechyn, Minn.
- Šimon Alvin, Hopkins, Minn.
- Šindelář Fidelis, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
- Šindelář Fr., O.S.B., Mus. D., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
- Šípek Jos. A., 1445 N. 24th St., Milwaukee, Wis.
- Šírek Cyril, 1200 15th Ave. E., Superior, Wis.
- Šírek František J., Mellen, Wisconsin.
- Shedivy, Leo, O.S.C., Box 744, Hastings, Nebr.
- Shimanek Jos., 604 N. Raynor Ave., Joliet, Ill.
- Šimlik, Dominican House of Studies, River Forest, Illinois.
- Šimon Alvin W., 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minnesota.
- Šimon Rob., C.S.S.R., 8556 Golf Links Rd., Oakland, Calif.
- Šindelář Fidelis, O.S.B., 1818 S. Pulina St., Chicago 8, Ill.
- Škvarla Ondřej, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
- Šlechta Albert A., Silver Lake, Minn.
- Šmíd Karel, P.O. Box 332, Garland, Texas.
- Šotka Jos. F., C.S.S.R., 174 Diamond Street, Philadelphia, Pennsylvania.
- Štefl Antonín, 710 N. Baird St., Green Bay, Wis.
- Šonka Emilian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Šonka Richard, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Šonka Vilém, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Šrahulek Štěpán, O.S.B., R. 2, Petersburg, Va.
- Štěp Josef, 17825 Libby Rd., Maple Heights, O.
- Švehla Václav, Cottleville, Mo.
- Talíř Ant. B., St. Mary's Church, Moselle, Rt. 2, (Robertsville), Mo.
- Talský Chas., S.C.J., 407 Glenview ave., Milwaukee, Wisconsin.
- Tauš Jan, C. SS R., Duke of Gloucester St., Annapolis, Md.
- Tarasevich Vladimír, O.S.B., Via Carlo Caltaneo 2, Roma, Italia.
- Teplý Josef, S.J., John Carroll University, Cleveland, 18, Ohio.
- Till Joseph, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Tex.
- Tiapa Richard J., 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- Tomanek Jar., Lankin, N. Dak.
- Tomek Bonifác, O.S.B., Tabor, S. D.
- Tomek Fr., Montgomery, Minn.
- Tony Fr., 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- Tržil Ludvík, St. Wenceslaus Church, 510 - 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
- Troch Ludvík, Benedict, Md.
- Tuchek Ed. C., Sirotděnc sv. Tomáše, Lincoln, Neb.
- Tuma Antonín F., 1430 S. 13th St., Omaha, Nebr.
- Turek Antonín, Alexandria, Neb.
- Tushak Štěpán, Walford, Iowa.
- Tydláčka, Very Rev. Jeronym, V.F., 1012 - 6th St., Rosenberg, Texas.
- Tydláčka Jiří E., Rt. 4, Caldwell, Texas.
- Tyl Albert, Garland, Texas.
- Uhlíř Vác., 3181 W. 41 St., Cleveland, O.
- Ulrich Vilém A., S. J., Belize, British Honduras.
- Urbánek Ludvík, St. Mary's Rectory, Little Turkey, Iowa.
- Urbanovský Fr., Guardian Angel's Church, Box 968, Pasadena, Texas.
- Vacata František, 2651 S. Central Pk. Ave., Chicago 23, Ill.
- Vacek Jos. P., Interlachen P.O. Hopkins, Minn.
- Valášek Edw., Deweese, Neb.
- Valenta Marcus, (Praha) Rt. 2, Klatonia, Texas.
- Valenta Boh. J., Box 987, Bryan, Texas.
- Vána S., S.J., 3049 Parkside Blvd., Toledo, Ohio.
- Vandura Leo, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Vasek Leslie J., St. Basil Seminary, 95 St. Joseph St., Toronto, Canada.
- Vesecký Jan, Belpre, Kansas.
- Veselý James J., 5659 Mayfield Rd., Cleveland, O.
- Veselý Stanislav, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Větrovec Jos. C., C.S.S.R., 323 E. 61st St., New York, N. Y.
- Viktora Claude, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Vinklarek Emil T., (St. John) Rt. 4, Schulenburg, Texas.
- Vítek Jerome, P. O. Box 215, Wall, Texas.
- Vitný George L., 13623 Rockside Rd., Cleveland, O.
- Vochoč Jaromír, Three Rivers, P. Q., Canada.
- Vonáček Frant. V., C.S.S.R., 7 S. Wolfe St., Baltimore 31, Maryland.
- Votruba Jiří, 125 E. King St., Rhinelander, Wis.
- Vrabcí Cyrill, O.S.B., St. Meinrad, Ind.
- Vrána John, 1103 Felix Place, Oklahoma City 10, Oklahoma.
- Wagner Jan, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Tex.
- Wolf Howard J., 3395 E. 53rd St., Cleveland, Ohio.
- Wolf Lawrence, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, Ohio.
- Yanish, Felix, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York 21, N.Y.
- Zabelka Jiří, 719 E. Monroe St., Flint, Mich.
- Zachář Albert, Prairieburg, Iowa.
- Zeman Edward J., S.J., Santa Clara, California.
- Zeman Josef, S.T.D., 702 - 48th St., Brooklyn 20, New York.
- Žižka Arnošt, O.S.B., Ph.D., Pineville, Louisiana.
- Žižkovský Vojtěch, Savage, Minnesota.

Adresář českých katolických osad v Americe.

ABIE, NEBR.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář Rev. P. Reisdorff.

ABBOTT, TEX.:

Osada Nep. Srdce P. Marie. Farář: dp. Václav Pechal.

ABINGDON, MD.:

Osada sv. Františka Sal. Dojíždí důst. Otcové Redemptoristé z Baltimore, Md.

AGNEW, NEBR.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. pán z Valparaíso.

AGUA DULCE, TEX.:

Osada sv. Františky. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Geo. Seccina z Robstown, Tex.

ALGOMA, WIS.:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Francis C. Heimann. Kaplan: Robert A. Berg.

ALGONQUIN, ILL.:

Osada sv. Markéty Alacoque. Dojíždí Rev. F. A. Kilderry z Cary, Ill.

AMMANNSVILLE, TEX.:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Roman M. Janák, (R. 3, Schulenburg).

ANTIGO, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Cyril Kabat.

APPLETON, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. V. Mlejnek, P.O. David City, Nebr.

ASHLAND, WIS.:

Směšená osada sv. Anežky. Několik českých rodin. Farář: Very Rev. Calman Borgard, O.F.M.

ATWOOD, KANS.:

Osada Nejsvět. Srdce Pána Ježíše, Česko-Irská. Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Dp. Mark L. Linnenberger, O.F.M. Cap.

AUSTIN, MINN.:

Osada sv. Augustina. Farář: Rt. Rev. Msgr. Robert E. Jennings, V.F. Pro Čechy dojíždí Rev. Edward Kasal z Owatonna, Minn.

BALTIMORE, MD.:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Josef Hrdlička, C.S.S.R. Kostel na Ashland Ave. a škola na N. Collington Ave., blíže Ashland Ave. Fara: 2111 Ashland Ave. Katolická budova: Madison a Duncan Strs. Kněží v duchovní správě: Josef Hrdlička, C.S.S.R., Václav Kolář, C.S.S.R., Tomáš Kozlovský, C.S.S.R., Edward Stelmenschuk, C.S.S.R., Joseph Chochula, C.S.S.R., Edgar Vítek, C.S.S.R., Štěpán Krupa, C.S.S.R., Ondřej Polyak, C.S.S.R., Josef Duchek, C.S.S.R., (voj. kaplan).

BANNISTER, MICH.:

Směšená osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář Rev. C. Walkowiak.

BARTON'S CREEK, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí dp. L. Schiel z Cistern. Totéž místo jako Kovář, Tex.

BEARDSLEY, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Kapucín z Atwood, Kans.

BEASLEY, TEX.:

Osada sv. Václava. Katolických rodin 42, česká a polské národnosti. Dojíždí kněz z East Bernard, Texas.

BECHYŇ, NORTH REDWOOD P.O., MINN.:

Osada Bl. Panny Marie. Farář: Rev. Eugene Šebesta.

BECHYŇ, N.D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Rev. Jar. Tomanek z Lankin, N. Dak., dvakrát měsíčně.

BEE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jan Prachář.

BEEVILLE, TEX.:

Směšená osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Harold F. Palmer.

BELLE PLAINE, IOWA:

Směšená osada sv. Michala. Několik českých rodin. Dosluluje Rev. Valentin Hlubek z Chelsea,

BELLEVILLE, KANS.:

Směšená osada sv. Eduarda. Farář: Very Rev. Msgr. Cornelius J. Brown, M.A.

BELLVILLE, TEX.:

Směšená osada ssv. Petra a Pavla. Farář Rev. H. O. Gottschalk.

BEROUN, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Andrew Gallik.

BERWYN, ILL.:

Osada Panny Marie Cellenské. Farář: Rev. Robert Mastný, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave. Kaplani: Rev. Ludvík Černák, O.S.B., a Rev. Fabian Pakosta, O.S.B.

Osada sv. Odila. Farář: Rev. P. J. Buckley. Osada převážně česká. V sobotu dojíždí český kněz z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.

BIRCHWOOD, WIS.:

Osada sv. Jana Ev. Farář: Rev. Clarence Ludwig.

BISON, OKLA.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. John O'Brien.

BLENHEIM, ONTARIO, CANADA:

Rt. Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap. Kostel P. Marie, St. Francis Friary.

BLESSING, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Václav Bílý.

BLOOMER, WIS.:

Směšená osada sv. Pavla. Farář: Rt. Rev. Msgr. Leo P. Hirt. Kaplan: Rev. Henry J. Cassidy.

Asi 35 českých rodin.

BLOOMING PRAIRIE, MINN.:

Osada sv. Kolumbana. Farář: Rev. Herman A. Boecker. Slušný počet Čechů.

BOERNE, TEXAS:

Kostel sv. Petra. Farář: Rev. Frant. Kalina.

BOHEMIA, L.I., N.Y.:

Kostel sv. Jana Nep. Farář: Rev. Richard Gladney, 5020 — 46th St., Woodside, L. I., N. Y.

BOHEMIAN SETTLEMENT, E. JORDAN, MICH.:

Kostel sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Josef Malinovskí z East Jordan.

BOHEMIAN SETTLEMENT, KANSAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Spravuje Rev. ——— O.F.M. Cap.: z Atwood, Kans.

BOMARTON, TEXAS:

Osada sv. Jana. Dojíždí kněz z Seymour.

BOWMAN, NO. DAK.:

Směšená osada sv. Karla, asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan Smierčák.

BRAINARD, NEBR.:

Osada Nejsvět. Trojice. Duchovní správce: Rev. Karel Rada.

BRITT, IOWA:

Osada sv. Patrika. Asi 15 českých rodin. Farář: Rev. John Smith. Pro Čechy dojíždí nejd. Msgr. Václav Hradecký z Duncan, Iowa., P. O. Britt, Iowa.

BROCKETT, NO. DAKOTA:

Směšená osada. Dojíždí Rev. John Mulvaney z Michigan, N. D.

BRODERICK, SASK., CANADA:

Osada ssv. apoštolů Petra a Pavla. 41 slováckých a 5 polských rodin. Farář Rev. John Ostrowsky.

BROWNSVILLE, TEXAS:

Kostel P. Marie Guadalupe. Farář: Rev. Theophil Okruhlik, O.M.I.

BROOKFIELD, ILL.:

Osada sv. Panny Barbory. Silně česká. Farář: Rev. E. Tyrrell, 4015 Prairie Ave.; kaplan: Rev. Donald Ahearn a Rev. Jos. P. Lynch. Pro Čechy

- každou neděli dojíždí důstpp. z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.
- BRUNO, NEBRASKA:**
Osada sv. Antonína Pad. Farář: Rt. Rev. msgr. Fr. Kopecký, V. F.
- RUSHPALE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Harold Dimmerling.
- BRYAN, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Farář Rev. Bohuslav J. Valenta. Kaplan Rev. Sylvester Kuchs.
- CADOTT, WISCONSIN:**
Osada sv. Růženy Limanské, česko-anglická. Rev. Augustin Šulík, administrátor.
- CALDWELL, TEXAS:**
Osada Panny Marie Lourské. Farář: Rev. Václav A. Svrček.
- CALMAR, IOWA:**
Smíšená osada sv. Aloise. Čechům dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.
- CAMERON, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Moniky. 100 českých rodin. Farář: Rev. G. Duda. Kaplan: Rev. Alfred Kalus.
- CARLTON, WISCONSIN:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Rudolf S. Kersch. (P. O. R. 1, Kewanee.)
- CARY, ILLINOIS:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. F. A. Kilderry.
- CASCO, WISCONSIN:**
Smíšená osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Rudolf J. Hodík.
- CASTLE ROCK, WIS.:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí každou neděli, každou sobotu a na svátky Rev. Ambrose W. Holzer z Montfort, Wis.
- CEDAR HILL, NEBR.:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Rev. Jiří J. Livanec, z Morse Bluff, Nebr.
- CEDAR RAPIDS, IOWA:**
Osada sv. Ludmily. Farář: Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý. Kaplan: Rev. Clarence Fráňa. 209 21 Ave. S.W. V neděli vypomáhá důstojný pán z Loras College, Dubuque, Iowa.
- Osada sv. Václava, 510 — 16 Ave., E. Farář Right Rev. A. W. Chihak. Kaplan Rev. Václav Bárta.
- CHATHAM, ONTARIO, CANADA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Adolf Pelikán, S. J.
- CHELSEA, IOWA:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Valentin Hlubek.
- CHESTER, IOWA:**
Smíšená osada sv. Štěpána. Asi 20 českých rodin. Farář: Rev. Vern F. Cross.
- CHETEK, WIS.:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Václav Michalíčka, O.S.B.
- CHICAGO, ILLINOIS:**
Osada sv. Jana Nep., 30. St. and Lowe Ave. Farář: Rev. Václav Staněk. Kaplan: Rev. Frant. Pokorný, 2958 Lowe Ave. Škola: 8-třídní, 190 dětí v pěti světnicích, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Rogers Park, Ill. Adresa konventu: 618 W. 30. St.
- Osada sv. Prokopa. Farář: Rev. Peter Mize-ra, O.S.B. Kaplani: Rev. Dominik Kotek, O.S.B., a Rev. Matouš Herda, O.S.B., 1641 S. Airport St. Škola: Osmitřídni, vyšší škola a dětská zahrádka. Vyučuje 14 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1714 S. Racine Ave.
- Osada sv. Víta, S. Paulina and W. 18. Pl. Farář: Rev. Fr. Šindelář, O.S.B., 1818 S. Paulina St. Kaplan: Rev. Fidlis Šindelář, O.S.B.
- Osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. Jiří Kučera. Kaplan: Rev. Jan Straka, 916 No. Western Ave.
- Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Valerian Rezek, 5009 S. Hermitage Ave. Kaplani: Rev. Raymond Pacholski a Rev. Casimir Kovalauskas. Škola: Osmitřídni, 386 dětí, vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill. Dům sester: 5013 S. Hermitage Ave.
- Osada sv. Ludmily, 24. Str. and Albany Ave. Farář: Rev. Jiří Krippner, kaplan Rev. Josef J. Hudík, 2408 S. Albany Ave. Škola: Osmitřídni, 385 dětí, vyučuje 8 sester z řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Obydlí sester: 3108 W. 24th Street.
- Osada P. Marie Lurdské, Farář: Rev. Václav Černák, 1443 S. Keeler Ave. Kaplan: Edward J. Maxa. Škola: 8-třídní, 553 dětí, vyučuje 14 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1500 S. Keeler Ave.
- Osada Bl. Anežky České, 2651 S. Central Park Ave. Farář: Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka. Kaplani: Rev. František Vacala a Rev. Robert P. Swade, 2651 S. Central Pk. Ave. Škola: 8-třídní, 929 dětí vyučuje v 12 světnicích 14 sester řádu sv. Františka z Milwaukee, Wis. Hudební školu vede sestra varhanice. Dům sester: 2658 S. Drake Ave.
- CHURCHLAND, DINWIDDIE C., VA.:**
Kostel sv. Jana Nepomuckého. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B. Kaplan: Rev. Vavřinec Procházka, O.S.B., z New Bohemia, Va.
- CICERO, ILLINOIS:**
Česko-Anglická osada Panny Marie Královny Nebes, 53. Ave. and 24. Pl. Farář: Rt. Rev. J. L. Rooney, 5300 W. 24. St. Kaplani: Rev. Karel Kouba, Rev. E. Siedlecki a Rev. James F. Halpin.
- Osada Panny Marie Svatohorské. Farář: Rev. František Tony. Kaplani: Rev. Richard J. Tlapa a Rev. Karel Kouba, 2414 S. 61st Ave., Cicero. Škola osmitřídni, 400, vyučuje 8 sester řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill. Hudební školu vyučuje sestra tétož řádu. Dům sester: 2340 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- CISTERN, TEXAS:**
Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Lambert Schiel.
- CLARKSON, NEBR.:**
Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Very Rev. Klement Kubeš, V.F.
- CLEVELAND, OHIO:**
Osada sv. Václava, Broadway and East 37th St. Farář: Rev. John J. Anděl, 2981 E. 37th St. Na výpomoc, cvičení a mši sv. ve španělské řeči a pod. dosluhuje dp. Thaddeus Searles.
- Osada sv. Prokopa, W. 41st St. and Trent Ave. S.W. 9. Farář: Rev. Václav Uhlíř. Kaplani: Rev. Lawrence Wolf a Rev. Pavel Hertz. Res. 3181 W. 41st St., 9. Škola osmitřídni, 458 dětí. Vyučuje 5 sester a 3 laické učitelky. Též vyšší škola, kterou navštěvuje 154 žáků. Vyučuje 8 sester řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 laická učitelka. Principálka, sestra B. Bonaventura.
- Osada sv. Vojtěcha. Farář Rev. Clarence A. Lieberbach. Res.: 2347 E. 83rd St., Cleveland 4, O. Při osadě není škola.
- Osada Panny Marie Lurdské, East 55th and Hamm Sts. Farář: Rev. František Habart. Kaplani: Rev. Howard Wolf a Rev. Jan Strakoš. Res. 3395 E. 53rd St., Cleveland 27, O. Škola třídní, 438 dětí. Vyučuje 8 sester Notre Dame a 2 laické učitelky. Též vyšší škola, kterou navštěvuje 261 chlapců a 296 děvčát. Vyučuje 10 sester Notre Dame, 6 laických učitelek a 2 cvičitele (coaches). Principálka: sestra M. Louise, a představená, sestra M. Jeanine.
- Osada sv. Jana Nep., Fleet Ave. and E. 50th St. Farář: Rev. Clarenre Dik. Kaplan: Rev. Joseph C. Step. Res. 3785 Independence Rd., S.E. Škola třídní: 367 dětí. Vyučuje 7 sester dominikánek.

3777 Independence Rd., S.E., Cleveland 5, O., a 1 laická učitelka.
Osada sv. Rodiny, E. 131st and Southview Ave., S.E., Cleveland 20. Farář: Rev. Joseph M. Anděl. Kaplani: Rev. James J. Mošovský a Rev. Edward J. Rumpf. Res. 13205 Chapelside Ave., Cleveland 20, Ohio.

CLEVELAND TOWNSHIP, LEELANAU CO., MICH.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. F. Sniegowski a Maple City, Mich.

CLUTIER, IOWA:
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie a osada sv. Václava (Carroll Township). Farář: Rev. František Růžička.

CLYDE, NEBR.:
Česko-Irská osada sv. Patrika.

COLON, NEBRASKA:
Česko-Irská osada sv. Josefa. Farář: Rev. Dennis L. Barry.

CHESTERFIELD, CHESTERFIELD CO., VA.:
Kostel sv. Anny. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

COLONIAL HEIGHTS, VA.:
Kostel sv. Anny. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

COLUMBUS, TEXAS:
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Alex Kraus.

CONWAY, N. DAK.:
Smíšená osada. Dojíždí Rev. Ludvík Světlinský z Park River, N. Dak.

COOPERSTOWN, WIS.:
Smíšená osada sv. Jakuba. Farář: Rev. Peter H. Schroeder. (P.O. Denmark.)

CORN HILL, TEXAS:
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jiří Doskočil.

CORPUS CHRISTI, TEXAS:
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Fr. J. Kasper.

CRESCO, IOWA:
Osada sv. Josefa. Asi 30 českých rodin. Farář: Rev. A. C. Woerdhoff. Dojíždí kněz z Protivína. Škola: 152 dítek, vyučují sestry Notre Dame.
Osada Nanebevzetí P. Marie. Asi 35 českých rodin. Farář: Rev. E. J. Supple. Kaplan: Rev. Donald F. Sweeney. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína.

CRESTON, IOWA:
Smíšená osada sv. Malachie. Farář: Rev. Marian Kotinek, O.S.B., 407 W. Clark St.

CRETE, NEBRASKA:
Smíšená osada Božského Srdce. Farář: Rt. Rev. Msgr. John J. Ekeler.

CROSBY, TEXAS:
Osada Božského Srdce. Dojíždí kněz z Eastgate. Mise: Eastgate — Sv. Anny.

CROWELL, TEXAS:
Missie sv. Josefa. Dojíždí důst. p. z Vernon, Texas.

CUDAHY, WIS.:
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Michael J. Kallok, 1410 Swift Ave. Kaplan: Rev. Bohumil Willmek.

CUBA, KANSAS:
Smíšená osada sv. Isidora. Dojíždí Rev. Robt. L. Vering, z Clyde, Kans.

CYCLONE, TEXAS:
Osada sv. Josefa. Dojíždí v neděli Rev. M. J. O'Regan, z Lott, Texas.

DAMON, TEXAS:
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždí dvakrát za měsíc Rev. Gilbert Pekar z Needville, Texas.

DANBURY, TEXAS:
Smíšená osada. (Polovina našinců.) Farář: Rev. H. T. Schroeder.

DANTE, SO. DAKOTA:
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Benno Potkovský. O.S.B.

DAVID CITY, NEBR.:
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Right Rev. Msgr. Alfons J. Lisko. Kaplan: Rev. Verneso R. Ketter.

DENMARK, WIS.:
Smíšená osada Všech Svatých. Farář: Rev. Jan Gehl.

DENTON, NEBR.:
Osada Panny Marie. Farář: Very Rev. Msgr. Raphael Collins.

DETROIT, MICH.:
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Hlaváček, 3327 Lawton, Detroit 8, Mich.

Osada sv. Václava, St. Antoine and Leland sts. Farář: Rev. Pavel Koníček, 3909 St. Antoine Str.

DEWEESE, NEBR.:
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Gregor Petrus.

DICKINSON, N. DAK.:
Osada sv. Václava. Farář Rev. Adolf Příbyl, 306 Fourth Ave. E.

DILLY, WISCONSIN:
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Frant. Leštinský a Rev. Richard Tomsyck.

DIME BOX, TEXAS:
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Jiří Tydlačka z Frenštát, Tex.

DINWIDDIE COUNTY, VA.:
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

DODGE, NEBRASKA:
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Fr. J. Oborný. Kaplan: Rev. Jerome H. Dickens.

DRY CREEK, NEBRASKA:
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Nyní jenom hřbitovní kaple přifařená k Heun, Nebr. Dojíždí Rev. A. F. Tuma jednou za rok.

DUBINA, TEXAS:
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždějí důstojní pánové z Weimar, Tex.

DUBUQUE, IOWA:
Osada Panny Marie, německá, k níž patří asi 15 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. J. J. Klott, 1554 White Street.

DUNCAN, IOWA:
Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hradecký, arcibiskupský rada, (P.O. Brříť.)

DWIGHT, NEBRASKA:
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Václav Beránek. Kaplan: James D. O'Connor.

EAST BERNARD, TEXAS.:
Osada sv. Kříže. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. Valenta.

EAST GATE, TEXAS:
Osada sv. Anny. Dojíždí Rev. E. C. Fowler z Crosby, Texas.

EAST ISLIP, L. I., N. Y.:
Osada Panny Marie, česko-irská. Farář: Rev. Andrew J. Heaney.

EAST JORDAN, MICH.:
Osada sv. Jana Nep. Pouze několik českých rodin. Farář: Rev. Josef Malinovský.

EAST ST. LOUIS, ILL.:
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Štěpán Šrámek, O.S.B., 1125 N. 11th St.

EASTMAN, WIS.:
Smíšená osada sv. Václava. Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

EDNA, TEXAS:
Osada sv. Anežky. Farář: Rev. Baltazar Janáček.

EDWARDSVILLE, ILL.:
Osada Panny Marie, anglicko-česká. Farář: Rev. C. A. O'Reilly; dojíždí dvakrát za měsíc důst. p. z osady sv. Václava ze St. Louis, Mo.

EL CAMPO, TEXAS:
Smíšená osada sv. Filipa. Farář: Right Rev. Msgr. Julius Petrů. Kaplan: Rev. Patrick O'Callaghan.

ELLINGER, viz Hostýn.

ELMA, IOWA:
Osada Neposkvrněného Početí. Farář: Rev. Edmond O'Donnell. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína, Ia.

EMMET, NEB.:

Smíšená osada Zjevení Páně. Administrátor
důst. p. Václav Kovář.

ENDICOTT, N. Y.:

Slovenská osada sv. Josefa. Několik českých ro-
din. Farář: dp. Herbert C. Baloga, O.F.M., Conv.
Kaplan: dj. Edwin Mihalko, O.F.M., Conv.

ENNIS, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Vilém Botík.
Kaplan: Rev. Jos. Thomas.

EVEREST, KANSAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Donald
Schwalm.

FAIRFAX, IOWA:

Osada sv. Patrika. Farář: Rev. Bernard L.
White. Pro Čechy dosluhuje důstojný pán z
Walford, Iowa.

FAIRFAX, SO, DAKOTA:

Osada sv. Antonína. Farář: důst. p. R. F. Dubé.

FALLS CITY, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Theodor T.
Janýšek.

FAYETTEVILLE, TEXAS:

Osada sv. Jana. Farář: Rev. Tomáš Mátl.

FENNIMORE, WIS.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Law-
rence J. Bindl.

FENTON, MISSOURI:

Osada sv. Pavla. Asi 35 českých rodin. Farář:
dp. J. Kennedy. Kaplan: dp. Karel Komáška.

FLATONIA, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev.
Viktor Raška.

FLORESVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Božského Srdce. Mnoho českých
rodin. Farář: dp. J. Gebermann.

FORT ATKINSON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p.
Štěpán J. Kučera.

FORT WILLIAM, ONT., CANADA:

Smíšená osada sv. Petra, slovenská. Farář:
důst. p. E. V. Vodicska, 705 McIntosh St.

FORT WORTH, TEXAS:

Osada sv. Tomáše. Farář: Rev. Emil Slováček,
2920 Azle Avenue.

FRANCIS CREEK, WIS.

Smíšená osada sv. Anny. Farář: důst. p. Josef
Ranch, P.O., R. 6, Manitowoc.

FRELSBURG, TEXAS:

Německo-česká osada ssv. Petra a Pavla. Asi
50 českých rodin. Farář: důst. p. Ed. Geiser,
(P.O. R. 2, New Ulm).

FRENŠTÁT, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: dp. Jiří
Týdlačka, (P. O. Caldwell).
Missie: Dime Box, sv. Josefa.

FRÝDEK, TEXAS:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Ladislav J.
Klimíček.

GANADO, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: důst.
p. Ant. Matula. Kaplan: důst. p. Raymond Garcia.

GARNER, IOWA:

Smíšená osada sv. Bonifáce, asi 20 českých rodin.
Farář: Msgr. Luke B. Striegel. Pro Čechy
dojíždí nejd. Msgr. Václav Hradecký, z Duncan,
Ia. P.O. Britt, Iowa.

GERANIUM, NEBR.:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Michael
Szeszesny ze Sargent.

GLENCOE, MINN.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Michael Škoblík.

GOLTRY, OKLAHOMA:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Mark Maszkie-
wicz.

GONZALES, TEXAS:

Osada sv. Jakuba. Rev. Joseph Mathey, M.S.F.
a Rev. Charles Nebel, M.S.F.

GRANGER, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Right
Rev. Msgr. Jan Vaníček, děkan. Kaplan: Rev.
Ben. Mazurkiewicz.

GREGORY, SO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. F. P. Monighan.

HALLETTVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Right
Rev. Msgr. Alois J. Motkovský, děkan. Dva kap-
lani.

HAMILTON, ONT., CANADA:

Osada sv. Cyrilla a Metoděje. Slovenská osada,
ke které přináležejí české rodiny z okolí. Farář:
Rev. E. G. Fuzy, 204 Park Street, Hamilton, Ont.

HANOVER, KANSAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr.
Henry J. Gesenhuer.

HAUGEN, WISCONSIN:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Benedikt
Bauer, O.S.B.

HAWK POINT, MO.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: důst. p.
Henry W. Wiesmann.

HAZELWOOD, NORTHFIELD P.O. MINN.:

Osada Zvěstování P. Marie. Farář: Rev. R. Rus-
sell.

HEIDELBERG, (P. O. New Prague), MINN.:

Osada sv. Školastiky. Farář: důst. p. Štěpán
Zdechlik, P. O. R. 2, New Prague, Minn.

HERMLEIGH, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Františka. Dojíždí
důst. pán ze Sweet Water, Texas.

HEUN (P. O. Clarkson), NEBR.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: dp. Antonín Plu-
háček.

HIGHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Antonína Pad. Farář: důst.
p. A. J. Goetzan. Dojíždí dvakrát za rok důst.
p. Jakub Misna z Montfort, Wis.

HILLJE, (Louise P. O.) TEXAS:

Osada sv. Ondřeje (založena 28. září 1905). Fa-
rář: Rev. Jerome Stryk.

HILLSBORO, TEXAS:

Osada Panny Marie Milosrdnosti. Farář: Rev.
Aug. J. Merkel.

HILLSBORO, WIS.:

Osada sv. Aloisia, česko-irská. Farář: důst. p.
Frant. M. Leštinský. Kaplan: Rev. Richard
Tomsyck.

HOBSON, TEXAS:

Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Adolf J. Janda.

HOLMAN, TEXAS:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Roman Janák z
Ammansville, Texas.

HOPKINS, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Josef Va-
cek. Kaplan: Rev. Alvin W. Šima.
Nová osada: (Interlachen) Rev. Jos. Vacek.

HOSTÝN, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Spravuje Rev. Mark J. Li-
nenberger. O.F.M. Cap., z Atwood, Kans.

HOSTÝN, TEXAS:

Osada Královny Posvátného Růžence. Farář
Rev. Adolf Janda. Kaplan: Rev. Fr. Smerke.

HOSTÝN, (blíže Ellinger), TEXAS:

Osada P. Marie. Farář: důst. p. Fr. Kolář.
P. O. Route 2, Fayetteville, Texas.

HOWELLS, NEBR.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Václav Kovář.

HUBBARD, OREGON:

Smíšená missie, asi 8 československých rodin.
Dojíždí pro Čechy občas dp. Methoděj Korn
O.S.B.

HUNGERFORD, TEXAS:

Osada sv. Jana Evangelisty. Dojíždí Rev. L.
Price z Wharton, Tex., každou neděli a zsvě-
cený svátek a jednou týdně ve všední dni.

INDUSTRY, TEXAS:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Katolických českých rodin 29. Dojíždí důst. p. Ed. Geiser, z Frelsburg, Texas.

INEZ, TEXAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Wilbert Leopold.

IOWA CITY, IOWA:

Anglicko-česká osada sv. Václava. Farář: důst. p. Eduard W. Neužil.

IOWA COLONY, TEXAS:

Osada Milostného Pražského Jezulátka. Dojíždí občas některý z českých důst. pánů.

IRVING, KANSAS:

Osada sv. Alžběty (dříve sv. Václava). Dojíždí důst. p. John Bauer z Waterville, Kansas.

JACKSON, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Albanus Hulst. — Kaplan: Rev. Leland Smith.

JACKSONVILLE, NO. CAROLINA:

Osada Pražské Jezulátka. Dp. Ambrose Rohrbacher.

JOURDANTON, TEXAS:

Osada sv. Matouše. Farář: důst. p. Wenc. Lieb, M.S.F. Kaplan: Rev. George Kreutler, M.S.F.

KARLIN, MICHIGAN:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. William J. Reitz, z Onekama, Mich.

KARLIN, MISSOURI:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Leo W. Nugent.

KAUFMAN, TEXAS:

Osada sv. Anny. Farář: dp. Václav Pechal.

KELLNERSVILLE, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Kalíšek.

KENASTON, SASK., CANADA.

Osada sv. Ondřeje. Smíšená chorvatsko-československá osada, k níž patří missie v Davidson a Craik. Farář: důst. p. Charles Fillion.

KEWAUNEE, WIS.:

Osada sv. Růžence. Farář: Rev. Michael J. Jakowski. Kaplan: Rev. James J. Geenan.

KLONDIKE, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. Leo Przybylski.

KOERTH, TEXAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emmet Kolodzie.

KOLÍN A LIBUŠE, ALEXANDRIA P.O. R. 3, BOX 119, LA.:

Rev. Mark Horáček, O.S.B.

KOSSUTH, WIS.:

Osada sv. Augustina. Dojíždí důst. p. Jos. Rauch z Francis Creek. (P. O. R. 6, Manitowoc), Wis.

KOVÁŘ (nedaleko Cistern), TEXAS:

Dojíždí dp. L. J. Schiel ze Cistern, Tex.

KROK, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí důst. p. Jan Johanek z Montpelier, Wis.

LA CROSSE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Peter Butz, 936 Winnebago St.

LA GRANGE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: nejdůst. Msgr. St. Zientek.

LAKE ANDES, SO. DAK.:

Osada sv. Marka. Farář: Rev. E. Embury, T.O.R.

LAKE RENO (P. O. Lowry), MINN.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. J. Kroll.

LAKEFIELD, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Nejdůst. p. Msgr. Fr. Prokeš. Kaplan: Rev. Donald Zenk.

LAKOTA, N. D.:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Francis Lorscheid, S.A.C. Několik českých rodin.

LAMONT, IOWA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. F. Showalter.

LANKIN, NO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jar. Tománek. Missie: Bechyně, ssv. Petra a Pavla.

LA SALLE, TEXAS:

Česká missie. Dojíždí dp. Clarence Leopold z Van derbilt, Tex.

LATIU, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Msgr. Charles Wiesnerowski z Brenham, Tex.

LAWN, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Jiří Elmen-dorf z Hemingford, Nebr.

LAWRENCE, NEBR.:

Smíšená osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Fr. J. Kopecký. Kaplan: Rev. Ed. Valášek.

LEOPOLIS, WIS.:

Osada Panny Marie. Dojíždí důst. p. Raymond J. Fox z Gresham, Wis.

LESTERVILLE, SO. DAK.:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Leonard F. Stanton.

LE CENTER, MINN.:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Denis J. Buckley.

LIDGERWOOD, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: důst. p. Jiří Krile.

LIMERICK, SASK., CANADA:

Smíšená missijní stanice, 12 moravských rodin. Dosluhuje důst. p. J. Dufresne z La Flesch, Sask.

LINWOOD, NEBR.:

Osada Jména Panny Marie. Dojíždí důst. p. Clarence P. Reisdorf, Abie, Neb.

LISBON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana. Farář: Rev. J. R. Goodman. Pro Čechy dosluhuje důst. p. Josef Syrový z Prairieburg, Iowa.

LISLE, ILL.:

Smíšená osada Blah. Johanny z Arku. Farář: dp. Bedřich Beller, O.S.B.

LITTLE FERRY, N. J.:

Osada sv. Markéty. Dosluhuje Redemptoristé z New Yorku.

LITOMYŠL, P.O. OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. John Gengler. Škola: 90 dětí vyučují 3 sestry z řádu Notre Dame.

LITTLE TURKEY, IOWA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Ludvík Urbánek.

LOMA, NEBRASKA:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Frant. Leiblinger.

LOMICE, N. D.:

Osada sv. Kateřiny. Dojíždí Rev. R. Štorch z Brocket.

LONSDALE, MINN.:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Karol C. Jířík.

LOUČKY, NEB.:

Osada sv. Martina. V neděli a ve svátek dojíždí Rev. Gregor Petrus, z Dewese, Nebraska.

LOUISE, TEXAS:

Osada sv. Prokopa (založena 4. července 1944). Dojíždí z Hillje Rev. Jerome Stryk.

LOURDES, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdská. Farář: Rev. Dorrance T. Noonan (R.F.D. 4.), Elma. Pro Čechy, dojíždí kněz z Protivin, Iowa.

LYNCH, NEBRASKA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. D. Twohig.

MAHNOMEN, MINN.:

Osada sv. Michaela. 75 českých rodin. Farář: Rev. Justin Luetmer, O.S.B.

MANDAN, NO. DAK.:

Smíšená osada sv. Josefa. Na 30 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Aloysius Galowitsch. Kap-

lani: Rev. Josef La Manna, Rev. Jacob Schumacker a Rev. Robert Feeney.

MANITOWOC, WIS.:

Smíšená osada Svatých Neviňátek. Farář: Rev. Eduard A. Raděj.

MANLY, IOWA:

Smíšená osada Božského Srdce 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan J. Benda.

MAPLE HEIGHTS, P.O. BEDFORD, OHIO:

Osada sv. Václava, Libby Rd. and Cato St., Cleveland 37, O. Farář: Rev. Rajmund Matoušek. Kaplani: Rev. Robert Carlin a Rev. Carl A. Uhler. Res. 17825 Libby Rd., Cleveland 37. Škola 8-třídní, 24 světnic a 1,173 dítek. Vyučuje 14 sester z řádu sv. Josefa (5250 Cato St., Cleveland 37) a 10 laických učitelek. Principálka sestra M. Columba.

MAPLE CITY, MICH.:

Smíšená osada sv. Josefa. Několik čes. rodin. Dojíždí Rev. Jos. F. Boček z Empire, Michigan.

MAPLE LAKE, MINN.:

Smíšená osada sv. Timothea. Farář: Rev. F. O'Brien.

MARAK, TEXAS:

Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Rafael Goskovic.

MARINETTE, WIS.:

Polsko-česká osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Josef A. Szupryt, 915 Elizabeth Avenue.

MARSHALLTOWN, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Alfred P. Meyer. Pro Čechy dojíždí kněz z Vining, Iowa.

MEDFORD, MINN.:

Kristus Král. Farář: Rev. Harold B. Mountain.

MEGARGEL, TEX.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.

MELVILLE, SASK., CANADA:

40 českých rodin pod duchovní správou Otců O. M. I.

MENOMINEE, MICH.:

Polsko-česká osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Viktor Karch, 319 Broadway.

MILLADORE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Hugo J. Diers.

MILLIGAN, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John M. Kozlík.

MILWAUKEE, WIS.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: Rev. Dr. Karel Koudelka. Kaplani: Rev. Jan Knotek a Rev. Vilém Zelly, 3442 N. 38th Street.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Kozák. Kaplan: Rev. Andrew Redig, 1410 W. Scott St.

MINNEAPOLIS, MINN.:

Osada P. Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav J. Šrnc, 419 — 21. Ave. So.

MINNEOTA, MINN.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Fr. Prokeš z Lakefield, Minnesota.

MISHICOT, WIS.:

Smíšená osada sv. Kříže převážně česká. Farář: Rev. George F. Beth.

MONONA, IOWA:

Osada sv. Patrika. Několik českých rodin, kterým dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

MONTFORT, WIS.:

Osada sv. Tomáše Apoštola. Farář: Rev. Ambrose W. Holzer. Asi 35 rodin.

MONTGOMERY, MINN.:

Osada Nejsv. Vykupitele. Farář: Rev. Fr. J. Tomek. Kaplan: Rev. Robert Bastýř ml.

MONTPELIER, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jan Johánek. (P. O. R. 3, Luxemburg).

MOORLAND, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. B. A. Hunt.

MORAVIA, MINN.:

Osada sv. Václava. Přifařena k Owatonna; dojíždí Rev. Edw. Kasal.

MORAVIA, TEX.:

Osada Nanebevstoupení Páně. Dojíždí Rev. Emil T. Vinklerek ze St. John's.

MORSE BLUFF, NEBR.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Jiří J. Livanec.

MOSINEE, WISCONSIN:

Osada sv. Pavla. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. B. Cysewski.

MOULTON, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. J. Kopp. Kaplan: Rev. Bernard Goebel.

MOUNT TABOR, WIS.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Cyril Smetana z Hillsboro, Wis.

MULL, ONTARIO, CANADA:

Osada sv. Isidora. Dojíždí Very Rev. Ladislav, O.F.M. Cap., z Blenheim.

MUNDEN, KANSAS:

Osada sv. Jiří. Dojíždí Very Rev. Msgr. Cornelius Brown z Belleville, Kansas.

MUSCODA, WIS.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Chas. Surges.

NADA, TEXAS:

Smíšená osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Edmund Bílý. Kaplan: Rev. Arnold Anders.

NECEDAH, WIS.:

Smíšená osada sv. Františka z Assisi. Farář: Rev. Patrick J. Hollern.

NEEDVILLE, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Gilbert F. Pekař.

NEKOMA, N. D.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Rev. S. Cullen.

NEVA, WISCONSIN:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jindřich Hubert, P. O., Antigo, Wis.

NEW BOHEMIA, VA.:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., R. 2, Petersburg, Virginia. Dojíždí též do osady sv. Jana Nep. v Dinwiddie County a do osady sv. Anny v Colonial Heights, Virginia.

NEW DENMARK, WIS.:

Osada Nejsv. Trojice. 40 českých rodin. Dojíždí Rev. Chester A. Dionne z Denmark, Wis.

NEW HRADEC, N. D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Ladislav Brydl.

NEW MARKET, MINN.:

Osada sv. Mikuláše. Rev. Jiří Skluzáček a Rev. Leonard Hirnen.

NEW PRAGUE, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Cyril Popelka. Kaplani: Rev. Gebert Endres a Rev. Alfred Skluzáček.

NEW YORK, N. Y.:

Osada sv. Jana Muč. Farář: Msgr. Tomáš P. Larkin, 250 E. 72. Str.

Osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Very Rev. Theodor Haviland, C.S.S.R.; 323 E. 61 St. Kněží v duchovní správě: Rev. Jos. Větrovec, C.S.S.R., Rev. Josef Adamec, C.S.S.R. a Rev. Felix Yanish, C.S.S.R.

Kaple sv. Václava, 1341 York Ave., New York, New York.

NEWPORT (P. O. Solon), IOWA:

Missie Panny Marie Růžencové. Dojíždí důst. p. z osady sv. Václava v Iowa City.

NICOLLET, MINNESOTA:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Charles A. Webber.

NORMAN, WIS.:

Osada sv. Josefa. Kewaunee, R.F.D. No. 1. Farář: Rev. William Hemaue.

NORTH JUDSON, IND.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Ladislav Krause.

NORTH OLMSTED, OHIO:

Osada sv. Richarda, 26855 Lorain Rd. Farář: Rev. Odfich Koráb. Kaplani: Rev. William F. Tezie a Rev. Peter J. Lenham. Res. 26855 Lorain Rd., tel. Spring 7-2947. Škola 1,006 dětí, vyučuje 8 sester Vtěleného Slova a Nejsvětější Svátosti, a 10 laických učitelek. Principálka sestra M. David, tel. Spring 7-2168.

NOVÁ TŘEBOŇ, MINN.:

Viz Třeboň, Minn.:

OAKES, NO. DAKOTA:

Smíšená osada sv. Karla. Několik českých rodin. Farář: Rev. F. A. Meyer.

ODELL, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. F. W. Čadek.

ODESSA, WASHINGTON:

Smíšená osada sv. Josefa. Adm. Rev. J. Brunner.

OLIVIA, MINNESOTA:

Smíšená osada sv. Aloisia. Farář: Rev. Stanislav Skluzáček.

OLMITZ, KANSAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. A. L. Meyer.

OMAHA, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Barta, bis. rada. Kaplan: Rev. Robert J. Gass. 5438 S. 22nd St., So. Side.

Osada sv. Růženy. Farář: Rev. James Morin. Kaplan: Rev. Clifford Stevens, 4102 S. 13th St. Smíšená osada.

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Václav Kočárník, 2617 So. 31st St. Kaplan: Rev. Richard A. Wolbach.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Antonín Tůma. Res. 1430 S. 14th St.

ORD, NEBRASKA:

Smíšená česko-polská osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Thomas Sindowski.

OTTER CREEK, IOWA:

Osada Nejsvětější Trojice. Rev. Lester H. Kuenzel.

OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. Edward Kasal, kaplani: dpp. John Vincent a Sylvester Brown, 810 So. Cedar. Vyšší a osadní škola, 760 dětí; vyučuje 14 sester z řádu sv. Františka, 6 laických učitelek a 3 kněží.

OWENSVILLE, MO.:

Smíšená osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. John J. Martin.

OWOSSO, MICHIGAN:

Smíšená československá osada sv. Josefa. Farář: Rev. John S. Daniel, 811 E. Oliver Street.

OXFORD, IOWA:

Missie sv. Prokopa. Dojíždí Rev. Harvey Finefield z osady P. Marie.

OXFORD JUNCTION IOWA:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor.

PALM BAY, FLORIDA:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. J. Finnegan.

PARMA, OHIO:

Smíšená osada sv. Rodiny, York Rd., near Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio. Farář: Rev. Wm. Beníšek. Kaplani: Rev. John C. Clines a Rev. G. Baugh. Též na výpomoc dojíždí Rev. Donald Baydik, O.S.B. Res. 7367 York Rd., Cleveland 30, Ohio. Škola 1,140 dětí, 18 třídních místností, vyučuje 11 Vincenciánských sester charitv. V.S.C., a 7 laických učitelek. Principálka, sestra M. Patricia.

PENELOPE, TEXAS:

Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Bohumil Hrubý.

PEP, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filippa Nerí. Farář: dp. Frant. Kaminský.

PHILLIPS, WISCONSIN:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Alcuin Kašný, O.S.B.

PILOT POINT, TEXAS:

Smíšená osada sv. Tomáše. Farář: Rev. John H. Untereiner.

PILSEN, KANSAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Arthur Tonne.

PINE CITY, MINN.:

Smíšená osada Nep. Početí Panny Marie. Farář: Rev. J. J. O'Mahoney, D. D.

PÍSEK, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jan W. Roth.

PITTSBURGH, PA.:

Osada sv. Václava, 883 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa. Farář: Rev. John J. Vlha.

PLASÍ, (P. O. Prague), NEBR.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. John B. Pastorak.

PLATTE, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Petra. Farář: Rev. Pius Mar-dian.

PLATTSMOUTH, NEBR.:

Osada Panny Marie sv. Růžence. Farář: Rev. Walter Banach. Rev. Edward C. Tuckek.

PLUM, TEXAS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Adolf P. Janda.

PLZEŇ—SOLON, IOWA:

Missie ssv. Petra a Pavla. Pro Čechy dojíždí kněz ze Cedar Rapids, Ia.

POCAHONTAS, IOWA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Wm. P. Hyland. Pro Čechy dojíždí kněz z Duncan, Ia.

POTH, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Svátosti. Farář: Rev. Armand Florizoone, CICM.

PRAGUE, ALBERTA, CANADA:

Osada sv. Jana Nep. 25 českých rodin, 3 polské rodiny. Dojíždí tříkráte za měsíc Rev. R. T. O'Neil z Viking, Alta, Canada.

PRAGUE, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vilém Režábek.

PRAGUE, OKLAHOMA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Sylvester Kle-man.

PRAHA (P. O. Flatonía), TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Marcus Valenta.

PRAIRIE DU CHIEN, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Pavel Monarski.

PRAIRIEBURG, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Zachař.

PROTIVÍN, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jaroslav Skluzáček. Kaplan: Rev. James Milota.

RACINE, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos. Maček. Kaplani: Rev. Edward F. Sippel a Rev. Jos. Soukup, 1911 Green St.

RAVENNA, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Antonín Radziewicz.

RED LAKE, S. D.:

Osada sv. Prokopa. Dojíždí Rev. James Burns z Puckwana, S. D.

- REEDSVILLE, WIS.:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Vilém Koutník.
- REGENT, NO. DAK.:**
Osada sv. Jindřicha. Farář: Rev. Joseph Schmitt.
- RICHMOND, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce. Národnosti českomoravské 15%; polské 60% a jiné 25%.
- ROBSTOWN, TEXAS:**
Československá missie sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Geo. Scecina.
- ROCK CREEK, MO.:**
Osada česko-anglická sv. Jana Evangelisty. Farář: Rev. J. Wippermann.
- ROCKLAND LAKE, N. Y.:**
Československá osada sv. Michala. Dosluhují důst. Otcové Redemptoristé z New Yorku.
- ROSENBERG, TEXAS:**
Osada Panny Marie Růžencové. Farář: Very Rev. Jerome Tydlačka, děkan.
- ROSSFORD, OHIO:**
Slovenská osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Jos. Pastorek.
- ROWENA, TEXAS:**
Česko-německá osada sv. Josefa. Farář: Rev. W. F. Sosen.
- RUNGE, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Antonína. Farář: Rev. Rudolph Hoffmann.
- SARGENT, NEBRASKA:**
Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Michael Szezesny.
- SARONA, WISCONSIN:**
Smíšená osada sv. Kateřiny. Dosluhuje Rev. Benedict Bauer, O.S.B., z Haugen, Wis.
- SAVAGE, MINN.:**
Osada sv. Jana Křt. Farář: Rev. Vojtěch Žižkovský.
- SCAPPOOSE, OREGON:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Josef Manik.
- SCIO, OREGON:**
Smíšená osada. Farář: Beatus Baur, S.D.S.
- SCOTLAND, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Jiří. Farář: Rev. Ladislav Dudek.
- SEALY, TEXAS:**
Osada Nep. Početí Panny Marie. Katolických rodin 278. Farář: Rev. Benjamin Holub.
- SEWARD, NEBR.:**
Osada sv. Vincence. Farář: Rev. R. J. Myers.
- SEYMOUR, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Caldwell, O.M.I.
- SHELL LAKE, WIS.:**
Osada sv. Josefa, smíšená. Farář: Rev. Joseph Mayou.
- SHERRY, (P. O. Blenker) WISCONSIN:**
Osada sv. Kiliána, 10 českých rodin. Farář: Rev. William Muehlenkamp.
- SHINER, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Jan J. Hanáček. Kaplan: Rev. Michael A. O'Shaughnessy.
- SCHULENBURG R. 4 BOX 181, TEXAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklarek.
- SCHULENBURG, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Růženy z Limy. Farář: Rev. Eustace Hermes. Kaplan: Rev. Ladislav A. Jašek.
- SCHUYLER, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Viktor E. Heřman.
- SILVER HILL, ALABAMA:**
Osada Pražského Jezulátka. Dojíždí: Rev. Philip Lambert z Robertsdale.
- SILVER LAKE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Šlechta.
- SLOVAN, WISCONSIN:**
Osada sv. Vojtěcha, asi 40 rodin. Dojíždí Rev. Rudolf J. Hodík z Casco, Wis.
- SMITHVILLE, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. Clyde Holtman.
- SOLON IOWA:**
Osada Panny Marie, Newport (P.O. Solon, Ia.). Osada sv. Petra a Petra. Dojíždí důstojný pán ze Cedar Rapids pro Čechy.
- SOLON, R. 43, OHIO:**
Osada sv. Rity. Farář: Rt. Rev. Msgr. Odřich A. Mazanec. Kaplani: Rev. Harry Winca, Rev. John Murphy a Rev. John J. Matty. Res. Baldwin Rd. and Parkway. Škola 750 dítek, vyučuje 10 sester z řádu Vincence Charity a 6 učitelek. Principálka sestra M. Celestine. Tel. Churchill 8-5970. Mše svatě v neděli: 7, 8:30, 9:30, 10:30 a 12 v poledne. Zpovědi od 4. do 6. hod. odpoledne a od 7. do 9. večer.
- SOUTH HEART, NO. DAK.:**
Smíšená osada P. Marie. Farář: Rev. Felix Andrews.
- SPENCER, NEBRASKA:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Michael Condon.
- SPILLVILLE, IOWA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John Chihak.
- ST. ANN (P. O. Yoakum), TEXAS:**
Dojíždí důst. p. Yoakum.
- ST. ANN'S MEMORIAL CHAPEL, VA.:**
Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia. P. O. Prince George, Va.
- ST. JOHN (P. O. Schulenburg R. 4), TEXAS:**
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklarek. Dojíždí se do Moravia, Tex.
- ST. LOUIS, MISSOURI:**
Osada sv. Jana Nep.: Farář Rev. A. J. Prokeš, 1625 So. 11th St. Kaplan: Rev. Vincent Faust.
- Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hamtli, 3014 Oregon Ave.**
- ST. MARY'S, P. O. Hallettsville Rt. 4, jinak: Smothers Creek, TEXAS:** Rev. Henry Pšenčík.
- ST. PAUL, MINN.:**
Osada sv. Stanislava. Farář: Rev. V. J. Jiráček, 398 Superior Street. Kaplan: Rev. G. Bigot.
- Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Václav A. Remes.**
- ST. PAUL, NEBRASKA:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Jan Gleeson.
- STAMFORD, TEXAS:**
Osada sv. Kevina vyznávatele. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.
- STANGELVILLE, WIS.:**
Osada sv. Vavřince. Farář: Rev. Rudolf N. Kerch.
- STEINAUER, NEBRASKA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Right Rev. Msgr. Jeroným B. Pokorný.
- STEWART, MINN.:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. W. A. Neudecher.
- STIRUM, NO. DAK.:**
Osada sv. Vincence. Farář: Rev. Patrick Connell.
- SUTTONS BAY, MICH.:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Charles Baker.
- SWARTZ CREEK, MICH.:**
Smíšená osada Panny Marie Královny Anděla. Farář: Rev. Antonín G. Brakora.
- SWEET HOME, TEXAS:**
Osada Panny Marie Královny Míru. Farář: Rev. E. B. Kolodzie.

TABOR, MINNESOTA:

Osada Nejv. Trojice. Farář: Rev. A. L. Zellekens.

TABOR, NEBRASKA:

Osada Narození Panny Marie. Dojíždí Rev. Antonín Pluháček z Heun, Nebraska.

TABOR, SO. DAK.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Koman, O.S.B.

TAITON, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí se z El Campo, Tex.

TAUNTON, MINNESOTA:

Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. J. Pavelski.

TAYLOR, TEXAS:

Smlíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. E. A. Branden. Kaplan: Rev. Arthur Michalka.

TIMKEN, KANSAS:

Osada Nejv. Trojice. Farář: Rev. Alois Clupny.

TISCH MILLS, WIS.:

Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Josef Kalíšek.

TOBIAS, NEBRASKA:

Smlíšená osada sv. Josefa. Doslňuje Rev. Clarence Stirm z Milligan, Nebr.

TOLEDO, OHIO:

Českoslov. anglická osada Největšího Růžence. Farář: Rev. Ondřej J. Blaško, 821 N. Wheeling St.

TONY, WISCONSIN:

Anglická missie sv. Antonína Pad. Asi 37 československých rodin. Farář: Rev. Henry Gozanski, O.S.M., z Ladysmith, Wis.

TOUHY, NEBRASKA:

Osada sv. Víta. Farář: Rev. Václav Sladký.

TREBON, MINN.:

Osada Neposkvrněného Početí P. Marie. Dojíždí Rev. Vác. Skluzáček z Montgomery, Minnesota.

TRINIDAD, COLO.:

Osada Nejv. Trojice. Smlíšená osada. Rev. Jan Křížek, S.J.

TURNERS FALLS, MASS.:

Osada Panny Marie. Dojíždí důst. Otcová Redemptorist z New Yorku.

TWO RIVERS, WIS.:

Smlíšená osada sv. Lukáše. Několik českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Claude V. Hugo. Kaplan: Rev. Adolf Doležal a Rev. Peter N. Klaucek, 1814 Jefferson St.

TYNDALL, SO. DAK.:

Smlíšená osada sv. Lva. Farář: Rev. Fr. Krause.

ULYSSES, NEBRASKA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Maurice Downey.

UNION CENTER, WIS.:

Osada sv. Terezie. Českých rodin asi 12. Farář: Rev. Wm. Braun. Dojíždí Rev. Cyril Smetana z Hillsboro, Wis.

VALPARAISO, NEBR.:

Osada Panny Marie, převážně česká. Farář: Rev. Richard J. Brombach.

VEBLEN, SO. DAK.:

Missie. Asi 15 českých rodin.

VERDIGRE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel J. Oborný.

VERNON, TEXAS:

Smlíšená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Sebastian Krempel, O.F.M. Kaplan: Rev. Kurt Buranich, O.F.M.

VERONA, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Rafaela. Několik českých rodin. Farář: Rev. Felix J. Preske.

VESELEYVILLE, N. D.:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev.

VESELI, MINNESOTA:

Osada Nejv. Trojice. Farář: Rev. Robert Doňhal.

VESPER, WIS.:

Smlíšená osada sv. Jakuba. Většinou česká. Farář: Rev. A. Kammer.

VINING, IOWA:

Osada Panny Marie a osada Nejv. Trojice. Farář: Rev. Jos. Syrový.

VODNANY, SCOTLAND P.O. SO. DAK.:

Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. W. Power.

WADSWORTH, OHIO: (U.S. Rt. 224)

Osada Božského Srdce Páně. Kaplan: Rev. Donald Fromm, 272 Broad St.

WAGNER, SO. DAK.:

Smlíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. John J. Hyland.

WAHOO, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Msgr. Daniel E. Cooper. Kaplan: Rev. Vincent Kelly.

WAHPETON, NO. DAK.:

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. George J. Mehek. Kaplan: Rev. Willis F. Etter.

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Petr Lekavý.

WALFORD, IOWA:

Osada Nejv. Trojice. Farář: Rev. Štěpán Tushak.

WALL, TEXAS:

Osada sv. Ambrože. Farář: Rt. Rev. Msgr. J. Pokluda. Kaplan: Rev. Jar. P. Vitek.

WALLIS, TEXAS:

Osada sv. Anděla Strážce. Farář: Rev. A. W. Nesvadba. Kaplan: Rev. Fr. S. Miller.

WARSAW, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Doslňuje Rev. Jan Gleeson, ze St. Paul, Nebr.

WAUBUN, MINNESOTA:

Smlíšená osada sv. Anny. 25 českých rodin. Farář: Rev. Filip Bahner, O.S.B.

WAUKECHON, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Very Rev. Joseph C. Schaefer a Rev. Bernard Geimer, 316 Main St., Shawano, Wis.

WAUSAUKEE, WIS.:

Smlíšená osada sv. Augustina. Asi 40 českých rodin. Farář: Rev. Casimír Tomczyk.

WAUZEKA, WIS.:

Osada Božského Srdce. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

WEATHERFORD, TEXAS:

Anglická osada sv. Štěpána. Asi 8 českých rodin. Farář: Rev. Patrick Gallagher.

WEIMAR, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Very Rev. Msgr. Anton Drozd, děkan. Kaplan: Rev. Benton Thurmond a Rev. Thomas Flanagan.

WEST, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Ignác J. Valenta.

WEST POINT, NEBR.:

Smlíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Very Rev. Herman Kaup, V.F. Kaplan: Rev. Robert A. Schmitz.

WESTON, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. O. Ekhaml.

WHARTON, TEXAS:

Osada sv. Rodiny. 65 smlíšených rodin. Farář: Rev. L. J. Price.

WICHITA FALLS, TEXAS:

Nejv. Srdce Páně. Farář: Very Rev. Msgr. Vincent Mičola.

WILBER, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Edward H. Szczech.

WILSON, KANSAS:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John E. McManus.

WILSON, NEBRASKA:

Osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Dojíždí Rev. Viktor E. Heřman ze Schuyler, Nebraska.

WINONA, MINNESOTA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James Habiger.
Kaplan: Rev. Francis Gales. 560 E. Broadway.

WITTING, TEXAS:

Kaple sv. Antonína. Dojíždí Rev. H. F. Pšenčík ze St. Mary's.

WOODBURN, OREGON:

Směšená osada sv. Lukáše. Asi 20 česko-slovenských rodin. Farář: Rev. V. Mofenbeier.

WOODLAWN, WIS.:

Směšená osada sv. Anny.

WYNDMERE, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Jana Křtitele. Asi 5 českých rodin. Dojíždí Rev. Jifi Krite z Lidgerwood, N. D.

YANKTON, SO. DAK.:

Směšená osada Božského Srdce P. Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. James A. Reilley.

YOAKUM, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Edward Janský. Dva kaplani. Dojíždí se do osady sv. Anny.

YUBA, WISCONSIN:

Kostel sv. Václava. Dojíždí Rev. Frant. M. Leštinský.

YUKON, OKLAHOMA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James H. Ross.

ČESKÉ KATOLICKÉ ÚSTAVY V AMERICE

OPATSTVÍ SV. PROKOPA, řádu sv. Benedikta.
Opat: Rt. Rev. Ambrož Ondrák, O.S.B. Kněží 92, kleriků 18, bratří laiků 36. Kněží působí v duchovní správě v diecesích: Chicago, Ill., Superior, Wis., Lincoln, Nebr., Bismarck, No. Dak., Sioux Falls, S.D. a Alexandria, La. Adresa: St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

KLÁŠTER BLAH. PANNY MARIE USTAVIČNÉ POMOCI, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Ferdinand Litz, C.S.S.R., více kněží jak ve správě osady tak i na misích a 2 cti. bratry. (Viz. New York, N.Y.) Adresa: Redemptorist Fathers, 323 E. 61st St., New York, N.Y.

KLÁŠTER SV. VÁCLAVA, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Josef Větrovec, C.S.S.R., více kněží ve správě osady a na misích a cti. bratr. (Viz. osada sv. Václava, Baltimore, Md.) Adresa: Redemptorist Fathers, 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

PANENSKÝ KLÁŠTER NEJV. SRDCE PÁNA JEŽÍŠE, spojený s ústavem pro výchovu učitelek a vyšší dívčí školou. Představená: Velebná Matka

Emiliana Šonka, O.S.B. Sester 172, 4 novicky, 1 čekaterek. — Adresa: Benedictine Sisters of the Sacred Heart, Lisle, Du Page Co., Ill.

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER do NOTRE DAME. Hlavní mateřinec v Čechách byl od r. 1854 v Horažďovicích, nyní je prozatímne v Javorníku ve Slezsku. Provinciální mateřinec jest v Omaze na předměstí Florence, Nebraska. Zde je též provinciální noviciát. Provinciální představenou jest pro americké domy ctihodná Matka M. Alfonsa Sudová, místní představenou ve Florence ctihodná sestra M. Annunziata. Domácí kaplan Rev. Antonín Albert. Sester profesek 122, novicek 6 a čekaterek 13. Adresa: Convent de N. D., 35th and State Sts., Omaha 12, Nebraska.

KONGREGACE SESTER SV. KŘÍŽE. Mateřinec Ingenbohl, Švýcars. Sídlo americké a noviciát Merrill, Wis. Prokuratoria Mother Heliodora. Odvětví české Hessounův sirotčinec, Fenton, Mo. Představená cti. sestra Cornelle. Sester 6. Adresa: Sisters of Mercy of the Holy Cross. Hessoun Orphanage, Valley Park, Mo.

VYŠŠÍ UČILIŠTĚ

ST. PROCOPIUS SEMINARY, LISLE, ILLINOIS.
Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, O.S.B. Rector: The Very Rev. Maur. J. Dlouhy, O.S.B. Vice-Rector: The Rev. Clement E. Sobr. O.S.B. Address: The Very Reverend Rector, St. Procopius Seminary, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE, LISLE, ILLINOIS.
Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, O.S.B. President: The Rev. Daniel Kucera, O.S.B. Dean of Studies: The Rev. Brendan McGrath, O.S.B. Dean of Students: The Rev. Valentine Skluzaček, O.S.B. Registrar: The Rev. Zachary M. Hrisko, O.S.B. Address: The Registrar, St. Procopius College, Lisle, Ill.

ST. PROCOPIUS COLLEGE HIGH SCHOOL, LISLE, ILL. — Chancellor: The Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, O.S.B. Principal: The Rev. Thomas J. Havlik, O.S.B. Address: The Principal, St. Procopius College High School, Lisle, Illinois.

JAEGER JUNIOR COLLEGE A AKADEMIE BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ, LISLE, ILL., pod správou cti. Sester Řádu sv. Benedikta. — V Jaeger Junior College se vyučuje v prvních dvou letech kolleje (College). Akademie je přípravkou pro kollej (College) a věnuje se vyučování obchodním kursům. Vyučuje se všem, ve vyšších školách obvyklým předmětům, mimo řeč anglické, české a latinské též řečim moderním; dle přání též hudbě, zpěvu, malbě, vyšívání, šití šatů a vaření. Adresa: Jaeger Junior College nebo Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.

AKADEMIE "NAŠÍ MILÉ PANÍ" — NOTRE DAME ACADEMY — je státem uznaná přípravná na vstupení do kolleje. Jest při ní též dvouletý kurs obchodní. Vyučuje se všem pro vyšší školy předepsaným předmětům v řeč anglické, jakož i náboženství, češtině, latině, francouzštině, španělštině, vaření, hudbě a zpěvu, šití a hotovení různých ženských ručních prací. Ředitelkou vyšší školy jest cti. sestra M. Dolores de N. D. Adresa: Notre Dame Academy, 3501 State St., Omaha 12 Nebraska.

ČESKÉ DOBROČINNÉ ÚSTAVY

DOMOV SV. BENEDIKTA PRO STARCE A STAŘENY. Pod vedením ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Přijímání jsou za chovance muži od šedesátí pět

let, ženy od šedesátého roku. Adresa: Domov sv. Benedikta, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Ill. Veškeré příspěvky buďtež zasílány na: St. Benedict's Home, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Illinois.

ČESKÉ KATOLICKÉ ČASOPISY V AMERICE

NÁROD — polotýdeník. Vychází ve středu a v neděli. Vydavatelé: Řád Českých Benediktinů. Ředitel tiskárny: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a Leo Setoff. V Chicagu a Cicero, \$6.50 na rok. Mimo Chicago \$6.50 ročně. Do Evropy \$7.00 ročně. — Adresa: "Národ", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLÍK — dvojtýdeník. Vychází každé úterý a pátek. Vydavatelé: Řád Českých Benediktinů. Ředitel závodu Rev. Karel Kolek, O.S.B. Šéfredaktor: Dr. Vilém Stránecký. Redaktoři: Jiří Hálek, Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a Leo Setoff. Předplatné \$6.00 ročně. Do Kanady \$6.00, do Evropy \$7.00. Celoroční předplatitelé obdrží jako premii zdarma krásný kalendář "Národ". Adresa: "Katolík", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

NOVÝ DOMOV — dvojtýdeník. Vychází každé pondělí a čtvrtek. Majitel: Vlad. Malec. Redaktor: Stanislav Stiborík. Předplatné: Na rok \$3.00. Adresa: "Nový Domov", Hallettsville, Texas.

NAŠINEC — týdeník. Vychází každý pátek. Majitel: Našinec Publishing Co. Redaktor: Jos. Mareš. Předplatné na rok \$2.50. Adresa "Našinec", Granger, Texas.

VŮDCE — Náboženský měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených Státech. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Vychází 15. dne každého měsíce. Redaktor: Rev. Karel Kolek, O.S.B. Předplatné pro Spoj. Státy \$1.00 ročně, Do Evropy \$1.26. Adresa: "Vůdce", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLICKÝ DĚLNÍK — Vychází jednou měsíčně. Úřední časopis Jednoty "Katolický Dělník". Řídící redaktor: Rev. Fr. J. Oborný, Dodge, Nebr. Spoluredaktor: Edward Vedral, 2440 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Illinois.

THE HERALD (Věstník) — Úřední list Katolické Ústřední Jednoty. Vychází čtvrtletně, v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu. Redaktor: Václav B. Havel. Adresa: Catholic Central Union, 1436 W. 18th Str., Chicago 8, Illinois.

POSEL — Čtvrtletní orgán České Katolické Jednoty. Redaktorka: Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Illinois.

SEZNAM ČESKO-KATOL. JEDNOT VE SPOJ. STÁTECH A ADRESÁŘ JEJICH ÚŘEDNÍKŮ.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Hlavní úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 3, Illinois.

Čestní předsedové: J. Em. Albert kardinál Meyer, arcibiskup chicagský; Jeho Excellence Gerald Bergan, arcibiskup, Omaha, Nebraska; Jeho Exc. Jan L. Mořkovský, biskup, Amarillo, Texas; Jeho Exc. Jiří Biskup, biskup, Dubuque, Iowa; Jeho Milost nejdp. Ambrož L. Ondrák, O.S.B., opat v Lisle, Ill.

Čestní místopředsedové: Msgr. Václav C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt; vdp. Josef Větrovec, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, N. Y.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; Václav Keřka, Cleveland, Ohio.

Kaplan: Msgr. Martin Křížka, 3651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Předsedkyně: paní Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Místopředseda: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.

Tajemnice: sl. Jeannette F. Krippner, 2456 S. Homan Ave., Chicago 23, Illinois.

Pokladník: Josef J. Janda, Lawndale Savings & Loan Assn., 3205 W. Cermak Road, Chicago 23, Ill.

Členové ředitelstva: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.; dp. Karel Kolek, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.; dp. František Pokorný, 2953 S. Lowe Ave., Chicago 16, Ill.; paní Marie Průša, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.; sl. Marie Pitelka, 1322 W. 71st Place, Chi-

cago 36, Ill.; Josef Hodouš, 2222 S. Grove Ave., Berwyn, Ill.; sl. Antonie Váňa, 1754 W. 18th St., Chicago 8, Ill.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; paní Josefína Habarta, Yoakum, Texas; Fred Turek, New York; Václav F. Jelínek, Omaha, Nebraska; Vincent Koníček, Racine, Wis.; paní Marie Koníček, Detroit, Mich.; Karel Hronek, Cleveland, Ohio.

Členové poradního výboru: Dp. Tomáš Havlík, O.S.B., Lisle, Ill.; soudce Frank H. Bieck, Berwyn, Ill.; Karel Radouš, Chicago, Ill.; Václav B. Havel, Chicago.

Výkonná sekretářka: Jeannette Krippnerová, Chicago.

KATOLICKÝ DĚLNÍK

Ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý, 209 - 21st Ave., S.W., Cedar Rapids, Iowa.

Předseda: Andrew G. Šírek, New Prague, Minn.

Místopředseda: Frank G. Drahozal, Cedar Rapids, Iowa.

Tajemník: S. F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: J. W. Ficenec, 2405 L St., Omaha 7, Nebraska.

Lékař: Dr. S. T. Kučera, 819 W. 2nd St., Northfield, Minn.

Právní rádce: Josef A. Vojíš, Omaha, Neb.

Důvěrníci: Josef K. Proskočil, 2757 S. 13th St., Omaha 6, Neb.; Frank Staněk, Omaha, Neb.; H. A. Parma, Ennis, Texas.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA (Catholic Central Union)

(Dříve zvaná Česká Katolická První
Ústřední Jednota)

Hlavní úřadovna: 1800 S. 18th Street, St. Louis 4, Missouri.

Výkonná úřadovna: American Hall Bldg., 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Kaplan: Rev. Vojtěch Prokeš, 1626 S. 11th St., St. Louis 4, Mo.

Předseda: Edward E. Hejra, 14065 Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio.

Místopředseda: John J. Krieger, 5324 Bancroft Av., St. Louis 9, Mo.

Tajemník: Frank J. Lidinský, úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Pokladník: W. B. Havel, úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Lékař: Dr. Jos. M. Ruda, 4140 W. 57th Pl., Chicago 29, Ill.

Reditelé: Dp. Vojtěch J. Prokeš, St. Louis; Edward E. Hejra, Cleveland; W. B. Havel, Chicago; M. J. Moudrý, Chicago; Dr. Jos. M. Ruda, Chicago; Fr. J. Lidinský, Chicago; Fr. W. Holický Jr., Cleveland; Chas. J. Pletka, Cleveland; John J. Krieger, St. Louis; John S. Klarič, St. Louis, Frank Řepka, Assumption, O.; Clarence Leiblinger, Cleveland.

KATOLICKÁ JEDNOTA TEXASKÁ.

Hl. úřadovna, La Grange, Texas.

Kaplan: Rev. A. W. Nesvadba, Wallis, Texas.
Čestný předseda: A. J. Kallus, Wied. Rt. 2, Hallettsville, Texas.

Předseda: I. J. Parma, Granger, Texas.

Místopředseda: Jan Bača, Granger, Texas.

Tajemník: Amos Pavlík, La Grange, Texas.

Pokladník: Emil Kovář, Box 333, La Grange, Texas.

Právník: B. P. Matocha, 601 Redell Bldg., San Antonio, Texas.

I. ředitel: Josef A. Válek, R. 3, Ennis, Texas.

II. ředitel: Boh. Kepřta, East Bernard, Texas.

III. ředitel: C. M. Janda, Rr. 3, La Grange, Tex.

IV. ředitel: Ludvík Šablatura

V. ředitel: Cyril Svrček.

Vrchní lékař: Dr. F. M. Wagner, Shiner, Texas.

KATOLICKÁ JEDNOTA SOKOL

Starosta:

Místostarosta: J. K. Proskočil, 2757 So. 13th St., Omaha, Nebraska.

Tajemník: Jan E. Beneš, 1305 So. 8th Street, La Crosse, Wisconsin.

Pokladník: Jos. Hodouš, 3925 W. 26th Street, Chicago 23, Illinois.

Náčelník: Frank Nevšlmal, 2224 So. Kedvale Ave., Chicago 23, Illinois.

Náčelní: Mrs. Marie Průša, 2652 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA

Hlavní úřadovny: 39 Fitzjohn Ave., London N.W. 3, Great Britain; Via Conciliazone 1, Rome.

Zemský duchovní rádce pro Ameriku: Rev. Max Píkář, St. Joseph's Church, Lankin, N. D.

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA.

(Bývalá Česká Římsko-Katolická Jednota Žen ve Spoj. Státech Amerických, k níž se připojila bývalá Česko-Slov. Římsko-Katol. Podporující Jednota ve státu Ohio a Česká Římsko-Katolická Jednota Žen v Cleveland, Ohio.)

Hlavní úřadovna: 5644 Broadway, Cleveland 4, Ohio.

Velkokaplan: Důst. p. Arnošt Žižka, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 3, Ill.

Velkopředsedkyně: Marie Králová, 1643 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Velkomístopředseda: Karel J. Hronek, 3931 E. 42. St., Cleveland, Ohio.

Velkotajemnice: Anna Veverka, 3914 Hyde, Cleveland, Ohio.

Velkopokladnice: Marie Průšová, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Velkoředitelstvo: Marie Tinglerová, 5343 Neosha St., St. Louis, Missouri; Rose Blake, 913 Eighth Ave., S.E., Cedar Rapids, Iowa; Marie Koníček, 3357 Pillman St., Detroit, Michigan; Mildred R. Janda, 2322 So. 61st Court, Cicero, Illinois.

Redaktor: Karel Hronek, 5644 Broadway, Cleveland 4, Ohio.

ČESKÁ ŘÍMSKO-KATOLICKÁ JEDNOTA ŽEN VE STÁTU TEXAS.

Domov hlavní úřadovny v Yoakum, Tex.

Kaplan: Rt. Rev. Msgr. I. G. Valenta, West, Tex.
Čestná předsedkyně: Josefa Habarta, Yoakum, Texas.

Předsedkyně: Mrs. Benita Pavlů, Hallettsville, Texas.

Místopředsedkyně: Mrs. Rita Kallus, La Grange, Texas.

Tajemnice: Mrs. Carolyn Hrnčíř, Yoakum, Texas.

Pokladní: Mrs. Marie Jareš, Yoakum, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Miss Bessie Pustka, Hallettsville, Texas.

I. ředitelka: Mrs. Angeline Kopecký, Galveston, Texas.

II. ředitelka: Mrs. Magdalene Muška, West, Tex.

III. ředitelka: Mrs. Anna Toman, Ganado, Texas.

IV. ředitelka: Mrs. Kristina Dafflek, Megargel, Texas.

V. ředitelka: Mrs. Kristina Knappek, Corpus Christi, Texas.

Vrchní lékař: Dr. C. L. Kopecký, Yoakum, Tex.
Právní rádce: Timothy G. Mareš, Granger, Tex.

ROLNICKÁ PODPORUJÍCÍ JEDNOTA SV. ISIDORA V TEXASU

Kaplan: Rev. Henry F. Pšenčík, Rt. 4, Hallettsville, Texas.

Předseda: Henry F. Šablatura, Ganado, Texas.

Místopředseda: Frank Juřena, Hallettsville, Tex.

Tajemník: Raymond Toman, Ganado, Tex.

Pokladník: John Urbish, Hallettsville, Tex., R. 4.

Ředitelé: Bohumil Brosch, Rt. 4, Hallettsville, Tex.; Bohumil Hložek, Moulton, Rt. 1, Texas, a Ben. Hellinger, P. O. Flatonia, Rt. 2, Texas.

ČS. OREL V EXILU, ŽUPA SVATOVÁCLAVSKÁ

Hlavní úřadovna: 2431 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Duchovní rádce: Rev. Jiří Maria Svoboda.

Starosta: Rev. Jan Dubský.

KATOLICKÝ DĚLNÍK

má životní pojištění pro každého člena rodiny.

RŮZNÉ VÝHODY

**Hlaste se u místního spolku aneb pište na
KATOLICKÝ DĚLNÍK, New Prague, Minn.**

Úřednictvo:

Čestný předseda

Čestný důvěrník

Duchovní ředitel

Předseda

Místopředseda

Tajemník

Pokladník

Lékař

Právní rádce

Ředitelé

Most Rev. John L. Mořkovský, Bishop of Amarillo, Tex.

V. F. Jelínek, Omaha, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Fr. R. Hrubý, Cedar Rapids, Iowa

A. G. Sirek, New Prague, Minn.

Fr. G. Drahozal, Cedar Rapids, Iowa

S. F. Wagner, New Prague, Minn.

Jos. W. Ficenec, Omaha, Nebr.

Dr. S. T. Kučera, Northfield, Minn.

Jos. A. Vojíš, Omaha, Nebr.

Jos. K. Proskočil a Fr. J. Staněk, Omaha, Nebr.

H. A. Parma, Ennis, Texas.

Zákonné povolení obchodu v 15 státech.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA (Catholic Central Union)

První podpůrná organizace katolických Čechů v Americe.
Založená v St. Louis r. 1877.

N a b í z í

KATOLICKÝM RODINÁM — MUŽŮM, ŽENÁM A DÍTKÁM

výhody moderní pojišť'ovny

Devět druhů populárních certifikátů pro dítky od narození
do 16. let stáří a pro dospělé do stáří 55. let.

Dopíšte si o seznam certifikátů a platební podmínky.

CATHOLIC CENTRAL UNION

American Hall Building

1436 W. 18th St. (Phone CAnal 6-5509) Chicago 8, Illinois

**Saving at
TALMAN
makes sense and
dollars, too!**

... because at Talman your savings
are insured safe to \$10,000, fluctuation free,
available, and convenient. Besides,
no other Chicago savings institution as
large as TALMAN pays as
high a rate of return on savings.

TALMAN

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

Where people are more important than money

55th and South Kedzie Avenue

HEmlack 4-3322

1883

ŘÁD

1960

KATOLICKÝCH LESNÍKŮ

Bratrská a sesterská pojišťující jednotka
(A Legal Reserve Fraternal Society)

Poskytuje duchovní, společenskou a tělocvičnou činnost a nabízí 12 druhů pojistek katolickým mužům a ženám ve stáří od 16. do 60. let.

Certifikáty jsou vystaveny mužům a ženám bez omezování výše pojištění s výhodou dvojnásobného pojištění v pádu nahodilé smrti.

Pro hochy a dívky do 16. let stáří nabízí 13 druhů moderních certifikátů.

POPLATKY A VÝHODY ZALOŽENY NA
C.S.O. TABULCE S 2½% SÚROČENÍM

Všechny životní a nadační certifikáty poskytují následující nazadatelné výhody:

PŮJČKY V HOTOVOSTI VYROVNÁNÍ V HOTOVOSTI

ZAPLACENÉ CERTIFIKÁTY

CERTIFIKÁTY S PRODLOUŽENÝM POJIŠTĚNÍM

PŮJČKY NA ZAPLACENÍ POPLATKŮ

DIVIDENDY — Členské certifikáty, na něž požadované poplatky placeny jsou po dva anebo více roků, podílí se na přebytečném zisku jednoty v podobně ročních dividendů.

Albert A. Horstman, **George H. Crowns,** **Richard T. Tobin,**
předseda sboru ředitelů. velkonadlesní. místovelkonadlesní.

Hugh Young, **Louis T. Duffy, Sr.,** **Joseph Hucek,**
velkotajemník. velkopokladník. velkodůvěrník.

O podrobnosti týkající se členství, poplatků a výhod tažte se našeho místního zástupce aneb dopište na hlavní úřad

Catholic Order of Foresters

HIGH COURT OFFICE

305 W. Madison St.

Chicago 6, Illinois

Česká Katolická Jednota

Poskytuje celorodinné pojištění od
útlého mládí do 60 let

ZÍSKÁTE VSECHNY VÝHODY MODERNÍHO ŽIVOTNÍHO
POJIŠTĚNÍ S KTERÝMKOLIV CERTIFIKÁTEM

POJIŠTĚNÍ OD \$500 do \$3,000.

1. Celoživotní—platí se celý život
2. Dvacet let platu—platí se 20 let
3. Dvacetileté nadační—splatné za živa po 20 letech
4. Zaplacené v 60 letech—platí se do 60 let stáří
5. Zaplacené v 70 letech—platí se do 70 let stáří
6. Nadační v 60 letech—splatné za živa v 60 letech

ODBOR MLÁDEŽE

1. Do věku 16 roků—25c měsíčně (Pojištění do \$500.00)
2. Celoživotní
3. Dvacet let platu
4. Dvacet let nadační
5. Nadační (Educational) splacené v 18 letech

Dividendy vypláceny nepřetržitě po 21 roků

V O B N O S U \$ 3 0 3 , 3 1 6 . 3 8

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA

5439 DOLLOFF ROAD

CLEVELAND 27, OHIO

PŮJČKY NA NOVÉ MAJETKY — Opravy a přestavby

Rychlá a svědomitá služba

LAWNDALE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3205-3207 W. Cermak Road

Chicago 23, Illinois

Phone: Bishop 7-6530

60 ROKŮ VZORNÉ SLUŽBY

JOS. J. JANDA, předseda JOSEPH J. HOUDA, Executive místopředseda - pokladník
MILDRED R. JANDA, tajemnice - auditor GEO. J. KIRCHMAN, místo-taj. - místo-pokl.

Lawndale Agency & Loan Corporation

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHŮ.

Ohnivzdorné skřínky k pronajmutí. — — — Prodej a koupě majetků.

3205-3207 W. Cermak Road

Phone: Bishop 7-6530

Chicago 23, Ill.

(NAŠE 77. VÝROČÍ.)

HOTOVÉ

pro zítřejší potřeby.

OTEVŘTE SI SVŮJ ÚČET DNES

U

Second Federal Savings AND LOAN ASSN.

26. ul. a Pulaski Rd.

Crawford 7-8500

Chicago 23, Illinois

Vaše vklady jsou pojištěny do \$10,000

OSOBNĚ PROVÁZENÉ VÝPRAVY DO ČESKOSLOVENSKA LETADLEM NEB LODÍ

JEDNOTLIVÉ ODLETY A ODJEZDY SDĚLÍME NA POŽÁDÁNÍ.

Zastupujeme všechny lodní a letecké společnosti.

Pamatujte na vaše milé ve staré vlasti vhodným dárkem.

Na požádání pošleme vám TUZEX ilustrovaný ceník.

HLASTE SE NEB PIŠTE — RÁDI VÁM POSLOUŽÍME.

SKALA - WEBER TRAVEL AGENCY

7045 Cermak Plaza Shopping Center

Berwyn, Illinois

Tel. Bishop 2-1512

Pioneer 9-1333

CIVIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

**3821 West
26th Street**

**Robert I. Vaněk,
předseda spolku**

4%

**Investment
Accounts**

Telefon:

LAWndale 1-6200

LAWndale 1-2018

**Henry Swade,
předseda ředitelstva**

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

SYSTEMATICKÉ UKLÁDÁNÍ ZAJISTÍ VAŠI BUDOUCNOST.

FRANK KOŘÍNEK & CO.

Krajanský velkoobchod s pekařskými potřebami

založený před 40 lety p. Frank Kořínkem starším.

4828-30 W. 25th STREET CICERO, ILL.

Phone OLympic 2-2870.

Frank J. Kořínek

George E. Kořínek

VÝROBCI ZAVAŘENIN --

JAM A JELLY

Zvláštní pozornost věnujeme "MÁKU", který jest naší specialitou!

NAŠE POVIDLA jsou pravou pochoutkou; jak **Švestková** (Prune), **Merunková** (Apricot), **Ananasová** (Pineapple), **Jahodová** (Strawberry), **Malinová** (Raspberry), **Datlová** (Date), které dodáváme a zasíláme po celých Spojených státech pekařům — velkoobchodům a restaurantům — v 10 lb. — 50 lb. — 300 lb. a 600 lb. kbelících.

Tato firma jest řízena poctivými a spolehlivými odborníky

pp. FRANK J. KOŘÍNEK a GEORGE E. KOŘÍNEK.

60 LET BANKOVNÍ SLUŽBY
POSKYTNEME VÁM VÝHODNOU
PŮJČKU NA MAJETEK

NA MÍRNÝ ÚROK.

POTRAVINOVÉ A JINÉ BALÍČKY DO ČESKOSLOVENSKA
PŘI NEJNIŽŠÍCH SAZBÁCH.

Ve všech bankovních záležitostech obraťte se
s úplnou důvěrou na

SKALA NATIONAL BANK

1817 SO. LOOMIS ST., CHICAGO 8, ILL.

CAnal 6-8181-2

ČESKÝ PLUMBARSKÝ ZÁVOD

HENRY SWADE

Certified Plumbing and Heating
Contractors

HENRY SWADE, SR.,
President
HENRY SWADE, JR.,
Manager

Telefony: Pl oneer 9-1410

LA undale 1-1214

6721 WEST CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

ZÍSKEJTE NEJVÍC Z VAŠICH ÚSPOR

Otevřte si "PEOPLES FEDERAL" VKLADNÍ ÚČET
a dostaňte nejvyšší zisk z vašich peněz při pojištěné bezpečnosti.

4%
roční výdělek
od
1. ledna 1960

Peoples Federal Savings and Loan Association vás zve s oprávněnou chloubou do nové úřadovny... ve které jako vždy je hlavní snaha uspokojivá služba a bezpečí pro vaše vklady.

Opatrní a spořivý lidé používají naše služby a zařízení od roku 1912. Naše zkušenost 47 roků trvajících je pohotově k vašim službám.

**PROTECT YOUR VALUABLES IN OUR MODERN VAULTS
RENT A SAFETY DEPOSIT BOX**

PEOPLES FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

S. W. ROPA, předseda.

Na 18. ulici u Ashland Avenue

Chicago 8, Ill.

NEJVĚTŠÍ ÚSPORNÝ ÚSTAV NA ZÁPADNÍ STRANĚ.

RT. REV. MONSIGNOR MATH. V. NEMEC & E. E. PLACEK, za jejich službu městu, státu a národu.

L. A. PROCHASKA has controlling interest in **Bank of Prague, Nebr.** His cashier is **W. A. Perk.**

SAUNDERS COUNTY CLINIC. Was started December 19, 1953, by **Dr. E. J. Hinrichs.** Located in the **Levin Building**, ½ block north of the **First Nat'l Bank**, on the ground floor.

DR. MASON E. LATHROP. 465 North Broadway, Wahoo, Nebraska. **Anderson-Hultin Building.** **Klinika se všeobecnou praxí. Operují v Saunders County Hospital, Wahoo, Nebr.** Phone **Gibson 3-4174.**

DR. J. R. SWANSON & DR. ROY SWANSON. **Osteopatičtí lékaři.** Office over **Collings Drug Store.** **Dr. J. R. Swanson** started **Sept. 4, 1927** and **Dr. Roy Swanson**, **Nov. 1, 1937.**

WAHOO CLINIC. **Drs. French & Wallace.** **Dr. French** came to **Wahoo** **March 15, 1947**, and **Dr. Wallace**, **July 1, 1952.** Office **1st Bldg. East of Saunders County Community Hospital.** **Dr. Wallace** is **Katolický Dělník Examiner** and a member. Also associated with them is **Dr. J. E. Hansen Jr.** Residence **Phone GI 3-3113.**

WAHOO GREENHOUSE. **Flowers** for all occasions. **L. J. Jensen** since **July 1, 1927.** This business was started in **1906** two blocks west of the **Court House.**

ELMER JACOBS purchased **JOSEF HAJEK TAVERN** **May 1, 1955.**

HOWELL ROBERTS purchased **WAHOO THEATRE** **May 1, 1955.**

FAIRVIEW CAFE, "Wahoo's Finest" (On Highway), was started **August, 1946**, and the **FAIRVIEW MOTEL** in connection with **16** modern units was started **August, 1942.**

DEEP ROCK SERVICE & TANK DELIVERIES. **Joe Johnson** started **October 1, 1945**, on Highway. **S & H Green Stamps** given.

FARMERS UNION CO-OPERATIVE OIL ASS'N of SAUNDERS COUNTY. **Petroleum Products,** Bottled **Gas. Propane.** Started **Apr. 1, 1929.**

BRODAHL MOTOR CO. **Ford Cars & Trucks,** **6th and Linden Streets,** since **1917.** **Sales & Service.** **Al Brodahl & son Don Brodahl.**

ANDERSON AUTO COMPANY, Sales & Service, since **1913.** **General Motors Products.** Also **ANDERSON BUICK-PONTIAC CO.** Phone **GI 3-4147.**

FARMERS MUTUAL INSURANCE CO. — Incorporated **Nov. 20, 1891.** **A. F. Lindau, Pres.;** **Henry L. Rood, Vice-Pres.;** **B. E. Norenberg, Sec'y-Treas. —** **Mrs. Anne Malek Justsen,** the bookkeeper, speaks **Bohemian** and the **Bohemian agents** are: — **Leonard Benes, James Meduna, Jos. Holubar, Frank J. Vaněk, Adolph Nemeec,** and **Alvin Dvorak.**

A. H. THEGE & SONS **Real Estate & Insurance business** was started by **A. H. Thege**, who speaks **Bohemian**, **July 1, 1930.** **Wayne Thege**, who sells **real estate**, started in **1945** and **Chas. Thege**, who writes **insurance**, started in **1944.**

BURMEISTER AGENCY, Real Estate & Insurance business was started **Feb. 1, 1927**, and the **SAUNDERS FINANCE CO.** **June 1, 1929.** **Karl Burmeister** has been the manager since the start.

BRONSON INSURANCE AGENCY, Insurance, Bonds, Real Estate, Farm Loans. Purchased this business from **Harry Falke**, **March 1, 1959.**

JOHNSON-ERICKSON ENGINEERING CO. **W. G. Johnson** started on **March 1, 1937.** His son-in-law **E. Gerald Erickson** became a partner **January 1, 1953.**

KEISER'S SURGE SERVICE. **Dairy Farm Equipment.** **Merle L. Keiser**, **458 West 15th street.** Phone **GI 3-3206.**

WM. KUBIK. **Excavating & Construction work.** Phone **GI 3-3705.** Was started **May 1, 1946.** **108 West 1st Street, Wahoo, Nebraska.**

KAAR SHEET METAL, **636½ N. Linden, Wahoo, Nebr.** Phone **GI 3-4224.** For **Safety** and **warmth** modernize your heating system. Service is available to you on all types of furnace reconditioning, guttering for new and old houses, and central air conditioning. **Kaar** is **Dealer for Airtemp.** Division of **Chrysler.**

HARRY MARKLE. Phone **Gibson 3-3577.** **Wahoo, Nebr.** **Contracts Pop-Corn,** buys **Wool & seed,** sells **baby chicks** and **So-Rite Mineral**, and **dealer for Amana Freezers and Feeders** **Air conditioners.** Also interested in the **Valparaiso Produce.**

WAHOO UPHOLSTERING, Auto & Furniture, **246 West 8th Street, Wahoo, Nebraska.** Phone **GI 3-3832.** **Truck & Car Cushions** **Rebuilt & Repaired.** If our work pleases you, tell your **Friends; if Not, tell us.**

POULTRY PACKERS, **Wahoo, Nebraska,** who are always hiring help, came to **Wahoo** as **Blue Star Foods**, **August 5, 1938.**

JOSEPH J. KUDRNA, **Wahoo, Nebr.** Agent for the **Bohemian newspapers, Katoffk, Národ, Vůdce, Hospodář, Hlasatel,** and this **1960 Kalendář.**

- MEAD ALFALFA MILLING COMPANY.** Quality Dehydrated and Sun-cured Meal. Mead, Nebraska. Howard Richter, President.
- WAHOO BAKERY** was purchased by William Peters and Gordon Rockwell July 1, 1957. Fresh Goods baked daily. "Buy it as you want it" at Wahoo's only bakery.
- ANDERSON-HULTIN CO.,** Wahoo, Nebr., Largest Department Store, was started in February, 1901. Ferd. Anderson, President. Complete store with wearing apparel. Gifts. Grocery. Locker Plant & Household Goods. (S & H Green Savings Stamps given with each purchase.)
- LINDLEY CLOTHING STORE,** the "Obchod pro muže," the Store for men, was started in September, 1935.
- LANIK'S MEAT MARKET,** ½ block south of the City Hall. Ed Lanik started to work for his brother June 1, 1922, and became owner in 1941.
- HINKY-DINKY GROCERY STORE** came to Wahoo in 1938. It is located across the street west of the First National Bank. Harvey Reitmayer, Manager since Feb. 11, 1956.
- KOLTERMAN'S BEN FRANKLIN STORE** dates to January 13, 1933, and has advertised in the Bohemian Almanac every year.
- GEORGE MINERS.** Television Sales & Service. Across from Safeway Store. Phone G.I. 3644. New Philco and R.C.A. Television sets — Service all makes. In Television work from the beginning locally, and for the foreseeable future. Mrs. Miners is a daughter of Mr. & Mrs. Geo. Smersch.
- CHICK'S PRODUCE.** Wahoo, Nebraska. Cooper Quality Guarded Feeds. 438 North Broadway. Phone GI 3-4054 and Phone GI 3-3270. Feed & seeds. Across the street east of Anderson Hultin's Grocery Dept.
- WONKA OIL COMPANY,** Weston, Nebr. Best in Gas, Oil and Grease. Pickup Service. Highest prices for Poultry and Eggs. Cash for Poultry on the farm.
- TORRENS PRODUCE & GROCERY,** 224 East 6th Street, Wahoo, Nebr. Was started by Lloyd Torrens (Now Mayor of Wahoo) April 1, 1924. Phones GI 3-3089 and GI 3-3543. Located ½ block east of Post Office.
- A. L. NOVY IMPLEMENT CO.** John Deere železné nářadí, Bought out H. G. Stolz, August 19, 1950. One block east of the Wahoo Post Office. Phones GI 3-1323 and GI 3-3635. Irrigation supplies and Fertilizers.
- PEETZ IMPLEMENT & FEED CO.** Wahoo, Nebr. Allis-Chalmers Sales & Service. Purina Chows & Sanitation. O.K. Rubber welders. Recapping Service. ½ block West of the High School, on the south side of 4th Street. Also "High Line Chicks."
- DRS. HEDLUND & LITTLE.** Zvěrolékaři. Telephone GI 3-3289, if no answer, call GI 3-3703 or GI 3-3031. Also associated with them is Dr. H. H. Erickson, Phone GI 3-3675. Veterinarians, 403 North Broadway.
- HOPPE PAINT COMPANY,** 135 West 5th Street. ½ block west of the First National Bank. Phone GI 3-3263. R. G. Hoppe, Owner. Glass, Paint, Wall Paper. Brushes, Picture Framing, Painting, Decorating. Wahoo's Leading Paint Store. Formerly "Hult's."
- FARMERS CO-OPERATIVE CO.,** one block east of the Court House. Started June 23, 1914. Building Material, Grain, Lumber & Coal.
- FULLERTON LUMBER CO.** Dealers in Building Materials, Lumber, Paint and Coal. P. W. Freed, manager. Ready-Mix Concrete. New, modern equipment. The quick and thrifty way to build foundations and footing, walks & driveways, garage floors, feed floors, whether you need one yard or 100, for prompt delivery Call GI 3-4344.
- M. & M. AUTO PARTS.** 236 East 5th Street. Wahoo, Nebraska. Napa Jobber, Phone GI 3-4184. Auto-Truck & Tractor Parts, Lee Munns, Owner. The Nation's Largest Automotive parts Assurance of Quality.
- JORDON PLUMBING & HEATING;** Wiring. Airconditioning. 514 North Linden, Harold Jordon started in business in Wahoo, June 1, 1953. Sheet Metal Work & Guttering.
- WAHOO APPLIANCE CO.** Roger Olson, Owner. Whirlpool — Hotpoint, Philco Sales-Service. Household & commercial wiring. Refrigeration Service. Phone GI 3-3235. Wahoo, Nebr.
- CENTRAL ELECTRIC & GAS CO.** J. W. (Bill) Keefer came to Wahoo in Nov., 1948, having been with the Gas Co. at York and Lincoln since 1941. — Chamber of Commerce president. He and his family one of Wahoo's most valuable assets.
- WAHOO TRANSFER.** Daily freight service to Lincoln & Omaha. Was purchased by Tom Shanahan, May 1, 1944, who has always been in this kind of work.
- DOOLEY AUCTION MARKET.** Sales Every Saturday since March 1, 1941. John W. James became owner and manager January 1, 1956.
- DR. R. E. SKLENAR,** Dentist. Anderson-Hultin Bldg., Wahoo, Nebr. Since October, 1954.
- DR. WM. L. KLING.** Dentist. Since 1914. Office over Peglow's Jewelry.
- SECURITY HOME BANK,** Malmo, Nebr. A Home-owned institution. Gus Houfek has been in the Banking Business since March 12, 1919.

ZALOŽEN R. 1904.

4010 W. 26th Street

Chicago 23, Ill.

Všechny vklady federálně pojištěny až do \$10,000

LAwndale 1-7755

REXALL LÉKÁRNA BI 7-7550

Riedl's Prescription PHARMACY

J. E. Riedl, B.S., R.Ph.

E. J. Riedl, B.S., R.Ph.

ČESKÁ LÉKÁRNA

- Břišní opěrné obvazy.
- Elasticke punčochy

Vyřizujeme prescriptions
na různé léky pro Evropu.

3156 ZÁP. 26. ULICE

CHICAGO 23, ILL.

(Východně od Kedzie Ave.)

KABÁTOVA ČERNÁ MAST'

Mast', která táhne a hojí

Mast' je připravována z prostředků nejvýše utišujících a léčivých. Léčí vyrážky — boláky — spáleniny — opařeniny — pořezaniny a odřeniny na kůži. Mast' tato jest zaručená. Cena \$1.00 s poštou. Je k dostání v lékárnách v Chicagu i předměstí. Neb pište přímo na adresu:

ALOIS KABAT CO.

3156 W. 26th St.,

Chicago 23, Ill.

PLATIME

4%

DIVIDEND

CAPITOL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

3522-24 West 26th Street, roh Drake Avenue

Chicago 23, Illinois

Telefon: Bishop 7-6900

CHARLES T. SALAK, president.

**PRO VAŠE ÚSPORY
PŮJČKY NA MAJETKY**

**VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000
AGENTUROU VLÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ**

RIDGELAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

Tel.: GUnderson 4-7600

ZALOŽEN ROKU 1921

Otevřte si u nás výnosný spořitelní účet.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000.00.

WILLIAM J. RAYSPIS, president.

Úsporové vklady pojištěny
do \$10,000.00

vládní agenturou

Federal Savings & Loan
Insurance Corporation

HOMAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

ÚSPOROVÉ ÚČTY VÍTÁNY.

(Náš systematický splátkový plán nadále k použití.)

3347 W. 26th Street — Chicago

Telefon: BIsshop 7-3200

RICHEY V. GRAHAM, SR., president. EDWARD J. KLEČKA, tajemník.

HOTOVOST A BEZPEČNOST

podpořené 49-letou nepřetržitou službou

Nejvyšší možné dividendy.

Všechny úsporné vklady
pojištěné do \$10,000.00

CITIZEN

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

3917-19 W. 26th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon: ROckwell 2-1264

LIBRARY OF MR. H. E. FUCHS
P.O. Box 699
LOS ANGELES, CALIF. 90066-0453

Hodláte navštívit Československo

**v roce 1960 a shlédnout II. celostátní
spartakiadu? Reservujte si svá místa
na loď i letadla co nejdříve!**

Datумы sestaví dle Vašich přání

BAŠTA-MUSIL & CO.

CESTOVNÍ A TURISTICKÁ KANCELÁŘ

3919 West 26th Street

Chicago 23, Ill.

Tel.: CRawford 7-4800 — 4801

ZASÍLÁNÍ PENĚŽ A BALÍČKŮ

Zasílání peněz na dárky a balíčky skrze T U Z E X.
Všechny záсылky kamkoliv v Evropě, vyřizujeme spolehlivě
k úplné spokojenosti našich zákazníků.

CESTOVNÍ CHECKY — NOTÁŘSTVÍ — POJIŠTĚNÍ

★ **RODINNÉ CESTY A VÝPRAVY DO ČESKOSLOVENSKA** ★
 Prázdninové plavby a zájezdy (Cruises & Tours)
POUTNÍ CESTY DO EVROPY a DÁRKOVÉ ZÁSILKY "TUZEX"
ku spokojenosti zařídí osvědčená cestovní kancelář

SOCHOR TRAVEL SERVICE

103 Washington Ave. — Endicott, N. Y. — Dial PI 8-7311

"My jsme tam už byli vícekrát."

HROMADNÉ ODLETY DO ČSR A EVROPY V 1960 BUDOU
21. KVĚTNA, 22. ČERVNA A 2. ČERVENCE

Potřebujete-li: pomoc s federální daní

z příjmu nebo pojištění,

MOJE MENŠÍ ÚRADOVNA VÁM DÁ VĚTŠÍ
SLUŽBU, NEB MÁM VÍCE ČASU.

JAMES KRÁL

(bývalý deputy collector)

2616 S. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.

Tel.: CRawford 7-0763 — FLeeewood 2-8343

General Banking

THE BERWYN NATIONAL BANK

Oak Park Ave. and Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

STanley 8-4700

VÁVROVA LÉKÁRNA

Nejstarší česká lékárna v Chicagu

JEDOKAZ — VŠEHOCHUŤ

Vyhlášené léky, které byly
vyrobeny před 50 lety.

1916 S. Racine Ave., Chicago 8, Ill. Tel.: HAYmarket 1-0482

60 ROKŮ

**POCTIVĚ A SVĚDOMITĚ SLUŽBY JEST DOPORUČENÍM
A ZÁRUKOU JISTOTY A BEZPEČNOSTI
DO DALŠÍCH LET**

GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3854-56 W. 26th St. (roh Springfield)

Chicago 23, Ill.

CRawford 7-5300

Veškeré vklady pojištěny do \$10,000.00
vládní agenturou

**FEDERAL SAVINGS & LOAN
INSURANCE CORPORATION**

55 LET LET SPOLEHLIVĚ SLUŽBY

BEZPEČNOST

*Ve veškerých bankovních a finančních záležitostech,
obraťte se s naprostou důvěrou*

— NA —

Lawndale National Bank

3337-45 West 26th Street

Chicago, Illinois

BIshop 7-6800

Pro vaše úspory

Platíme 3% dividendy na úsporné vklady.

ČLEN FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Vaše úspory jsou pojištěny do \$10,000

NOW — NOW — NOW

4 1/4

%

**DIVIDEND
PER ANNUM**

MARSHALL SAVINGS

Henry J. Moravec, Sr. President

HI 7-8111 Harlem and Ogden Aves.

• Riverside, Illinois BI 2-2284

We Are Paying This New Higher Rate in the Current Period

OCT. 1, 1959—THRU MARCH 31, 1960

ČTĚTE A ROZŠÍRUJTE

“NÁROD” a “KATOLÍK”

JEDINÉ ČESKÉ KATOLICKÉ POLOTÝDENÍKY NA SVĚTĚ

JOHN J. KUČERA

3901 W. 26th St.

Tel. LAWndale 1-1300

CHICAGO 23, ILL.

REALITNÍ OBCHOD

Majetky na prodej — Půjčky

Pojištění všeho druhu.

Spolehlivost.

Úslužnost.

Vzorná obsluha.

Honsík Pharmacy

PHARMACISTS

Milton F. Ryba, R.Ph.G.

West 26th Street

Cor. Christiana Ave.

CHICAGO

Phone B1shop 7-7663

*Přesné vyplňování léků dle
lékařských předpisů.*

Veškeré toaletní potřeby.

KUBA JEWELERS

Diamonds - Silverware - Jewelry

ELGIN — BULOVA

HAMILTON

WESTFIELD

WATCHES

Na lehké splátky
žádné poplatky.

Expertní opravy v
hodinářství.

4052 W. 26th St., Chicago

1 blok záp. od Pulaski Road.

Nová budova federální spořitelny "Atlas" v Chicagu

Krajanským spolkům, organisacím,
obchodníkům a jednotlivcům
v Chicagu a po celých Spoj. Státech
nabízíme své služby
při ukládání úspor a
dělání půjček na majetky.

**VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY
DO \$10,000 AGENTUROU
VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.**

Platíme

4%

**dividendy z úspor
dvakrát do roka**

— 1. LEDNA a 1. ČERVENCE —

ATLAS *Federal* SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3901 West 26th Street

LAWndale 1-1300

Chicago 23, Illinois

ÚPLNÁ CESTOVNÍ SLUŽBA

- ★ AEROPLÁNEM
- ★ LODI
- ★ AMERICKÉ ZÁJEZDY
- ★ ZASÍLÁNÍ PENĚZ DO EVROPY
- ★ AFFIDAVITY

VANĚK TRAVEL SERVICE

3707 W. 26th Street

CHICAGO 23, ILL.

Telefon: ROckwell 2-2326

4% 4% 4% 4%

4% **Worth** 4%

4% **Repeating** 4%

4% **4%** 4%

4% PER ANNUM 4%

4% **DIVIDEND** 4%

4% **ON SAVINGS** 4%

MORTON PARK *Federal*
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
5221-23 W. 25th ST. CICERO
Olympic 6-0100

**Od roku 1887 tisíce užívalo tento ZNÁMÝ ŽALUDEČNÍ
TONIC lék k boji proti zácpě a jejím následkům!**

Dostaňte si láhev Trinerova vína dnes a nechte jeho příjemně chutnající, zácpu odstraňující účinky pracovat za vás. (Upozornění: Pakli nemůžete dostat Trinerovo víno ve vašem obchodě, zašlete \$1.50 se jménem vašeho obchodníka na: Jos. Triner Corp., 4053 Fillmore, Chicago 24, a velká láhev Trinerova hořkého vína bude vám zaslána ihned poštou vyplaceně.)

Trinerovo Hořké Víno

BEZPEČNÉ A VÝNOSNÉ UKLÁDÁNÍ PENĚZ NABÍZÍ

MANNING SAVINGS & LOAN ASSN.

2854 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

BIshop 7-7080

Založeno roku 1887.

ŠETŘTE POŠTOU NEBO OSOBNĚ.

Platíme přítomně 4% dividendy. — Vklady pojištěny do \$10,000.

Peníze uložené před 15. ponesou dividendy od 1. v měsíci.

Půjčky na majetky — dlouhodobé — na mírné splátky.

LOUIS J. MAYER & CO., Real Estate & Insurance

Nájem, prodej, výměna a spravování majetků, ve stejné budově.

SPORITELNÍ ÚČET JE VÝNOSNĚJŠÍ.

Jsmo vždy nejvýše ochotni, býti vám nápomocni ve
snaze vlastnit svůj domov a připravíme vám
nejlepší možné výhody hypoteční

HEMLOCK FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

5140 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Telefon HEMlock 4-0600

Na spořitelní vklady platíme $4\frac{1}{2}\%$ běžné dividendy.

Z. J. KOSMALSKI, president.

JOSEPH GAVRON, tajemník.

Est. 1905

BRVENIK PHARMACY

— Emil Brvenik —

Prescription Specialists

Prompt Delivery

1918 S. Blue Island Ave.

CAnal 6-0727

"We Appreciate Your Patronage"

JOHN T. CHRÁSTKA

Pohřební ústavy:

3440 záp. 26. ulice

Tel. BISHOP 7-6747

Tel.: BISHOP 2-2990

NORBERT SPĚVÁK

pozemkový obchod

MAJETKY NA PRODEJ.

PŮJČKY NA MAJETKY.

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU.

3522 West 26th St., Chicago 23, Ill.

Telefon: Bishop 7-6900

Residence: GUnderson 4-1002

6301-5 záp. Cermak Road

Tel.: STANLEY 8-8240

Po více jak 40 roků sloužil naší české
veřejnosti a největší počet pohřbů s nej-
větší svědomitostí vypravených mluví
sám za sebe.

PSACÍ a POČÍTACÍ STROJE

MÁM PSACÍ STROJE VE VŠECH ŘEČÍCH.

Všech značek prodá, půjčí, opraví neb vymění se zárukou

RUDY DVOŘÁK

ODBORNÝ ČESKÝ ZÁVOD

3506 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

Bishop 7-7522

make the money you earn

EARN ^{AS} **4%** PER ANNUM
FOR YOU! **4%** savings insured
to \$10,000

Lincoln Federal

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Lincoln Circle, 6655 Cermak Road, Berwyn

Frank J. Kinst, President

SERVICES TO OUR CUSTOMERS

2 Drive-In Windows
Home Planning Center
Nite Depository
Home Improvement
and Mortgage Loans

OPEN

MONDAY, THURSDAY
9 a.m.-8 p.m.

TUESDAY, FRIDAY
9 a.m.-4 p.m.

SATURDAY,
9 a.m.-Noon

CLOSED WEDNESDAY

VLASTNICTVÍ SVÉHO DOMOVA —

KOUSKU TÉ KRÁSNÉ AMERIKY,

jistě jest touhou mnohého z vás.

Dovolte nám abychom vám mohli uskutečnit vaše přání.

Navštivte naši úřadovnu a poraďte se dříve s námi.

C. KEMF

**REAL
ESTATE**

3857 W. 26th Street, Chicago, Ill. Tel.: CRawford 7-0810

6016 West 26th St., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 6-4420

Máme bohatý výběr majetků v Chicagu a předměstích.

DOVOLTE, ABYCHOM I VÁS USPOKOJILI.

4 1/4% OLYMPIC

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6201 W. CERMAK RD.

BERWYN, ILLINOIS

Značky bezpečnosti, které dodávají důvěru
Tisíce investují pro mimořádný příjem
a bezpečnost pojištěnou do \$10,000

**LARGEST STATE CHARTERED
SUBURBAN SAVINGS ASSOCIATION**

F. T. SEDLÁČEK,
předseda.

R. R. NOVOTNÝ,
tajemník.

Úplná

Gestovní

Služba

HEGER TRAVEL BUREAU

CICERO 50, ILL.

6118 West Cermak Road

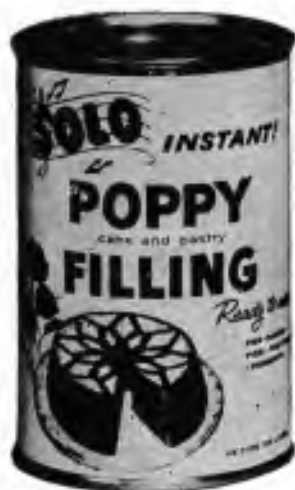
Telefon: TOWNhall 3-4774 -- 3-4775

For Delicious Home Baking—*Use the*
OLD EUROPEAN STYLE

CAKE and PASTRY FILLINGS

SOLD IN ALL LOCAL MARKETS

7 DELICIOUS FLAVORS

- POPPY • PRUNE
- PINEAPPLE
- APRICOT • ALMOND
- RAISIN • DATE

TRY THEM ALL
THEY ARE "GOOD"

"SOLO" Instant, Prepared Cake and Pastry Fillings are ready to use. Home Baking is made easy with your favorite cake recipe or a prepared cake mix and "SOLO" Fillings. Look for "SOLO" in your market at the cake mix section or ask the manager. You will love "SOLO" Fillings.

SOKOL & COMPANY

241 E. ILLINOIS STREET.

CHICAGO 11, ILL.

Send For New Recipe Booklet "TESTED SOLO RECIPES."
Made Quick and Easy—Include 10c To Cover Postage and Handling

Obsah

POZNÁMKY K ROKU 1960	2
LITURGICKÝ KALENDÁŘ	4
NOVÝ NÁMĚSTEK KRISTŮV ZAHÁJIL PONTIFIKÁT prosbou k Bohu za země, v nichž není svoboda	20
UNIONISTICKÝ SJEZD ZDŮRAZNIL BLÍZKOST SJEDNOCENÍ	23
VESELÝ A SKROMNÝ OTEC	30
TRPASLÍCI NA ŘECE KONGU	30
VNOUČE: — K. Rais	31
NAŠE ŘEČ: Svatopluk Čech	39
LID: Jos. V. Sládek	39
PROKLETÁ MOUCHA: J. Arbes	40
PRO TU LÁSKU: Zikmund Winter	51
PANTÁTA RYBEC: Vlasta Pittnerová	55
OBRÁNCI SVATOVÁCLAVŠTÍ: Václav Beneš Třebízský	60
ZÁZRAK V MAĎARSKU: Rev. John S. Paukovits, M.S.C.	64
MARIA X. DVORÁK (Báseň)	70
KONEC: K. V. Rais	71
POD ZELENOU STŘECHOU: Vlasta Pittnerová	75
ZDRAVOTNICKÉ ZAJÍMAVOSTI Z CELÉHO SVĚTA	87
ZÁZRAK: Jindřich Š. Baar	88
MRZÁČEK: Alois Dostál	93
KOLIK JE LITURGICKÝCH ŘEČÍ?	98
TETA CVEJNOVÁ: Alois Dostál	99
O CIKÁNECH: J. Košnář	105
JAK SEDLÁK VYZRÁL NA ČERTÍKA: J. J. Janda	108
KRONIKA	111
ADRESÁŘ ČESKÝCH KNĚŽÍ V AMERICE	150
ADRESÁŘ ČESKÝCH KATOLICKÝCH OSAD	155

John A. Mallin

KOSTELNÍ MALÍŘ
(Decorative Artist)

2252 W. Devon Ave.

Tel. SHeldrake 3-1687

Chicago, Illinois

(Designers and Decorators of St. Procopius Church)

Krémové
harvy

\$12⁹⁰

Tištěné, pícesové, růžové,
zelené, modré

\$15⁹⁰

A jiné příkrývky
máme do

\$23⁹⁰

PROŠÍVANÉ PŘIKRÝVKY

děláme **ZDARMA** na zakázku
Z DODANÉHO VLASTNÍHO
PERÍ nebo VLNY

*Stačí, když u nás koupíte syčkovinu a my vám ušijeme
příkrývku ZDARMA. Zárukou vaší spokojenosti je naše
35-letá zkušenost a odborná znalost
ve výrobě těchto příkrývek.*

NEJNOVĚJŠÍ DLOUHOHRAJÍCÍ REKORDY

Long Playing, non-breakable (nerozbitelné) 33 $\frac{1}{3}$ rpm, 12 inčů:

APON—2455 CZECH CHRISTMAS CAROLS — ČESKÉ VÁNOČNÍ KOLEDY

Pásli ovce valaši; Povězte nám; Půjdeme spolu do Bethlema; Dudej, dudej; Gloria-hajej Jezu Kriste; Ej pastýři hore vstávejte; Ráda bych věděla co Ježíšek dělá; Ej povím vám novinu \$4.95, pošt. \$5.35

APON—2454 CZECH BRASS BAND POLKAS

Bezovka — Polka; Počapelská — Polka; Modřiny — Polska; Ranní pozdrav — Polka; Černooká — Polka; Dobřichovická — Polka.

Hajá, Hajá — Polka; Chodounská — Polka; Modrá kukadla — Polka; Michalenska — Polka; Pošumavská — Polka; Hanička — Polka. \$4.95, pošt. \$5.35

APON—2453 MILOSTNÁ

Rudé máky; Vlastovička — Polka; Růženka moje; Svatební — Valčík; Nevěrná láska; Vyrostlá růžička; Kvíteček nový.

Klanovická — Polka; V ten večer májový; Dvě bílé růže; Háječek — Valčík; Já ti nevěřím; Někde v dáli; Svoboděnka milá. \$4.95, pošt. \$5.35

Ušetříte peníze, jednotlivě koupené rekordy by stály \$8.75, takto platíte pouze \$4.95 a poštovné 30c. — Na požádání zašleme úplný seznam písní na jednotlivých deskách.

Také rychlosti 45 rpm a 78 rpm v cenách od \$1.00 výše.

Mnoho jiných. Pište si o úplný seznam zdarma.

NOVINKA: Kráječ na knedlíky. Velmi jednoduchý, kovový, nerezavící, praktický strojek, který jedním pohybem ruky nakrájí 15 stejnoměrných řezů. \$4.50, pošt. \$4.95.

Herzův UHERSKÝ SALÁM, 1a, (průměrně 3 lb. kus) \$7.75, pošt. \$8.25
(1 lb. \$2.25, pošt. \$2.45)

KMÍN, 1 lb. 49c, poštou 79c. — MÁK, 1 lb. 55c, poštou 85c.

VANILKA, kus 25c, 5 kusů vyplaceně \$1.10.

SUŠENÉ HRÁBKY, letošní, 1a, 1 lb. \$4.95, poštou \$5.35. ½ lb. \$2.50, poštou \$2.75.

NABÍJEČKA na jitrnice, \$4.95, poštou \$5.35. — MLÝNKY na mák, maso, housku.

Pište si o ceny. — MAJORÁNKA, ¼ lb. 45c, poštou 55c, ½ lb. 85c, poštou 95c, 1 lb. \$1.50, poštou \$1.75. — Mnohé jiné KUCHYŇSKÉ KOŘENÍ.

HEŘMÁNEK, ¼ lb. \$1.40, poštou \$1.55, ½ lb. \$2.75, poštou \$3.00.

ROSIČKA, prvotřídní. Vzácná bylina, která se doporučuje zejména při vysokém tlaku krve, závratí, návalu krve do hlavy, kornatění tepen atd. ½ oz. 75c, poštou 85c, 1 oz. \$1.45, poštou \$1.55. — Největší výběr IMPORTOVANÝCH BYLIN.

Pište si o ně, máte-li zájem

.. Oznamované čaje TATRA stále na skladě za stejnou cenu.

Rovněž NONAT, HOBOKO, LÉČIVÝ OLEJ atd.

KAFÍČKO S RUMEM (Candy) 1 lb. \$1.00, poštou \$1.35

KOVOVÉ FORMÍČKY na cukroví (pračny), 12 kusů \$1.00, poštou \$1.30

PEROUTKY, kus 25c, 5 kusů vyplaceně \$1.00.

MAPY ČESKOSLOVENSKA. Velikost 40 x 24 inčů \$0.75

Mnoho nejnovějších ČESKÝCH KNIH, také světová četba (romány od 75c výše), učebnice řeči, slovníky a jiné. — České a slovenské BLAHOPŘEJNÉ LÍSTKY ku všem příležitostem, také vánoční již máme na skladě.

F. PANCNER

6514 W. CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS